

6139 722 36

U.F.S. BIBLIOTEK

01

at

T

University Free State

3430000734743

Universiteit Vrystaat

LEKSIKOGRAFIESE KRITERIA
VIR 'N TWEERIGTINGVAKWOORDEBOEK:
AFRIKAANS-ITALIAANS EN ITALIAANS-AFRIKAANS

deur

FRANCESCO DE FOGLIO

Tesis voorgelê om te voldoen aan die vereistes vir die graad

MAGISTER ARTIUM

in

Algemene Taalwetenskap

UNIVERSITEIT VAN DIE ORANJE VRYSTAAT

BLOEMFONTEIN

STUDIELEIER: PROF. H.J. LUBBE

SEPTEMBER 2001

Universiteit van die
Oranje-Vrystaat
BLOEMFONTEIN

28 JAN 2002

WVS SASOL BIBLIOTEEK

Verklaring

Ek verklaar dat die verhandeling wat hierby vir die graad Magister Artium aan die Universiteit van die Vrystaat deur my ingedien word, my selfstandige werk is en nie voorheen deur my vir 'n graad aan 'n ander universiteit/fakulteit ingedien is nie. Ek doen voorts afstand van outeursreg in die verhandeling ten gunste van die Universiteit van die Vrystaat.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P. L. J.', written in a cursive style.

Bloemfontein, 14 September 2001

Geldelike bystand van die Eenheid vir Taalfasilitering en Bemagtiging (UOVS) vir die koste van hierdie navorsing word hiermee erken. Menings in die navorsingswerk uitgespreek of gevolgtrekkings waartoe geraak is, is dié van die navorser en moet nie beskou word as dié van die Eenheid vir Taalfasilitering en Bemagtiging nie.

The financial assistance of the Unit for Language Facilitation and Empowerment (UOFS) towards this research is hereby acknowledged. Opinions expressed and conclusions arrived at, are those of the author and are not necessarily to be attributed to the ULFE.

DANKBETUIGING

Teenoor die volgende persone en instansies wens ek my opregte dank en waardering te betuig:

- Aan prof. H.J. Lubbe vir sy leiding, hulp en aanmoediging.
- Aan dr. L.T. du Plessis vir die finansiële hulp en vriendelike aansporing om die navorsingswerk aan die gang te sit.
- Aan Elcia: "Dankie vir jou hulp, ondersteuning en liefde; wat 'n voorreg om jou lewensmaat te wees!"
- Aan my ouers in Italië vir hulle vrywillige finansiële hulp, elke dag se ondersteuning, en diep geloof in my.
- Aan my Skepper, sonder wie ek tot niks in staat is nie. Hierdie beskeie werk word aan Hom opgedra.

INHOUD

HOOFSTUK 1: NAVORSINGSPROJEK

1.1	Doel van studie	1
1.2	Uitgangspunte	2
1.2.1	Die leksikografiese en vertaalinfrastruktuur van Afrikaans	4
1.2.2	Huidige toestand van vertaalwerk tussen Afrikaans en Italiaans	5
1.3	Werkwyse	6
1.4	Nut van navorsing	7

HOOFSTUK 2: LEKSIKOLOGIE EN LEKSIKOGRAFIE

2.1	Inleiding	10
2.2	Leksikologie en leksikografie: enkele definisies	10
2.3	Gerigtheid van leksikografie en eise gestel aan die leksikograaf	11
2.4	Die verskillende soorte woordeboeke	12
2.4.1	Diachroniese woordeboeke	14
2.4.2	Sinchroniese woordeboeke	14
2.5	Die Tweetalige woordeboek	16
2.5.1	Struktuur van die tweetalige woordeboek	18

2.5.2	Gebruikersbehoefes en klassifikasie van tweetalige woordeboeke	19
2.5.3	Taalgerigtheid in tweetalige woordeboeke	23
2.5.4	Tweetalige woordeboeke vir Suid-Afrikaanse toestande .	27
2.6	Ontleding van tweetalige woordeboeke	30
2.7	Samevatting	33

HOOFSTUK 3 : VAKLEKSIKOGRAFIE

3.1	Inleiding	36
3.2	Standaardtaal, vaktaal en vakleksikografie	36
3.2.1	Algemene leksikografie en vakleksikografie: verskille en ooreenkomste	39
3.3	Terminologie/terminografie versus vakleksikografie	40
3.4	Die vaktaalgebruiker	44
3.5	Tweetalige vakwoordeboeke	46
3.5.1	Grammatikale inligting in vakwoordeboeke	49
3.6	Samevatting	50

HOOFSTUK 4 : SAMESTELLING VAN VAKWOORDEBOEKE – 'N PRAKTIESE BENADERING

4.1	Inleiding	53
4.2	Inleidende kriteria	53
4.3	Die gebruiker	55
4.4	Voorafgaande werk	55
4.5	Keuring van materiaal	57
4.5.1	Keuring van lemmas	59
4.5.2	Keuring van materiaal binne die vaktaal	59
4.6	Terminografiese werk	60
4.7	Toepassing van leksikografiese beginsels	60
4.7.1	Woordeboekstruktuur	60
4.7.2	Hantering van vertaalekwivalente en sinonieme	65
4.8	Samevatting	65
 HOOFSTUK 5: SLOT EN AANBEVELINGS		69
BIBLIOGRAFIE		70
OPSOMMING		84
ABSTRACT		85
BYLAAG		86

LYS VAN TABELLE

Tabel 1	14
Tabel 2	28
Tabel 3	56

HOOFSTUK 1: NAVORSINGSPROJEK

1.1 Doel van studie

In die huidige sosio-kulturele klimaat van globalisering, en spesifiek van samewerking tussen Suid-Afrika en die Europese Gemeenskap, en die nouer skakeling met die Euromark, speel doeltreffende kommunikasie 'n belangrike rol. Ná die opheffing van sanksies het Suid-Afrikaanse handel met Italië (soos ook met ander Europese lande) aansienlik toegeneem terwyl kommunikasiemoontlikhede merkbaar verbeter het.

As Europese burger werksaam in die vertaalwese, vind die kandidaat die tekort aan vertaalhulpmiddele soos woordeboeke, woordelyste en vakwoordeboeke. 'n Bron van frustrasie wanneer hy gekonfronteer word met vertalings van Afrikaans na Italiaans. In die praktyk is daar baie min taalpraktisyns wat werksaam is op die besondere terrein van Italiaans en Afrikaans, tale wat leksikaal en grammatikaal beduidend verskil.

Sover bekend, is daar nog nooit 'n leksikografiese studie van die verhouding tussen die Germaanse taal Afrikaans en die Romaanse taal Italiaans onderneem nie. In hierdie verhandeling word daar gepoog om 'n eerste beskeie, leksikografiese bydrae te lewer, en om hopelik nuwe geleenthede vir verdere navorsing/studie in die onderwerp te skep. Daar sal aangetoon word dat vertaalwerk tussen Italiaans en Afrikaans bevorder kan word deur 'n behoorlike leksikografiese grondslag te lê.

Die oortuiging bestaan dat 'n woordeboek 'n belangrike bydrae kan lewer tot die aanwakker van die belangstelling in Afrikaans in Italië, 'n taal wat 'n belangrike deel uitmaak van die Neerlandistiek¹.

1.2 *Uitgangspunte*

Sedert 1994 word daar gestreef na die bevordering van 'n meertalige werklikheid in Suid-Afrika sodat al elf amptelike tale mededingend en selfstandig kan wees op nasionale sowel as internasionale vlak, spesifiek op die gebied van die ekonomie (vgl. Lo Bianco, 1996: 5-6). Na die liberalisering van die handel was Suid-Afrika genoodsaak om Engels te gebruik in alle vorme van kommunikasie met die buiteland. Slegs Engels, van al elf die amptelike tale, was en is toegerus om doeltreffend vir dié doel gebruik te kan word. Heelwat werk moet nog verrig word om die Afrikatale te bevorder, en in sekere opsigte geld dit ook vir Afrikaans.

Afrikaans het 'n belangrike rol as medium van toegang tot die Europese Gemeenskap deur België en Nederland (Lo Bianco, 1996: 48). Hierdie geleentheid word nie baie in Suid-Afrika bespreek nie, maar dit is duidelik dat toegang tot die ekonomie van één van die lande van die Europese Gemeenskap toegang beteken tot al sestien lande van die Gemeenskap:

The interesting consideration about the European Union is that to enter one economy, potentially and at least formally and legally, is to enter all 16. They are interlinked. The same trade, tariff and packaging rules apply across the twelve – now sixteen – countries (Lo Bianco, 1996: 48).

Lo Bianco sê verder dat ander geleenthede vir Afrikaans wag in dele van Suid-Amerika (Nederlandse Antille en Suriname), as gevolg van laasgenoemde lande se koppeling met die groot Noord-Amerikaanse ekonomieë, en in Indonesië as poort tot die vinniggroeiende ekonomieë in Asië:

These links are not facilitated exclusively through foreign languages or English (Lo Bianco, 1996: 48).

Suksesvolle handel met oorsese lande vereis baie meer as die gewone kennis van Engels. Kennis van die teikengemeenskap se kultuur word vereis en sy waardes, manier van onderhandel, behoeftes en begeertes moet ook in ag

geneem word:

Selling is facilitated by the use of the buyer's language (McCallum, 1990: 54)².

Volgens Barclay³ (2000: 7) bestaan daar die persepsie in Suid-Afrika dat Afrikaans nie lewensvatbaar is vir die wêreld ekonomie nie. Die teendeel is egter waar. Afrikaans pas homself maklik by nuwe tegnologie en praktyke aan, en sy uitdrukkingsvermoë is dikwels baie groter as dié van Engels.

Barclay skryf die volgende oor Suid-Afrikaanse Afrikaanssprekendes se wanbegrip wat betref globalisering en die wêreld ekonomie,:

Afrikaanssprekendes het 'n wanbegrip van die magte van globalisering enersyds en van die voortgaande en groeiende belangrikheid van "plaaslike" tale en kulture andersyds. Weens dit ken hulle gans te veel waarde toe aan die rol van Engels sowel in die globale ekonomie as in Suid-Afrika. [...] Die globale ekonomie staan in die teken van diversiteit, nie uniformiteit nie. 'n Groot deel van die bekoring van oorsee reis, bestaan in die ontmoeting met vreemde tale. Ek sou net sowel kon tuisbly as ek net Engels wou hoor en lees. Daarom vind ek dit vreemd, trouens dit is 'n verleentheid om in Suid-Afrika te kom en net Engelse wynetikette te kry, of net Engelse toeristebrosjures aan die Kaapse Weskus (Barclay, 2000: 6-7).

Saam met McCallum, Lo Bianco en Barclay, wil ook hierdie studie 'n beskeie bydrae probeer lewer tot die aanwakkering van die belangstelling in Europa in Afrikaans, en dalk ook om Afrikaanssprekers bewus te maak van die potensiaal van hulle taal. Daar is buite Suid-Afrika geen belangstelling in 'n Engelssprekende Suid-Afrika nie, trouens, die meeste van die Engelssprekende lande in die wêreld is ekonomies sterker as Suid-Afrika, en dit is hulle wat die meeste aandag trek.

Dit is verder ook belangrik om in gedagte te hou dat in die "Census 1996" Afrikaans as die derde grootste taal van Suid-Afrika geplaas word (isiZulu en isiXhosa is onderskeidelik eerste en tweede⁴). Suid-Afrika sou maklik toegang

kon kry tot die Italiaanse ekonomie as ál die Suid-Afrikaners handelslui Italiaans kan aanleer. Saam met Lo Bianco (1996: 48), kan beweer word dat as Suid-Afrika toegang verkry tot die Italiaanse ekonomie via Afrikaans, isiZulu, isiXhosa, ens., dit toegang beteken tot 'n land van die G7, en sodoende ook tot al die Romaanssprekende lande.

In die aanbevelings van Langtag (1996: 113) oor die belang van meertaligheidsbevordering, kom die volgende voor:

Multilingualism is a distinct asset, and a culture of multilingualism must be promoted. As has been indicated throughout this Report, the emphasis on only one language (e.g. English) can be particularly disadvantageous in a multilingual country such as South Africa, *inter alia* in the sense that a monolingual approach discounts the knowledge which exists in societies where English is not prominent, and is likely to lead to the failure of development schemes.

In hierdie studie sal gepoog word om die taal- en leksikografiese infrastruktuur te bevorder, en die fokus sal op die behoeftes van die vertaalwese val.

1.2.1 Die leksikografiese en vertaalinfrastruktuur van Afrikaans

Die infrastruktuur vir vertaling tussen Afrikaans en Engels is goed gevestig, en voortgaande studie ten opsigte van dié taalkombinasie word gedoen om die gehalte van die vertaalwese te verbeter. As gevolg hiervan word Engels ook as basis vir ander tweetalige leksikografiese en terminologiese navorsing gebruik. As voorbeeld hiervan, kan die praktiese deel van hierdie studie (die vakwoordeboek) genoem word. Die goedgevestigde leksikografiese en vertaalinfrastruktuur van die kombinasies Engels-Italiaans en Afrikaans-Engels is as vertrekpunt gebruik om 'n metodiek te abstraher wat in die navorsing vir die bepaling van leksikografiese kriteria vir vertaling tussen Afrikaans en Italiaans kan dien.

Ook tussen Afrikaans en Nederlands en tussen Afrikaans en Duits bestaan daar vorme van leksikografiese infrastruktuur⁵.

Hierdie soort infrastrukture ontbreek egter grootliks vir vertaalwerk tussen Afrikaans en lede van die Romaanse taalfamilie⁶. Hierdie opset ontbreek ook vir die Afrikaanssprekende aanleerder van Romaanse tale.

1.2.2 Huidige toestand van vertaalwerk tussen Afrikaans en Italiaans

Vir Afrikaanse vertaalekwivalente kan 'n Italiaanse vertaler op dié stadium gebruik maak van Engels-Afrikaans-hulpmiddele, en in uiterste gevalle van 'n Nederlands-Italiaans-woordeboek. Met uiterste gevalle word bedoel dat die vertaler die Nederlandse taal goed moet beheers om van die alreeds bestaande vertaalinfrastrukture van Nederlands gebruik te kan maak. Die eentalige hulpmiddele wat bestaan, is ook noodsaaklik, dog tydrowend vir vertaaldoeleindes. Hier gaan dit oor die alombekende *HAT (Handwoordeboek van die Afrikaanse Taal)* en die *Devoto-Oli – Dizionario della Lingua Italiana*, een van die grootste en mees moderne woordeboeke van die Italiaanse taal.

Op dié stadium word dubbele vertaling (Afrikaans na Engels en van Engels na Italiaans, of 'n ander Romaanse taal en omgekeer) soms genoodsaak, wat die vertaalwerk frustrerend, tydrowend en duur maak. 'n Tweektalige vertalende woordeboek en doelgerigte tweektalige terminologiese databanke kan die proses geweldig versnel.

Die woordeboek wat vir hierdie studie opgestel is, sal hoofsaaklik die behoeftes van die vertaler en die vakman bevredig, maar verdere studie word vereis om 'n aanleerderwoordeboek saam te stel vir die Afrikaanse aanleerder van Italiaans, of vir die Italiaanse aanleerder van Afrikaans. Enkele aspekte en idees sal in hierdie studie uiteengesit word.

Kriteria is ter sake vir die samestelling van die woordeboek.

1.3 Werkwyse

Die navorser, 'n tweetalige Afrikaans- en Italiaanssprekende persoon, sal na aanleiding van die skepping van 'n klein tweerigting landbou-ekonomie vakwoordeboek vir vertaaldoeleindes⁷, (vak)leksikografiese kriteria vir die opstel van beperkte gespesialiseerde woordeboeke probeer daarstel. Die kriteria word in die vierde hoofstuk op teoretiese vlak uiteengesit. Die algemene vakleksikografiese kriteria kom in die derde hoofstuk aan die orde, en aan die hand van voorbeelde uit vakwoordeboeke sal verduidelik word hoe om tussen die beperkings van die leksikografiese kriteria en die teikengebruiker te werk te gaan.

In hoofstuk twee word algemene teoretiese leksikografiese aangeleenthede bespreek. Daar word hiermee gepoog om algemene kriteria te verduidelik en voor te stel. Die riglyne/kriteria van die algemene leksikografie word sorgvuldig hersien en aangepas in die praktiese deel van die verhandeling. Voorbeelde uit reedsbestaande woordeboeke sal dien om beter aan te dui hoe die leksikografie die samestelling van moderne woordeboeke benader.

1.4 Nut van die navorsing

Dit is duidelik dat die studie belangrik is vir die Afrikaanse leksikografie aangesien die status van Afrikaans (en dus ook van Italiaans) en die reikwydte van die Afrikaanse (én Italiaanse) leksikografiese infrastruktuur daardeur vergroot word. Die studie is belangrik, nie net vir die vertaler nie, maar ook vir die aanleerders van onderskeidelik Afrikaans en Italiaans.

Die Suid-Afrikaanse Landbousektor is nog hoofsaaklik Afrikaanssprekend (Sensus, 1996). Dit gaan veral hier om boere wat nie hoofsaaklik met bestaansboerdery gemoeid is nie, maar tradisioneel hulle produkte op nasionale

sowel as internasionale vlak bemark. As met leksikografiese navorsing oor Afrikaans en Italiaans as behandelde taalpaar begin moet word, moet dit op landbougebied begin word. Vandaar dat die woordeboekbylaag 'n landbou-ekonomies woordeboek is.

Die tweetalige vakwoordeboek is vir die taalpraktisyn of die vertaler bedoel, met ander woorde vir die opgeleide persoon wat die twee tale goed beheers. Die woordeboek is onbruikbaar vir 'n gebruiker wat geen kennis van Afrikaans of Italiaans of van die spesifieke vakgebied het nie vanweë die gespesialiseerde karakter van die werk.

Hierdie studie kan dien as beskeie bydrae tot die verbetering van die kommunikasie tussen Italië en die Afrikaanssprekende gemeenskap in Suid-Afrika. Dit wil slegs 'n voorbeeld wees van 'n eie benadering tot die probleem van 'n tekort aan hulpmiddele ten opsigte van dié taalpaar.

Notas: hoofstuk een

¹ Die Nederlandse Taal en Literatuur word aan verskillende Italiaanse Universiteite aangebied, nl. Rome, Perugia, Bologna, Triëst, Napels en Padua. Die Departemente van Nederlands het selfs hulle name verander na *Studi di Nederlandistica*. Hulle gee ook heelwat aandag aan die Vlaamse literatuur, en aan die oorsese literatuur van die voormalige kolonies van die *Koninkrijk der Nederlanden*, soos die Nederlandse Antille (Benedewindse eilande: Curaçao, Aruba, Bonaire; en Bowindse eilande: St. Eustatius, Saba en 'n deel van St. Maarten), Suriname, Indonesië en Suid-Afrika. Ten opsigte van Suid-Afrika konsentreer hulle spesifiek op die Afrikaanstalige literatuur wat in 'n mindere of meerdere mate deur studente van Nederlands verstaan word. Die Afrikaanse taal kan egter nog nie op selfstandige basis aangebied word nie, veral vanweë die huidige gebrekkige infrastruktuur aan die Italiaanse universiteite. Daar is 'n tekort aan woordeboeke, Italiaanssprekende dosente wat Afrikaans magtig is, moedertaalsprekende dosente wat Italiaans magtig is en studies op die gebied.

² Die Australiese ekonoom McCallum (1990: 54) het 'n baie interessante stelling van die Duitse Minister van Ekonomiese Sake aangehaal: "If you wish to BUY from us, there is no need to speak German, but if you wish to SELL..."

³ Prof. David E. Barclay, van die Kalamazoo College, Michigan, VSA, is aan die hoof van 'n universiteitsprogram oor gebiedstudies in die VSA, en kom daagliks in kontak met kwessies van globalisering.

⁴ Die Sensus 1996 gee die volgende statistiek aan: isiZulu (22.9%), isiXhosa (17.9%), Afrikaans (14.4%), Sepedi (9.2%), Engels (8.6%), Setswana (8.2%), Sesotho (7.7%), Xitsonga (4.4%), SiSwati (2.5%), Tshivenda (2.2%), isiNdebele (1.5%), Ander (0.6%).

⁵ Nederlands is geïnkorporeer in die Departemente van Afrikaans aan elke universiteit in Suid-Afrika, en vertaal- of leksikografiese werk word daagliks hanteer in dié taalkombinasie. Die uitgewer Kramer in Nederland het pas 'n tweerigting woordeboek tussen Afrikaans en Nederlands uitgegee (sien bibliografie vir besonderhede). Duits en Afrikaans beskik ook oor 'n redelike vertaalinfrastruktuur, al is daar op die oomblik slegs aanleerderwoordeboeke, soos Trümpelmann & Erbe (1983^{VIII}), wat vir die doel van die aanleer van Duits deur Afrikaanssprekendes dien.

⁶ Latyn is die grondtaal van die Romaanse taalfamilie, wat die volgende lede (in alfabetiese volgorde) insluit: Frans, Italiaans, Katalaans (in Katalonië, Suid-Spanje), Portugees, Provensaals (Occitaans – Suid-Frankryk), Reto-Romaans ('n dialek met die status van

---

amptelike taal, wat regstreeks uit Latyn afkomstig is, en hoofsaaklik in die kanton van Groubunderland in Suid-Switserland gepraat word), Roemeens, Sardies (wat op die eiland Sardinië met 'n spesiale nie-amptelike status saam met Italiaans gepraat word) en Spaans (Albertyn, 1976^{viii}: 510). In hierdie navorsing sal met 'Romaanse tale' hoofsaaklik verwys word na die belangrikste tale in dié groepering, d.w.s. Frans, Italiaans, Portugees, Spaans en Roemeens.

⁷ Die betrokke woordeboek word in die vorm van 'n bylaag aan die einde van die verhandeling ingesluit.

HOOFSTUK 2: LEKSIKOLOGIE EN LEKSIKOGRAFIE

2.1 Inleiding

In hierdie hoofstuk sal algemene aspekte van die leksikografie en verskille tussen woordeboeke kortliks behandel word. Voordat daar hoofsaaklik gekonsentreer sal word op die beskrywing van die leksikografiese kriteria vir tweetalige woordeboeke, word in die volgende afdeling eers kortliks die onderskeid tussen leksikologie en leksikografie uiteengesit.

2.2 Leksikologie en leksikografie: enkele definisies

Sommige taalkundiges, soos byvoorbeeld Van Sterkenburg¹ (soos aangehaal in Gouws, 1989a: 25), beskou die leksikografie as 'n vorm van toegepaste taalkunde en dus as die konkrete toepassing van leksikologiese kriteria. Svensén (1993: 1) definieer leksikologie as 'teorie van leksikografie', of anders gestel, die leksikografie is 'n deel van die leksikologie². Die leksikologie is met ander woorde die studie van 'n taal se woordeskat en die teoretiese probleme wat op leksikale terrein kan ontstaan. Leksikografie, aan die ander kant, is die praktiese verwerking van 'n deel van 'n taal se woordeskat en die eindproduk vind dan gestalte in die vorm van 'n woordeboek. Leksikologie het te make met 'n woordeboek in teorie, en die leksikografie met 'n woordeboek in die praktyk (Leech, 1974: 202). Die leksikografie hou hom hoofsaaklik besig met die praktyk van die samestelling van woordeboeke, maar daar is ook 'n teorie van die leksikografie (of metaleksikografie) wat hom besig hou met die teoretiese studie oor hoe die gehalte van die leksikografiese praktyk verhoog kan word (Gouws, 1989a: 32). Hausmann (1986: 101) onderskei vyf verskillende onderafdelings van die metaleksikografie, nl. tekstuele teorie vir leksikografiese

tekste, woordeboektipologie, insameling en verwerking van data (dit sluit die gebruik van rekenaars in), teorie vir die organisasie van leksikografiese werk, en teorie gerig op die doelstellings van woordeboeke. Metaleksikografie is dus die teoretiese komponent van die leksikografie en dit moet nie verwar word met leksikologie nie wat in 'n breë en algemene veld op die studie van die woordeskat val (o.a. semantiek, morfologie, grammatiese aspekte). Die leksikograaf hou hom besig met leksikografie, en sy taak is die beskrywing van leksikale items, meestal gerangskik in alfabetiese volgorde.

Die meeste leksikografe is dit eens oor die feit dat hulle aktiwiteit deskriptief is en nie preskriptief nie, aangesien hulle die woorde beskryf soos hulle bestaan en hulle gee nie reëls oor hoe hierdie woorde gebruik of vermy moet word nie (Hartmann, 1983: 5). Die samestelling van 'n woordeboek behels deskriptiewe optekening van die gesproke taal ten tyde van opstelling van die woordeboek, maar sodoende is dit ook normeerder daarvan met die vooruitsig op die toekoms (Zgusta, 1971: 210). Hierdie normeringsfunksie veroorsaak dat die woordeboek ook 'n vorm van preskriptiwiteit het (Louw, 1997: 17).

2.3 Gerigtheid van leksikografie en eise gestel aan die leksikograaf

Volgens Gouws (1989b: 12) staan die leksikografie by die aansluitingspunt van ander vakgebiede soos die Linguistiek, Inligtingstegnologie en Rekenaarlinguistiek. 'n Leksikograaf sal dus kennis moet dra van hierdie velde en op die hoogte bly van nuwe ontwikkelings. As vakgebied is die leksikografie gerig op twee hoofteikengroepe: die verskaffing van die nodige opleiding vir die toekomstige leksikograaf, en die woordeboekgebruiker wat teoretiese insig behoort te hê om die inligting in 'n woordeboek te kan ontsluit (Gouws 1989b: 13). Woordeboeke is anders as ander tekste, want hulle omvat 'n groot hoeveelheid inligting en is nie bedoel om van die begin tot die einde gelees te word nie. Hieruit volg dat 'n spesiale verwysingvermoë benodig word om 'n woordeboek te kan raadpleeg, soos komplekse psigolinguistiese prosesse

(Hartmann, 1989: 103, soos aangehaal deur Roberts & Martin-Rutledge, 1998: 1).

Die vereistes wat aan opleiding in die moderne leksikografie gestel word, is baie hoog, aangesien die woordeboekgebruiker al hoe meer eise stel. Die leksikograaf moet presies weet watter inligting alles in sy woordeboek behoort te staan, watter lemmakeuse gemaak moet word, en hy moet die spesifieke behoeftes van die gebruiker, vir wie die woordeboek bedoel is, in ag neem (Gouws, 1989b: 14). Gouws (1991: 39) sê ook:

Een van die belangrikste pragmatiese opdragte aan die leksikograaf is om die inligting in sy woordeboek op so 'n manier aan te bied dat dit die gebruiker daartoe in staat kan stel om kommunikatiewe sukses te bewerkstellig.

Lemmas sal dus saamgestel moet wees om die leksikale item se optrede te illustreer as deel van 'n konkrete taalsisteem.

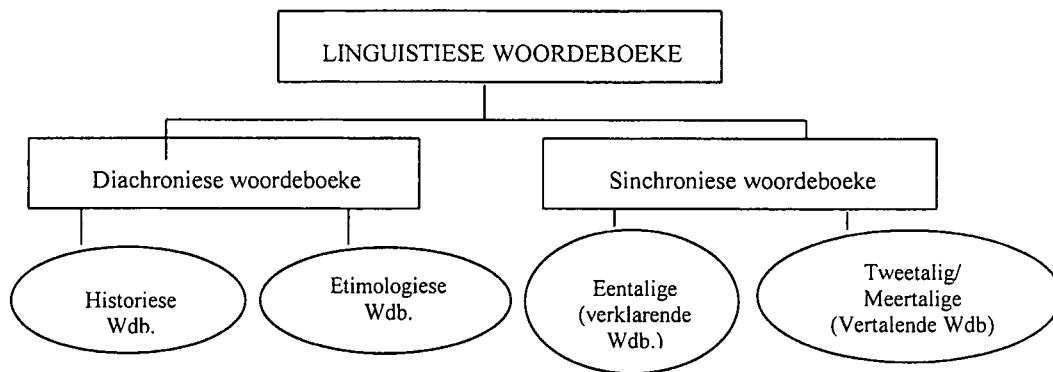
Malkiel (1980: 43) beskou die leksikograaf as 'n belangrike tussenganger tussen die teoretiese taalkundige beginsels wat in die leksikologiese veld ingesluit is, en die samelewing, d.w.s. die woordeboekgebruiker.

2.4 Die verskillende soorte woordeboeke

Die finale produk van leksikografiese navorsing is 'n **woordeboek**, wat gedefinieer kan word as 'n boek wat 'n versameling leksikale items, gewoonlik in alfabetiese volgorde georden, definisies van betekenis en ander inligting daaromtrent bevat. Die verwoording van betekenis kan in dieselfde taal wees (eentalige woordeboeke) of in ander tale (tweetalige en meertalige woordeboeke) (Barnhart, 1966: s.b. aangehaal in Al-Kasimi, 1983: 1). In laasgenoemde geval gaan dit oor die verskaf van vertaalekwivalente van die bronlemmas.

Woordeboeke het nie as teoretiese, maar as praktiese instrumente ontwikkel (Al-Kasimi, 1983: 1). Volgens Gouws (1989a: 49) word woordeboeke vir 'n bepaalde gebruikersgroep geskryf en as gevolg hiervan moet woordeboektipologie in terme van die gebruikersprofiel gedefinieer word. Zgusta (1971: 197-221) se indeling van die woordeboektipologie is een van die beste en sorgvuldigste wat tot ons beskikking is. Hy maak eers 'n onderskeid tussen ensiklopediese en linguistiese woordeboeke. Die verskil is in hulle gerigtheid. Die ensiklopediese woordeboek konsentreer veral op die buite-taalkundige aspekte en hoofsaaklik op die beskrywing van die saak waarna die woord verwys, en nie soseer op die betekenis nie. Linguistiese woordeboeke is gerig op die weergawe van linguistiese eienskappe van leksikale elemente. Landau (1989: 5) beweer dat woordeboeke en ensiklopedieë vir die meeste mense 'n noue verband met mekaar hou. Daar is egter 'n basiese verskil tussen die twee. 'n Woordeboek is 'n boek wat lyste woorde in alfabetiese volgorde bevat en hulle betekenis beskryf. Moderne woordeboeke sluit ook inligting oor spelling, uitspraak, etimologie en grammatika in. 'n Ensiklopedie is 'n versameling artikels wat feite-inligting oor sekere sake gee. Al is die ensiklopediese artikels in hierdie geval in alfabetiese volgorde georden en sluit dit definisies in, is die gegewe beskrywing baie ingewikkelder en meer wetenskaplik as die inligting wat in 'n woordeboek te vinde is, wat meer gerig is op die betekenis van die lemma en op hoofsaaklik taalkundige inligting.

'n Linguistiese woordeboek kan in 'n groot reeks onderafdelings verdeel word. Die volgende tabel gee 'n basiese voorstelling van Zgusta (1971) se indeling met betrekking tot linguistiese woordeboeke:

Tabel 1. Linguistiese woordeboeke: indeling.

2.4.1 Diachroniese woordeboeke

Diachroniese woordeboeke behandel die geskiedenis van die vorm- en betekenisveranderinge van leksikale items oor 'n gegewe tydperk. In hierdie onderafdeling kan onderskei word tussen *historiese* en *etimologiese* woordeboeke.

Historiese woordeboeke konsentreer hoofsaaklik op die vorm- en die betekenisveranderinge van leksikale items oor 'n sekere tydperk. Historiese woordeboeke weerspieël 'n bepaalde taal oor 'n lang tydperk en gewoonlik tot by die tyd van die samestelling van die bepaalde woordeboek³.

Etimologiese woordeboeke handel meer oor die oorsprong van woorde. Die oorgrote meerderheid woorde het hulle oorsprong in 'n tydperk waarin nog geen tradisie van geskrewe tekste bestaan het nie, en dis waarom daar binne 'n konteks van etimologiese woordeboeke oor die voorgeskiedenis van woorde gepraat word (Gouws, 1989a: 62).

2.4.2 Sinchroniese woordeboeke

Onder die begrip "sinchronies" word nie noodwendig dieselfde as 'eityds' verstaan nie, maar dit is 'n feit dat die meeste sinchroniese woordeboeke meestal op die taal konsentreer soos dit gebruik word ten tyde van die samestelling van die woordeboek. Die klem val nie op die dinamiese,

veranderende karakter van taal en die invloed van die tyd nie, maar op die statiese taal wat gebruik word op 'n bepaalde tydstop – gewoonlik die hede. 'n Mens kan ook vir dooie tale (soos Latyn of Sanskrit) 'n sinchroniese woordeboek saamstel, maar dit is slegs moontlik indien daar getuienis beskikbaar is van hoe die taal op 'n gegewe tydstop gebruik is (Gouws, 1989a: 65).

Sinchroniese woordeboeke kan in twee onderafdelings verdeel word: eentalige en tweetalige/meertalige vertalende woordeboeke. Eentalig is meer 'n kenmerk van die **vorm** van 'n woordeboek, nl. van een taal, en die leksikale items word voorgestel op verklarende wyse en word meestal saamgestel vir die moedertaalgebruiker. Dit verskaf baie inligting aan die gebruiker en dit gee definisies en verduidelikings in dieselfde taal (Landau, 1989: 7-8 en De Mauro & Luca Lorenzetti, 1999: s.b.). Vergelyk ook Steiner (1989: 1) se definisie van 'woordeboek van betekenis' i.v.m. eentalige woordeboeke:

A dictionary of meanings is usually a monolingual dictionary and makes use of defining statements, explanations, synonyms, metalinguistic commentaries, iconography, and other devices to define the lexemes chosen as lemmas.

'Vertalend' verwys na 'n sekere **funksie** van 'n woordeboek, nl. die weergee van 'n groep woorde wat te vinde is in 'n brontaal in eksakte ekwivalente in die ander taal (doeltaal). Vertalende woordeboeke⁴ kan òf twee- òf meertalig wees, en die verskil met die eentalige is te merk in hulle doel van samestelling, d.w.s. die verskaf van hulp aan persone wat die een taal verstaan maar nie die ander nie. Gewoonlik is dit so dat een van die twee tale die gebruiker se moedertaal is (Landau, 1989: 7).

Zgusta (1971: 204 e.v.) onderskei binne die groep van die vertalende woordeboeke 'n verdere onderafdeling: die 'beperkte woordeboeke' ('restricted dictionaries') of woordeboeke vir spesiale doeleindes. Dit gaan oor vakwoordeboeke, dialekwoordeboeke, afkortingswoordeboeke, woordeboeke van woorde van vreemde afkoms en dergelike. Met 'beperkte woordeboek'

word hier nie bedoel dat 'n woordeboek 'n beperkte aantal lemmas bevat nie. Dit is, as 't ware, die keuse van woorde wat beperk word, want die opsteller van die woordeboek besluit voor die tyd dat hy 'n sekere keuse gaan maak binne 'n deel van 'n totale woordeskat van 'n taal.

Om aan te sluit by die tema van hierdie studie, met name die bespreking van die leksikografiese kriteria vir 'n tweerigting-tweetalige vakwoordeboek met Afrikaans en Italiaans as behandelde taalpaar, sal voorts aandag gegee word aan die tweetalige leksikografie, m.a.w. die samestelling van tweetalige woordeboeke.

2.5 Die tweetalige woordeboek

'n Tweetalige woordeboek, in teenstelling met 'n eentalige, handel oor twee tale. Die leksikale eenheid van een taal word van 'n vertaalekwivalent in 'n ander taal voorsien. Die brontaal is die taal van toegang, en die doeltaal is die taal van die vertaling, ekwivalent of betekenis (vgl. Singh, 1982: 190). Zgusta (1971: 274) sê hieromtrent:

The entire work of a bilingual dictionary involves providing equivalents to the lexical units of one language by the lexical units of another language i.e. coordinating with lexical units of one language those lexical units of another language which are equivalent in their lexical meaning.

Steiner (1989: 249) beskou 'n tweetalige woordeboek wat vir vertaling gebruik word, as 'n indeks van eentalige woordeboeke waarop dit gebaseer is. Die teks is te vinde in die eentalige woordeboeke, wat semantiese elemente en ander betekenis verskaf wat nie in die tweetalige woordeboek aanwesig is nie. Hierdie indeks is preskriptief, onvolledig wanneer lemmas vanaf eentalige woordeboeke ontbreek, en kan sodoende net bruikbaar wees vir dekodering eerder as enkodering van inligting.

'n Tweektalige woordeboek het met 'n groter probleem as die eentalige te kampe, nl. die probleem van semantiese ekwivalensie, en is blootgestel aan 'n groter risiko van onnoukeurigheid (Landheer, 1986: 148):

A la différence des dictionnaires monolingues, les dictionnaires bilingues ne donnent leur information sémantique que d'une manière indirecte, en présentant des 'équivalents'.

Tweektalige woordeboeke kan passief of aktief wees (Svensén, 1993: 165-166). Dit is passief as die ensiklopediese komponent belangriker is wat die teikentaal betref. Dit is die geval as die lemmas en uitdrukkings in die brontaal in 'n kulturele omgewing bestaan wat nie vir die teikengebruiker bekend is nie. 'n Ensiklopediese definisie in die taal van die teikengebruiker is dan noodsaaklik om die bronlemma te verduidelik, aangesien 'n gewone ekwivalent in hierdie geval onvoldoende sal wees. Woordeboeke wat nie ensiklopediese of taalkundige komponente inhou nie, en die vertaalekwivalent voorsien as alleenstaande, is aktief. Hierdie laaste tipe kom baie voor in vakwoordeboeke, en as die gebruiker addisionele inligting benodig, sal hy dit in 'n verskeidenheid verwysingsliteratuur bekom (Schnorr, 1986: 56-60).

Al-Kasimi (1983: 20 e.v.) het 'n verdere indeling van tweektalige woordeboeke voorsien, aangesien die kategorie tweektalige woordeboeke nie homogeen is nie:

- Woordeboeke vir doeltaal- of brontaalgebruikers;
- Woordeboeke gerig op die geskrewe taal of op die gesproke taal;
- Woordeboeke wat slegs gerig is op die gebruik van die doeltaal en praktiese gebruik daarvan;
- Woordeboeke vir gewone gebruikers of vir masjiensvertaling;
- Historiese (beskrywende) woordeboeke;
- Leksikale of ensiklopediese woordeboeke;

- Algemene woordeboeke of spesifieke woordeboeke.

2.5.1 **Struktuur van die tweetalige woordeboek**

Woordeboeke toon drie groot strukturele komponente: *makrostruktuur*, *mikrostruktuur* en *toegangstruktuur*.

Die **makrostruktuur** (of nomenklatuur) verwys na die lemmakeuse van die leksikograaf, terwyl die **mikrostruktuur** na die interne struktuur van elke artikel verwys. Die gebruiker is op soek na inligting en rig sy soektog op die makrostruktuur (die lemmas in vet gedruk). As hy die gesogte lemma gevind het, soek hy verder in die mikrostrukturele deel, waar o.a. definisies en grammatikale inligting (eentalige woordeboeke), of vertaalekwivalente in 'n ander taal en taalkundige inligting oor die vreemde taal (tweetalige/meertalige woordeboeke) te vinde is. Die struktuur van die woordeboek moet op so 'n manier aangebied word dat die gebruiker die inligting maklik kan ontsluit. Hierdie komponent is die **toegangstruktuur** of, soos Gouws (1996: 19) dit ook noem, die "soekpad" vir die woordeboekgebruiker.

Gouws (1996: 19) maak 'n verdere onderskeiding tussen die 'outer access structure' en die 'inner access structure'. Die eerste lei die gebruiker tot by die lemma op makrostrukturele vlak, en die tweede lei tot by die spesifieke inligtingskategorie binne die teks op mikrostrukturele vlak. Die **mediostruktuur**, d.w.s. die stelsel van kruisverwysing, is 'n leksikografiese tegniek wat gebruik kan word om verbande te lê tussen verskillende mediostrukturele komponente van 'n woordeboek (Gouws & Prinsloo, 1998: 17; Wiegand, 1996: 11). 'n Goeie voorbeeld hiervan kan in Hartmann & James (1998) se *Dictionary of Lexicography* gevind word:

(19) lexicography

The professional activity and academic field concerned with DICTIONARIES and other REFERENCE WORKS. It has two basic divisions: lexicographic practice, or DICTIONARY-MAKING, and lexicographic theory, or DICTIONARY RESEARCH.

Die woorde in hoofletters verwys na ander lemmas wat die leser in dieselfde woordeboek kan naslaan⁵. In verskillende woordeboeke word daar ook baie gebruik gemaak van **verwysingsmerkers**. 'n Voorbeeld hiervan kan gesien word in die vakwoordeboek "McGraw-Hill" (1998):

<p>Operative ankylosis ⇔ anthrodesis</p>	<p>Anthrodesis [MED] antrodesi Fusion of a joint by removing the articular surfaces and securing bony union. Also known as operative ankylosis.</p>
--	---

Hierdie strategie dien ook in die hantering van sinonieme of ekwivalente met dieselfde semantiese karakter.

2.5.2 **Gebruikersbehoefte en klassifikasie van tweetalige woordeboeke**

Die leksikograaf het talle probleme om die gebruikersaspek te inkorporeer wanneer hy 'n tweetalige woordeboek saamstel. Daar bestaan ook geen oorspronklike empiriese voorafstudie wat hom van 'n riglyn voorsien om hierdie probleme te help hanteer nie. Hierdie onderbou sou die gehalte van die tweetalige leksikografiese werk ontsettend verhoog. Leksikograwe is dikwels verplig om te voldoen aan 'n voorafgestelde omvang soos wat uitgewers vereis (Hausmann *et al.*, 1991: 2714-2715). Die woordeboekgebruiker is die dominante vertrekpunt in moderne leksikografie en in die algemene leksikografieteorie. Sy behoeftes speel 'n bepalende rol in die samestelling van 'n woordeboek, en die tipologie, subtipologie, asook die makro- en

mikrostruktuur word bepaal deur die gebruikersbehoefes (Gouws, 1992: 13). Roberts (Roberts & Martin-Rutledge, 1998: 1) beweer:

There is little doubt that dictionaries can be made to better serve their users, among whom translators constitute a very important group, and lexicographers are now very conscious of this fact. [...] The interest in the user perspective has led to a certain number of user studies to establish user expectations on the one hand and to determine how users use dictionaries on the other, in an effort to better adapt dictionaries to user needs.

In sy samevattende verslag, skryf Householder (1967: 279) die volgende:

Dictionaries should be designed with a special set of users in mind and for their specific needs. E.g., an English-Arabic dictionary for American users for help in speaking Arabic, or a Thai-English dictionary for British and American users for help in reading Thai, etc..

Maar as die gebruikersbehoefte die vertrekpunt is, word die tipologie van "vertalende woordeboeke" heeltemal te wyd, en behoort dit verder afgebaken te word in subtipologieë. Laasgenoemde word bepaal deur die funksie van die woordeboek, en sodoende moet onderskeid gemaak word tussen woordeboeke met 'n dekoderings- en dié met 'n enkoderingsfunksie. Die eerste groep stel die gebruiker in staat om 'n teks te kan verstaan, byvoorbeeld op mikrostrukturele vlak, waar die klem hoofsaaklik val op ekwivalensie en sinonieme; die tweede groep het ten doel om die gebruiker nie net te laat verstaan nie, maar ook om hom in staat te stel om met behulp daarvan eie teks te kan skryf, byvoorbeeld met die hulp van voorbeeldsinne (Gouws, 1992: 13-14; Martin-Rutledge, 1998: 126). Volgens Snell-Hornby (1984: 274) bly tweetalige woordeboeke nog steeds die gunsteling- leergereedskap vir 'n aanleerder van vreemde tale, veral om betekenis, grammatika en gebruik na te gaan i.v.m. 'n vreemde taal se lekseme. In hierdie geval is die woordeskat van 'n vreemde taal geïnkorporeer en geïnterpreteer, nie teen die sosiale en kulturele agtergrond nie, maar in terme van 'n lys van voorgestelde ekwivalente in die moedertaal.

Die belangrikste aktiwiteit waarvoor 'n tweetalige woordeboek gebruik word, is ongetwyfeld vertaling, vanaf en na 'n vreemde taal. Snell-Hornby (1984: 275) stel egter voor dat in die opleiding van professionele vertalers nie tweetalige woordeboeke gebruik moet word nie, en dat slegs eentalige woordeboeke toegelaat kan word vir gebruik in eksamens. Dit lyk byna asof sy wil diskrimineer teen dié wat die tweetalige woordeboek as 'n 'vertaalwoordeboek' beskou. Trouens, sy beweer dat tweetalige leksikografie een van die belangrikste dele van die vertaalwese is, maar dit is noodsaaklik dat daar 'n onderskeid getref moet word, volgens die verskeidenheid van doelstellings van die woordeboekgebruiker (byvoorbeeld sakwoordeboeke vir toeriste, tegniese tweetalige woordeboeke vir die tegniese vertaler, die aanleerderwoordeboek vir die leerder van 'n vreemde taal tot 'n sekere vlak van bevoegdheid).

Dit is ongetwyfeld so dat die vertaler die veeleisendste gebruiker van 'n tweetalige woordeboek is. Hy is ook die grootste kritikus van 'n tweetalige leksikografiese werk en kan maklik onderskei tussen 'n goeie en bruikbare woordeboek en 'n swak woordeboek. Roberts & Martin-Rutledge (1998: 1) stel dit so:

It is common to hear translators complaining about dictionaries, especially bilingual dictionaries. Some have become so frustrated with these tools that they claim to use very few dictionaries.

Gouws (1991: 37) se woorde oor die 'teleurgestelde' verwagtings van die Afrikaanse vertaler lui as volg:

Vir die vertaler is woordeboeke 'n deel van sy daaglikse brood. Die Afrikaanse vertaler, dit wil sê die vertaler wat Afrikaans as bron- of doeltaal gebruik in sy vertalings, vra ook om sy daaglikse brood, maar kry dan dikwels 'n klip of 'n slang, of hy word met 'n kluitjie in die riet gestuur.

Dit is duidelik dat die werk van die leksikograaf op die gebied van woordeboeke vir vertaaldoeleindes baie ingewikkeld is. Die taalgebruiker maak op die vertaler staat om die inligting wat in 'n taal te vinde is na 'n ander oor te dra.

Die leksikograaf bevind hom in die middel tussen die teoretiese beginsels waaraan hy moet voldoen en die gebruiker (Malkiel, 1980: 43). In 'n woordeboek soek 'n vertaler egter nie inligting van teoretiese aard nie, maar wel inligting wat in die praktyk toepasbaar kan wees. Volgens Gouws (1991: 38) is die leksikograaf 'n tussenganger tussen teorie en praktyk, terwyl die vertaler 'n tussenganger tussen praktyk en praktyk is.

Die inligting wat 'n vertaler in 'n woordeboek soek, moet nie net praktykgerig wees nie, maar ook konteksgerig. Om in staat te kan wees om die regte toepassing te kan maak tussen sy twee werkstale (wat twee konkrete taalsisteme is), wil die vertaler die tipe konteks in die woordeboek sien. Die leksikograaf, aan die ander kant, is nie 'n tussenganger tussen twee konkrete taalsisteme nie, al is die lemmas wat in sy woordeboek opgeneem word en die leksikografiese bewerking daarvan uit konkrete taalsisteme gehaal. Sy rangskikking van lemmas is georden volgens 'n abstrakte beginsel en in isolasie behandel. Dit is dus belangrik dat die leksikograaf die inligting wat in 'n abstrakte sisteem aangebied word, herkontekstualiseer en van pragmatiese merkers voorsien (Gouws, 1991: 39). Die leksikale bewerking van lemmas, ondanks die abstrakte ordeningstelsel moet met ander woorde tot 'n illustrasie van die leksikale item se optrede as deel van 'n konkrete taalsisteem lei.

Vertalersbehoefte op die vlak van die tweetalige woordeboek is saamgevat in die studie van Roberts & Martin-Rutledge (1998: 3) in Kanada, waar 'n tweeledige indeling van behoeftes onderskei is, nl. behoeftes op makrostrukturele vlak en behoeftes op mikrostrukturele vlak. Op **makrostrukturele vlak** wys Roberts & Martin-Rutledge se studie dat vertalers 'n tweetalige woordeboek benodig wat 'n groot aantal lemmas bevat⁶. 'n Vraelys van Roberts aan professionele vertalers en studente in die vertaalkunde, het aangetoon dat die behoefte aan 'n breë verskeidenheid items in hulle tweetalige woordeboek, soos algemene woorde, nie-algemene woorde, tegniese woorde, grammatikale inligting, kollokasies, idiomatiese uitdrukkings, en afkortings, groot is. Op **mikrostrukturele vlak** het die vertaler behoefte om

te kan kies tussen verskillende ekwivalente, m.a.w. vertalers wil meer vertaalekwivalente vir elke trefwoord beskikbaar hê. Verder het hulle gewys dat die alreeds bestaande ekwivalente in tweetalige woordeboek nie voldoende inligting oor die konteks aanbied waarin die verskillende ekwivalente gebruik kan word nie. 'n Mens kan dus die gevolgtrekking maak dat tweetalige woordeboeke vir vertaaldoeleindes voortdurend verbeter en hersien moet word en rekening moet hou met veranderende eise van die gebruiker.

2.5.3   *Taalgerigtheid in tweetalige woordeboeke*

Daar kan veronderstel word dat elke woordeboek wat gepubliseer word, ontstaan het uit 'n onderliggende databasis. Daar kan ook aangeneem word dat verskillende gebruikers 'n behoefte het aan verskillende soorte woordeboeke: 'n Frans-Nederlands-woordeboek is byvoorbeeld vir Franssprekende gebruikers anders as die Nederlands-Frans-woordeboek vir Nederlandssprekende gebruikers (Martin & Al, 1988: 393). Dit wil nou nie sê dat die leksikograaf in hierdie geval twee verskillende databasiese moet opstel nie. Martin & Al (1988: 393) stel dit so:

For several reasons it is preferable to set up one 'subjacent', fundamental database which is not user-oriented, and to derive from it as many user-oriented front-end databases as there are types of dictionaries.

Voordat aan 'n woordeboek begin werk word, behoort die leksikograaf 'n sorgvuldige onderskeiding te maak binne die tweetalige woordeboektipologie. Die doel van die eindproduk moet baie sorgvuldig bepaal word, m.a.w. daar moet eers gevra word of die desbetreffende woordeboek net die brongebruiker, net die teikengebruiker of beide groepe moet dien. Al-Kasimi (1983: 18), Martin (1967: 154) en Gouws (1989a: 66) is dit eens dat woordeboektipologie en gebruikersgerigtheid hand aan hand gaan.

Tweetalige woordeboeke kan **eenrigting** of **tweerigting** wees. Dit is eenrigting as dit die behoeftes van die moedertaalspreker van een van die twee tale bevredig, en tweerigting as dit die sprekers van beide tale dien (Tomaszczyk, 1988: 289). Die meerderheid van die tweetalige woordeboeke wat nou gepubliseer word, is hoofsaaklik tweerigting en monofunksioneel, d.w.s. vir 'n sekere gebruikersgroep bedoel, byvoorbeeld 'n tweerigting woordeboek *Afrikaans-Italiaans, Italiaans-Afrikaans* is òf vir Afrikaanssprekendes in Suid-Afrika, òf vir Italiaanssprekendes in Italië. Dus, 'Taal 1' – 'Taal 2' (voortaan afgekort tot T_1 - T_2) as deel van 'n tweerigting woordeboek sal 'n 'leeswoordeboek' (m.a.w. om tekste in die vreemde taal te dekodeer) vir die moedertaalspreker van T_2 wees, en 'n 'skryfwoordeboek' (om tekste in die vreemde taal te encodeer) vir die sprekers van T_1 . Deel T_2 - T_1 sal 'n 'leeswoordeboek' wees vir moedertaalsprekers van T_1 en 'skryfwoordeboek' vir sprekers van T_2 (vgl. Tomaszczyk, 1988: 289). Harrel (1967: 51) skryf dat dit onmoontlik is om eweveel aandag aan beide groepe van gebruikers in een tweetalige woordeboek te gee:

A primary problem in the composition of a bilingual dictionary is to decide whether the work is intended primarily for the speakers of X language or the speakers of Y language. It is clearly impossible to pay equal attention to both X and Y speakers in one and the same work.

Haas (1967: 45) erken dat die ideale tweetalige woordeboek die woordeboek is wat afgestem is op beide die sprekers van die brontaal en dié van die teikentaal, maar soos Al-Kasimi (1983: 18) en Harrel (1967: 51) aantoon, is dit 'n ideaal wat nie kan realiseer nie, want 'n tweetalige woordeboek wat vir beide sprekers bedoel is, sal op die ou einde nie een van die twee sprekersgroepe behoorlik bevredig nie:

What is even more deplorable, however, is the fact that often the compilers are not aware of the problems involved. Thinking they are preparing a dictionary of both languages, they may easily end up producing a dictionary which is not as useful as it should be to the speakers of either language (Haas, 1967: 47).

Sy mening word versterk deur Martin (1967: 154) se stelling:

Now it is too much to expect such a dictionary to work both ways at once. A dictionary that turns out intelligible English (or near-English) sentences for an American who looks up the words in a Japanese sentence will be put together in a different way from one that does the opposite.

Europese tweetalige leksikografie stel die bestaan van vier vertalende woordeboeke voor (Svensén, 1993: 11; Ščerba, 1995: 342; Tomaszczyk, 1988: 289):

However, owing to the different nature of the reference needs associated with the receptive and productive language skills, it is more convenient for the users to have two sets of monodirectional dictionaries (four parts in all) than two bidirectional ones (Tomaszczyk, 1986: 289).

In die kombinasie Sweeds-Frans is dit byvoorbeeld noodsaaklik om twee woordeboeke op te stel vir Sweedssprekers: 'n passiewe vertalende woordeboek om Frans te kan verstaan en 'n aktiewe woordeboek om Franse tekste te kan skryf. In dieselfde kombinasie sal dit noodsaaklik wees vir 'n passiewe vertalende woordeboek vir Franssprekers om Sweeds te kan verstaan, en 'n aktiewe woordeboek om Sweeds te kan skryf. As die teikengebruiker Japans is in die taalpaar Engels-Japans, sal hy baie meer inligting benodig aan die Engelse kant as wat hy sal benodig aan die Japanse kant, byvoorbeeld ten opsigte van uitspraak, sintaktiese klas, en fleksie. Elke moedertaalspreker moet in staat wees om inligting oor sy moedertaal as vanselfsprekend te beskou en sal meer leiding benodig t.o.v. die vreemde taal (Martin, 1967: 154). Die opsteller sal uit een databasis (vgl. Martin & Al, 1988: 393) twee verskillende woordeboeke vir die twee teikengebruikers moet uitreik. Die gebruikersaspek is in sulke gevalle een van die gebiede wat baie sorgvuldig nagevors moet word om presies vas te stel hoe groot die bevoegdheid van die gebruiker op die gebied van grammatika, uitspraak, en algemene of gespesialiseerde kennis van die vreemde taal is (vgl. Hausmann *et al.*, 1991: 2714). Wanneer twee wêreldtale betrokke is (soos bv. Spaans en

Engels), en veral vir bemerkingsdoeleindes, word daar soms gepoog om die twee komponente, passief en aktief, saam te smelt in een tweedelige (d.w.s. in twee volumes, en die twee geïnkorporeer in een groot boek) woordeboek. Die resultaat is 'n Spaans-Engels woordeboek vir Engelse teksproduksie deur Spaanssprekers en Spaanse teksresepsie deur Engelssprekers. Die tweede deel (Engels-Spaans) is 'n woordeboek wat die Engelsspreker help om Spaanse tekste te produseer, en die Spaansspreker om Engelse tekste te verstaan. Die mening van kritici oor die finale produk verskil, maar dit is duidelik dat so 'n woordeboek (wat die vier oogmerke in een boek probeer bevredig) minder gebruikersvriendelik gaan wees (vgl. Svensén, 1993: 12). Om Al-Kasimi (1983: 20) se terme te gebruik, sou die Afrikaans-Italiaanse deel van die woordeboek in Suid-Afrika bloot gerig wees op sprekers van die brontaal en die Italiaans-Afrikaanse deel op sprekers van die teikentaal (d.w.s. meer inligting oor Italiaans). In Italië sou dieselfde prosedure moet aangepas word, met name 'n Italiaans-Afrikaans en Afrikaans-Italiaans woordeboek met meer inligting oor Afrikaans.

In die volgende afdeling word die wenslikheid van 'n vierindeling van Afrikaans-Italiaans, Italiaans-Afrikaans vir Suid-Afrikaanse toestande bespreek.

2.5.4   *Tweetalige woordeboeke vir Suid-Afrikaanse toestande*

In die Suid-Afrikaanse omgewing, met Afrikaans en Engels as behandelde taalpaar, sou hierdie vierdeling onsuksesvol wees en die redes word deur Louw (1997: 12 e.v.) aangedui:

Die mark is te klein om uitgewers te oortuig om vier woordeboeke, twee vir Afrikaanssprekendes en twee vir Engelssprekendes uit te gee. Dit sou net so moeilik wees selfs om 'n vertalende woordeboek met Afrikaans en Engels as taalpaar uit te gee, wat alleenlik op Afrikaanssprekendes gerig is... [...] Die Engelsspreker moet in ag geneem word⁷.

Gouws (1991: 38) en Louw (1997) se sienings is waardevol, maar ons moet onthou dat dit slegs toepaslik is vir die meeste van die Suid-Afrikaanse gebruikers wat beide tale, Afrikaans en Engels, redelik goed magtig is. 'n Toekomstige opsteller van 'n tweetalige woordeboek tussen Afrikaans en Italiaans sal gedwing word om Al-Kasimi (1983: 20), Harrel (1967: 51), Haas (1967: 47), Martin (1967: 154), Svensén (1993: 11) en Ščerba (1995: 342) se kriteria te volg en aan te pas. Die rede is te vind in die verskillende strukture van die twee tale: Afrikaans, 'n Germaanse taal wat in Suid-Afrika gestandaardiseer is, en Italiaans as een van die belangrikste tale van die Romaanse groepering. Die kulturele agtergrond en tegniese aspekte van die twee tale, soos die morfologie, sintaksis en dergelike moet sorgvuldig nagevors en aangebied word. Die vermoede bestaan dat so 'n tweetalige woordeboek groter belangstelling in Suid-Afrika by die Afrikaanssprekende gemeenskap sal wek as in Italië. In Italië sal eerder inligting oor Afrikaans verskaf moet word, dalk deur die Nederlandse kanaal op tersiëre onderrigvlak. Die opsteller van 'n eerste aanleerderwoordeboek sal beslis rekening moet hou met hierdie belangrike faktore. Die meerderheid van die teikengroep sal moontlik bestaan uit Afrikaanssprekendes op al die vlakke in Suid-Afrika en enige Italiaanssprekende belangstellende op tersiëre vlak in Italië⁸. Dit is dus duidelik dat die eerste woordeboek in dié taalpaar eerder gerig sal moet wees op 'n Afrikaanssprekende gebruiker.

In die tabel hieronder word aangetoon, volgens die taalvaardigheid van die gebruiker in die vreemde taal, watter soort tweetalige woordeboek vir hom bedoel is:

Gebruiker	Woonland	Moedertaal	Vreemde taal	Taalvaardigheid van vreemde taal	Woordeboek benodig
Gebruiker 1	RSA	Italiaans	Afrikaans	Tweetalig	G
Gebruiker 2	RSA	Afrikaans	Italiaans	Geen	A
Gebruiker 3	IT	Italiaans	Afrikaans	Geen	A
Gebruiker 4 (vertaler)	IT	Afrikaans	Italiaans	Tweetalig	G

- A : **Aanleerder- of algemene woordeboek** (meer inligting oor die gebruiker se vreemde taal, uitspraak, grammatikale aspekte, ens.)
- G : **Gevorderde woordeboek** (klem op die gebruiker se vreemdetaal, meer voorbeelde van gebruik, semantiek en konteks van gebruik, 'n meer gevorderde vertaalwoordeboek)

Tabel 2. Gebruiker se bevoegdheid op gebied van vreemde taal (taalpaar: Afrikaans-Italiaans).

In Tabel 2 is slegs 'n fiktiewe voorbeeld geneem van 4 individue wat betrokke is met die taalpaar Afrikaans-Italiaans. Hierdie mense benodig almal 'n woordeboek. Gebruiker 2 en 3 wil die onderskeie vreemde taal aanleer, en verkeer in 'n situasie van geen kennis daarvan nie. 'n Spesifieke woordeboek sal vir hulle opgestel moet word en dit is veral 'n aanleerderwoordeboek wat rekening hou met die feit dat hulle eers die vreemde taal moet aanleer. Gebruiker 3 sal die woordeboek wil gebruik om die Afrikaanse taal aan te leer en hierdie woordeboek sal een moet wees wat meer gerig is op die Afrikaanse taalkundige aspekte (soos die grammatika of die uitspraak). Verder moet hierdie woordeboek passief, en ook aktief vir die doeleinde van teks- en spraakproduisie wees. Dieselfde geld vir Gebruiker 2 met dié verskil dat daar meer aandag aan die Italiaanse taalkundige aspekte gegee moet word. Die leksikograaf sal dan twee verskillende woordeboeke moet opstel vanaf een databasis, een vir Suid-Afrikaanse teikengebruikers en een vir Italiaanse teikengebruikers.

Gebruikers 1 en 4 is tweetalig, in dié sin dat hulle die vreemde taal goed magtig is (byvoorbeeld gebore in 'n tweetalige omgewing of woonagtig in die buiteland vir 'n lang tyd, òf, soos Gebruiker 4, 'n vertaler woonagtig in Italië en werksaam met dié taalkombinasie). Gebruiker 1 se behoefte sal in 'n meerdere mate gerig wees op die semantiese vlak van die vreemde taal, eerder as op die grammatikale vlak van sy moedertaal. Hy sal dalk meer lemmas benodig in die makrostrukturele veld van die woordeboek en meer ekwivalente, sinonieme, idiomatiese sinne, ens. op mikrostrukturele vlak om sy gebruik van die vreemde taal te verryk. Vir Gebruiker 1 sal 'n woordeboek saamgestel moet word wat rekening hou met sy behoeftes ten opsigte van die vreemde taal

(Afrikaans), en die produk wat hy verwag, is 'n passief en aktief vertalende woordeboek. Die woordeboek wat vir Gebruiker 4 saamgestel moet word, sal min of meer dieselfde wees as dié van '1' met die enigste verskil dat die klem meer behoort te val op gebruiker 4 se vreemde taal (Italiaans), en omdat hy ook 'n vertaler is, sal die woordeboek beslis gerig moet wees op baie hulpmiddele, soos voorbeeldsinne op mikrostrukturele vlak en meer spesifieke terme (of selfs vakterme) op makrostrukturele vlak.

Ons kan die gevolgtrekking maak dat vir 'n gebruiker met 'n meer gevorderde kennis van die taal dit nie meer saak maak of die gebruiker van die een of die ander taal is nie, en dat daar net een woordeboek vir beide gebruikers opgestel kan word (Vgl. Gouws, 1989a: 66; Louw, 1997: 145)⁹. Baie min tweetalige woordeboeke word deesdae opgestel om albei groepe sprekers te dien. Tweetalige woordeboeke wat albei groepe sprekers dien se leksikale struktuur is egter baie beperk. Vgl. byvoorbeeld in dié verband Stern (1994) se *Easy German Phrase Book: Over 740 Basic Phrases for Everyday Use*, wat voorbeelde gee van alledaagse taalgebruik in beide tale. Al-Kasimi (1983: 23; vgl. ook Harrel, 1967: 51-52) sê egter die volgende:

But this procedure cannot be followed by dictionaries aiming at a broader scope, otherwise the dictionary would become too cumbersome, bulky, and expensive.

2.6 Ontleding van tweetalige woordeboeke

Vir die doel van 'n ontleding van 'n paar voorbeelde te ontleed uit bestaande woordeboeke, kan begin word by aanleerderwoordeboeke. Die tweerigting, tweedelige Nederlands-Italiaans-woordeboek van Schram-Pighi & Visser-Boezaardt (1991^{VI}, voortaan afgekort as SP-VB), is hoofsaaklik bedoel vir 'n Nederlandse brongebruiker. As enigste bestaande tweerigting woordeboek in die taalpaar Nederlands-Italiaans, dien die SP-VB ook vir gebruik in Italië.

Hierdie woordeboek toon eintlik sy leemtes as 'n mens kom by die Italiaanse gebruiker, en sy beperkings is duidelik te merk as gevolg van sy doelgerigheid. Dit is slegs 'n vinnige naslaanbron en kan nie regtig dien vir vertaaldoeleindes of vir die aanleer van Nederlands nie. Dit is redelik effektief as dit gebruik word as aanleerderwoordeboek om Italiaans aan te leer. In die voorwoord beweer die samestellers:

Dit betekende dat binnen een tevoren vaststaande omvang een praktisch handboek moest worden vervaardigd, bruikbaar vir iedere geïnteresseerde in de Italiaanse taal, óók voor niet-specialisten. Al te ongebruikelijke, literaire of specialistische woorden zal men niet aantreffen en ook zijn grammaticale aanduidingen zoveel mogelijk vermeden.

Hieronder volg 'n tweerigting-voorbeeld uit SP-VB (1991^{VI}), wat die aanleerderkarakter van die woordeboek aantoon:

<p>SP-VB * <u>NL</u> – IT (bl. 98)</p> <p>Huisgenoot 1 <i>coinquilino m</i> (medebewoner); 2 <i>membro m della famiglia</i> (familielid); <i>mijn huisgenoten</i>, <i>i miei di casa</i>, <i>i famigliari</i>.</p>	<p>SP-VB * IT – <u>NL</u> (bl. 52)</p> <p>Coinquilino <i>m</i> medebewoner.</p>
---	--

Soos 'n mens uit die skema kan aflei, bied die woordeboek baie inligting aan oor Italiaans. In die eerste voorbeeld (Nederlands-Italiaanse weergawe) word op makrostrukturele vlak betekenisonderskeidinge binne twee kontekste aangebied, geslagsuitgange en 'n Nederlandse verduideliking van 'n sekere ekwivalent, soos die tweede betekenis van *huisgenoot* wat ook 'membro della famiglia' kan wees. In dié geval moes die opsteller beslis vir die Nederlandse gebruiker (sy teiken) verduidelik het wat die term presies beteken ('familielid'), asook by *coinquilino* ('medebewoner'). In die Italiaanse weergawe kan op mikrostrukturele vlak gesien word dat die lemma *coinquilino* ook sy geslagsuitgang kry, sodat die Nederlandse gebruiker kan verstaan dat dit 'n manlike naamwoord is wat met die relatiewe manlike lidwoord *il* moet

ooreenstem. Die grammatikale inligting word sorgvuldig beskryf, inligting wat belangrik is vir die Nederlandssprekende aanleerder van Italiaans.

Op semantiese vlak toon Louw (1991: 115) aan dat met eentalige woordeboeke (die sogenaamde verklarende woordeboeke) aangedui word dat dit boeke is wat met die betekenis van woorde gemoeid is. Die term *leeg* sal byvoorbeeld as *met geen inhoud nie* gedefinieer word, terwyl dieselfde term in tweetalige woordeboeke (die sogenaamde vertalende woordeboeke) met die ekwivalente *vuoto, vacante, privo* (Vgl. SP-VB en Hazon) voorsien word. 'n Persoon wat nie Afrikaans ken nie, maar wel Italiaans, sal dieselfde betekenis aan die term *leeg* heg as 'n Italiaanse persoon aan *vuoto, privo* en *vacante*, want hulle word gesien as sinonieme van mekaar. 'n Persoon wat beide tale goed magtig is, sal egter nie daarmee saamstem nie en sal beslis die verskil tussen die gegewe ekwivalente kan onderskei en in watter situasie die een of die ander term gebruik of vermy moet word. Daarom is dit noodsaaklik in tweetalige woordeboeke om presies aan te dui, deur middel van voorbeeldsinne, watter riglyne gevolg moet word in die gebruik van bepaalde sinonieme.

'n Meer gevorderde woordeboek¹⁰ is op die eerste gesig net soos 'n aanleerderwoordeboek, maar die verskil lê hoofsaaklik in die min riglyne wat aan die gebruiker (wat 'n meer gevorderde kennis van die vreemde taal het) gegee word oor taal en grammatika. Die opsteller sal meer die klem laat val op sinonieme en inligting oor gebruik, en in die meeste gevalle, deur middel van voorbeeldsinne wanneer sulke sinonieme of uitdrukkings gebruik moet word. Hieronder volg 'n voorbeeld van 'n artikel uit die tweedelige woordeboek Macchi (in twee groot volumes):

recapito m. 1. (indirizzo) address; (indirizzo occasionale) accomodation address. – 2. (il recapitare) delivery. – 3. «Econ» (ufficio) office; (documento) written authorization (o instruction). – 4. «ant» (ricevuta di pagamento) receipt.
□ *far ~ in un luogo* to use a place as an accomodation address; *mancato ~ non-delivery: in caso di mancato ~ ri-spedire al mittente* [if undelivered] (o in case of none delivery)

please return to sender; *senza* ~ unaddressed letter;
~ *recapito di viaggio* ticket.

Soos uit die voorbeeld afgelei kan word, het die opsteller heelwat taalkundige en grammatikale inligting uitgelaat met die oog op 'n gebruiker wat reeds Engels magtig is. Die voorbeeld is bedoel om 'n Italiaanse gebruiker in staat te stel om Engelse teksproduksie te lewer. Sinonieme en verskillende wyses van gebruik word duidelik aangetoon. Die opsteller het die gebruiksveld aangedui (bv. *econ.* of *ant.*), die semantiese inligting (*ricevuta di pagamento; indirizzo*) en klem-inligting (die onderstreping van die *a* in die woord *recapito*), waarskynlik vir die Engelssprekende gebruiker. Slegs een aspek van grammatikale inligting (genus) word gegee, d.w.s. die *m.* langs die lemma op mikrostrukturele vlak, wat vir *maschile*, d.w.s. 'manlik', staan, maar geen inligting oor woordsoortlikheid nie (byvoeglike naamwoord of bywoord of selfstandige naamwoord). Laasgenoemde weglating van inligting is tipies van 'n gevorderde woordeboek, want dit is onnodige inligting vir 'n kenner van die vreemde taal, m.a.w. die inligting is vanselfsprekend. Die Macchi woordeboek word ook vir vertaaldoeleindes op professionele vlak gebruik. Die opinies in die Italiaanse vertaalkringe is verskillend oor die produk, maar nogtans is dit een van die bestes op die mark.

Die laaste voorbeeld, die vakwoordeboek, sluit aan by die tema van die verhandeling, en sal uitvoerig in die volgende hoofstuk bespreek word.

2.7 Samevatting

In hierdie hoofstuk het 'n algemene oorsig van die leksikografie en die toepassing daarvan op tweetalige woordeboeke aan die orde gekom. Daar is gepoog om 'n sorgvuldige beskrywing van die kriteria vir die opstel van 'n tweetalige woordeboek te gee.

Na afhandeling van enkele algemene aspekte oor tweetalige leksikografie, nl. beskrywing, klassifikasie en gebruikersaspekte met betrekking tot tweetalige woordeboeke, is gekonsentreer op die bepaling van die soort gebruikers en leksikografiese behoeftes, en is die onderwerp eers vanaf 'n algemene standpunt bespreek (met behulp van moderne leksikografiese benaderings), en daarna vanaf 'n meer spesifieke en persoonlike kant (2.4.4). Daar is nie dieper op sosio-kulturele aspekte ingegaan nie, aangesien die onderwerp, nl. vakwoordeboeke, meer gespesialiseer is en sulke kennis nie vir vakwoordeboeke relevant is nie.

Die eerste woordeboek met Afrikaans en Italiaans as behandelde taalpaar, sal noodwendig òf die Afrikaanssprekende òf die Italiaanssprekende gebruiker se behoeftes moet bevredig, volgens die vasstaande kriteria van 'n vierdelige indeling (vgl. 2.5.3).

Die volgende hoofstuk sal aansluit by die tema van die verhandeling, naamlik die vakleksikografie. Algemene kriteria vir die samestelling van vakwoordeboeke sal bespreek word.

Notas: hoofstuk twee

¹ P.J.G. van Sterkenburg is saam met W.J.J.Pijnenburg die opsteller van die *Van Dale - Groot Woordenboek van Hedendaags Nederlands* (1984).

² Die kleurrike beskrywing van Svensén (1993:1-2) lui soos volg: "Lexicography is often defined as 'compiling dictionaries', which first and foremost lays stress on the product, i.e. dictionaries.... Lexicology is regarded as the branch of linguistics which deals with the study of vocabulary, its structure, and other characteristics. This refers first of all to the meanings of words and the relationship between meanings (semantics). To this can be added the study of the formation and structure of individual words (word-formation or morphology)".

³ Afrikaans het nog geen historiese woordeboek nie. Eksteen (1969:39) bespreek die boustowwe wat sou kon gebruik word by die opstel van so 'n woordeboek.

⁴ Partykeer word 'tweetalige woordeboek' gebruik as sinoniem van 'vertalende woordeboek', maar dit is nie heeltemal korrek nie, aangesien 'meertalige woordeboeke' ook vertalend is. Dieselfde geld vir 'eentalige woordeboek', wat dikwels gebruik word as sinoniem van 'woordeboek van betekenis', aangesien daar ook woordeboeke van betekenis bestaan wat in meer tale geskryf is (Steiner, 1989:256-257).

⁵ Hierdie mediostrukturele strategie word deesdae veral in elektroniese (CD-Rom) woordeboeke of aanlyn woordeboeke (Internet) gebruik. Die verwysing is dan met 'n verskillende kleur aangedui, waarop geklik kan word.

⁶ Uit die resultate van enkele toetse wat aan 'n aantal vertalers voorgelê was, kon 'n assistent van prof. Roberts, me. MacKintosh, aflei dat vertalers groot frustrasie ondervind a.g.v. die ontbreking in woordeboeke van talle sleutel terme vir hulle vertalingwerk, m.a.w. onvolledigheid op makrostrukturele vlak.

⁷ Vgl. ook Gouws (1989a:66) hieromtrent: "[Dit is]...die bekendste tipe vir die Suid-Afrikaanse woordeboekgebruiker en ook leksikografies die kompleksste".

⁸ In Italië behoort dit relatief maklik te wees om Afrikaans in Departemente van Nederlandse Taal en Letterkunde by universiteite aan te bied soos reeds in sommige ander Europese lande, aangesien belangstelling bestaan, maar nog geen infrastruktuur om dit waar te maak nie.

⁹ Die opsteller sal egter verdere navorsing moet doen oor die spesifieke behoeftes van die teikenbruiker en sal moet bepaal hoe groot die eindgebruikersgroep is. In tweetalige lande

---

soos Suid-Afrika (Engels-Afrikaans), Kanada (Quebec: Engels-Frans), Italië (Suid-Tirol: Duits-Italiaans) sal so 'n tweetalige woordeboek in teorie moontlik wees om op te stel, maar die graad van tweetaligheid vir beide gebruikers en die aantal sprekers moet voldoende wees. Vgl. Louw (1997:145) vir die graad van tweetaligheid.

¹⁰ Voorbeelde van gevorderde tweetalige woordeboeke in Suid-Afrika is die *Groot Woordeboek / Major Dictionary* van Eksteen (1997), en in 'n mate ook Bosman *et al.* (1998) se *Tweetalige Woordeboek / Bilingual Dictionary* (sien bibliografie vir besonderhede).

HOOFSTUK 3 : VAKLESIKOGRAFIE

3.1 Inleiding

Die onderskeid tussen standaardtaal en vaktaal word in hierdie hoofstuk bespreek as inleiding tot die bespreking van vakleksikografie. Daarna sal verskille tussen terminologie en terminografie en hulle verband met die leksikografie aan die orde kom. Gebruikersperspektief en 'n kort algemene beskrywing van tweetalige vakwoordeboeke sluit die hoofstuk af.

3.2 Standaardtaal, vaktaal en vakleksikografie

Die meeste taalkundiges maak 'n basiese onderskeid tussen taal vir algemene doeleindes (voortaan afgekort tot TAD), en taal vir spesiale doeleindes (voortaan afgekort tot TSD), of vaktaal; die opinies verskil egter oor die verhouding tussen die twee. TAD kan gesien word as sinoniem van "standaardtaal" en al die TSD word dan beskou as elemente van die algemene taal. In die praktyk maak al die TSD gebruik van die TAD se taalstelsel (vgl. Bergenholtz & Tarp, 1995: 16-17).

Svensén (1993: 48) definieer TAD as die totaal van die middels van taalkundige uitdrukkings wat gevind kan word in die taalgebruik van die meeste sprekers van 'n gegewe taal. Dit gaan nie net oor woorde, uitdrukkings en sintaktiese patrone wat in die aktiewe gebruik van die meeste mense voorkom nie, maar ook oor wat in die passiewe kennis voorkom, m.a.w. die taal wat die meeste gebruikers herken en in bepaalde kommunikasietoestande gebruik. Die vaktaal, daarenteen, is volgens Alberts (1988: 3) die taal van bepaalde beroepsgroepe of vakdisiplines wat sekere kenmerke toon wat dit gedeeltelik van standaardtaal

onderskei en daarvan vaktaal maak.

Vaktaal het onder meer twee aspekte, naamlik 'n sosiolinguistiese (*group language*) en 'n ónderwerpverbonde aspek (*technical language*) (Svensén, 1993: 48).

Eersgenoemde aspek sal vir die doeleindes van 'n sekere groep sprekers dien, byvoorbeeld om die gevoel van behorendheid tot 'n bepaalde groep te versterk (vgl. ook Cluver, 1988: 33); die tweede aspek ontstaan uit die gedurige ontwikkeling en spesialisering in die veld van die wetenskap, tegnologie, ekonomie en dergelike.

Daar kan beweer word dat in 'n kommunikatiewe omgang TAD en TSD in heel verskillende situasies gebruik sal word. Dit sou nie korrek wees om te sê dat TAD die taal van alledaagse situasies is en TSD dié van spesifieke situasies nie, want die spesiale situasie kan in hulle omgewings beskou word as alledaagse, algemene taal. Die woord *parasiet* sal in die woordeskat van 'n bioloog baie algemeen en dikwels gebruik word in die alledaagse werksaamhede; dieselfde geld vir *isogrief* in die alledaagse werksaamhede van 'n geoloog. Die een sal egter nie die ander se vakwoorde op 'n gereelde basis gebruik nie, want die betrokke woorde is nie deel van sy werk nie. *Parasiet* het egter later algemeen geword in die TAD. Svensén (1993: 49) dui dit so aan:

Many technical terms are used only in technical circles and remain unknown to the lay person. Yet many others, despite their origin in the terminology of various technical fields, have made their way into general language and become known in lay circles.

Daar kan aangevoer word dat die TSD nie 'n taal op sy eie is nie en dat dit ook kan voortvloei uit die TAD:

Many [technical terms] have lost their technical character (they have become 'de-terminologized') and (e.g. by way of metaphor) acquired a less specialized

meaning (Svensén, 1993: 49).

In die definisie van Frandsen (1979: 165) is vaktale (of tegnolekte) funksietale om inhoude eksak en so ekonomies as moontlik oor te dra.

In 'n poging om 'n allesomvattende indeling van vaktaal te maak, is 'n baie omvattende indeling van Afrikaanse tegnolekte deur Picard (1976: 49, 50, 72) gedoen:

- 1) Natuurwetenskaplike taal (bv. fisika);
- 2) Geesteswetenskaplike taal (bv. sosiologie);
- 3) Beroepstaal (bv. rekeningkunde);
- 4) Werkplaas- en gildetaal (bv. visserij, wewery);
- 5) Verkoops- of reklametaal (bv. advertensies, verkoopbrosjures);
- 6) Nie-tegniese spesialistaal (bv. sport, kuns, naaldwerk).

Alberts (1983: 25-28), met inagneming van die verskillende indelings van vaktaal, verdeel dit hoofsaaklik in drie afdelings:

- 1) Wetenskaplike taal;
- 2) Tegniese taal;
- 3) Gebruikerstaal.

Ten slotte kan daar geredeneer word dat TSD 'n verskynsel op sy eie is. Hierdie benadering impliseer dat elke taalvariant 'n TSD is. So verteenwoordig 'n landbou-ekonomiese tydskrif en 'n handboek vir geneeskunde verskillende TSD (vgl. Bergenholtz & Tarp, 1995: 18 en Van Zyl, 1962: 2-3 in hierdie verband).

'n Vakleksikograaf hou hom besig met die opstel van woordeboeke wat 'n TSD behandel, en die finale produk hiervan is wat in die leksikografie 'n

vakwoordeboek genoem word¹. Daar sal eers aandag gegee word aan algemene aspekte van die vakleksikografie en die verwantskap tussen die vakleksikografie, die algemene leksikografie, en die terminologie/terminografie.

Bergenholtz & Tarp (1995: 28) se definisie van vakleksikografie lui soos volg:

Specialised lexicography is that branch of lexicography which is practised by LSP [Language for special purposes] lexicographers who prepare specialised dictionaries.

Die definisie van lemmas in 'n eentalige vakleksikografiese werk (asook die ekwivalensieverhouding in vertalende vakwoordeboeke) word baie noukeurig nagevors, aangesien die vaktaal meer eise stel aan eksaktheid van begrip. Die vakleksikografie probeer om 'n lemma so noukeurig as moontlik vir 'n bepaalde gebruiker te beskryf (Cluver, 1992: 39). Terwyl die eentalige vakleksikografie, naas 'n deskriptiewe funksie ook 'n preskriptiewe funksie het in die vaktaal (dit wil sê om 'n sekere begrip te probeer standaardiseer), sal die tweetalige/meertalige vakleksikografie hoofsaaklik deskriptief wees. Hiermee word bedoel dat die preskriptiewe norme wat te vinde is in eentalige verklarende woordeboeke ook van toepassing is op die tweetalige vakwoordeboek. Laasgenoemde woordeboeke is hoofsaaklik deskriptief ook ten opsigte van hierdie norme (vgl. Cluver, 1992: 39 en Steiner, 1989: 249).

3.2.1   *Algemene leksikografie en vakleksikografie: verskille en ooreenkomste*

Volgens Cluver (1992: 34-35) lê die verskil tussen algemene leksikografie tot vakleksikografie in die variëteit van taal wat in elkeen beskryf word, en nie in die leksikografiese metodiek as sulks nie. In albei die gevalle probeer die leksikograwe so goed moontlik en volgens dieselfde metodes die begrip rondom 'n bepaalde term beskryf.

In die vaktaal is die begripsisteesem meer sistematies as dié van die algemene taal van alledaagse kommunikasie. Die begrippe agter die vaklemmas is meer eksplisiet ingeperk as dié van die lemmas van die algemene taal (Alberts, 1988: 5). Een voordeel van die vakleksikograaf, teenoor die algemene leksikograaf, is dat sy definisies meer eksak en dus kontroleerbaar is (vgl. Cluver, 1983: 2 in hierdie verband).

Nog 'n voordeel in die werk van die vakleksikograaf is dat die registerwydte waarmee hy werk baie kleiner is as dié van die algemene leksikograaf. Hiermee word bedoel dat die meer "ekstreme vorms" van die vaktaal, soos Cluver (1992: 35) en Dahlberg (Alberts, 1988: 4) dit noem, bedoelende die woorde wat slegs in 'n sekere terrein gebruik word, in 'n groot mate 'n skriftaal is, en dus neig om formeler te wees as die omgangstaal. Terwyl die algemene leksikograaf betekenisnuanses moet aandui volgens die gebruik in onder meer koerante, alledaagse en literêre taal, het die vakleksikograaf hoofsaaklik te doen met die taal van handleidings, instruksies en vakhandboeke.

3.3 Terminologie/terminografie versus vakleksikografie

Die werk aan 'n vakwoordeboek bestaan uit twee komponente: leksikografie (vgl. 2.1) en terminologie.

In die definisie van Picard (1976: 7), is terminologie die volgende:

[...] die aktiwiteit wat lei tot die opstel van woordelyste bedoel as leiding vir die gebruik van begrippe en terme (gewoonlik) in tegniese kommunikasie. Dit is gerig op die ontleding van die begripstruktuur van 'n spesifieke vakgebied, die voorstel van nuwe terme vir nuwe of verkeerd benoemde begrippe, die sistemativering van begrippe en terme en die preskripsie van die gebruik van terme op 'n spesifieke wetenskaplike gegronde wyse.

Mooijaart & Westgeest (1994: 555) beskou terminologie soos volg:

Terminology (taken to refer to terms as well as to specific terminological meanings of general words) is distinguished from standard language first of all by its restriction to certain "sublanguages".

Cluver (1988: 25) gee 'n samevattende en interessante definisie van terminologie, naamlik die 'woordeskat van vaktale', en in die woorde van Felber (1982, in Alberts, 1991: 65):

Terminologie is die versameling terme of ander simbole wat die konsepte/konsepsisteem in 'n bepaalde vakgebied verteenwoordig.

Die vakwoorde, wat ook 'terme' genoem word, se vereistes waaraan hulle moet voldoen, is eksaktheid in benoeming, eenvoud in benoemingsprosedure, 'n mnemoniese teken (d.w.s. 'n middel om 'n bepaalde begrip te identifiseer) en aanduiding van die taksonomiese rangorde (Cluver, 1984: 154).

Terminologie vorm dus die grondslag vir die formulering van informasie-elemente deur vakspecialiste; die oordrag van inligting; die oordrag van inligting van een taal na 'n ander deur byvoorbeeld vertalers en tolke; die indeksering, vaslegging en herwinning van gespesialiseerde inligting (Scheffer, 1994: 30).

In die samestelling van 'n vakwoordeboek word die (vak-)leksikograaf tegelykertyd leksikograaf en terminoloog. As leksikograaf moet hy die vakwoordeskat aanpas by die leksikografiese norme en dit in alfabetiese volgorde rangskik, en as terminoloog moet hy die leksikografiese werk hersien en herwerk volgens die begripveld, en lemmas met mekaar vergelyk (Bucksch, 1973: 7). In die tyd van die skrywe van Bucksch was daar eintlik geen verskil tussen die twee dissiplines nie, aangesien albei geïnkorporeer was in die vakleksikografie. Deesdae word daar egter in die werkswyse 'n verskil gemaak tussen die twee dissiplines. Bergenholtz (1995: 50-51) stel drie verskillende konseptuele velde voor:

- 1) *Terminologie/terminografie* het vaktaal as onderwerp, en leksikografie die algemene taal. So gestel, word die begrip 'vakleksikografie' uitgelaat.

- 2) *Terminografie* is 'n deel van die terminologie, terwyl vakleksikografie 'n deel van die leksikografie is. In die lig hiervan kry die begrippe “terminografie” en “vakleksikografie” onderskeie konnotasies: die eerste is meer metodies en die tweede is meer teoreties.
- 3) *Vakleksikografie*, waaraan die sinoniem “terminografie” gegee word, is 'n deel van die leksikografie. Na aanleiding hiervan gee 'n mens aan “terminologie” 'n teoretiese begrip.

Al drie konsepte lei tot misverstande op die gebied van die begrip “terminologie”.

Vir Sager (1990: 3) is terminologie drieduidig:

- (1) The set of practices and methods used for the collection and presentation of terms.
- (2) A theory [...] for explaining the relationships between concepts and terms.
- (3) A vocabulary of a special subject field.

Maar 'n vierde moontlikheid is hier noodsaaklik, naamlik die terminografie, wat vir baie terminoloë die woorde “vakleksikografie” en “terminologiese leksikografie” vervang:

Terminography [...] is the recording, processing and presentation of terminological data acquired by terminological research. Note: 'Terminography' replaces the older terms 'terminological lexicography' and 'special lexicography' (Bergenholtz, 1995: 52).

Vir Thomas (1993: 44) is terminografie die konkrete resultaat van terminologie, soos bv. 'n terminologiese werk op papier, op mikrofilm, op rekenaar, op CD-ROM en dergelike. Verder beweer hy dat terminografie vir die TSD is soos wat leksikografie vir die TAD is. So gestel, kan aangeneem word dat die woord “vakleksikografie” nie verwant hieraan is nie. 'n Versigtiger variant van hierdie ontwikkeling is die voorstelling van die teoretici Picht (1985: 353) en Grinstead & Toft (1994: 71) wat die leksikografie sien as die veld wat sowel die TAD as die TSD insluit, en die terminografie wat die TAD uitsluit. Dit is 'n stelling wat verder

ondersoek moet word (Bergenholtz, 1995: 53).

Volgens Alberts (1999: 20) is terminografie 'n aparte aktiwiteit van die algemene leksikografie, en die verskil lê in die aparte aard van die data wat opgeneem word, die verskillende agtergronde van die mense wat dit gebruik en betrokke is in 'n sekere spesialisering, en soms ook in die metodes wat gebruik word (vgl. Sager, 1990: 3).

Een van die grootste verskille tussen terminografie en leksikografie is dat terminografie konsepgerig is en algemene leksikografie meer taalgerig is. Terminografie hou hom slegs met 'n deel van 'n taal se woordeskat besig, naamlik die gebied van die wetenskap, tegniek en ekonomie (Alberts, 1999: 20-21).

Die pad na 'n vakleksikografiese werk, vanaf die leksikografie, gaan deur die terminografie.

Terminografie is in elke geval die beginpunt van elke terminologiese werk en daar is sekere faktore in terminografie wat nie met die leksikografie gedeel word nie. In 1971 het Eugen Wüster (in Nedobity, 1988: 421) 'n spesifieke terminologiese leksikografie ontwikkel wat hy later "terminografie" genoem het:

Its main purpose is the recording of the assigned term-concept, i.e. to record terminological data which give a precise description of a concept and indicate the relations between a concept and other concepts (Nedobity, 1988: 421).

Deesdae word baie aandag gevestig op die gebruik van rekenars in terminografiese werk, en in besonder aan die werk om terminologiese databanke op te stel. Terminografie moet die eerste stap wees in die opstel van 'n vakwoordeboek. Hiermee word bedoel dat terminologie wat in die twee verskillende taalregisters beskikbaar gestel word, deur terminografie verwerk word (deur middel van 'n versameling op rekenaar in 'n databasis) tot 'n woordelys. Die databasis weerspieël die terminografiese beskrywing van die terminologie. Die voorlopige woordelys staan onder die (vak-)leksikografiese

kriteria, wat noodsaaklik is in die opstel van 'n woordeboek.

Net soos in die geval van die algemene leksikografie is dit in die samestelling van 'n vakwoordeboek belangrik om die teikengebruiker (vaktaalgebruiker) in ag te neem waarvoor die woordeboek bestem is.

3.4 Die vaktaalgebruiker

Volgens Alberts (1991: 65), bestaan daar geen tipiese vaktaalgebruiker nie en die veranderlikes wat gebruikers behoort te onderskei, oorvleuel soms wat eienskappe betref. Daar bestaan geen geldige gebruikerstipologie nie.

Onder die term "vaktaalgebruiker" word 'n persoon verstaan wat die vaktaaldienste (soos verteenwoordig word deur navraagdienste aan vaktaalkantore, termbanke, en private vakleksikograwe/vakkundiges) en vakleksikografiese bronne (soos vakwoordeboeke, terminologielyste, glossaria) gebruik (Alberts, 1991: 63-64).

Daar word verder 'n onderskeid gemaak tussen "potensiële vaktaalgebruiker" ('n persoon wat daagliks die vaktaal gebruik en van woordeboeke en vaktaaldienste gebruik maak) en "werklike vaktaalgebruiker" (vakvertaler).

Volgens Alberts (1991: 64) bestaan sulke infrastrukture vir die vaktaalgebruiker in die mark, maar die gebruiker is nie altyd, of meestal, daarvan bewus nie. Terminologie word in elke geval beskikbaar gestel in die vorm van terminologielyste of vakwoordeboeke.

Cluver (1992: 40-42) onderskei drie belangrike groepe van vaktaalgebruikers en dui aan watter soort definisies benodig word in vakwoordeboeke. Die drie groepe is studente, vakspesialiste en vertalers.

Eersgenoemde groep moet verstaan dat begrippe in hiërargieë ingedeel kan word. Sulke reëls geld sowel vir omgangstaalwoordeboeke as vir

vakwoordeboeke. Die student moet byvoorbeeld presies weet wat die verskil tussen *atmosfeer* (bowegesikhte term), *mesosfeer* (ondergesikhte term: tussen die bowegesikhte en die newegesikhte term) en *ionosfeer* of *eksosfeer* (newegesikhte term: onderdele van die bowegesikhte term) is. Hiermee word bedoel dat die student meer ensiklopediese inligting nodig het.

Die vakspecialis stel meer belang in die mees resente terme. Hy weet wat met 'n term bedoel word en soek in 'n vakwoordeboek eerder sinonieme en riglyne van gebruik betreffende sinonieme as definisies. 'n Ander behoefte van die vakspecialis in 'n vakwoordeboek is verwysingsbronne. Dit gaan nie oor bronne met definisies/omskrywings nie, maar eerder oor bronne wat die nuwe tendense in die bepaalde vakgebied aandui. Cluver (1992: 42) voeg dan toe dat so 'n woordeboek, wat die vereistes van die vakspecialis in ag neem, 'n kort lewe het.

Die laaste groep (die vertalers) hou hom besig met tweetalige vakwoordeboeke. Hierdie groep is ook vir die vakleksikografie, soos wat dit in die algemene leksikografie die geval was, die veeleisendste gebruikersgroep. Vertalers benodig definisies, eksakte en erkende terminologie en gebruiksvoorbeelde wat die gebruik in verskillende registers aantoon. Volgens die behoeftes van die vertaler moet 'n vakwoordeboek wat die geneeskunde behandel, terme soos *abdomen*, saam met sy verskillende sinonieme bevat (*buik, maag, pens*) en naas hierdie inligting ook die gebruikregister (Cluver, 1992: 42).

Alberts (1991: 86) dui duidelik aan dat:

[...] vertaling nie die blote weergawe van die terminologie van die brontaal in die doeltaal [is nie]. By vertaalwerk moet verskeie linguistiese en buite-linguistiese faktore in ag geneem word.

'n Vertaler vertaal nie woorde of terme nie, maar eerder teks, m.a.w. woorde, terme en frases in konteks. Hy moet in staat wees om ekwivalente in verskillende tale af te paar en bedag wees op gevalle waar nie 'n eksakte ekwivalensie voorkom nie (Vgl. UNESCO, 1958: 209). Die vertaler sal

noodwendig kennis moet dra van sy bepaalde vakgebied (soos die vakspecialis) en van die terminologie van die onderskeie werkstale. 'n Vakleksikograaf sal noodwendig hierdie faktore in ag moet neem in die opstelling van 'n tweetalige vakwoordeboek wat hoofsaaklik die vertaler as teikengebruiker het.

3.5 Tweetalige vakwoordeboeke

Naas 'n klein aantal eentalige vakwoordeboeke² wat in die moderne tyd uitgegee word, is daar 'n groot hoeveelheid tweetalige vakwoordeboeke.

Sulke woordeboeke word opgestel om taalkundige inligting te verskaf, allereers in die vorm van ekwivalente en met as doel die vertaling van en na die moedertaal (Bergenholtz & Tarp, 1995: 49).

'n Voorbeeld hiervan is die Geldenhuys sakewoordeboek (1993), waarin slegs vertaalekwivalente verskaf word:

kleinhandelsprys retail price
kleinhandelsprysbinding resale price maintenance (*e.g. in book trade*)
kleinhandelsprysindeks retail price index
kleinhandelsreklame retail advertising
kleinhandelstak retail branch
kleinhandelsverkoop retail sale
kleinhandelsverspreiding retail distribution
kleinhandelswins retail profits

In hierdie geval sal slegs moedertaalsprekers van Afrikaans, met tegelykertyd 'n goeie kennis van die Engelse TSD, in die posisie wees om die regte ekwivalent te kan kies (Bergenholtz & Tarp, 1995: 50).

Die tweede voorbeeld sal 'n idee gee van 'n landboukundige tweerigting-vakwoordeboek, die Favati, met Engels en Italiaans as behandelde taalpaar:

<p>Favati * EN - IT (bl. 137) Curdled, <i>adj.</i>, coagulato; ~ <i>milk</i>, latte c. Curds, <i>s. pl.</i> [<i>dairy i.</i>] ricotta. (to) cure, <i>v. t.</i> vulcanizzare (gomma); curare; guarire. Curing, <i>s.</i> (<i>hay</i>) [<i>herb. c.</i>] fienagione; field~, f. naturale.</p>	<p>Favati * IT - EN (bl. 685) Coagulato, <i>adj.</i> Curdled; latte~, [<i>cas.</i>] c. milk. Coagulazione, <i>s. f.</i> [<i>cas.</i>] coagulation. Cobalto, <i>s. m.</i> [<i>chim.</i>] cobalt; <i>sali di c.</i>, c. salts; <i>solfo e cloruro di</i>~, c. sulphate and c. chloride.</p>
--	--

Volgens Bergenholtz & Tarp (1995: 50) is dit verkieslik dat ook in tweetalige vakwoordeboeke (net soos vir die eentalige woordeboek) 'n kombinasie van verskillende funksies aangegee word. Hiermee word bedoel dat tweetalige vakwoordeboeke nie slegs 'n vertalende funksie moet vervul nie, maar ook enige vorm van linguistiese inligting oor die vreemde taal moet verskaf. Die bostaande voorbeeld uit Favati wys duidelik dat die opsteller grammatikale inligting (soos die *adj.* vir die byvoeglike naamwoord; die *s. pl.* vir die naamwoord in die meervoud), omtrent Engels aan die Italiaanse gebruiker voorsien, saam met vertalende ekwivalente en voorbeeldsinne. Die outeur het verder aangedui in watter vakgebied sulke terme gebruik word, soos in *dairy i.*, wat vir "dairy industry" staan (Engelse weergawe) en *Cas.*, vir *Caseificio* (Italiaanse weergawe).

Die McGraw-Hill is 'n voorbeeld van 'n vakwoordeboek wat geen taalkundige inligting gee nie, maar wat slegs in 'n gespesialiseerde omgewing gebruik word. Slegs enkele vorme van ensiklopediese (passiewe) inligting word voorsien. Sulke woordeboeke is die beste hulpmiddele vir vertalers en is terselfdertyd tweetalig en eentalig. Hieronder volg 'n voorbeeld uit die McGraw-Hill:

condensation temperature
temperatura di condensazione
[CHIM ANAL.]

In boiling-point determination, the temperature established on the bulb of a thermometer on which a thin moving film of liquid coexists with vapor from which the liquid has condensed, the vapor phase being replenished at the moment of measurement from a boiling-liquid phase.

Die struktuur van die McGraw-Hill is vas, nl. Engelse term / Italiaanse ekwivalent / gebruiksg gebied / ensiklopediese inligting in Engels. Die ensiklopediese

verklarende inligting in Engels is spesifiek bedoel vir die spesialis of die vertaler in dié kombinasie.

In Suid-Afrika is daar 'n sielkundewoordeboek wat spesifiek vir Afrikaanssprekende studente opgestel is, die *Psigologie-Woordeboek* van Gouws, Louw, Meyer en Plug (1982 - voortaan afgekort tot GLMP). Die doel van samestelling kom voor in die voorwoord by die eerste uitgawe:

Die studie van die psigologie aan Afrikaanse universiteite word bemoelijk deurdat die student dikwels aangewese is op Engelse handboeke, met die gevolg dat hy selde die verklarings van vakterme in Afrikaans teëkom.

Dit is duidelik dat die woordeboek gebruikersvriendeliker is vir 'n Afrikaanssprekende persoon as vir 'n Engelsspreker. Dit toon inderdaad 'n gewone makrostruktuur van Afrikaanse lemmas in alfabetiese volgorde (vir die spesifieke behoeftes van die Afrikaanse gebruiker) en 'n Engelse ekwivalent wat net langs die Afrikaans staan. Op mikrostrukturele vlak word 'n Afrikaanse (ensiklopediese) verklaring verskaf. Sulke hulpmiddele ontbreek grootliks vir die Engelssprekende gebruiker, waarvoor slegs 'n woordelys aan die einde van die woordeboek voorsien word. Indien die gebruiker, Afrikaans- of Engelssprekend, 'n Engelse lemma soek, sal hy dit noodwendig in die "Engels-Afrikaanse Woordelys" moet vind, saam met die Afrikaanse vertaling. Die Afrikaanse vertaling sal hom na die verklaring toe lei.

Hieronder volg 'n voorbeeld uit die GLMP, wat die riglyne van 'n deel van die modernste vakwoordeboeke volg, met vertalende én verklarende inligting (vgl. die McGraw-Hill tipe):

**Differensiële Aanleg-
Toetse (DAT)**

**Differential Aptitude
Tests (DAT)**

'n Battery van agt toetse wat veral in die VSA vir skolastiese hoërskoolleerlinge gebruik word vir skolastiese en beroepsvoorligtingsdoeleindes. Dit meet verbale, numeriese, meganiese en abstrakte redenering, ruimtelike verhoudings, taalgebruik en klerklike akkuraatheid en spoed.

3.5.1 *Grammatikale inligting in vakwoordeboeke*

In die geval van die Favati en in die vakwoordeboek wat in hierdie verhandeling as bylaag verskyn, is die grammatikale inligting noodsaaklik vir die Engelssprekende of vir die Afrikaanssprekende (sprekers van 'n Germaanse taal), en omgekeerd het die Italiaanssprekende naas die vertaalekwivalent ook semantiese en grammatiese inligting oor Engels (sien Favati) of Afrikaans (sien bylaag) nodig.

Uit die vertaalpraktyk is dit duidelik dat blote vertaalekwivalente weens die onbekendheid van die twee tale onderling ontoereikend is. Die probleem word soos volg aangespreek: waar Italiaans die doeltaal is, word die lemmabewerking naas die vertaalekwivalent ook voorsien van grammatiese inligting, woordsoortlikheid en woordgeslag (genus – iets wat Afrikaans en Engels glad nie het nie). Daarbenewens is die vervoeging van die werkwoordstelsel in Italiaans baie meer flekterend as in Afrikaans ten opsigte van tempus, persoon, getal en kongruensie. Vertaalekwivalente in die geval van tweetalige woordeboeke met 'n Germaanse en 'n Romaanse taal as taalkombinasie, sonder dié inligting, is totaal ontoereikend. Ook vir 'n tweetalige Afrikaans-Italiaanse vertaler of vakman is die grammatiese inligting oor die onderskeie tale op die gebied van toegangstruktuur belangrik. Hiermee word bedoel dat die grammatiese inligting beslis 'n rol speel om die vinnige raadpleging van die lemma moontlik te maak.

In die woordeboek wat in die bylae voorgestel word, kan grammatiese inligting voorkom. Die woordeboek is opgestel vir die spesifieke doeleindes van die vertaler wat in die taalkombinasie Afrikaans-Italiaans werk en vir die vakman (landbou-ekonoom) wat 'n redelike kennis van Afrikaans het. Grammatiese inligting kan beslis die vakman meer help as die vertaler wat beide tale en grammatikas bemagtig. Die inligting sal beslis ook die vertaler help om vinnig die woordsoortlikheid vas te stel. 'n Voorbeeld hiervan is:

Grammatikale inligting in 'n vakwoordeboek word nie noodwendig benodig nie, maar die navorser het die gevoel dat slegs vertaalekwivalente totaal ontoereikend kan wees ten opsigte van die Afrikaanssprekende gebruiker wat tog skrale kennis van Italiaanse geslagsoortlikheid dra. Die woord *Amministrazione* met 'n *n.v.* (d.w.s. naamwoord/vroulik) wys dadelik aan die gebruiker dat dit 'n vroulike naamwoord is en dat die nodige lidwoord *la* is, wat voluit soos volg lui: *l'amministrazione*, met die skrapping van die klinker *a* as gevolg van 'iatu'. Vir 'n ervare vertaler kan hierdie grammatiese inligting ook baie nuttig wees, spesifiek vir die Afrikaanssprekende vertaler, al weet hy dat die geslagsoortlikheid van Italiaans afgelei kan word van die uitsonderlike klinker *e* aan die einde van die woord *amministrazione*, wat nie noodwendig vroulik of manlik is nie³. In teenstelling met Italiaans ken Afrikaans geen geslagsoortlikheid of vervoeging van werkwoorde nie, en dit het meegebring dat die opsteller in die woordeboek nie hierdie inligting hoef te verstrek vir die Italiaanssprekende gebruiker nie. Daar word natuurlik aangeneem dat die Italiaanssprekende gebruiker van hierdie woordeboek (vertaler of tweetalige vakman) reeds weet dat Afrikaans nie sulke grammatiese inligting bevat nie.

In die volgende hoofstuk sal sorgvuldige aandag gegee word aan die stappe wat gevolg is in die samestelling van die landbou-ekonomie-vakwoordeboek in die bylaag. Die leksikografiese benadering sal aansluit by die terminografiese beskrywing van die landbou-ekonomiese terminologie.

3.6 Samevatting

Algemene aspekte oor vakleksikografie en komponente soos terminologie, terminografie en bestuur van vaktaal, het in hierdie hoofstuk aan die orde gekom. Vakwoordeboeke en die samestelling daarvan is op 'n teoretiese vlak bespreek,

tesame met die uiteensetting van die vaktaalgebruiker se behoeftes.

In die volgende hoofstuk sal 'n praktiese toepassing van die algemene aspekte van die vakleksikografie uiteengesit word met betrekking tot die samestelling van die vakwoordeboek wat in die bylaag verskyn.

Notas: hoofstuk drie

¹ In Engels: *Specialised Dictionary*, of ook bekend as *Dictionary for special purposes*.

² Hierdie soort woordeboeke is ontwerp om die gebruiker te voorsien van 'n tipe ensiklopediese inligting. Somtyds word hierdie soort woordeboeke ook *ensiklopedieë* genoem (Bergenholtz & Tarp, 1995: 49-50).

³ Naamwoorde en byvoeglike naamwoorde in Italiaans dra geslagsoortlike inligting. As naamwoorde met 'n *o* eindig, gaan dit oor manlike naamwoorde, as dit met 'n *a* eindig, is hulle vroulike naamwoorde. Sommige Italiaanse woorde eindig op 'n *e* en dit kan óf na manlike óf na vroulike naamwoorde verwys. In hierdie geval kan slegs woordeboeke die regte inligting oor geslagsoortlikheid, soos in *amministrazione* (v) en *agente* (m), aan 'n anderstalige persoon verskaf.

HOOFSTUK 4 : SAMESTELLING VAN VAKWOORDEBOEKE – 'N PRAKTIESE BENADERING

4.1 Inleiding

Hierdie hoofstuk gee 'n uiteensetting van die praktiese benadering in die samestelling van die woordeboek. Ten eerste word algemene vakleksikografiese besluite verduidelik en daarna persoonlike besluite.

4.2 Inleidende kriteria

Die beeldhouer Rodin is eendag gevra hoe om 'n beeld te maak. Hy het die volgende gesê: "Neem 'n blok van steen en sny uit wat onnodig is" (Magay, 1984: 221). 'n Gelyksoortige tegniek word ook deur die vakleksikograaf gevolg tydens die opstel van 'n vakwoordeboek. TSD is die taal wat in die vakwoordeboek opgeneem moet word en die res (TAD) kan "uitgesny" word. As die gebruiker verdere inligting op die gebied van meer algemene lemmas of selfs grammatiese inligting benodig, sal hy dit noodwendig moet gaan naslaan in 'n generiese tweetalige woordeboek.

Vir Magay (1984: 220) is die samestelling van woordeboeke 'n eindelose reeks van besluite. Die eerste stap sou die besluit rakende wat ingesluit of uitgesluit behoort te word, omvat. In hierdie proses is drie faktore belangrik, naamlik:

- die grootte van die woordeboek;
- doel van opstelling;
- bruikbaarheid daarvan.

Volgens Zgusta (1971: 218-219) behoort 'n omvattende generiese woordeboek honderd duisend en meer woorde in te sluit tot ongeveer vier-honderd duisend lemmas as daar ook gespesialiseerde terminologie ingesluit word. 'n Middelslag woordeboek sal tussen veertigduisend en sestigduisend lemmas bevat, terwyl 'n sakwoordeboek minder as twintigduisend lemmas bevat en 'n klein woordeboek nie minder as tien duisend terme nie. Slegs gespesialiseerde woordeboeke (of vakwoordeboeke), soos die woordeboek wat hier voorgestel is, kan kleiner as tien duisend terme wees en sal dus gelyk wees aan woorde-lyste wat aan leksikografiese kriteria voldoen (Zgusta, 1971: 220).

Die opsteller sal beslis die hele leksikon van 'n bepaalde taal benodig, ongeag die grootte van die woordeboek. Hoe kleiner die woordeboek, hoe moeiliker is dit om lemmas te selekteer. Kritici (Magay, 1984: 220) en gebruikers (veral vertalers) koppel die woordeboekgehalte aan dit wat daarin ontbreek. Dus behoort die gebruikersbehoefte in ag geneem te word by die opstel van 'n woordeboek¹.

In hierdie studie, naamlik die opstel van die klein woordeboek, word die taak eweneens bemoeilik deur die keuring van terme. Hierdie woordeboek moet die vertaler behulpsaam wees in die sin dat dit die regte ekwivalent in 'n sekere vakgebied onderskei. So 'n woordeboek sou slegs 'n vertaler of vakman kon dien wat beide Afrikaans en Italiaans magtig is.

Die tweede faktor, naamlik die doel van opstelling, het as oorsprong die moeilike kommunikasieproses tussen die Suid-Afrikaanse en Italiaanse landbousektore.

Die bruikbaarheid van die vakwoordeboek, dus die derde faktor, is veral gerig op die gebruik deur die vertaler wat met die taalkombinasie Afrikaans-Italiaans werksaam is. Hierdie poging is dus eintlik 'n eerste beskeie benadering of voorstel tot die oplossing van die probleem van dubbele vertaling (Afrikaans na Engels en van Engels na Italiaans, of ander Romaanse taal en omgekeer) tus-

sen Afrikaans en Italiaans².

4.3 Die gebruiker

Die opsteller, as eerste en enigste "gebruiker" van die woordeboek, was op homself aangewese in die identifisering van gebruikerbehoefte en het dus sy eie vereistes ten opsigte van vertaling probeer nakom³. Hierdie aspek veroorsaak dat hierdie woordeboek liefers nie in die mark aangebied word nie, maar eerder eers aan die skrale kring vertalers in dié taalpaar beskikbaar gestel word. Daar behoort 'n wedersydse diensverhouding tussen die leksikografie en die vertaalwese te wees. Die vertaler behoort voortdurend terugvoer en riglyne aan die leksikograaf te verskaf om sodoende die leksikografiese werksaamhede en die gepaardgaande eindproduk so effektief moontlik te hou. Die leksikograaf sou veral aandag aan die vereistes van die vertaler kon gee en totaal afhanklik van hulle riglyne bly. Die vertaler is in der waarheid die grootste gebruiker van tweetalige woordeboeke en veral van vakwoordeboeke.

Die werk in die bylaag behoort slegs 'n persoonlike voorstel of benadering te wees tot die moeilik oplosbare probleem van bevrediging van die vertaler (vgl. hieromtrent Gouws, 1991: 37). Hoewel die woordeboek nie omvangryk in volume en lemmas ('n vereiste van die vertaalwese) is nie, is dit tog 'n beginpunt vir verdere leksikografiese geleenthede met Afrikaans en Italiaans as behandelde taalpaar.

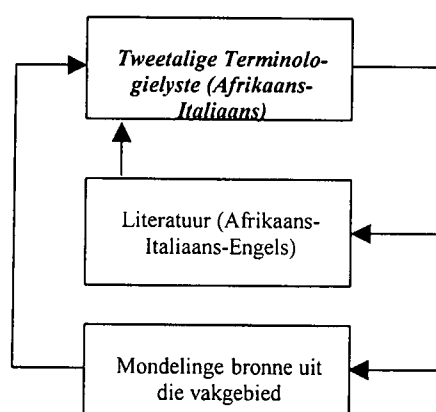
4.4 Voorafgaande werk

Uit voorafgaande werk voor die opstel van die woordeboek is daar etlike probleme geïdentifiseer. Die totale afwesigheid van geregistreerde terminologie en spesifieke vakterminologie in 'n behandelde taalkombinasie het frustrasie veroorsaak en in die vertaalwerk na vore gekom. Gewoonlik word massiewe

terminologielyste gebruik. Dit word elektronies of in hardekopie geberg, 'n proses wat in die taalkombinasie Afrikaans en Italiaans beslis noodsaaklik is. Die registrasie van materiaal kan as verwysingsbron vir toekomstige vertaalopdragte dien, des te meer wanneer die vertaler bewus is dat daar geen leksikografiese hulpmiddele in dié taalkombinasie beskikbaar is nie. Lemmas en ekwivalente is in die volgende terminologielyste onder die afdeling landbou geregistreer en ingedeel:

- Landbouekonomie;
- Landboubemarking;
- Landboukrediet;
- Handelsterme;
- Landboubeleid.

Die bestaan van hierdie selfopgestelde terminologiese versamelings het beslis tot 'n beter verwerking volgens leksikografiese kriteria bygedra. Die woordeboek wat in hierdie bylaag verskyn, is eintlik die vrug van keuringswerk van klaarbestaande "eie" terminologielyste en die gewone naslaanwerk in bestaende literatuur in die twee tale. Tabel 3 illustreer die uiteensetting van werk aan die woordeboek.

Tabel 3. Die terminografiese werk aan die bestaande Landbou-ekonomiese woordelyste.

Terminologielyste, uit vorige vertaalwerk en bestaande literatuur (soos aanbeveel in Bergenholtz & Tarp, 1995: 93) en Hartmann (1994: 291-293) se "kontrastiewe tekstologie" is gebruik. Mondelinge terugvoer uit die vakgebied is ook bygevoeg. Hierdie maatreëls het tot die verryking van die korpus en die akkuraatheid van die tweetalige terminologielys bygedra.

Die beskikbare literatuur het hoofsaaklik uit Afrikaans-Engelse tydskrifte (tweetalig) en Italiaanse eentalige tydskrifte oor landbou-ekonomie ontstaan. Tweetalige ekonomiese vakwoordeboeke (Engels-Italiaans en Afrikaans-Engels) het ook bygedra tot die semantiese navorsing op die gebied van ekwivalente, tesame met die terugvoering van deskundiges op dié vakgebied (Bergenholtz & Tarp, 1995: 92; Svensén, 1993: 40).

4.5 Keuring van materiaal

Vakwoordeboeke ondergaan 'n strengere keuring van materiaal as meer omvattende algemeen tweetalige woordeboeke. Volgens Svensén (1993: 40) is 'egtheid' die faktor wat elke leksikograaf behoort na te streef in die keuringsproses. Dit is nie genoeg dat die leksikograaf slegs op sy linguïstiese vermoë staatmaak in die keuring van materiaal wat in 'n woordeboek opgeneem word nie, maar hy moet ook die egtheid van terme wat in die praktyk gebruik word⁴, in ag neem:

The selection for a dictionary must be authentic, that is to say it must include only such linguistic occurrences as actually exist. In order to be sure that a certain linguistic occurrence really is authentic, the lexicographer must find evidence for it in independent sources (Svensén, 1993: 40).

Met onafhanklike bronne word hoofsaaklik bedoel dat mondelinge bronne ook geraadpleeg moet word om 'n bepaalde ekwivalent vas te stel.

Volgens Cluver (1992: 35) is die begrippe agter die vaklemmas meer eksplisiet ingeperk as dié van die lemmas van die algemene taal. Een voordeel van die vakleksikograaf, teenoor die algemene leksikograaf, is dat sy definisies meer eksak en dus kontroleerbaar is. Hierdie faktor versnel ook die keuringsproses van die vakleksikograaf op 'n bepaalde vakgebied.

In die praktyk is tekste uit landbou-ekonomiese tydskrifte sorgvuldig "geskandeer" om te bepaal watter terme spesifiek in die taal van die landbou-ekonomie voorkom.

Die woordeboek sal nie altyd en noodwendig oor algemene lemmas, soos *bees* of *vrug*, beskik nie, want al kom hulle taamlik in die landbou-ekonomie voor, is hulle veronderstel om nageslaan te word in tweetalige woordeboeke vir algemene taal of vir landbou. Aandag is soms aan hierdie TAD se lemmas gegee, veral waar die algemene lemma TSD se konstruksies laat ontstaan. Daar is veral aandag aan die terme wat ekwivalensieprobleme kon veroorsaak, gegee.

Woordelyste en woordeboeke oor algemene landbou is opgespoor en die keuring in die afgebakende veld, landbou-ekonomie, is bewerkstellig. Die Italiëans-Engels ekonomiese woordeboeke was nuttiger as die Afrikaans-Engels verwante woordeboeke in terme van reikwydte van ekwivalente. Nietemin was laasgenoemde bronne onmisbare verwysingsbronne.

In die opstelling van sowel 'n vakwoordeboek as 'n algemene tweetalige woordeboek word primêre én sekondêre bronne gebruik (Svensén, 1983: 53-54). Primêre bronne bestaan hoofsaaklik uit mondelinge en geskrewe bronne, terwyl sekondêre bronne woordeboeke insluit. In die leksikografiese werk in hierdie verhandeling is van verskillende primêre bronne (tydskrifte, werklike taal van die spesifieke vakgebied en mondelinge gesprekke) en sekondêre bronne (verskillende tweetalige en eentalige woordelyste) gebruik gemaak.

4.5.1 Keuring van lemmas

Die lemmas in die behandelde vakwoordeboek is uit verskillende landbou-ekonomiese tydskrifte verkry. Hartmann (1994: 291-293) se tegniek van parallelle tekste is breedvoerig in die keuring en die vasstel van ekwivalente gebruik.

Tekste is uit primêre tweetalige bronne verkry en met individue, aktief in die vaktaal, gekontroleer. Uit tweetalige (Engels en Afrikaanse) tydskrifte is eerstens Afrikaans- Engels ekwivalente verkry. Dit is as basis gebruik om Italiaanse ekwivalente na te slaan en indien nodig, ook te vertaal. Die Italiaanse ekwivalente is sorgvuldig met mense wat in die vakgebied werksaam is, gekontroleer. 'n Ekonomiese woordelys van agthonderd lemmas met betrekking tot landbou, handel en bemarking van landbouprodukte, wat tydens die vertaalpraktik saamgestel is, is in die woordeboek opgeneem.

4.5.2 Keuring van materiaal binne die vaktaal

Volgens Svensén (1983: 50) ontstaan vaktaal nie net uit gewone woorde nie. Konstruksies, kollokasies en idioome behoort ook in 'n vakwoordeboek opgeneem te word. Svensén wys daarop dat hierdie aspek nie noodwendig altyd in vakwoordeboeke in ag geneem word nie, omdat dit dalk slegs as bron gebruik word om ekwivalente vinnig te bekom. Daar bestaan eintlik geen rede vir die verskillende hantering van tegniese en algemene taal nie.

In die keuringswerk is dit veiliger om 'n klaar bestaande, alfabetiese korpus lemmas van 'n bepaalde vakgebied aan te wend. So 'n indeks sou die werk van die leksikograaf aansienlik vergemaklik (Bergenholtz & Tarp, 1995: 101). Dikwels is daar geen bestaande lys van die vakgebied wat behandel word nie en, soos in die geval van hierdie studie, is die leksikograaf op homself aangewese om die keuring te doen uit gepubliseerde tydskrifte oor 'n bepaalde vakgebied, wat tog die beste bron van dié gebied se taal behoort te wees.

4.6 Terminografiese werk

Omdat geskikte elektroniese infrastrukture ontbreek het tydens die terminografiese werk, is die algehele verwerking hoofsaaklik met behulp van elektroniese ontledingstate uitgevoer⁵. 'n Drietallige tydelike woordelys (Afrikaans-Italiaans-Engels) het ontstaan na akkurate keuring uit literatuur, tydskrifte van landbou en landbou-ekonomie, saam met mondelinge gebruik. Die ontledingstaat het rekenaarmatig gehelp om Afrikaanse en Italiaanse lemmas af te sonder van die Engelse lemmas. Hierdie lemmas was omgekeer volgens die behoeftes van die rigting waarvoor gewerk is. Dit was 'n tydrawende verwerking wat meer as 'n jaar geneem het⁶.

Grammatikale inligting is nie opgeneem in die terminografiese werk nie en dit het eers in 'n later stadium (dus in die leksikografiese verwerking) plaasgevind.

4.7 Toepassing van leksikografiese beginsels

Uit die terminografiese werksaamhede het 'n terminologie van landbou-ekonomie tussen Afrikaans en Italiaans ontstaan. Die vereiste was om 'n leksikografiese werk ('n woordeboek) tot stand te bring en leksikografiese beginsels is dus toegepas.

4.7.1 Woordeboekstruktuur

'n Oorsigtelike struktuur is benodig in die woordeboek wat hier voorgestel is en die kriteria is soos volg bepaal:

a) **Makrostruktuur.** Dit bevat kleminligting op die makrostrukturele lemma (**belas'ting**), soos vir die rigting Afrikaans-Italiaans of in die vorm van 'n on-

derstreepte klinker in die rigting Italiaans-Afrikaans (**vendere**).

Op makrostrukturele vlak kan die lemma 'n simbool (|) bevat wat lettergreepskeiding aandui. Hierdie simbool is belangrik om die inligting oor die verskillende vorme van die woord te help aandui. Die morfologie word in die mikrostruktuur aangewys.

In die rigting Afrikaans-Italiaans kan bv. die volgende aangetref word:

be|drag^ʹ, ^s (-drae), ...

addision|eel^ʹ ^b (-ele), ...

In die rigting Italiaans-Afrikaans is die grammatikale en morfologiese inligting van die lemma deel van die mikrostruktuur:

acces|so, *s.m.*, (-si), ...

accapar|rare, *w.*, (-ato), ...

agrari|o(-a), *b.*, (-~/-e), ...

acquiren|te, *s.m/v.*, (-ti), ...

b) **Mikrostruktuur**. In die rigting Afrikaans-Italiaans is 'n mikrostruktuur waarin vertaalekwivalente met grammatikale inligting van Italiaans voorsien word:

inʹvorder, ^w (-ge-), riscuotere (*tasse*); **~aar**, ^s (-s), esattore *m*;

~baar, ^b (-bare), tassabile, imponibile; **~ing**, ^s riscossione *v*, *~ing op*

lening, rimborso *m* del credito; **~ingskoste**, costo *m* di riscossione.

In die meeste vakwoordeboeke in die Germaanse tale is daar geen of min grammatikale inligting ingesluit, maar vir die doeleindes van Germaanse en Romaanse behoeftes is dit noodsaaklik om grammatikale inligting in te sluit. Grammatikale inligting is soos volg bepaal: in die rigting Afrikaans-Italiaans is

die woordsoortlikheid volledig aangewys (^w = werkwoord; ^s = selfstandige naamwoord; ^b = byvoeglike naamwoord; ^{bw} = bywoord) langs die lemma. Hierdie keuse word uitgeoefen om die behoeftes van die Italiaanssprekende gebruiker, wat onderskeidingsinligting omtrent woordsoortlikheid in Afrikaans sal benodig, aan te spreek. Genoemde onderskeiding sal oorbodig wees vir die Afrikaanssprekende gebruiker, en daar is besluit dat die inligting in 'n kleiner formaat en geligte spasiëring aangetoon moet word. Hierdie strategie behoort ook die toegangstruktuur te verbeter.

Ná die lemma word die grammatikale inligting soos volg hanteer: woordsoortlikheid en/of geslagsoortlikheid, meervoude of verlede tyd van werkwoorde, vertaalekwivalente, hulpvoorbeeld-groepwoorde en -sinne.

In die rigting Italiaans-Afrikaans is besluit om die woordsoortlikheid met 'n ander lettertipe aan te toon (bv. . **acquist***o*, *s.m.*, aankoop), waar woordsoortlikheid (*s.m.*) en geslagsoortlikheid (*s.m.*) hierdie keer 'n belangrike faktor vir die Afrikaanssprekende gebruiker word⁷. Laasgenoemde strategie is eerder gebruik om die inligting betreffende die geslagsoortlikheid, wat tipies van die Romaanse tale is, aan te dui. In die rigting Italiaans-Afrikaans word daar meer aandag gegee aan die Afrikaanssprekende taalpraktisyn wat meer inligting op die gebied van geslagsoortlikheid van Italiaans benodig.

Indien nodig is meerkunksionaliteit aangedui. Daar is besluit om die verskillende woordsoortelike funksies van 'n lemma met dieselfde vorm (soos *besit*), met nommers aan te dui:

besit¹, **1**^s, possesso *m*, proprietà *v*, bene *m*, demanio *m*; **~nemer**, occupante *m*; titolare *m*; **~neming**, occupazione *v*; prendita *v* di possesso; **~reg**, diritto *m* di proprietà, dominion *m*. **2**^w (**~**), possedere; occupare...

c) **Toegangstruktuur.** 'n Effektiewe toegangstruktuur is noodsaaklik vir ge-

bruik van 'n woordeboek. Dit dien as "soekpad" (Gouws, 1996: 19) vir die gebruiker om die gesogte inligting te ontsluit. In hierdie werk word die inligting op so 'n toeganklike wyse as moontlik aangebied. As die gebruiker 'n groep woorde of sinne benodig, sal hy dit in kursief gedruk vind, terwyl samestellings met die lemma in vet gedruk is:

wins, ^s **(-te)**, utile *m*; *profitto m*; *reddito m*; *tornaconto m*; *frutto m*; *~delende obligasie*, *obbligazione v* con partecipazione; **~deling**, *partecipazione v* agli utili, *compartecipazione v* agli utili; **~delingsertifikaat**, *certificato m* di partecipazione agli utili; *~gewende belegging*, *investimento m* remunerativo; **~gewendheid**, ^s *redditività v*; **~grens**, *marginem m* di guadagno; **~marge**, *marginem* di utile, *m.* di *profitto*; **~saldo**, (ONVERDEELDE WINS), *profitti m* indivisi; *deelgeregtigheid in die ~*, ⇒ WINSDELING; *herbelegde ~*; *herinvesteerde ~*, *reinvestimento m* degli utili; *ingehoue ~te*; *teruggehoue ~*, *profitti non distribuiti*, *utili trattenuti*; *meevaller~*, *utili m* straordinari; *onuitgekeerde (onverdeelde) ~*, *profitti non distribuiti*; *papier~*, *utile sulla carta*; *skoon ~ maak*, *chiarificare*; *guadagnare al netto*; *suiwer ~*, *profitto netto*.

Of soos in 'n voorbeeld uit die Italiaans-Afrikaanse rigting:

accredito, *s.m.*, (CREDITO), *krediet*; *kreditering*; **~ bancario**, *bankkrediet*; *nota di ~*, *kredietnota*; *somma in ~*, *kredietbedrag*.

Daar word sover as moontlik in die woordeboek gepoog om die inligting wat in vet gedruk is voor die inligting wat in kursief gedruk is te laat verskyn. Die lemma word in die mikrostrukturele veld herhaal in die vorm van 'n tilde (~). Hierdie strategie behoort die woordeboek se leesbaarheid te verhoog en die gebruiker in staat te stel om woorde rondom die lemma binne die woordeboekartikel te vind. Interne toegangstruktuur ('inner access structure', soos in Gouws, 1996: 19-20) word ook voorsien in die vorm die van alfabetisering van inligting in kursief of in vet gedruk.

d) **Mediostruktuur.** 'n Stelsel van kruisverwysings word in die woordeboek in klein hoofletters beskikbaar gestel (verwysingsadres). Hulle word deur 'n verwysingsaanwyser ($\Rightarrow$) voorafgegaan om die inligting wat in die lemma te vinde is, aan te toon (vgl. Gouws & Prinsloo, 1998: 19). Voorbeelde hiervan uit die voorgestelde werk is die volgende:

importeer^r, ^w (geïm-) $\Rightarrow$ INVOER ^w of

uit^r gifte, ^s (-s) $\Rightarrow$ EMISSIE.

'n Tweede soort van verwysingsadres dien ook om sinonieme van die lemma aan te dui wat in ander dele van die woordeboek voorkom. Gouws & Prinsloo (1998: 20) verwys hierna as 'eksterne verwysingsadres'⁸. 'n Voorbeeld hiervan is:

obliga^r sie, ^s (-s), obbligazione *v*; **~houer**, (SKULDBRIEFH.; VERBANDH.), obbligazionista *m*;

skuld, ^s (-e), debito *m*; **~akte**, titolo di d.; **~brief**, certificato obbligazionario; obbligazione; **~briefhouer** $\Rightarrow$ OBLIGASIEHOUER;

Laasgenoemde strategie stel die gebruiker in staat om sinonieme van gesogte lemmas in ander dele van die woordeboek na te slaan. Die funksionaliteit van die woordeboek behoort hiermee verhoog te word (Gouws & Prinsloo, 1998: 21) en die leesbaarheid daarvan te verbeter.

Sirkelstruktuur⁹ is ook beskikbaar, hoewel dit aanleiding tot onvergenoegdheid vir sekere 'ongeduldige' woordeboekgebruikers kan wees:

concedente, s.m. $\Rightarrow$ CONCESSORE.

concessore, s.m., (CONCEDENTE), begiftiger; gewer; skenker.

4.7.2   *Hantering van vertaalekwivalente en sinonieme*

In die woordeboek word die verskillende vertaalekwivalente met 'n kommapunt (;) geskei en die sinonieme met kommas (,) ¹⁰. In ander woordeboeke word vertaalekwivalente wat verskil in betekenis soms met nommers aangetoon. Vir die doeleindes van hierdie werk, en ook as gevolg van die gespesialiseerde aard daarvan, is besluit om eerder leestekens te benut aangesien nommers reeds gebruik is om woordsoortlikheid aan te dui. Hierdie strategie behoort weereens die leesbaarheid van die woordeboek te verbeter (d.w.s. 'n beter toegangstruktuur).

Sinonieme word sorgvuldig binne die mediostrukturele vlak met kruisverwysings, verwysingadresse en sirkelstruktuur aangedui. Dit handel hoofsaaklik oor sinonieme wat, naas lemmas, in die veld gebruik word (wat oor die vertaalekwivalent beskik). Volgens die besluit van die leksikograaf word dit op mediostrukturele vlak (vgl. 4.7.1.) hanteer.

4.8 *Samevatting*

In hierdie hoofstuk is aangetoon hoe die leksikograaf te werk gegaan het in die toepassing van (vak)leksikografiese beginsels op terminologielyste met Afrikaans en Italiaans as behandelde taalpaar.

Die voorafgaande werk, bepaling van gebruikersbehoefte, keuring van lemmas en terminologie wat gelei het tot die terminografiese versameling op rekenaar en die daaropvolgende leksikografiese stappe vir die opstel van die woordeboek is verduidelik.

Die hoofstuk is gekoppel aan die praktiese leksikografiese werk wat in die bylae, in die vorm van 'n tweerigtingvakwoordeboek, voorgestel is.

Notas: hoofstuk vier

¹ Volgens Gove (1967b: 5) is die funksie van 'n woordeboek gesetel in die persoon wat dit gebruik.

² Gedurende sy werk in die vertaalwese met Afrikaans en Italiaans as taalkombinasie, was die navorser genoodsaak om 'n groot aantal woordeboeke, algemeen of vakwoordeboeke, wat in ander kombinasies beskikbaar is, te gebruik. Dus is met die twee onderstaande taalkombinasies, naamlik Italiaans-Engels, Engels-Afrikaans (Italiaans > Afrikaans) en Afrikaans-Engels, Engels-Italiaans (Afrikaans > Italiaans) gewerk. Die "verswakte" vertaling het verdere ontleding en 'n langer werkperiode op semantiese vlak genoodsaak om dit markaanvaarbaar te maak. Hierdie tydwende proses regverdig (koste- en tydsgewys) op dié stadium nie die vertaling tussen Afrikaans en Italiaans nie.

³ Dit is dus noodsaaklik om in ag te neem dat hierdie woordeboek slegs 'n vertaler of vakman wat beide tale, Afrikaans en Italiaans, magtig is, kan dien. 'n Gewone gebruiker, die boer of die doeaneebeampte, wat geen kennis van een van die twee tale het nie, sal nie by die produk baat nie.

⁴ Partykeer is foute van onegtheid juis in woordeboeke sigbaar, met ander woorde die bestaan van 'n soort taal wat wel in woordeboeke voorkom, maar nie in die werklike lewe opgemerk word nie. Svensén (1993: 41) en Landau (1989: 27-28) noem hierdie woorde '*ghost words*' ('spookwoorde'). Sommige woorde se betekenis is vanselfsprekend en duidelik, maar tog word hulle nie in die algemene praktyk van die vakgebied gebruik nie.

⁵ Sulke ontledingstate het onder meer tot die elektroniese alfabetisering van die finale woorde-lys bygedra.

⁶ 'n Geskikte leksikografiese rekenaarprogram is in sulke gevalle en veral vir groter projekte aanbeveel (bv. vir 'n omvattende tweetalige woordeboek tussen Afrikaans en Italiaans). Dit verminder die leksikografiese tye aansielik, omdat dit hoofsaaklik met databasisse funksioneer.

⁷ Uit 'n ondersoek oor die gebruikersaspek kan daar afgelei word dat die potensiële tweetalige gebruiker eerder Afrikaanssprekend as Italiaanssprekend is. Die mark is potensiële doeltref-fender in Suid-Afrika as in Italië, en dus word meer op die Suid-Afrikaanse gebruiker gefokus.

⁸ "External reference address", soos in Gouws & Prinsloo (1998: 20).

⁹ "Circular structure", vgl. Gouws & Prinsloo, 1998: 19.

---

¹⁰ Soos aanbeveel deur prof. R.H. Gouws en volgens die riglyne van die *Groot Woordeboek / Major Dictionary* (Eksteen).

HOOFSTUK 5 : SLOT & AANBEVELINGS

Die empiriese navorsing wat in hierdie verhandeling uiteengesit is, het bepaal wat die behoeftes en leemtes van die Afrikaanse leksikografie is wat op hierdie stadium oor geen medium van kontak met 'n Romaanse taal soos Italiaans beskik nie. Die woordeboek in die bylaag vereis 'n meer gevorderde kennisagtergrond aan die gebruiker se kant. Die gebruiker in hierdie geval is veronderstel om 'n vertaler of 'n tweetalige vakman te wees.

Die woordeboek is nie geskik vir 'n groot publiek of mark nie, maar daar is aange-
toon dat leksikografiese navorsing wél aangemoedig kan word tussen Afrikaans en
Italiaans, en dan wel in terme van 'n tweetalige tweerigtingaanleerderwoordeboek
wat die behoeftes van die Afrikaanse belangstellende in Italiaans sal dien.

Soos in paragraaf 2.5.3 uiteengesit is, sal standaardkriteria van moderne vertalende
leksikografie aangepas moet word. 'n Opsteller word dus aangemoedig om 'n on-
derliggende databasis in Afrikaans saam te stel vir 'n moontlike tweetalige leksi-
kografiese werk met Afrikaans en Italiaans as behandelde taalpaar¹.

Indien later ook in Italië 'n groter behoefte sal ontstaan, kan dieselfde databasis
dien om 'n tweetalige woordeboek saam te stel wat die Italiaanse gebruiker in ag
neem.

---

¹ Die vermoede bestaan dat die mark en die belangstelling in so 'n woordeboek groter in Suid-Afrika is as in Italië. Suid-Afrika regverdig die projek aangesien Italiaans as 'n belangrike wêreldtaal beskou word, maar dieselfde kan nie in Italië verwag word nie, aangesien die belangstelling vir Afrikaans nog nie so ontwikkel is nie.

BIBLIOGRAFIE

A. Bronnelys

AL, B. & SPA, J. 1983. *Le Dictionnaire, Actes du Colloque Franco-Néerlandais*. Lille: Presses Universitaires de Lille.

ALBERTS, M. 1983. *Aspekte van die rekenarisering van vakwoordeboeke*. Pretoria: Universiteit van Pretoria (Ongepubliseerde M.A. – verhandeling).

- 1988. Die rekenarisering van vakleksikografie. *Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Taalkunde*. 6 (1), 1-19.
- 1991. 'n Bepaling van Suid-Afrikaanse Vakleksikografiese Behoeftes. Pretoria: Ongepubliseerde D.Litt. verhandeling.
- 1999. Terminology in South Africa. *Lexikos*, 9: 18-35.

ALBERTYN, C.F. 1976. *Ensiklopedie van die Wêreld*. Stellenbosch: Albertyn (Edms) Bpk.

AL-KASIMI, A.M. 1983. *Linguistics and Bilingual Dictionaries*. Leiden: E.J. Brill.

BARCLAY, D.E. 2000. Engels: Te veel klem. *Afrikaans Vandag*, 2000^{III}: 7.

- BERGENHOLTZ, H. 1995. Wodurch unterscheidet sich Fachlexikographie von Terminographie? *Lexicographica*, 11: 50-59.
- BERGENHOLTZ, H. & TARP, S. 1995. *Manual of Specialised Lexicography*. Amsterdam: Benjamins.
- BOTHA, T.J.R. (red.) 1989. *Leksikografie en Leksikologie*. Menlopark: Serwa.
- BUCKSCH, H. 1973. Das technische Übersetzungsfachwörterbuch. *Mitteilungsblatt für Dolmetscher und Übersetzer*, 19 (5): 6-8.
- CENSUS 1996, 1996. *Census in brief: the people of South Africa – population census, 1996*. Pretoria: Statistics South Africa.
- CLUVER, A.D. DE V. 1983. *Navorsingsprojek oor knelpunte in die vaktaalwese*. Pretoria: RGN (ongepubliseer).
- 1984. Vakleksikografiese riglyne. Cluver & Scheffer, 1984: 148-181.
  - 1988. Theoretical models of technical languages. *South African Journal of Linguistics*. 6 (1), 21-47.
  - 1992. Die verskille en ooreenkomste tussen algemene en vakleksikografie. Departement van Nasionale Opvoedkunde / Department of National Education, 1992: 32-48.
- CLUVER, A.D. DE V. & SCHEFFER, C.J. (reds.). 1984. *RGN-ondersoek*

na *Vaktaalaangeleenthede in Suidelike Afrika*. Pretoria: RGN.

DE MAURO, T. & LORENZETTI, L. 1999. Lemma - navigare nelle parole.

Enciclopedia Multimediale delle Lettere, 1999: [http:](http://www.educational.rai.it/lemma/testi/lingua/vocabolario.htm)

[//www.educational.rai.it/lemma/testi/lingua/vocabolario.htm](http://www.educational.rai.it/lemma/testi/lingua/vocabolario.htm).

EKSTEEN, L.C. 1969. Die leksikologie van Afrikaans. *Taalfasette*, 9: 30-43.

FRANSEN, G. 1979. Das wörterbuch auf dem bildschirm. *Moderna språk*, 73 (2), 165.

GOUWS, R.H. 1989a. *Leksikografie*. Kaapstad: Academica.

- 1989b. Leksikografie as vakgebied. Botha (red.), 1989: 12-21.
- 1991. Kommunikatiewe ekwivalensie in vertalende woordeboeke – 'n probleem vir die vertaler. *Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Taalkunde*, 10(1): 37-42.
- 1992. Aspekte van die Suid-Afrikaanse leksikografiepraktyk. Departement van Nasionale Opvoedkunde / Department of National Education, 1992: 1-31.
- 1996. Bilingual dictionaries and communicative equivalence for a multilingual society. *Lexikos*, 6: 14-31.

GOUWS, R.H. & PRINSLOO, D.J. 1998. Cross-referencing as a lexicographical device. *Lexikos*, 8: 17-36.

- GOVE, P.B. 1967a. (Ed). *The Role of the Dictionary*. Indianapolis: Bobbs-Merrill.
- 1967b. The dictionary's function. Gove, 1967a: 5-8.
- GRINSTED, A. & TOFT, B. 1994. Leksikografi og terminologi. *Oversættelses Håndbogen*, 1994: 61-75.
- HAAS, M. 1967. What belongs in a bilingual dictionary?. Householder & Saporta (Eds), 1967: 45-50.
- HARREL, R.S. 1967. Some notes on bilingual lexicography?. Householder & Saporta (Eds), 1967: 51-61.
- HARTMANN, R.R.K. 1983. On theory and practice – theory and practice in dictionary-making. Hartmann (Ed), 1983: 3-11.
- 1983 (Ed). *Lexicography: Principles and Practice*. London: Academic Press.
- 1984 (Ed). *LEXeter '83 Proceedings*. Tübingen: Max Niemeyer.
- 1994. The use of parallel text corpora in the generation of translation equivalents for bilingual lexicography. Martin, Meijs, Moerland *et al.*, 1994: 291-297.
- HAUSMANN, F. J. 1986. The training and professional development of lexicographers in Germany. Ilson (Ed.), 1986: 101-109.
- HAUSMANN, F. J., REICHMANN, O., WIEGAND, E. & ZGUSTA, L. (Eds) 1991. *Wörterbücher. Dictionaries. Dictionnaires. An*

- International Encyclopedia of Lexicography*. Berlin: Walter de Gruyter.
- HOUSEHOLDER, F.W. 1967. Summary report. Householder & Saporta (Eds), 1967: 279-282.
- HOUSEHOLDER, F.W. & SOL SAPORTA (Eds). 1967. *Problems in Lexicography*. Bloomington: Indiana University.
- ILSON, R. (Ed.) 1986. *Lexicography: An Emerging International Profession*. Manchester: Manchester University Press.
- LANDAU, S.I. 1989. *Dictionaries: The Art and Craft of Lexicography*. Cambridge: Cambridge University Press.
- LANDHEER, R. 1983. Ambiguïté et dictionnaire bilingue. *Al & Spa*, 1983: 147-157.
- LANGTAG, 1996. *Towards a National Language plan for South Africa*. Cape Town: Cape & Transvaal Printers.
- LEECH, G.N. 1974. *Semantics*. Harmondsworth: Penguin.
- LO BIANCO, J. 1996. Language as an economic resource. *DACST, Language Planning Report*, 5 (1). Pretoria: DACST.
- LOUW, J.P. 1991. Semantiese norme in die leksikografie. *Suid Afrikaanse Tydskrif vir Taalkunde*, 9 (4): 115-118.
- LOUW, P.A. 1997. *Kriteria vir 'n Standaard Vertalende Woordeboek*.

- Stellenbosch: Ongepubliseerde M.A. verhandeling.
- MAGAY, T. 1984. Technical or general: problems of vocabulary selection in a medium-size bilingual dictionary. Hartmann, (Ed), 1984: 221-225.
- MAGAY, T. & ZIGÁNY, J. (Eds) 1988. *Budalex '88 Proceedings*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- MALKIEL, Y. 1980. The lexicographer as mediator between linguistics and society. Zgusta (Ed.), 1980: 43-58.
- MARTIN, S.E. 1967. Selection and presentation of ready equivalents in a translation dictionary. Householder & Saporta (Eds), 153-159.
- MARTIN, W. & AL, B.P.F. 1988. User-orientation in dictionaries: 9 propositions. Magay & Zigány (Eds), 1988: 393-399.
- MARTIN, W; MEIJS, W.; MOERLAND, M. *et al.* (Eds) 1994. *Euralex '94 Proceedings*. Amsterdam: Free University Press.
- MARTIN-RUTLEDGE, V. 1998. *Use of Examples in the Bilingual Dictionary: An Empirical Study*. University of Ottawa: Unpublished M.A. thesis.
- MC CALLUM, A. 1990. Internationalising the operations of Australian business with particular reference to the role of language. *Language is Good Business*, Conference Proceedings. Melbourne: NLLI.

- MOOIJART, M. & WESTGEEST, H. 1994. Terminology and the
 Woordenboek der Nederlandsche Taal. Martin, W; Meijs, W.;
 Moerland, M. *et al.* (Eds), 1994: 555-564.
- NASIONALE TERMINOLOGIEDIENS. 1992. *Algemene vakleksikografie in die
 praktyk / General and technical lexicography in practice.*
 Pretoria: Nasionale Terminologiesiens.
- NEDOBITY, W. 1988. New developments in terminology. Magay &
 Zigány (Eds), 1988: 421-428.
- PICARD, J.H. 1976. Die probleem van normering in die Afrikaanse
 vaktaal. *Taalfasette*, 20 (4): 1-20.
- PICHT, H. 1985. Leksikografi – Terminografi. *Nordisk
 Terminologikursus*, 2 (1): 351-372.
- ROBERTS, R.P. & MARTIN-RUTLEDGE, V. 1998. *Dictionary use strategies
 for translators.* Ottawa: Ottawa University Press.
- SAGER, J.C. 1990. *A Practical Course in Terminology Processing.*
 Amsterdam: Benjamins.
- ŠČERBA, L.V. 1995. Towards a general theory of Lexicography.
International Journal of Lexicography, 8 (4): 314-350.
- SCHEFFER, C.J. 1994. Die rekenarisering van terminologie in die SA
 owerheidsektor: 'n standbeskrywing. *Suid Afrikaanse
 Tydskryf vir Taalkunde*, 2 (1): 29-43.

- SCHNORR, V. 1986. Translational equivalent and/or explanation? The perennial problem of equivalence. *Lexicographica*, 2: 52-60.
- SINGH, R.H. 1982. *An Introduction to Lexicography*. Manasagangotri, Mysore: Central Institute of Indian Languages.
- SNELL-HORNBY, M. 1984. The bilingual dictionary – help or hindrance? Hartmann (Ed.), 1983: 274-281.
- 1988 (Ed.). *ZüriLEX '86 Proceedings*. Tübingen: Francke Verlag.
- SONNEVELD, H.B. & LOENING, K.L. (Eds). 1993. *Terminology. Applications in Interdisciplinary Communication*. Amsterdam: Benjamins.
- STEINER, R.J. 1989. The absence of text: the bilingual dictionary as an index. *International Journal of Lexicography*, 2 (3): 249-257.
- SVENSÉN, B. 1993. *Practical Lexicography*. Oxford: Oxford University Press.
- THOMAS, P. 1993. Choosing headwords from language-for-special-purposes (LSP) collocations for entry into a terminology data bank (term bank). Sonneveld & Loening (Eds), 1993: 43-68.
- TOMASZCZYK, J. 1988. The bilingual dictionary under review. Snell-Hornby (Ed.), 1988: 289-297.
- UNESCO. 1958. *Scientific and Technical Translating*. Paris: Scientific and Cultural Organization.

- VAN ZYL, M.S. 1962. *Bepaalde Probleme op die Gebied van die Suid-Afrikaanse Vakleksikografie*. Pretoria: Ongepubliseerde M.A. verhandeling.
- WIEGAND, H.E. 1996. Über die Mediostrukturen bei gedruckten Wörterbüchern. Zettersten & Pedersen (Eds), 1996: 11: 43.
- ZETTERSTEN, A & PEDERSEN, V.H. (Eds). 1996. *Symposium on Lexicography VII*. Tübingen: Max Niemeyer.
- ZGUSTA, L. 1971. *Manual of Lexicography*. The Hague: Mouton.
- 1980 (Ed.). *Theory and Method in Lexicography*. Columbia: Hornbeam Press.

B. Woordeboeke

- BOSMAN, D.B.; VAN DER MERWE, I.W. & HIEMSTRA, L.W., 1998. *Tweetalige Woordeboek, Bilingual Dictionary*. Kaapstad: Tafelberg.
- DEVOTO, G. & OLI, G. 1994. *Il Dizionario della Lingua Italiana*. Firenze: Le Monnier.
- EKSTEEN, L.C. 1997^{XIV}. *Groot Woordeboek / Major Dictionary*. Cape Town: Pharos.
- FAVATI, F. 1990. *Dizionario di Agricoltura, English/Italian, italiano/inglese*. Bologna: Edizioni Agricole.
- GELDENHUYS, J.D.U. 1993. *Business Dictionary / Sakewoordeboek*. Pretoria: Van Schaik.
- GOUWS, L.A., LOUW, D.A., MEYER, W.F. & PLUG, C. 1982. *Psigologie-Woordeboek*. Johannesburg: McGraw-Hill Boekmaatskappy.
- GOUWS, R.H. & ODENDAL, F.F. 1998. *ELHAT: Elektroniese Verklarende Handwoordeboek van die Afrikaanse Taal*. Johannesburg: Perskor.
- HARTMANN, R.R.K. & JAMES, G. 1998. *Dictionary of Lexicography*. London: Routledge.
- KRAMERS WOORDENBOEKEN. 2000. *Zuid-Afrikaans-*

Nederlands/Nederlands-Zuid-Afrikaans. Amsterdam:
Elsevier.

MACCHI, V. 1970. *Standard Italian and English dictionary*. Firenze:
Sansoni-Harrap.

MCGRAW-HILL, 1998^{II}. *Dizionario Enciclopedico Scientifico e Tecnico –
Inglese-Italiano, Italiano-Inglese*. Bologna: Zanichelli.

SCHRAM-PIGHI, L. & VISSER-BOEZAAARDT, G. 1991^{VI}. *Nederlands-
Italiaans, Italiaans-Nederlands*. Utrecht: Prisma.

STERN, G. 1994. *Easy German Phrase Book: Over 740 Basic Phrases
for Everyday Use*. Dover: Dover Publications.

TRÜMPELMANN, G.P.J. & ERBE, E. 1983^{VIII}. *Wörterbuch: Deutsch-
Afrikaans, Afrikaans- Deutsch*. Pretoria: Van Schaik.

VAN STERKENBURG, P.J.G. & PIJNENBURG, W.J.J. (reds.) 1984.
Van Dale – Groot Woordenboek van Hedendaags Nederlands.
Utrecht: Linnen.

C. Woordeboeke, woordelyste en tweetalige tydskrifte spesifiek vir die bylaag

ANGERER, M. 1991. *Harrap's five-language business dictionary: English-French-German-Italian-Spanish*. Bromley-Kent: Harrap.

BEYLEVELD, A.J. (Ed.) 1968-1971. *Agrekon: Quarterly Journal on Agricultural Economics*. Pretoria: Department of Agricultural Economics and Marketing.

- 1968-1971. *Agrekon: Kwartaalblad oor Landbou-Ekonomiese Aangeleenthede*. Pretoria: Departement van Landbou-ekonomie en -bemarking.

BOSMAN, D.B.; VAN DER MERWE, I.W. & HIEMSTRA, L.W. 1998. *Tweetalige woordeboek, Bilingual Dictionary*. Kaapstad: Pharos.

CESARI, F. 1997. *Dizionario multilingue dell'Economia, della Banca e della Finanza – Inglese-italiano-francese-tedesco*. Torino: ISEDI.

DEPARTEMENT VAN LANDBOU, 1983. *Enkele Landbou-Ekonomiese begrippe*. Pretoria: Departement van Landbou.

DEVOTO, G. & OLI, G. 1994. *Il Dizionario della Lingua Italiana*. Firenze: Le Monnier.

DIE JOHANNESBURGSE EFFEKTEBEURS s.a.. *Die ABC van die JE / The ABC of the JSE*. Johannesburg: JE.

- EDWARDS, V. & SHEPHEARD, G. 1997. *Business glossary English-Italian, Italian-English*. New York: Routledge.
- EKSTEEN, L.C. (Red.) 1997. *Groot Woordeboek / Major Dictionary*. Kaapstad: Pharos Woordeboeke.
- FAVATI, F. 1990^{II}. *Dizionario di agricoltura - English-Italian, Italian-English*. Bologna: Edizioni Agricole.
- FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE U.N. 1995. *Agricultural credit (English-French-Spanish-Italian)*. Rome: F.A.O.
- GELDENHUYS, J.D.U. 1993. *Business Dictionary / Sakewoordeboek*. Pretoria: Van Schaik.
- GOUWS, R.H. & ODENDAL, F.F. 1998. *ELHAT: Elektroniese Verklarende Handwoordeboek van die Afrikaanse Taal*. Johannesburg: Perskor.
- HAENSCH, G. 1963. *Dictionary of agriculture; German-English-French-Spanish-Italian*. München: B.L.V.
- HAZON, M. 1994. *Grande Dizionario Garzanti, inglese/italiano, italiano/inglese*. Milano: Garzanti.
- LABUSCHAGNE, F.J. & EKSTEEN, L.C. 1993. *Verklarende Afrikaanse Woordeboek*. Kaapstad: Pharos Woordeboeke.
- PICCHI, F. 1990. *Nuovo Economics & Business: English-Italian, dizionario enciclopedico e commerciale inglese-italiano; italiano-inglese*. Bologna: Zanichelli.
- RAGAZZINI, G. & GAGLIARDELLI, G. 1984. *Dizionario commerciale*

inglese-italiano; italiano-inglese. Milano: Mursia.

SCHNEPF, R. 1996. *Agricultural Outlook: A Glossary of trade terms.*
December 1996. Washington: Economic Research
Service/USDA.

SMUTS, J & SMUTS, I.J. 1992. *Woordeboek regs- en handelsterme:
verklarend en vertalend.* Kaapstad: Nasou.

STEENKAMP, W.F.J. 1976. *Ekonomiese woordeboek: English-Afrikaans.*
Durban: Butterworth.

WIEHAHN, B.S. 1958. *Accounting and Commercial Dictionary.*
Johannesburg: Juta.

WISSING, G.J. (Ed.) 1972-1986. *Agrekon: Quarterly Journal on
Agricultural Economics.* Pretoria: Department of Agricultural
Economics and Marketing.

- 1972-1986. *Agrekon: Kwartaalblad oor Landbou-
Ekonomiese Aangeleenthede.* Pretoria: Departement van
Landbou-ekonomie en -bemarking.

WOMACH, J. 1999¹¹. *Agriculture: A Glossary of Terms, Programs, and
Laws.* <http://agriculture.house.gov/secgloss/aggloss.pdf>.
Washington: U.S. House Committee on Agriculture.

OPSOMMING

Leksikografiese navorsing is in hierdie werk begin om die behoeftes van die Afrikaanstalige leksikografie ten opsigte van 'n Romaanse taal, soos Italiaans, te bepaal. Afrikaans en Italiaans het nog nie oor 'n tweetalige vakwoordeboek beskik nie en ook nie oor 'n algemene aanleerderwoordeboek om die onderlinge twee tale aan te leer nie. Vanuit 'n meer algemene perspektief ten opsigte van tweetalige leksikografie, is daar op 'n tweetalige vakleksikografiese onderwerp as beknopte praktiese voorbeeld gekonsentreer. Die doel daarvan was om kriteria te ekserpeer in 'n navorsingsterrein wat nog nie vantevore benader is nie.

Uit die aard van die studie is dit duidelik dat 'n tweetalige leksikografiese werk tóg tussen Afrikaans en Italiaans aangemoedig kan word. Struikelblokke is geïdentifiseer en moontlike oplossings gegenereer wat as 'n basiese voorstel en beginpunt vir toekomstige en meer markgerigte leksikografiese projekte tussen Afrikaans en Italiaans kan dien.

Sleutelwoorde:

Afrikaans, Italiaans, leksikografie, terminografie, terminologie, tweerigting, tweetalig, vakleksikografie, vakwoordeboek, woordeboek.

ABSTRACT

This study has focused on lexicographical research with a view to determining the needs of the Afrikaans lexicography with regards to a Romance language such as Italian. A bilingual technical dictionary is not available in Afrikaans and Italian, and neither is a general learners' dictionary aimed at learning the two specified languages. Adopting a more general perspective with regards to bilingual lexicography, the focus has fallen on a bilingual, technical-lexicographical subject as a concise, practical example. The purpose was to generate criteria in a field of research that has not yet been explored.

The study clearly shows that a bilingual lexicographical work between Afrikaans and Italian should indeed be encouraged. Obstacles have been identified and possible solutions generated which may serve as a basic proposal and point of departure for future and more market-orientated lexicographical projects between Afrikaans and English.

Keywords:

Afrikaans, bi-directional, bilingual, dictionary, technical dictionary, Italian, lexicography, lexicography for special purposes, terminography, terminology.

BYLAAG

F. DE FOGLIO

**LANDBOU-EKONOMIE WOORDEBOEK
DIZIONARIO DI ECONOMIA AGRARIA**

**AFRIKAANS – ITALIAANS
ITALIANO – AFRIKAANS**

Bloemfontein, 2001

LYS VAN SIMBOLE/LISTA DI SIMBOLI

Byvoeglike naamwoord	<i>b</i>	Aggettivo
Bywoord	<i>bw</i>	Avverbio
Gaan na	⇒	Vai a/Vedi
Manlik	<i>m</i>	Maschile
Selfstandige naamwoord	<i>s</i>	Sostantivo
Verwysingsadres	KLEIN HOOFLETTERS	Indirizzo di riferimento
Vroulik	<i>v</i>	Femminile
Werkwoord	<i>w</i>	Verbo

AFRIKAANS – ITALIAANS

A

aan'bod ^s offerta *v*; **~beheer**, controllo dell'off., off. manovrata; **~prys**, prezzo d'off.; *elastiese ~*, off. elastica; *normale ~*; off. normale; *termyn~*, contratti *m* a termine, c. per consegna a termine; *vaste ~*, off. costante, off. stabile; *vraag en ~*, domanda ed off.

aan'deel ^s (-ele), azione *v*, titolo *m*; **~houer**, azionista *m*; **~houersvennootskap**, quota *v* sociale; **~op naam**, quota *v* nominativa, titolo *m* registrato; **~sertifikaat**, certificato *m* azionario; *bonus~*, azione gratuita; *geregistreeerde ~e*, quota *v* nominativa, titolo registrato; *gewone ~*, azione ordinaria; *termyn~*, contratti a termine, c. per consegna a termine; *toonder~*, azione al portatore; *vereiste ~*, a. di garanzia; *verkopers~*, a. di fondazione di una società.

aan'dele: **~Beurs**, Borsa *v*; **~dividend**, dividendo *m* in azioni, distribuzione *v* di azioni gratuite; **~kapitaal**, capitale *m* azionario; *~van 'n maatskappy*, capitale sociale (MAATSKAPPYEFFEKTE); *verlaging van ~kapitaal*, riduzione *v* del capitale sociale; **~indeks**, indice *m* azionario; **~mark**, mercato *m* azionario; **~toekenning** (toewysing van aandele), distribuzione *v* delle quote azionarie.

aandui'ding, ^s (-e/-s), indicazione *v*, designazione *v*, segno *m*; marchio *m*; *~van oorsprong*, denominazione *v* d'origine.

aan'hang-sel ^s (-s), clausola *v* addizionale, codicillo *m*.

aan'koop 1 ^s (-kope), (VERKRYGING), acquisto *m*; **~land**, paese *m* acquirente; **~kopebestuurder**, direttore *m* agli acquisti; **~kopevereniging**, cooperativa *v* d'acquisto; *onvoorwaardelike ~*, acquisto *m* non condizionato. **2** ^w, (-ge-) comprare, acquistare.

aan'koper {firma} ^s; **koper** {alg.} ^s, acquirente *m*, compratore *m*.

aan'passing ^s (-s), adattamento *m*; assestamento *m*; **~splan**, piano *m* di sistema; *~van die ekonomie*, assestamento dell'economia.

aan'skaf, ^w (-ge-), procacciare, approvvigionare, acquistare, comprare; **~prys**, prezzo *m* d'immissione nel mercato.

aan'skaffer, ^s (-s), procacciatore *m*, fornitore *m*, compratore *m*.

aan'skaffing, ^s acquisizione *v*, acquisto *m*; **~skoste**, spesa *v* iniziale.

aan'soek ^s, domanda *v*; **~om krediet**, domanda *v* di credito (d. di prestito); *bevoorregte ~*, sottoscrizione *v* privilegiata.

aan'sporing, ^s, (-e/-s), incentivo *m*; **~sbonus**, pagamento *m* straordinario ad incentivo; **~stelsel**, sistema *m* d'incentivo; *~tot belegging*, incentivazione *v* agli investimenti.

aan'suiwer ^w, (-ge-), ricompensa *v*, remunerazione *v*; **~ing**, ^s adeguamento *m* (van pryse), allineamento *v*; **~ingsplan**; piano di adattamento *m*.

aan'teken ^w (-ge-), registrare, tenere la contabilità; **~ing**, ^s (nota, biljet) mandato *m*; fattura *v*.

aan'vang, ^s inizio *m*, avvio, principio; ^w (-ge-), iniziare, cominciare; **~skapitaal**, capitale *m* iniziale.

aan'vraag, ^s (-vrae), domanda *v*; *~ van buitelandse goedere*, d. di merce straniera; *aktiewe ~*, (AKTIEWE VRAAG), d. attiva; *aan die ~ voldoen*, soddisfare la d.; *herstellende ~*, d. *v* in ripresa; *matige ~*, d. *v* moderata; *nul~*, d. nulla; *onelastiese ~*, d. *v* rigida; *seisoens~*, d. stagionale; *statiese ~*, d. rigida; *verbruikers~*, (VERBRUIKERS-VRAAG), d. dei consumatori.

aan'wend, ^w (-ge-), stanziare (fondse); *aangewende (bedrag)*, ammontare richiesto; *aangewende kapitaal*; capitale *m* fruttifero; **~ing**, ^s stanziamento *m*, *wanaanwending van finansiële hulpbronne*, errato impiego di risorse finanziarie; **~ingsrekening**, bilancio *m* consuntivo.

abattoir' ^s (SLAGPALE), mattatoio *m*, macello *m*.

ad-valo'rem, ad valorem; **~-aksynsreg**, dazio *m* ad valorem; *ad valorem-(doeane)reg*, dazio doganale ad valorem.

addision|eel' ^b (-ele), aggiuntivo, addizionale, supplementare, extra; **~ele betaling** (bybetaling), pagamento *m* integrativo, p. suppletivo; **~ele koste**, spese accessorie.

administra'sie ^s (BESTUUR), amministrazione *v*, gerenza *v*.

adverten'sie, ^s (-s) ⇒ REKLAME.

af'betaal, ^w (~), ripagare; pagare ratealmente; **~stelsel**, sistema *m* di pagamento a rate.

af'betaling, ^s (-e/-s), ripagamento *m* di un debito; *op ~ koop*, comprare a rate; **~ op termyne**, pagamento differito; **~stelsel**, sistema *m* di pagamento a rate, s. di pagamenti differiti; **~skrediet**, credito *m* rateale; **~stermyn**, periodo di pagamento a rate; **~svoorwaardes**, condizioni *m* di ripagamento.

af'koop, **1** ^s riscatto *m*. **2** ^w (-ge-), pagare un riscatto, riscattare, ripagare; **~baar**, ^b (-bare), ammortizzabile, estinguibile, riscattabile; **~baarheid**, ^s redimibilità; **~prys**, indennizzo *m*, risarcimento *m*; **~waarde**, (OORGAWE-WAARDE), valore *m* di riscatto.

af'laai, ^w (-ge-), scaricare; **~koste**, costi *m* di scarico; **~tyd**, (LOSTYD), tempo *m* di scarico.

af'lewer, ^w (-ge-) (VERSKAF), consegnare, dare le consegne; **~ing**, ^s consegna *v*, distribuzione *v*, fornitura *v*; **~ingskontrak**, contratto *m* di fornitura; **~ingsvoorwaardes**, (LEWERINGSVOOR-WAARDES), condizioni *v* di consegna.

af'los, ^w (-ge-), prosciogliere, esonerare (debito); **~premie**, premio *m* al riscatto, **~baar**, ^b (-bare), ammortabile, ammortizzabile, estinguibile, redimibile, rimborsabile; **~bare aandeelkapitaal**, capitale *m* azionario redimibile; **~bare obligasie**, azione *v* redimibile; **~bare skuld**, debito *m* redimibile; **~sing**, ^s proscioglimento *m*, esonero *m*; **~sing van lening**, rimborso *m* dei mutui; **~ingskema** ⇒ DELGINGSKEMA; **~sing van skuld**, ammortizzazione *v* di un debito, estinzione *v*

di un d. (SKULDELGING); **vingstabel** ⇒ DELGINGSTABEL.

af' name, ^s riduzione *v*, diminuzione *v*.

af' neem ^w (-ge-), decrescere, diminuire, calare, scemare; *afnemende produk*, prodotto *m* decrescente.

af' reken, ^w (-ge-), pagare i conti, saldare (debiti); **ving**, ^s conto *m*; contabilità *v* (rekeningkunde).

af' room, ^w (-ge-), prelevare (ekonomie); **bedrag**, prelievo *m*, somma *v* prelevata.

af' send, ^w (-ge-), spedire, mandare, consegnare, spacciare; **ver**, ^s mittente *m*; **ving**, ^s consegna *v*, dispaccio *m*, spedizione *v*.

af' set, ^s (-te), smercio, vendita, spaccio; **kanaal** (HANDELSKANAAL), corrente *v* di scambio, canale *m* commerciale; **koöperasie**, (BEMARKINGSKOÖPERASIE), cooperativa *v* di mercato (acquisto e vendita); **koöperasie in die landbou**, cooperativa *v* di commercializzazione agricola; **punt**, sbocco *m* di mercato, smercio *m*; *gerede ~*, (VINNIGE VERKOOP), vendita *v* facile.

afskep' bedrag ⇒ AFROOMBEDRAG.

af' skrywing ^s (KWYTSKELDING), svalutazione *v*; annullamento *m*; **sreserwe** (*reserve vir waardevermindering*), riserva *v* per deprezzamento; **stempo**, tasso *m* di d.

af' slag ^s (KORTING), sconto *m*, ribasso *m*; *sentrale bank ~*, sconto della banca centrale.

af' sluit, ^w (-ge-) {*van rekeninge*}, chiudere (un conto); finalizzare; *die koop van 'n plaas afsluit*, finalizzare l'acquisto di

un'azienda agricola. **ving** ^s chiusura; **van rekening**, chiusura *v* di conto.

af' stand, ^s (-e), distanza *v*; **van markte**, distanza dal (del) mercato.

af' val, ^s scarto *m*; **produk**, prodotto *m* di scarto.

af' vloei, ^w (-ge-), scorrere; sfociare, prelevare; **ving** ^s, prelievo *m*; **van reserwefonds**, prelievo *m* dei fondi di riserva.

af' waarts, ^{bw/b} (-e), verso il basso; degradante; **beweeglikheid** (A. MOBILITEIT), regresso *m* dei prezzi; **neiging**, andamento *m* discendente, tendenza *v* al ribasso; **skommelings**, oscillazione *v* (dei prezzi) al ribasso.

agent', ^s (-e), agente *m*; **skap**, (-pe), ^s agenzia *v*.

a' gio, (-'s), (KOERSVERSKIL, PREMIE), Aggio *m*.

agra' ries, ^b (-e) (LANDBOU-), agrario, agricolo; **bevolking**, popolazione *v* agricola; **depressie** (LANDBOUDEPRESSIE), depressione *v* agraria, d. agricola; **ekonomie** ⇒ LANDBOU EKONOMIE; **gemeenskap** (BOEREGEMEENSAP, LANDBOUGEMEENSAP), società *v* agricola; **hervorming** ⇒ LANDBOUHERVORMING; **hulpbronne** ⇒ LANDBOUHULPBRONNE.

agro-ekono' mies, ^b (-e), agro-economico.

agronomie' ^s ⇒ AKKERBOU.

agro|noom' ^s (-nome), agronomo *m*, agronoma *v*.

agro-ny' werheid, ^s agro-industria *v*.

ag' terskot, ^s (-te) ⇒ NABETALING

agterstal' lig, ^s (-e), [in] arretrato; **bedrag**, somma *v* arretrata, importo *m* pendente, somma *v* in sospeso; **ve**

paaient, rata *v* pendente; **~e rente**, interesse *m* moratorio.

ak'kerbou, ^s (AGRONOMIE), ^s agronomia *v*;
~gewas, seminativo *m*.

akkumula'sie ^s ⇒ OPHOPING.

amortisa'sie, ^s ammortamento *m*;
~fonds, (DELGINGSFONDS), fondo *m* di a.;
~koers, tasso *m* di a.; **~plan**
(DELGINGSPLAN), piano *m* di a.

anali'se, ^s (-s) ⇒ ONTLEDING.

an'ker-geld, ^s tassa *v* portuale, diritto *m*
portuale.

A.O.T.H. (*Algemene Ooreenkoms oor Tariewe en Handel*) – G.A.T.T., A.G.T.C.
(Accordo Generale sulle Tariffe doganali e
il Commercio).

ar'beid ^s, lavoro *m*, attività *v*, forza *v* di
lavoro; **~skoste**, costo *m* della
manodopera; **~sbesparing**, risparmio *m*
di lavoro; **~skontrak** (~sooreenkoms),
contratto *m* di lavoro; **~skoste**, costo *m*
della manodopera; **~skragte**, forze *v* di
lavoro, manodopera; **~smark**, mercato *m*
del lavoro; **~sbesparing**, risparmio *m* di
lavoro.

arti'kel, ^s (-s), articolo *m* (BENE); parte;
onduursame ~s, prodotti *m* di consumo,
beni *m* non durevoli.

assuran'sie ^s (-s), assicurazione *v*; **~**
agent, agente *m* d'assicurazione;
~koste, costi *m* assicurativi;
~maatskappy, compagnia *v*
d'assicurazioni; **~polis**, polizza *v* assicura-
tiva, p. d'a.; **~premie**, premio *m*
d'assicurazioni.

B

balans' ^s, bilancio *m*, saldo *m*; **~item**,
registrazione *v* di storno in contropartita;
~kwota, quota *v* di conguaglio; **~staat**,
bilancio *m* economico; *voorlopige* ~staat, b.
provvisorio; **~verkoop**, b. delle vendite;
onbestee krediet~, saldo *m* attivo non
utilizzato; *ontoegekende* ~, b. non attribuito;
proef~, b. di verifica.

bank, 1 ^s (-e), banca *m*; **~akseptasie**,
accettazione *v* bancaria; **~balans**,
~saldo, saldo *m* di un conto bancario;
~diskonto, sconto *m* bancario; **~koers**,
tasso *m* ufficiale di sconto, t. di sconto;
~krediet, credito *m* bancario; **~lening**,
prestito *m* bancario; **~verrekening**,
compensazione *v* interbancaria;
~waardig, ^b (-e), accettabile dal punto
di vista bancario; **~waardige lening**,
prestito *m* esigibile, p. scontabile; **~wissel**,
assegno *m* circolare, a. bancario;
geregistreerde ~, banca *v* registrata; **2** ^w
(ge-), depositare (denaro) in banca.

bankrot', ^s fallito *m*, insolvente *m*,
bancarottiere *m*; **~speel**, ^w fare fallimento,
fallire; **~skap**, ^s bancarotta *v*; insolvenza
v, insolvibilità *v*, fallimento *m*;

ba'te, ^s (-/-s), attivo *m*, disponibilità *v* fi-
nanziaria; **eie** ~, beni *m* mobili; *~s en laste*,
attivi e passivi, attività e passività; **~ in na-
tura** (*in goedere*), apporti *m* in natura; **~**
in portefeulje, attivi *m* di portafoglio;
~oorskot, residuo *m* attivo; *bevrore* ~s,
cespiti *m* congelati; *lae* ~, attivo *m* basso;
likwiede ~, liquidità *v*; capitale *m* vivo

vivo (LIKWIDITEIT) *materiële (reële) ~s*, beni *m* immobili; *ontasbare ~s*, immobilizzazioni *v* immateriali; *tasbare ~s*, beni *m* reali, patrimonio *m* tangibile; *vaste ~s*, beni immobili (fissi); *vennootskaps~*, attivo sociale.

bebos', ^w (**~**), imboschire; **~sing**, ^s (BOSAANPLANTING), imboschimento *m*, rimboschimento *m*.

bederf' ^w (**~**), deteriorare; decomporre {*in vleis*}; **~baar**, ^b (**-bare**), deperibile, **~bare produkte**, prodotti *m* deperibili, **~lik**, ^b (**-e**), deteriorabile {*van voedsel*}; **~like goedere**, merce *v* deperibile; **~likheid**, deperibilità; **~weermiddel**, conservante *m*; **~werend**, ^b (**-e**), antisettico, conservante.

bedie'nings: **~koste**, costo *m* di commissione.

bedrag', ^s (**-drae**), somma *v*, importo *m*; *~ van agterstallige lenings*, importo delle somme in onere; *~ van paaiemente*, i. delle somme pagate; *aanvullende ~*, i. supplementare; *bestede ~*, i. stanziato; *bykomende ~* ⇒ AANVULLENDE BEDRAG; *niebetaalde ~*, i. non pagato; *totale ~* ⇒ TOTAAL, *verskuldigde ~*, somma (importo) dovuta.

bedryf', ^s (**-drywe**), {*ramo di*} industria *v*; attività *v*; **~subsidie**, stanziamento *m* per la gestione; **~sadministrasie**, amministrazione *v* d'affari; **~sbates**, disponibilità *v* correnti; attività *v* correnti; **~sbegroting**, bilancio *m* d'esercizio; **~sbelegging**, azioni *v* di fondazione di una società; **~sinkomste**, reddito *m* d'esercizio; **~sjaar**, anno *m* finanziario, a. d'esercizio; **~skapitaal**, capitale *m*

d'esercizio, c. agrario; **~skoëffisiënt**, coefficiente *m* di esercizio; **~skoste**, spese *v* di esercizio; **~skrediet**, credito *m* di esercizio; **~slaste**, passività *v* correnti, impegni *m* a breve; **~slening**, prestito *m* d'esercizio; **~splan**, (WERKPLAN), piano *m* di lavoro; **~srekening**, conto *m* d'esercizio; **~stekort**, deficit *m* d'esercizio; **~suitgawes**, costi *m* d'esercizio; **~svoorraad**, beni *m* di consumo; **~swins**, utile *m* di gestione; *middelgroot~* (MIDDELGROOT PLAAS), azienda *v* media; *vleis~*, industria *v* della carne.

beë'dig, ^w (**~**), giurare, attestare, confermare tramite giuramento; **~de**, ^b giurato; *~de verklaring*, dichiarazione *v* giurata, d. sotto giuramento.

bees, ^s (**-te**), bovino *m*, vacca *v*; **~koper**, commerciante *m* di bestiame; **~tentoonstelling** (*veetentoonstelling*), mostra *v* zootecnica; **~vleis**, manzo *m* (carne di); *soutbeesvleis*, manzo *m* sotto sale.

befonds', ^w (**~**), finanziare, accumulare fondi per; **~ving**, ^s finanziamento *m*.

begroot', ^w (**~**), preventivare, fare il preventivo, mettere in bilancio.

begro'ting, ^s (**-s**), bilancio *m* preventivo, somma *v* stanziata, riserva; **~sjaar** ⇒ BEDRYFSJAAR; *boerdery~* ⇒ PLAASBEGROTING; *globale ~*, b. globale; *prestasie~*, b. preventivo dell'operazione.

begun'stig, ^w (**~**), favorire, sostenere, appoggiare; assistere; **~de**, ^s (**-s**), assegnatario *m*; beneficiario *m*; *mees ~de nasie* (BESBEGUNSTIGINGSKLOUSULE), nazione *v* più favorita [*klousule*]; *~de kredietbeleid*, politica *v* del credito agevolato.

beheer ^s, ^s controllo *m*; *aanbod*~, controllo dell'off., off. manovrata; *deviese*~, c. della valuta; *ekonomie*~, dirigismo *m* economico; *gehalte*~, (KWALITEITSBEHEER), c. *m* della qualità; *huur*~, equo *m* canone; *invoer*~, c. *m* delle importazioni.

beheers ^w (**~**) dominare, controllare; contenere [bv. *pryse*]; **~de pryse**, prezzi *m* controllati; **~ing**, ^s, dominio *m*, controllo *m*; contenimento *m* [*pryse*]; **~ van markte**, dominio dei mercati; **~ van die inflasie**, controllo *m* dell'inflazione, contenimento *m* dell'i.

belas ^w (**~**), (TAKSEER) addebitare, caricare, tassare, sottoporre a tassazione; **~ onkoste in rekening**, addebitare le spese ad un conto; **~te wins**, utile *m* imponibile; **~baar**, ^b (**-bare**), tassabile, soggetto a tassazione; **~e inkomste**, reddito tassabile; **~e waarde**, valore *m* imponibile, base i.

belas ^s **ting**, ^s (**-s**), tassa *v*, imposta *v*, tassazione *v*, dazio *m* [doeane]; *aan ~ onderhewig* ⇒ BELASBAAR; **~bron**, reddito *m*, erario *m*, entrate *v*; **~druk**, incidenza *v* fiscale; *ekstra ~*, soprattassa *v*; **~gaarder**, esattore *m*; **~grens**, limite *m* imponibile, tetto *m* i.; **~inkomste**, gettito *m* fiscale; **~ingjaar** ⇒ FISKALE JAAR; **~omset**, imposta sulla cifra d'affari; **~ontduiking**, evasione *v* fiscale; **~ontduiker**, evasore *m* fiscale; **~ op kapitaalwinst**, imposta sulle plusvalenze; **~ op lewendehawe**, imposta sul bestiame; **~ op toegevoegde waarde (BTW)**, imposta sul valore aggiunto (IVA); **~pligtig**, soggetto a imposta; **~shaf**, imposta *v*; **~stelsel**, sistema *m* fiscale; **~toeslag**, soprattassa *v*,

imposta *v* addizionale; **~vergunning**, privilegio *m* fiscale; **~verlaging**; **~vermindering**, riduzione *v* fiscale, sgravio *m* fiscale; **~voet**, tasso *m* fiscale; **~vry**, esente *m* da imposta, esentasse; **~vrystelling**, (ONBELASBAARHEID), esenzione *v* fiscale; *buitegewone kapitaal*~, imposte *v* straordinarie sul patrimonio; *kompenserende ~*, tassa *v* di compensazione; diritto *m* compensativo; *onderworpe aan ~*, soggetto ad imposta; *opklimmende ~*; *progressiewe ~*, imposta *v* progressiva; *Skatkis en Plaaslike ~*, Tributi Erariali e Locali; *sukksesie*~, imposta *v* di successione.

belê, ^w (**~**), investire (es. capitali); *belegde geld*, denaro *m* investito; **~êer**, ^s depositante *m*; investitore *m*; *institusionele ~*, investitore istituzionale.

beleg ^s **ger** ^s (**-s**) ⇒ BELÊER.

beleg ^s **ging** ^s (**-e/-s**), investimento (denaro) *m*; **~sbesteding**, spese *v* d'i. **~koers**, tasso *m* degli investimenti; **~seffekte**, titoli *m* d'i.; **~sfondse**, fondi *m* d'i.; **~sgroep**, gruppo *m* d'i.; **~sinkomste**, reddito *m* da i.; **~skrediet**, credito *m* all'i.; **~smaatskappy**, fondo *m* comune d'i. immobiliare, società *v* finanziaria; **~skema**, schema *m* d'i.; **~sportefeulje**, portafoglio *m* d'i., p. titoli; **~ in aandele**, i. *m* in valori immobiliari; *landbou*~, investimenti agrari; *onvoorwaardelike ~*, i. non condizionato; *vaste ~*, i. fisso, immobilizzo *m*; *winsgewende ~*, i. remunerativo;

beleid ^s, politica *v*, linea *v* di condotta; **~bepaler**, (BELEIDVORMER), responsabile *m* a livello decisionale; **~loos**, ^b (**-lose**), senza linea di condotta; **~sformulering**,

senza linea di condotta; **~sformulering**, formulazione *v* di linee di condotta; *geldelike* ~ ⇒ GELDBELEID; *inkomste*~, *p.* *v* dei redditi; *maatskaplike* ~; *sosiale* ~, *p.* sociale.

bemark' " (~), immettere sul mercato, introdurre sul *m.*; smerciare; **~baar**, ^b (-bare), smerciabile; vendibile; **~bare voorrade**, fornitura *v* commerciale; **~er**, ^s (-s), concessionario *m*; **~ing**, ^s smercio *m*, commercializzazione *v*; vendita *v*; Scienza *v* del mercato.

bemar'king: **~sadviseur**, consulente *m* [di] marketing; **~ingsagentskap**, agenzia *v* di vendita, rappresentanza *v* di vendita; **~ingsakte**, legislazione *v* sulla commercializzazione dei prodotti; **~ingsbeleid**, politica *v* di mercato, *p.* della distribuzione; **~ingsketting**, catena *v* di mercato; **~ingskoöperasie** ⇒ AFSETKOÖPERASIE; **~ingskoste**, costi *m* di commercializzazione, *c.* di smercio; **~ingsorganisasie**, organizzazione *v* di mercato; **~ingsraad**, organismo *m* di vendita, organizzazione *v* di vendita; **~ingseisoen**, stagione *v* di mercato; **~ingstrategie**, strategia *v* di mercato; *verpligte* ~ing, vendita *v* obbligatoria; smercio *m* ob.

benam' ming, ^s (-e/-s), denominazione *v*.

benut'(tig), " (~), utilizzare, sfruttare, servirsi di.

benut'tiging ⇒ BENUTTING.

benut'ting, ^s utilizzazione *v*.

beperk', 1 " (~), limitare, confinare, restringere; **2** ^b (-te), limitato, determinato; **~te aanspreeklikheid**, responsabilità *v* limitata; **~te handel**, restrizione *v* commerciale; **~te voorraad**, provviste *v* limitate.

beper'king, ^s (-e/-s), limitazione *v*, restrizione *v*; **~smaatreël**, misura *v* di restrizione; *~e in die betalingverkeer*, limitazione degli scambi; *inkomste*~, imposta *v* sul reddito; *kwantitatiewe* ~s, restrizioni *v* quantitative; *terugtrek van* ~s, ritiro *m* delle restrizioni.

beplan' " (~), pianificare, progettare, programmare, organizzare; **~de ekonomie**, economia *v* dirigitica, *e.* pianificata.

beplan' ning, ^s pianificazione *v*, programmazione *v*; *korttermyn/langtermyn* ~, programmazione *v* a breve/a lungo termine; *landbou* ~, pianificazione *v* agraria.

beraam', " (~), stimare; valutare.

bera'mer, (SKATTER) ^s (-s), estimatore *m*.

bera'ming, ^s (-e/-s), (SKATTING), stima *v*, estimo *m*, valutazione *v*.

bere'kening, ^s (-e/-s), calcolo *m*, stima *v*, valutazione *v*; stima *v*; *metode van kosprys*~ (VAN KOSTEBEREKENING), procedura *v* di determinazione dei costi.

ber'ging, deposito *m*; immagazzinamento *m*.

besit' 1 ^s, possesso *m*, proprietà *v*, bene *m*, demanio *m*; **~nemer**, occupante *m*; titolare *m*; **~neming**, occupazione *v*; prenda *v* di possesso; **~reg**, diritto *m* di proprietà, dominion *m*; **2** " (~), possedere; occupare; avere in proprietà.

besit'ter, ^s (-s), possessore *m*, proprietario *m*, titolare *m*; **~skap**, stato *m* di proprietario; proprietà.

besit'ting, ^s (-e/-s), proprietà *v*, tenuta *v*; effetti *m*, bene *m* personale; avere *m*; *eie* ~ting (PERSOONLIKE BESITTING), bene *m*

mobile; *gesamentlike* ~ (*mede*~), proprietà *v*; proprietà *v* comune; *grond*~, struttura *v* fondiaria; *likwide* ~*tings*, liquidità *v*; capitale *m* vivo (LIKWIDITEIT); *ontasbare* ~, immobilizzazioni *v* immateriali.

beskerm ^w (~), proteggere, difendere, salvaguardare.

besker ^{men}**d**, ^b (-de), protettivo; protezionistico (*proteksionisties*); ~**de regte**, dazio *m* protettivo.

besker ^{ming} ^s, protezione *v*, appoggio *m*; ~ *deur doeaneregte*, protezione *v* doganale; ~ *vir telers en nuwe plantvarieteite*, protezione degli allevatori e delle nuove varietà vegetali; ~**sbeleid**, politica protettiva, condotta (linea) protettiva; ~**sklousule** {EG}, clausola di salvaguardia {C.E.E.}; ~**smaatreël**, misura *v* per la salvaguardia (es. prodotti), *m.* protettiva; ~**starief**, dazio *m* protettivo.

be ^{sigheid} ^s (-hede), affare *m*, attività *v*, lavoro *m*, ditta *v*, impresa *v*; ~**s****bates**, somma *v* del capitale fondiario e d'esercizio; *landbou*~, industria *v* agro-alimentare.

beslag ^{legging} ^s, confisca *v*; ~*legging op invoere/uitvoere*, divieto *m* di importazione/esportazione.

bespa ^{ring} ^s (-s), risparmio *m*, economia *v*; ~**s****prys**, prezzo *m* di risparmio; *gedwonge* (*onvrywillige*) ~, risparmio *m* forzoso.

beste ^{ding}, spesa *v*, uscita *v*.

bestee ^w (~), spendere; ~**de bedrag** ⇒ AANGEWENDE BEDRAG; ~**baar**, ^b (-bare), spendibile; ~*bare inkomme(-ste)*, reddito *m* netto.

bestem ^{ming} ^s, destinazione *v*; *plek van* ~, destinazione; ~**shawe**, porto *m* di d.

bestuur ¹ ^s (-sture), gestione *v*, direzione *v*; consiglio *m* di amministrazione; *direkte* ~, conduzione *v* diretta; **2** ^w (~), governare, gestire, dirigere; ~**baar**, ^b (-bare), governabile, gestibile; ~**der**, ^s (-s), direttore *m*, amministratore *m*; conduttore *m* di un'azienda agricola; ~**derskap**, (-pe), direzione *v*, amministrazione *v*, gerenza *v*; ~**lik**, ^b (-e), amministrativo; ~**sgeld**, compenso *m* amministrativo; ~**slening**, prestito *m* per la gestione.

beswa ^{ring} ^s (-e/-s) ⇒ LAS

betaal ^r ^w (~), pagare, saldare (debito); *terug*~, rimborsare, risarcire; ~**baar**, ^b (-bare), pagabile, esigibile; ~*baar by vertoon*; ~*baar op sig*, pagabile a vista; ~**dag**, giorno *m* di paga, g. di liquidazione; ~**datum**, scadenza *v*, data *v* di s.; ~**vermoë**, solvenza *v*, solvibilità *v*; ~**wyse**, forma *v* di pagamento, metodo *m* di p.

betaal**mid** ^{del} (-s/-e), mezzo *m* di pagamento; *sterk* ~, *v* valuta *v* forte; *swak* ~, valuta leggera.

beta ^{ler} ^s (-s), pagatore *m*, pagante *m*.

beta ^{ling} ^s (-e/-s), pagamento *m*, remunerazione *v*; stipendio *m*, retribuzione *v*; *per uur* ~, salario *m* a ora; *terug*~, (VERGOEDING), rimborso *m*; *terug*~ *van krediet*, credito *m* al rimborso; *vertraagde* ~, (LAAT BETALING), ritardo *m* del p.; *voorwaardelike* ~, p. differito; ~**sbalans** ⇒ DIENSTEBALANS; ~**sooreenkomste**, accordi *m* di pagamento; ~**stermyn**, scadenza *v* di

p.; ~ *in kontant* ⇒ KONTANTBETALING; ~s *volgens gehalte*, pagamenti *m* in base alla qualità, p. secondo qualità; ~svoorwaardes, condizioni *v* di p; gedeeltelike ~, acconto *m*.

betrek'king, ^s (-e/-s), relazione *v*; posizione *v*, lavoro; *openbare* ~e, (SKAKELDIENS), relazioni pubbliche

bevor'der, ^w (~), promuovere; avanzare (es. piani di sviluppo); ~aar, ^s (-s), promotore *m*, garante *m*; ~lik, ^b (-e), contribuente; favorevole, utile, vantaggioso

bevor'dering, ^s (-s), promozione *v*, avanzamento *m*; agevolazione *v*; ~ *van produksie*, incentivo *m* (incoraggiamento) alla produzione; ~ *van die toerismebedryf*, promozione *v* del turismo, incentivo (incoraggiamento) al turismo; ~ *van uitvoere* ⇒ UITVOERBEVORDERING; ~stelsel, sistema *m* di promozione; ~splan, piano *m* di avanzamento, p. di promozione.

beurs, ^s (-e), borsa *v* valori; ~agent, agente *m* di cambio, a. di borsa; ~fondse, titoli *m* di b.; ~krisis, crisi *v* di b.; ~makelaar ⇒ BEURSAGENT; ~notering, quotazione *v* di b.; ~spekulant, speculatore *m* di b.; ~transaksie (DEVIESETRANSAKSIE, VALUTATRANSAKSIE), operazione *v* di b.; vleis~ ⇒ VLEISMARK; wol~, b. della lana.

bewe'ging, ^s (-e/-s), movimento *m*, circolazione *v*.

bewys', 1 ^s (-e), prova *v*, evidenza *v*; ricevuta *v*; ~ *van inbetaling* ⇒ DEPOSITOSTROKIE; 2 ^w (~), provare, fornire la prova; dimostrare.

bilate|raal', ^b (-rale), bilaterale; ~rale handel, commercio *m* b.; ~rale kontrak, contratto *m* b.; ~rale kwotas, contingente *m* b.

bin'neland, interno *m* (land), retroterra *v*; ~er, ^s (-s), abitante *m* dell'interno; ~s, ^b (-e), interno, domestico; ~se besparing, risparmio *m* interno; ~se ekonomie, economia *v* interna, e. nazionale; ~se handel, commercio *m* interno (di prodotti agricoli); *Minister van Binnelandse Aangeleenthede*, Ministro *m* degli affari interni, M. degli interni; ~se mark *van die Europese Gemeenskap*, Mercato Europeo Comune (M.E.C.); ~se hulpbronne, risorse *v* interne; ~se verbruik, consumo *m* interno; ~se prys, prezzo *m* interno; ~se pryspeil, livello *m* dei prezzi interni; ~se vervoer, trasporto *m* interno.

bin'ne-vaart, ^s navigazione *v* interna.

blan'ko, bianco; aperto; scoperto; 'n ~ *tjek*, un assegno in bianco; ~endossement, girata *v* in bianco; ~krediet, credito *m* allo scoperto.

boe'del, ^s (-s) ⇒ LANDGOED.

boek, 1 ^s (-e), libro *m*; *die* ~e *nasien*, fare la verifica dei conti; 2 ^w (ge-), prenotare, annotare, registrare; ~staaf ⇒ AANTEKEN; ~jaar ⇒ BEDRYFSJAAR; ~tarief, valore *m* contabile, tasso *m* c; ~waarde, valore ammortizzato.

boek'ing, ^s prenotazione *v*; registrazione *v*, annotazione *v*.

boek'hou, 1 ^s contabilità *v*; 2 ^w (-ge-), gestire la contabilità; ~er, ^s (-s), contabile *m*, computista *m*; ragioniere *m* contabile; ~kunde, ragioneria *v*, computisteria *v*, contabilità.

boekhouding, ^s contabilità *v*; *enkel* ~, contabilità a partita semplice; *nasionale* ~, contabilità nazionale.

boer, 1 ^s (-e), coltivatore *m*, agricoltore *m*, perito *m* agrario; ~**ebank**, banca *v* di credito agricolo; ~**ebevolking** ⇒ AGRARIESE BEVOLKING; ~**egemeen'skap** ⇒ AGRARIESE GEMEENSAP; *vrugte*~, frutticoltore *m*; *deel*~, mezzadro *m*; colono *m* parziale; 2 ^w (ge-), coltivare; appaltare.

boer'dery, ^s (-e), agricoltura *v*; coltivazione *v*; ~**begroting** ⇒ PLAASBEGROTING; ~**benodigdhede**, fabbisogni *m* agricoli; ~**dokumente** (BOERDERYSTUKKE), registri *m* agricoli; ~**eenheid**, unità *v* agraria; ~**inkomste**, reddito *m* agrario, r. della gestione agricola; ~**ontleding**, analisi *v* aziendale; ~**produkte**, produzione *v* agricola; ~**wins**, profitto *m* agricolo, p. dall'agricoltura; *die* ~ *beoeffen* ⇒ BOER ^w; *gehuurde* ~, conduzione *v* agricola in affitto; *gemeenskaps*~, agricoltura *v* collettiva; *gemeganiseerde* ~; motocultura *v*, agricoltura *v* motorizzata.

boi'kot, 1 ^s boicottaggio *m*; 2 ^w (ge-), boicottare.

bo'nus, ^s (-se), gratifica *v*; sussidio *m*; extra *m*; *kwaliteits*~; gratifica (bonus) *v* secondo qualità.

bod, bot, ^s (botte), offerta *v* (all'asta).

borg, 1 ^s (-e), garanzia *v*; avallo *m*.; 2 ^w (ge-), garantire, fare da mallevadore, sostenere (finanziariamente), patrocinare; ~**akte**, cauzione *v*; garanzia *v* fissa; ~**stelling**, fideiussione *v*; garanzia *v*, avallo *m*; *gesamentlike* ~*stelling* (MEDE~),

garanzia *v* congiunta; *onder* ~, soggetto a dazio.

bou, ^s, costruzione *v*, edificio *m*, struttura *v*; ~**krediet**, credito *m* edilizio; ~**lening**, prestito *m* edilizio; 2 ^w (ge-), innalzare (un edificio), costruire.

Bpk (BEPERKTE MAATSKAPPY), Società *v* a responsabilità limitata (S.r.l.).

bran'dewyn, brandy *m*; acquavite *v* di vino.

bruik'huur, contratto *m* d'affitto, leasing *m*; ~**der**, ^s (-s), leaseholder.

bru'to, lordo; ~ **belegging**, investimento *m* lordo; ~ *Binnelandse Produk* (B.B.P.), Prodotto Nazionale Lordo (P.I.L.); ~ **gewig**, peso *m* lordo; ~**invoere**, importazioni *v* lorde; ~**kontant-ontvangskoste**; introiti *m* monetari lordi; ~ **inkomste**, reddito *m* lordo; ~ **boerderyinkomste**, reddito lordo della gestione agricola; ~ **koste**, spese *v* lorde; ~ *marge ontleding*, analisi *v* dei profitti lordi; ~ *Nasionale Inkomste*, Reddito Nazionale Lordo (R.N.L.); ~ *Nasionale Produk* (B.N.P.), Prodotto Nazionale Lordo (P.N.L.); ~ *vir netto verkoop*, vendita *v* lordo per netto; ~ **opbrengs**, rendimento *m* lordo; ~ **produksie**, produzione *v* lorda; ~ **prys**, prezzo *m* lordo; ~ **rendement** ⇒ BRUTO OPBRENGS; ~ **verkope**, vendite *v* al lordo; ~ **verlies**, perdita *v* lorda; ~ **waarde**, valore *m* lordo; ~ **wins**, profitto *m* lordo.

BTW-koers, aliquota IVA.

buf'fer, ^s (-s), scorta *v*; cuscinetto *m*; ~**voorrad**, scorte *v* cuscinetto, s. tampone, s. regolatrici.

bui'teland, paese *m* straniero, p. estero; ~**er**, ^s (-s), straniero *m*, forestiero *m*; ~**s**,

^b (-e), estero; esotico; *Minister van Buitelandse Sake*, Ministro *m* degli affari esteri, *m.* degli esteri; *~se bates*, patrimonio *m* estero; *~se belegger*, investitore *m* straniero; *~se handel*, commercio *m* estero; *~se kapitaal*, capitale *m* estero; *~se maatskappy*, società *v* straniera; *~se mark*, mercato *m* estero; *~se tak*, filiale *v* estera; *~se valuta* (BUITELANDSE VALUTARESERWES), valuta *v* estera; *~se voertuig*, veicolo *m* straniero; *~se wissel*, cambiale *v* estera.

by' stand, assistenza *v*, aiuto *m*, supporto *m*; *tegniese ~*, a. tecnica.

C

ca' pita: *per ~*, a testa; pro capite; *per ~ verbruik*, consumo *m* pro capite.

chro'nies, ^b (-e), cronico; *~e skuld*, indebitamento *m* cronico.

D

dag, ^s (dae), giorno *m*, giornata *v*; *~balans'*, saldo *m* giornaliero; *~geld*, denaro *m* richiamabile a vista; *~koers*, prezzo *m* corrente, *p.* attuale; *~lening*, prestito *m* a vista; *~loner*, giornaliero *m*.

debit' (of DEBET), ^s (-e), addebito *m*; registrazione *v* a debito; addebitamento *m*; *~brief*, nota *v* di addebito; *~inskrywing*, registrazione a debito; *~kaart*, debit card; *~nota*, fattura *v* di

addebitamento; *~pos*, voce *v* passiva; *~saldo*, saldo *m* passivo; *~sy*, colonna *v* del dare.

debiteer', ^w (ge-) ⇒ BELAS.

debiteur', ^s (-e/-s), debitore *m*; *~erekening*, conto *m* debitori, conto *m* in dare; *trae ~*, d. moroso.

dek'king, ^s copertura *v*; garanzia; *~vereistes*, obbligo *m* di copertura.

deel'saaierij, ^s mezzadria *v*; colonia *v* parziaria; compartecipazione *v*.

delg, ^w (ge-), ripagare; estinguere (un conto); ammortizzare; *'n skuld ~*, liquidare un debito; *gedelgde koste*, spese *v* ammortizzate.

delg'ing, ^s ammortamento *m*; *~sfonds*, fondo *m* di ammortamento; *~sfondslening* (*lening op die amortisasiefonds*), prestito *m* per il fondo di ammortamento; *~sfondsobligasie*, obbligazioni *m* ammortizzabili; *~sfonds-paaient*, versamento *m* del fondo di ammortamento; *~slening*, prestito *m* redimibile, mutuo *m* ammortizzabile; *~skema* (AFLOSSINGSKEMA), piano *m* di ammortamento; *~stabel* (AFLOSSINGSTABEL), tabella *v* di ammortamento.

departement', ^s (-e), dipartimento *m*; ufficio *m*; *~ van Handel en Nywerheid*, Ministero *m* per il Commercio e l'Industria; *~ van Landbou*, M. dell'Agricoltura.

depo'sito, ^s (-'s), deposito *m*, versamento *m*; *dadelike opeisbare (opvraagbare) deposito*, deposito in conto corrente, d. a vista; *termyn~*, d. a termine; *terugkerende ~'s*, depositi periodici; *vaste ~*, d. vincolato a termine; *~bewys*, certificato *m* di deposito, c.

deposito, c. di versamento; **~geld**, d. bancario; **~rekening**, conto *m* vincolato; *~ sonder opsegging (oproepdeposito)*, deposito *m* in conto corrente; deposito a vista; **~strokie**, ricevuta *v* di versamento; **~verpligting**, passivo *m* di conto corrente.

depresia'sie (WAARDEVERMINDERING), svalutazione *v*; deprezzamento *m*; **~koste**, onere *m* di ammortamento.

depresieer', ^w (ge-), svalutare, deprezzare, sottovalutare.

deregule'ring, ^s deregolamentazione *v*.

desentralisa'sie, ^s decentralizzazione *v*; decentramento *m*.

devalua'sie, ^s devalutazione *v*; *~ van die geldeenheid (geldontwaarding)*, svalutazione *v* monetaria.

devalueer', ^w (ge-), svalutare.

diamant', ^s (-e), diamante *m*; *ongeslypte* *~*, diamante grezzo.

diens, ^s (-te), servizio *m*; prestazione *v*; notificazione *v*; **~tebalans** (BETALINGBALANS), bilancia *v* dei servizi.

diskonteer', ^w (ge-), scontare, vendere a prezzo ribassato, **~baar**, ^b (-bare), scontabile; **~bare wissel**, effetto *m* scontabile.

diskon'to, ^s (-'s), sconto *m*; **~koers**, tasso *m* di s.; **~verhoging**, aumento *m* del tasso di s.; **~voet** ⇒ DISKONTOKOERS; *sentrale bank* *~*, sconto della banca centrale

diskrimina'sie, (ONDERSKEID; ONDERSKEIDING), discriminazione *v*.

diskrimineer', ^w (ge-), distinguere; discriminare; fare differenza.

distribu'sie (VERSPREIDING), distribuzione *v*; **~koste**, costi *m* di distribuzione.

diver'se, ^s spese *v* varie; voci *v* diverse; **~ debiteure** (ONTVANGBARE REKENINGS), conto *m* attivo (c. verso cliente); **~ krediteure** (BETAALBARE REKENINGS), conto passivo (debito verso fornitore, debito corrente); **~ onkoste**, **~ uitgawes**, spese *v* diverse.

dividend', ^s (-e), dividendo *m*; *interim~ (middel~; tussentydse ~)*, acconto *m* sui dividendi.

doea'ne, ^s dogana *v*; ufficio *m* doganale; *Departement van Doeane en Aksyns*, Ufficio *m* dogane ed Imposte Indirette; **~agent**, agente *m* di dogana; **~agentskap** (*doeaniekspediteur; ekspedisiekantoor*), agenzia *v* doganale; **~amptenaar**, **~beampte**, funzionario *m* della dogana; **~belasting**, tariffa *v* doganale; **~beslaglegging**, confisca *v* doganale; *deur die ~ gaan*, passare la dogana; **~boete**, ammenda *v* doganale, multa *v* d.; **~boot**, vedetta *v* della dogana; **~dokument**, documento *m* doganale; **~formaliteit**, formalità *v* doganale; **~gebied**, territorio *m* doganale; **~hawe**, porto *m* doganale; **~inklaringsbrief**, dichiarazione *v* doganale per i.; **~inspekteur**, ispettore *m* doganale; **~inspeksie** (DOEANE-ONDERSOEK), ispezione *v* doganale, visita *v* d.; **~kantoor**, dogana *v*, ufficio *m* doganale; **~klaring**, sdoganamento *m*; **~korting** (*~rebat*), ribasso *m* doganale, riduzione *v* d.; **~koste**, spese *v* di dogana; **~laboratorium**, laboratorio *m* doganale; **~merk**, marchio *m* doganale; **~ondersoek** ⇒ DOEANE-INSPEKSIE; **~ooreenkoms**, accordo *m* doganale; **~owerhede**, autorità *v* doganali; **~pakhuis**, deposito *m* doganale;

m doganale; **~regte**, dazio *m* doganale, diritti *m* doganali; *saamgestelde ~regte*, dazio (doganale) misto; **~regulasies**, **~voorskrifte**, normativa *v* doganale, regolamentazione *v* doganale; **~seël**, sigillo *m* doganale; **~tarief**, barriera *v* doganale; **~tarra**, tara *v* doganale; **~toesig**, controllo *m* doganale; **~transito**, transito *m* doganale; **~uitklaringsbrief**, dichiarazione *v* doganale per esportazione; **~unie** (TOLUNIE, TOLVERBOND), **~verband**, cauzione *v* doganale; **~verdrag** (DOEANEKONVEN-SIE), trattato *m* doganale; **~verklaring** (DOEANEANGIFTE), dichiarazione *m* doganale; **~visum**, visto *m* doganale; **~vry**, ^b (-e), franchigia *v* doganale, esenzione d., franco di dogana; *vrystelling van ~regte*, franchigia doganale, esenzione d., franco di dogana; **~wet**, legge *v* doganale; **~wetgewing**, legislazione *v* doganale; *gemeenskappelijke ~tarief {EU}*, tariffa *v* doganale comune {EU}.

dokument, ^s (-e), (PAPIER, STUK), documento *m*; record *m*; *boerdery ~*, registri *m* agricoli; *doeane~*, d. doganale; *verhandelbare ~*, valore *m* negoziabile; **~eer**, ^w (ge-), documentare, dare una prova documentaria; **~êr**, ^b (-e), documentario.

dokumenta'sie, ^s documentazione *v*.

dump, ^w (ge-), vendere sottocosto.

dumping, ^s dumping {vendita a prezzi differenziali sui mercati esteri} *m*; **~prys**, prezzo sottocosto; p. di 'dumping'; **~reg**, dazio *m* dumping.

duur'saam, ^b (-same), durevole, durabile, duraturo; **~e goedere**, **~e kommoditeite**, derrate *v* non deperibili.

dwelm, ^s (-s), droga *v*, farmaco *m* stupefacente.

E

effek, ^s (-te), capitale (VOORRAAD) *m*; azione (AANDEEL) *v*; **~te**, titoli *m*; valori *m* immobiliari; *eersteklas ~te*, (PRIMA EFFEKTE) titoli *m* di primo ordine; *onverhandelbare ~te*, titoli non negoziabili; *riskante ~te*; *spekulatiewe ~te*, titoli *m* speculativi; *verpande ~te*, valori *m* in pegno, effetti *m* impegnati; **~tebelegging**, consorzio *m* per investimenti (EFFEKTETRUST); **~besit** (EFFEKTEPORTEFEULJE), titoli in portafoglio; **~tebesitbeleid**, politica *v* di azionariato; **~tebeurs**, borsa *v* valori; **~tebeursprys**, quota *v* di borsa; **~tehandel**, agente *m* di cambio; **~tehandelaar**, speculatore *m* di borsa; **~tehouer**, azionista *m*; **~tehuur**, deporto *m*; **~tekoers**, prezzo *m* dei titoli; **~temakelaar**, agente *m* di cambio; **~temark**, borsa *v* valori; mercato *m* finanziario; mercato azionario; **~terekening** (VOORRAADREKENING), conto *m* magazzino; **~tetrust**, titoli *m* fiduciari; **~tetrustmaatskappy**, società *v* fiduciaria.

egalisa'sie, ^s pareggiamento *m*; perequazione *v*; **~fonds**, fondo *m* di perequazione.

ei'enaar, ^s (-s/-nare), proprietario *m*; **~in absentia**, proprietario *m* assenteista (AFWESIGE LANDHEER); **~boer**, contadino *m* proprietario; **~sbelang**, partecipazione *v* patrimoniale; **~skap**, proprietà *v*, possesso *m*; diritto *m* di proprietà; *mede~* (MEDE-

BESITTER), comproprietario *m*; *mede-eienaarskap van gronde*, comproprietà *v* delle terre.

ei'endom, ^s (-me), proprietà *v*, immobilizza-zione *v* materiale; possesso *m* (*besit*), podere *m*; tenuta *v* (*hoeve*); **~sagent**, agente *m* per la compravendita di beni immobili; agente rurale; **~sbesit**, p. *v* fondiaria assoluta; **~sboedel**, allodio *m*; *gemeenskaplike* ~, p. comune; *vaste* ~, (ONROERENDE GOED), p. immobile; *vaste* ~ *~skapitaal* ⇒ KAPITAAL OP GRONDBESIT.

eind'saldo, bilancio *m* di chiusura.

eis, ^s (-e), domanda *v*, richiesta *v*; domanda di indennizzo; *ad-hoc* ~, richiesta *v* di rimborso; *voorwaardelike (moontlike)* ~, credito *m* eventuale.

ekonomie', economia *v*, risparmio *m*; dottrina *v* economica; **~beheer**, dirigismo *m* economico; *geslote* ~, e. chiusa; *makro-ekonomie*, macro-e.; *merkantilistiese* ~, e. mercantilitica; *nasionale* ~, (VOLKSHUI-SHUIDING), e. generale; *plaaslike landelike* ~, e. domestica rurale; *staatbeheerde* ~, e. controllata dallo stato; *vrye* ~, e. libera; *wêreld* ~, e. mondiale.

ekono'mies, ^b (-e), economico; *~e stil-stand*, ristagno *m* economico; **~e beleid**, politica *v* della congiuntura; **~e beplan-ning** (EKONOMIESE ORDERING), programmazione *v* economica; **~e betrekkings**, relazioni *v* economiche; **~e depressie** (LAAGKONJUNKTUUR, INSINKING), depressione *v* economica; bassa congiuntura; **~e fluktuasies** (EKONOMIESE SKOMMELINGE), fluttuazioni *v* della congiuntura, fl. economiche; **~e goed**, bene *v* economico; **~e groei**, crescita *v*

economica; **~e kringloop** (EKONOMIESE SIKLUS), ciclo *m* economico; **~e krisis**, crisi *v* economica; **~e onafhanklikheid** (EKONOMIESE SELFSTANDIGHEID), indipendenza *v* economica; **~e oplewing**, ripresa *v* economica, rilancio *m* economico; **~e ordening** ⇒ EKONOMIESE BEPLANNING; **~e stelsel**, sistema *m* economico; **~e wet** (EKONOMIESE WETMATIGHEID), legge *v* economica.

ekonoom', ^s (-nome), economista *m*.

ekspedi'sie, ^s (-s), spedizione *v*; **~kantoor**, ufficio *m* spedizioni; **~klerk**, funzionario *m* addetto alle spedizioni.

eks'port, ^s esportazione *v*; **~neur'**, (geëk-), esportare; **~neur'**, ^s (-s), esportatore *m*; ditta *v* esportatrice; **~handel**, commercio *m* d'esportazione; **~bestelling** (UITVOERBESTELLING), ordine *m* d'esportazione; **~premie** (UITVOERPREMIE), premio *m* all'esportazione; **~subsidie**, (UITVOERSUBSIDIE), sussidio *m* per esportazione.

embar'go, ^s (-'s), embargo *m*; veto *m*; divieto *m*; *~ op invoere*, divieto *m* d'i.; *~ op uitvoere*, divieto di esportazione.

emis'sie, ^s emanazione (aandele) *v*; **~koers** (KOERS VAN AFGIFTE), prezzo *m* di emissione; *~ van bonusaandele* (UITGIFTE VAN BONUSAANDELE), emissione *v* gratuita di azioni; **~premie**, premio *m* di emissione.

Eu'ro: **~dollar**, Eurodollaro *m*; **~banklening**, prestito *m* bancario europeo; **~effek**, euronote; **~krediet**, eurocredito *m*; **~mark**, Euromercato; **~merk**, marchio *m* europeo; **~tjek**, Euroassegno *m*; **~valuta**, Euromoneta *v*.

Europees', ^b (-pese), Europeo; **~e Gemeenskap**, Comunità Europea (EG); **~e**

mark, mercato *m* europeo; **~e Unie (EU)**, Unione *v* Europea (UE); **~e Betalingsunie**, Unione *v* Europea dei Pagamenti; **~e Ekonomiese Gemeenskap (EEG)**, Comunità Economica Europea; **Europees oriëntasie- en Garansiefonds vir die Landbou (EOGFL)**, Fondo Europeo Agricolo di Orientamento e di Garanzia (FEAOG); **~e Gemeenskapsmark**, Mercato *m* Comune Europeo; **~e Herstelprogram (EHP)**, Programma *m* di Ricostruzione Europea; **~e Markorganisasie**, Organizzazione Europea di (del) mercato; **~e opsie**, opzione *v* di tipo europeo; **~e Parlement**, Parlamento *m* Europeo; **~e patent**, brevetto *m* europeo; **~e Vryhandelsassosiasie (E.V.A.)**, Associazione europea di libero scambio (A.E.L.S).

ewema'tige (of EWEREDIGE) deel, aliquota *v*.

F

F.A.O. {Voedsel en Landbouorganisasie}, F.A.O. {Organizzazione per l'Alimentazione e l'Agricoltura}.

fabriek', 1^s (-e), fabbrica *v*; **~smerk (HANDELSMERK)**, marchio *m* di fabbrica.

fabriseer, ^w(ge-), fabbricare.

faktuur', ^s(-ture), fattura *v*, conto *m*; **~nommer**, numero *m* della fattura.

filiaal', 1^s (filiale), filiale *v* (groep); **2^b (filiale)**, filiale; **~bank**, filiale *v* bancaria; **~kantoor**, succursale *v*;

~maatskappy, società *v* consociata; *s.* sussidiaria; **~winkel**, catena *v* di negozi.

finansieel', ^b(-siële), finanziario *m*; **~siële bates**, beni *m* finanziari; **~siële bestuur**, gestione *v* finanziaria; **~siële bystand**, assistenza *v* finanziaria; **~siële krisis** ⇒ GELDELIKE K.; **~siële maatstaf**, misura *v* finanziaria; **~siële staat**, dichiarazione *v* finanziaria; **~siële jaarstate**, dichiarazione *v* finanziaria annuale.

finansieer', finansier', ^w(ge-), finanziare; fare credito *a*.

finansier', ^s(-s), finanziere *m*; finanziatore *m*; bancario.

finansier'ing, ^s finanziamento *m*; **~ met eie kapitaal (met eie aandelek.)**, investimento *m* in valori immobiliari; **~ met geleende kapitaal (~ met vreemde k.)**, finanziamento tramite cessione; **teen~**, rifinanziamento *m*; **~ing van die uitvoere (UITVOERFINANSIERING)**, finanziamento delle esportazioni; **~skoste**, costi *m* finanziari; **tussentydse (voorlopige) ~ oorbruggings~**, (TYDELIKE FINANSIERING), finanziamento provvisorio.

finan'sies, ^s finanza *v*; finanze *v*; risorse *v* monetarie.

fiskaal', ^b(-kale), fiscale; **~kale beleid**, politica *v* fiscale; **~kale monopolie**, monopolio *m* fiscale; **~kale jaar**, anno *m* fiscale.

fonds, ^s(-e), fondo *m*, mezzi *m* finanziari; **eersteklas ~** ⇒ EERSTEKLAS EFFEKTE; **gebyk-making~** ⇒ EGALISASIEFONDSE; **geleende ~e**, capitale *m* di credito; **geslote beleggings~**, *f. m* d'investimento a capitale fisso; **sanering~**, *f. m* di risanamento, *f. di*

ristrutturazione; *stabilisasie*~, f. di stabilizzazione; *van die wal af* ~e, f. esteri.

fran'ko, (VRAGVRY), franco di nolo, nolo prepagato.

G

gebeur'lik, ^b (-e), possibile, potenziale, eventuale; ~heid, ^s possibilità v, potenzialità v, probabile m, potenzialità v; eventualità v, contingenza v; *voorsiening vir* ~, riserva v per imprevisti, accantonamento per impr.

gebied', ^s (-e), territorio m, area v; *vryehandels*~, (VRYEHANDELSONE), zona v di libero scambio.

garandeer', ^w (ge-) ⇒ WAARBORG.

gehal'te, ^s qualità v, standard m; *van geringe/hoë* ~, di bassa/alta qualità; ~beheer, controllo m della qualità; ~produksie, produzione v di qualità.

geld, ^s (-e), denaro m, moneta v; valuta v; ~beleid, politica v monetaria; ~eenheid (valuta), valuta v; ~fonds, fondo m monetario; capitale m; ~inkome (GELDINKOMSTE), reddito m monetario; utile m monetario; ~markkoers, tasso m del mercato monetario; ~skmieter (GELDUITLENER, GELDVERSTREKKER), finanziatore m; ~vloekaart, schema m di flusso dei capitali; *dadelike opeisbare (opvraagbare)* ~, denaro m richiamabile a vista; *dag*~, diaria v; paga v giornaliera; *in* ~ omsit, incassare, riscuotere; *kontant*~, denaro m contante, contante m, liquidi m; *kwasi*~, quasi moneta; *oorstaan*

~, debito m di eccedenza; *oproep*~, contanti a vista; *sleutel*~, buonuscita v.

gel'delik, ^b (-e), monetario, finanziario, pecuniario; ~e beleid ⇒ GELDBELEID; ~e besparings, risparmio m monetario; ~e krisis (finansiële k.), crisi v finanziaria; ~e verlies, perdita v finanziaria.

gelykbrekingpunt, ^s punto m di pareggio.

gelyk'heid ^s ⇒ PARITEIT.

geme'nebes, ^s (-te) (STATEBOND), Comunità v di stati indipendenti (CSI); Commonwealth m; ~telik, ^b (-e), del commonwealth.

gevolmag'tigde, ^s (-s), plenipotenziario m; assegnatario m.

giraalgeld ⇒ DEPOSITOGELD

gly'skaal, (GLYDENDE SKAAL), ^s scala v mobile.

goed, ^s (-ere), merce v, bene m commerciale; derrata v; ~ere besit, beni m immobili; ~ere in transit (DEURGAANDE GOEDERE), merce v in transit; ~erepadbrief, lettera v di trascrizione ipotecaria, lettera di ipoteca; ~eretrein, treno m merci; ~ereverkeer, circolazione v delle merci; *onduursame* ~ere, prodotti (o articoli) m di consumo, beni m non durevoli; *roerende* ~, (LOSGOED), beni mobili; *tasbare* ~ere, beni reali, patrimonio tangibile.

graad, ^s (grade), classe v (categoria) di prodotti.

graan, ^s (grane), grano m, frumento; (mv.) cereali m; ~beurs, borsa v dei cereali; b. del grano; ~gewasse, cereali m; ~handel, commercio m del grano; ~handelaar, commerciante m di grano; ~mark, mercato m del grano, m. cerealico-

lo; **~seisoen**, campagna *v* cerealicola; **~silo**, silo *m*; **~skuur**, granaio *m*; **~uitvoer**, esportazione *v* di grano.

gra'sie-tydperk, dilazione *v*, proroga *v*.

grens, ^s (-e), frontiera *v*, limite *m*, **~nut**, utilità *v* marginale; **~onlus** (*marginale onlus*), disutilità *v* marginale; **~plaas**, azienda *m* marginale; **~verskaffer** (*marginale verskaffer*), fornitore *m* marginale.

groen'te, ^s ortaggi *m*, verdura *v*; vegetali *m*; **~boer**, ortolano *m*; **~boerdery**, orticoltura *v*; **~handelaar**, fruttivendolo *m*, erbivendolo *m*; **~mark**, mercato *m* orticolo; **~plaas**, azienda *v* orticola.

grond, ^s (-e), terra *v*; terreno *m*; suolo *m*; campo *m*; *gehuurde* ~, terra *v* affittata; *~belasting en ekstrabelasting*, imposta *v* e sovrimposta terreni; *~belastingvry*, esente da imposta fondiaria; **~besit**, proprietà *v* fondiaria; **~besitstelsel**, regime *m* fondiario, sistema *m* f.; **~besitstruktuur**, struttura *v* del regime fondiario; **~besitter** (GRONDEIENAAR), proprietario *m* fondiario; padrone *m*; **~besitting**, tenuta *v* terriera; **~herwinning** (GRONDWINNING), bonifica *v* agraria; **~huur**, rendita *v* fondiaria; beneficio *m* f.; **~kapitaal**, capitale *m* fondiario; **~register**, catasto *m*; **~stowwe** (RUWE MATERIAAL), materie *v* prime; **~waardasie**, valutazione *v* fondiaria; **~waarde**, valore *m* fondiario.

groot'handel, ^s vendita *v* all'ingrosso, commercio *m* all'ingrosso; **~aar**, ^s (-s), commerciante *m* all'ingrosso, grossista *m*; **~inkope**, acquisti *m* all'ingrosso; **~mark**, mercato *m* all'ingrosso; *sekondêre* ~*mark*, mercato *m* semigrossista; **~prys**, prezzo *m* all'ingrosso; **~verkoop**, vendita *v*

all'ingrosso; *sekondêre* ~, *v.* al grossista secondario.

groot'maat, blocco *m*, massa *v*; **~verkoop**, vendita *v* in blocco.

H

half, (**halwe**), metà *v*, mezzo *m*; semi-; **~jaar**, mezzo anno; sei mesi; semestre *m*.

halfjaarliks, ^b (-e), semestrale; **~eepaalement**, versamenti *m* semestrali.

hand'el, ^s commercio *m*, scambio *m* di merci, affari *m*, traffico *m* delle merci; *~dryf* (*drywe*), commerciare; negoziare; fare il commerciante; *~en nywerheid*, commercio e industria; *~en bemarking van landbouprodukte*, scambio e commercializzazione di prodotti agricoli; *~in lewendehawe*, commercio *m* del bestiame; *~s-en betalingsooreenkoms*, accordo *m* commerciale e dei pagamenti; **~sakkord** (HANDELSOOREENKOMS; HANDELSTRAKTAAT), accordo *m* commerciale; trattato *m* c.; **~sbalans**, bilancio *m* commerciale; bilancia *v* c.; **~sbank**, banca *v* commerciale; **~sbeleid**, politica *v* commerciale; **~sbelemmering**, barriera *v* commerciale; **~sbepervinge**, limitazioni *v* commerciali; **~sbeskerming** ⇒ PROTEKSIONISME; **~sbetrekkinge**, relazioni *v* d'affari, relazioni c., rapporti *m* c.; **~sembargo**, embargo *m* c.; **~sgebied**, (HANDELSONE), zona (area) di scambio commerciale; **~aar**, ^s, commerciante *m*; *tussenhandelaar*, intermediario *m*; *reisende* ~*aar*, grossista ambulante; mercante *m* ambulante **~drywend**, commerciale;

~sfaktuur, fattura *v* commerciale;
 ~sitem, articolo *m* commerciale;
 ~skanaal → AFSETKANAAL; ~skorporasie,
 cooperativa *v* c.; ~skredietbrief, lettera
v c. di credito; ~skrisis, crisi *v* c.;
 ~smaatskappy, società *v* c.; ~smarge,
 margine *m* c.; ~smerk (FABRIEKSMERK),
 marca *v*; ~snaam, marchio *m* di fabbrica;
 ~sone → HANDELSONE; ~sooreenkoms,
 accordo *m* di mercato; accordo c.; *vrye*
~sooreenkoms, accordo di libero scambio;
 ~soorsig, revisione *v* c.; ~spapier
 (KOMMERSIËLE PAPIER), carta *v* c.,
 documento *m* c.; ~sprys, prezzo *m* del
 fabbricante al rivenditore; ~sreg, diritto *m*
 c.; ~stekort (TEKORT OP DIE
 HANDELSBALANS), disavanzo *m* della bilancia
 c.; ~svereniging (HANDELSASSOSIASIE),
 associazione *v* di categoria; ~sverkeer,
 traffico *m* c.; ~svolume, volume *m*
 d'affari; ~svoorskotte, anticipi *m*
 commerciali; ~svoorwaardes (RUILVOET),
 ragioni *v* di scambio; ~swaarde, valore
m c.; ~swinkel, magazzino *m* c.;
 ~swissel (BEDRYFSWISSEL), effetto *m* c.,
 cambiale *v*, lettera *v* di cambio; *smokkel~*,
 (SWART MARK) mercato nero; *transito~*, c.
 di transito; *tussen~*, c. per intermediari;
vry~, libero scambio, c. libero.

ha'we, 1. ^s beni *m*, proprietà *v*, beni
 mobili, stock; *~ en goed*, beni *m* personali;
 masserizie *v*; *lewende ~*, bestiame *m*;
 scorte *v* vive. **2. (-s/-ns)**, ^s porto *m*;
 ~beampte, funzionario *m* portuale;
 ~bestuur, capitaneria *v* di porto; ~geld
 (ANKERGELD), diritti *m* di banchina, diritti *m*
 di bacino; tassa *v* da porto; ~hoof, molo
m, banchina *v*; ~inrigtings, attrezzature

v portuali; ~regte → ANKERGELD; ~stad,
 porto *m*; città *v* portuale.

hef, " (ge-), imporre, tassare; *belastings ~*,
 imporre tasse; ~baar, ^b (-bare)
 (INVORDERBAAR, VORDERBAAR), imponibile,
 soggetto a tassazione; tassabile; ~fing, ^s
 (-e/-s), imposta *v*, tributo *m*; *statutêre*
~fing, prelievo *m* statutario.

hef'boom, ^s leva *v*; ~finansiering,
 rapporto *m* di indebitamento, leva
 finanziaria.

hektar', ^s (-, -tare), ettaro *m*.

her'bebos, " (~), rimboscare; ~sing, ^s
 rimboscamento *m*.

herdiskon'to, ^s risconto *m*; sconto *m*
 dell'anno; ~grens, limite *m* massimo di
 risconto.

herfinansie'ring, ^s (*of* HERFINANSIËRING),
 refinanziamento *m*.

her'koms, ^s origine *v*; provenienza *v*;
 ~land, paese *m* di provenienza;
 ~sertifikaat, (CERTIFIKAAT VAN HERKOMS),
 certificato *m* di provenienza (*of* di origine).

herkat', " (~), rivalutare, valutare di
 nuovo; calcolare di nuovo; ~ting, ^s
 rivalutazione *v*, nuovo accertamento.

herstel', 1 ^s ripresa {*van ekonomie; van*
markte}, miglioramento *m*; ~koste, spese
v di riparazione; **2** " (~), essere in
 ripresa; riprendersi {*van markte*}; *die*
aandele het ~, le azioni si sono riprese;
~lende aanvraag, domanda *v* in ripresa.

her'verkoop, 1 ^s rivendita *v*; **2** " (~),
 rivendere; ~prys, prezzo *m* di rivendita.

her'verkoping, ^s → HERVKOOP

her'verpakking, ^s, re-imballaggio *m*.

her'waardeer, ^w (˜), (HERSKAT), rivalutare; valutare di nuovo; **˜ing** ^s ⇒ HERSKATTING

herwin', ^w (˜), riassetare, rimettere in sesto; **˜ning**, ^s bonifica v, recupero m; *˜ning van moerasgronde*, bonifica v idraulica, prosciugamento m di terreni paludosi.

hipoteek', ^s (-teke), (VERBAND) ipoteca v; carico m ipotecario; **˜bank**, banca v di credito ipotecario; **˜gewer**, ipotecario m; debitore; **˜houer**, creditore m ipotecario; *˜obligasie op grondbesit*, cartella v fondiaria.

hipotekeer', ^w (ge-), ipotecare; impegnare; vincolare.

hipotekêr', ^s (-e), ipotecario; **˜e lening**, mutuo (prestito) ipotecario.

hoe'we, ^s (-s), (KLEINHOEWE) piccola tenuta; appezzamento m; lotto m di terreno.

hulp'bron, ^s (-ne), risorsa v; *uitstroming van ˜*, efflusso m di risorse (dall'agricoltura); *wanaanwending van finansieële ˜*, errato impiego di risorse finanziarie

huur, **1** ^s affitto m; pigione v; canone m d'affitto; *˜ van lewende hawe*, affitto m di bestiame; **2** ^w (ge), affittare, prendere in affitto; **˜der**, ^s (-s), affittuario m; locatario m; fittavolo m; *medehuurder*, cofittuario m; **˜beheer**, equo m canone {controllo del canone d'affitto}; **˜beperring**, blocco m degli affitti; **˜kansellering** ⇒ HUURPSEGGING; **˜kontrak**, (-te), contratto m d'affitto; **˜koop(stelsel)**, vendita v rateale (sistema); **˜ooreenkoms**, (-te) ⇒ HUURKONTRAK; **˜opsegging**, annullamento

m dell'affitto; **˜pag**, proprietà v in affitto; **˜peil**, livello m del canone d'affitto; **˜premie**, buonuscita v; **˜termyn**, locazione v; **˜voorwaardes**, condizioni v di affitto; **˜vry**, esente m da affitto; **˜waarde**, valore m locativo; *te ˜*, da affittare, in affitto.

I

illikwiditeit, ^s illiquidità v, mancanza v di liquidità.

illikwied', ^b (-e), illiquido.

importeer', ^w (geïm-) ⇒ INVOER ^w

importsaak ^s ⇒ INVOERSAAK

in'betaal, ^w (˜), depositare; **˜strokie**, distinta v di versamento.

in'betaling, ^s versamento m; deposito m; **˜sbewys** ⇒ INBETAALSTROKIE.

ineen'stort, ^w (-ge-), crollare, collassare; **˜ing**, ^s crollo m dei prezzi, brusco ribasso dei prezzi (SKIELIKE PRYSDALING).

in'legstrokie ^s ⇒ INBETAALSTROKIE.

industrie', ^s (-ë), (NYWERHEID, BEDRYF), industria v.

infla'sie ^s (OPDRYWING), inflazione v; **˜koers**, **˜tempo**, tasso m d'i.; **˜verhoging**, aumento m dell'i.; *weghol-˜*, i. galoppante, i. alta.

in'komste, ^s reddito, entrate; utili m; **˜belasting**, imposta v sul r.; **˜beleid**, politica v dei r.; **˜bestedingrekening**, conto m dei profitti e delle spese; **˜bron**, fonte v di r.; **˜groep**, scaglione m di r.; **˜obligasies**, obbligazioni v di partecipazione; **˜polis**, polizza v sul r.; **˜reg**, dazio

m fiscale; ~ **rekening**, conto *m* delle entrate, c. degli incassi; ~ **staat**, stato *m* delle entrate; ~ **tarief**, tariffa *v* fiscale; ~ *en uitgawe(s)*, entrate ed uscite; ~ *gewende onderneming*, impresa *v* produttiva; ~ *skeppende onderneming*, impresa *v* produttrice di r.; ~ *in natura*, r. in natura; ~ *per capita*, r. pro-capite; ~ *uit binnelandse aksyn*, dazio *m* interno, dazio *m* sui mercati interni; ~ *uit filiaalmaatskappy*, r. accessorio; ~ *uit kapitaal*, rendita *v* di capitale; *reële* ~, r. in termini reali; *verdiende* ~, r. guadagnato; *werklike netto* ~, reddito *m* netto effettivo.

in'koop, **1** ^s (**inkope**), compera *v*, acquisto *m*; **2** ^w (**-ge-**), comprare, acquistare; ~ **(s)prys**, prezzo *m* di costo, costo *m* all'acquisto.

in'lê, ^w (**-ge-**), inscatolare, conservare; ~ **bedryf** (INLÊNYWERHEID), industria *v* di inscatolamento.

in'maak, **1** ^s conservazione *v*; inscatolamento *m*; **2** ^w (**-ge-**) → INLÊ; ~ *te vleis*, carne *v* in scatola; ~ **bedryf** → INLÊBEDRYF; ~ **fabriek**, fabbrica *v* d'inscatolamento; ~ **installasie**, impianto *m* per l'inscatolamento.

in'set, ^s (**-te**), impiego *m* dei fattori produttivi; ~ *en uitset*, entrata *v* ed uscita; costi *m* e produzione; ~ **koste**, costi *m* di gestione; ~ **prysbeleid**, politica *v* dei prezzi per i fattori produttivi; ~ **subsidies**, sovvenzioni *v* ai mezzi di produzione; ~ *uitsetverhouding*, rapporto *m* entrate-uscite.

in'skrywing, ^s (**-e/-s**), sottoscrizione *v*; registrazione *v*; ~ **op aandele** (AANTEKENING OP A.), sottoscrizione di azioni; ~ **skoers** (TENDERSKOERS), modalità

v di offerta; ~ **sreg**, diritto *m* di sottoscrizione; *ongebalanseerde* ~, partita *v* non saldata.

instand'houding, ^s manutenzione *v*; ~ **skoste**, spese *v* (costi) di manutenzione.

instelling, ^s (**-e/-s**), istituzione *v*; istituto *m*; ~ **vir lenings**, istituto *m* di credito; i. creditizio (KREDIETVERLENENDE I.).

integra'sie, ^s integrazione *v*.

in'terim, intervallo *m*; interim; provvisorio, temporaneo; ~ **betaling**, pagamento *m* provvisorio; ~ **dividend**, acconto *m* di dividendo; dividendo *m* provvisorio; ~ **lening**, prestito *m* provvisorio.

internasionaal', ^b (**-nale**), internazionale; ~ *e Monetêre Fonds*, Mercato Monetario Internazionale; ~ **e handel**, commercio *m* internazionale; ~ *e handelsbeperkende maatreëls*, restrizioni *v* commerciali a livello internazionale; ~ *e Kamer van Koophandel (IKK)*, Camera *v* di Commercio Internazionale; ~ **e liberalisering** (handel), liberalizzazione *v* internazionale (dei commerci); ~ **e lughawe**, aeroporto *m* doganale; aerodromo *m* doganale; ~ **e mark**, mercato *m* internazionale; ~ **e verkoopsaktiwiteit**, traffico *m* commerciale internazionale.

intern', ^s (**-e**), interno *m*; ^b (**-e**), interno; ~ **e besparings**, norme *v* interne di risparmio; ~ **e ekonomie**, economia *v* interna.

inventa'ris, ^s (**-se**), inventario *m*; ~ **a'sie**, fare l'inventario (delle merci); ~ **eer'**, ^w (**geïn-**), fare l'inventario; ~ *ing van vaste hulpbronne* (*v. produksiekragte*), inventario delle risorse fisse.

investe'ring, ^s investimento *m*; ⇒ BELEGGING; ~ *op besparings*, investimento *m* de risparmio; ~ *sfinansiering*, finanziamento *m* dell'investimento.

in'voer, **1** ^s importazione *v*; **2** ^w (-ge-), importare; introdurre (merci) dall'estero; ~ *en opbergorganisasie* (opslagorganisasie), ~ *met dumping*, *i.* oggetto di dumping; ~ *van kapitaal*, importazioni *v* di capitali; ~ **aangifte**, dichiarazione *v* d'ì.; ~ **agentskap**, centro *m* d'ì.; ~ **artikel**, articolo *m* d'ì.; ~ **baar**, ^b (-bare), importabile; ~ **baarheid**, importabilità; ~ **beheer**, controllo *m* dell'ì.; ~ **behoefte**, fabbisogno *m* d'ì.; ~ **belasting**, dazio *m* d'ì.; ~ **beleid**, politica *v* sulle importazioni; ~ **bepaling**, normativa *v* per *i.*; ~ **bepierking**, restrizione *v* all'importazione; *i.* sovvenzionata; ~ **bestelling**, ordinazione *v* d'ì.; ~ **bestuurder** {*hoof van die invoerafdeling*}, direttore *m* delle importazioni; ~ **bewys**, titolo *m* d'ì.; ~ **bobelasting**, {*ekstrabelasting op die invoer*}, sovrattassa *v* sulle importazioni; ~ **order** ⇒ INVOERBESTELLING; ~ **der**, (-s), importatore *m*; ~ **goedere**, merce *v* d'ì.; ~ **grootdelaar**, grossista *m* d'ì.; ~ **handel**, commercio *m* d'ì.; ~ **handelaar**, trafficante *m* d'importazioni, mercante *m* d'importazioni; ~ **heffing**, imposta *v* d'ì.; ~ **koste**, oneri *m* all'ì.; ~ **kwota** {*invoerkontingent*}, contingente *m* d'ì.; ~ **ing**, *i.*; ~ **land**, paese *m* importatore; ~ **lisensie**, permesso d'ì.; ~ **lys**, lista *v* delle importazioni, elenco *m* delle importazioni; ~ **mark**, mercato *m* d'ì.; ~ **monopolie**, diritto *m* esclusivo d'ì.; monopolio *m* d'ì.; ~ **oorskot**, eccedenza *v* dell'importazioni; ~ **permit** ⇒

INVOERLISENSIE; ~ **prys**, prezzo *m* d'ì.; ~ **reg**, dazio *m* d'entrata; dazio d'ì.; ~ **reg betaal**; ~ **regte inklusief**, franco *m* dogana; *terugbetaalde* ~ **regte**; *terugbetaling van* ~ **regte**, restituzione *v* di dazio; ~ **sertifikaat** ⇒ INVOERBEWYS; ~ **subsidie**, sovvenzione *v* all'ì., sussidio *m* per l'ì.; ~ **stelsels**, regimi *m* d'ì.; ~ **surplus** ⇒ INVOEROORSKOT; ~ **tarief**, tariffa *v* dell'ì., costo *m* dell'ì.; ~ **verbod**, embargo *m* sulle *i.*; divieto *m* delle *i.*; ~ **vergunning** ⇒ INVOERLISENSIE; ~ **volume**, volume *m* d'ì.; ~ **waarde**, valore *m* d'ì.; ~ **ware**, merce *v* d'ì.; *preferensiële* ~, *i.* a regime preferenziale; *staking* (*opskorting*) *van* ~, blocco *m* (sospensione) delle *i.*; *vleis* ~, *i.* della carne; *vry* ~, *i.* libera.

in'vorder, ^w (-ge-), riscuotere (tasse); ~ **aar**, ^s (-s), esattore *m*; ~ **baar**, ^b (-bare), tassabile, imponibile; ~ **ing**, ^s riscossione *v*; ~ *ing op lening*, rimborso *m* del credito; ~ **ingskoste**, costo *m* di riscossione.

in'waarts, **1** ^b (-e), interno, interiore; **2** ^{bw} verso l'interno, interiormente; ~ **e vraggeld**, nolo *m* in arrivo.

in'wissel, ^w (-ge-), cambiare; incassare; ~ **baar**, ^b (-bare), scontabile; convertibile; ~ **baarheid**, ^s scontabilità *v*; convertibilità *v*; *volledige* ~ **baarheid**; convertibilità *v* integrale, piena *c.*; ~ **ing**, ^s incasso *m*; cambio *m*.

J

jaar, ^s (**jare**), anno *m*, stagione *v*;
 ~beurs, fiera *v*; ~gewasse, raccolti *m*
 annuali; ~koers, tasso *m* annuale;
 ~geld, annualità; diritto *m* ad un
 assegno; pensione *v*; lewenslange ~geld,
 rendita *v* vitalizia; ~verbruik, consumo *m*
 annuo; ~verslag, relazione *v* annuale.

jaar'liks, ^b (**-e**), annuale; ~e gemiddelde
 waarde van produksie, valore *m* medio del-
 la produzione annuale; ~e mark, (**-te**),
 fiera *a*.; ~e balansstaat, bilancio *m* *a*.;
 ~e belasting, imposta *v* *a*.; ~e omset,
 fatturato *m* *a*.; ~e opbrengs ⇒ JAARLIKSE
 PRODUKSIE; ~e pryskommelings, flut-
 tuazione *v* annuale dei prezzi; ~e
 prysverhoging, aumento *m* annuale dei
 prezzi; ~e produksie, produzione *v* *a*.;
 ~e vermindering van koste, taglio *m*
 annuale dei costi; ~e verbruik ⇒
 JAARVERBRUIK; ~e wins, utile *m* annuo.

K

k.a.v. prys, (*Koste, Assuransie en Vrag*)
 prezzo *m* cif (*Cost, Insurance & Freight /*
Costo compreso Assicurazione e Nolo).

kaai, ^s (**-e**), banchina *v*, molo *m*; ~geld,
 diritti *m* di banchina; vanaf kaai, franco
 banchina.

kaas, ^s (**kase**), formaggio *m*; ~fabriek,
 caseificio *m*.

ka' mer, ^s (**-s**), camera *v*, stanza *v*; ~ van
Koophandel, Camera di Commercio; ~ van
Mynwese, Camera delle Miniere.

kapitaal', ^s (**-tale**), capitale *m*; ~ op
 grondbesit, *c.* immobiliare; halfvaste ~, *c.*
 semifisso; maatskaplike ~, *c.* sociale;
 onaangewende ~; onproduktiewe ~, *c.*
 giacente; *c.* infruttifero; ongestorte ~;
 onopgevraagde ~, *c.* non versato;
 ontginnings~ (ontwikkelings~;
 uitbreidings~), *c.* di sviluppo; oproepbare
 (opvorderbare) ~, *c.* richiamabile;
 permanente ~, *c.* fisso; risikodraende ~
 (RISIKOK, WAAGK.), *c.* di rischio; roerende ~,
c. mobile; tasbare ~, patrimonio *m* tangibi-
 le; *c.* reale; terugbetaalde aandele~, *c.* socia-
 le rimborsato; toegang tot ~, accesso al *c.*;
 vaste ~, *c.* fisso, *c.* immobiliare; vaste eien-
 doms~ ⇒ KAPITAAL OP GRONDBESIT; vasgelegde
 ~, *c.* immobilizzato; vennootskaps~, *c.* so-
 ciale; vlottende ~, *c.* Fluttuante, *c.*
 circolante; voorskot~, *c.* di anticipazione;
 waag~ ⇒ RISIKOKAPITAAL; ~balans, bilancia
v dei capitali; ~begroting, previsione *v*
 del fabbisogno di *c.*; ~behoefte,
 fabbisogno *m* di *c.*; ~belasting, tassa *v*
 sul *c.*; ~belegging, (~investering),
 investimento *m* di *c.*; ~besteding, spese *v*
 di immobilizzo, fabbisogno *m* di capitali;
 spese *v* d'impianto; ~fonds, capitali *m*
 propri; *c.* di avviamento; ~goedere, beni
m di investimento; ~groei, crescita *v* di *c.*;
 ~koste, costo *m* *c.*; ~kragte, fondi *m* di
 finanziamento; ~mark, mercato *m*
 finanziario; ~omset, reddito *m* del *c.*;
 ~oordrag, trasferimento *m* dei capitali;
 ~opbrengs, reddito *m* del *c.*;

~**opbrengsbelasting**, imposta *v* sul reddito da c.; ~**opbrengs-verhouding**, rapporto *m* capitale-prodotto; ~**produktiwiteit**, produttività *v* del c.; ~**rekening** (betalingbalans), conto *m* patrimoniale; ~**skenking**, c. *m* di dotazione; capitalizzazione; ~**tekort**, penuria *v* di capitali, scarsenza *v* di capitali; ~**toerusting**, beni *m* strumentali; ~**uitgawe**, spese *v* d'investimento; ~**verlies**, minusvalenza *v* patrimoniale, perdita *v* di c.; perdita in conto c.; ~**vermeerdering**, aumento *m* del c.; ~**vermindering**, diminuzione *v* di c.; ~**vertering**, consumo *m* di c.; ~**vervanging**, sostituzione *v* di c.; ~**vloei**, flusso *m* di c.; ~**vlug**, (VLOEI VAN K., STROMING VAN K.), fuga *v* di capitali; ~**vorming**, formazione *v* del patrimonio; ~**wins**, guadagno *m* in conto c.; plusvalenza *v*.

kapitalis', ^s (-te), capitalista *m*; plutocrate *m*; ~**a'sie**, ~**e'ring**, ^s (-e/-s), capitalizzazione *v*; ~**a'siekoers**, tasso *m* di capitalizzazione; ~**eer'**, ^w (ge-), capitalizzare; ~**ties**, ^b (-e), capitalistico.

kas (KONTANT), ^s cassa *v*; contanti *m*; ~**middele**, risorse *v* di capitale in contante; ~**reserwe-verhouding**, coefficiente *m* di liquidità; ~**strokie**, (KONTANTSTROKIE), titolo *m* di cassa; buono *m* di cassa; ricevuta *v* di cassa.

katoen', ^s cotone *m*; ~**beurs**, borsa *v* del cotone; ~**mark**, mercato *v* del cotone; ~**industrie**, industria *v* per la lavorazione.

kern, ^s (-e/-s), centro *m*; nucleo *m*; ~**besighede**, attività *v* principali; ~**inflasie**, inflazione *v* inerziale;

~**verdienste**, entrate *v* principali; ~**vrugte**, frutta *v* a semi.

klant, ^s (-e), cliente *m*, compratore *m*; acquirente *m*; ~**e**, clientela *v*; ~**esteun**, supporto *m* alla clientela.

kla'ring, ^s compensazione *v*, chiarificazione *v*; pratica *v* di sdoganamento (dogana); ~**sooreenkoms**, accordo *m* di compensazione.

klein'handel, ^s commercio *m* al minuto; ~**aar**, ^s (-s/-are), trafficante *m*, rivenditore *m*, commerciante *m* al minuto; ~**ketting**, catena *v* al dettaglio; ~**mark**, mercato *m* al dettaglio; ~**prys**, prezzo *m* al minuto, p. al dettaglio; ~**prysindeks**, indicizzazione *v* del prezzo al minuto; ~**verkope**, vendite *v* al dettaglio.

klein'kas, ^s piccola cassa, fondo *m* per le piccole spese; ~**uitgawes**, spese *v* minute.

kleur, ^s (-e), colore *m*, tintura (delle pelli) *v*.

kliënt', ^s (-e), cliente *m*; ~**ediens**, servizio *m* clienti; ~**eel'**, clientela *v*.

klousu'le, ^s (-s), clausola *v*; articolo *m*; paragrafo *m*; *beskermings*~, cl. di salvaguardia {C.E.E.}; *bygevoegde* ~ ⇒ AANHANGSEL; *kontrak*~, cl. di (del) contratto; *meesbegunstigings*~, cl. Della nazione più favorita; *omvattende* ~, cl. generale; *straf*~, (STRAFBEPALING), cl. penale.

knel'punt, ^s strozzatura *v*.

koëffisiënt', ^s (-e), (VERHOUDING), rapporto *m*; proporzione *v*.

koel'kamer, ^s (-s), camera *v* frigorifero.

koers, ^s (-e), saggio *m*; tasso *m*; prezzo *m*; quota *v*; tariffa *v*; percentuale *v*; propor-

zione *v*; andamento *m*; **~verskil'** → AGIO; *prima* ~, t. privilegiato.

kollektiwis', ^s (-te), collettivista *m*; **~me**, ^s collettivismo *m*; **~ties**, ^b collettivistico *m*; collettivista *m*.

kommis'sie, ^s (-s), commissione *v*; provvigione *v*.

kommoditeit', ^s (-e), generi *m* di consumo; derrate *v*; **~slening**, prestito *m* sui prodotti, mutuo *m* sui prodotti; **~ooreenkoms**, convenzione *v* (o accordo) sui prodotti di base.

konjunktuur', ^s (-ture), congiuntura *v* (economica); ciclo *m* economico (situazione); **~skommeling** (SIKLIESE SKOMMELINGE), fluttuazioni *v* cicliche.

konnossement', ^s (-e), polizza *v* di carico.

konsump'sie ⇒ VERBRUIK

kontant', ^s contante *m*, denaro *m* in contanti, moneta *v* sonante; ~ *by aflewering* (KBA), pagamento *m* alla consegna; p. in contrassegno; ~ *en krediet*, contanti e credito; **~voorhande**, (K. IN KAS), contanti in cassa; *lone in* ~, remunerazioni *v* in contanti; **~betaling**, pagamento in contanti; **~storting**, versamento *m* d'acconto; **~deposito**, deposito *m* in conto corrente, d. a vista; **~kapitaal**, conto *m* cassa; **~krediet**, credito *m* per contanti; **~ontvangste**, introiti *m* monetari; **~tekort**, scarsità *v* di contante; **~transaksie**, operazione *v* per contanti; **~uitbetaling**, versamento *v* (pagamento) in contanti; **~verhouding**, coefficiente *m* di liquidità; **~verkoop**, vendita *v* per contanti; **~verkoping**, vendita *v* per contanti; **~vloei**, flusso *m* di denaro contante;

~waarde, valuta *v* in contanti; *onaangewende* ~, capitale *m* giacente; c. infruttifero.

kontrak', ^s (-te), contratto *m*; accordo *m*; 'n ~ *aangaan* (*sluit*), aderire ad un c.; 'n ~ *afdwing*, far eseguire un contratto; 'n ~ *opsê*, rescindere un contratto; 'n ~ *opstel*, stipulare un contratto; *op* ~, a cottimo; in appalto; *verstryking van* 'n ~, scadenza di un c.; **~boerdery**, agricoltura *v* a contratto; **~breuk**, rottura *v* di contratto; inadempienza *v* contrattuale; **~klousule**, clausola *v* del contratto; **~prys**, prezzo *m* di contratto, p. contrattuale; **~stelsel**, sistema *m* contrattuale; ; *stukwerk*~, contratto *m* a cottimo; **~teer'**, ^w (ge-), contrattare, stipulare un contratto.

konven'sie, ^s (-s), convenzione *v*; accordo *m*.

koop, 1 ^s (kope), compera *v*; acquisto *m*; *te* ~ *wees*, essere in vendita; **2** ^w (ge-), comprare, acquistare; ~ *deur afbetaling in paaiement*, comprare a rate; ~ *en verkoop*, compra-vendita *v*; *lomp en stomp* ~, comprare a cancello chiuso; **~baar**, ^b (-bare), acquistabile; ~ *en loop*, cash and carry, vendita *v* in contanti senza servizio di consegna; **~krag**, potere *m* d'acquisto; **~kragparieteit**, parità *v* del potere d'acquisto; **~prys**; **~som**; **~skat**, prezzo *m* d'acquisto; **~ware** ⇒ GOEDERE.

koöpera'sie, ^s (-s), cooperativa *v*; *koopende* ~, c. d'acquisto; *verbruiks*~, c. di consumo.

koöperatief', ^b (-tiewe), cooperativo/a; **~we bank**, banca *v* cooperativa; **~we besparings-vereniging**, cooperativa *v* di risparmio; **~we finansiering**, finanzia-

mento *m c.*; **~we krediet**, credito *m c.*;
~we kredietvereniging, cooperativa *v*
 di credito; **~we lening**, prestito *m c.*;
~we maatskappy, società *v* coopera-
 tiva; **~we plaas**, azienda *v* cooperativa;
~we stelsel, organizzazione *v* coopera-
 tiva; sistema *m c.*; **~we winkel** (KOÖPERA-
 SIE WINKEL), cooperativa *v* di consumo.

ko'per, ^s (-s), compratore *m*, acquirente
m, cliente *mv*; **~smark**, mercato *m*
 dell'acquirente; mercato favorevole
 all'acquirente.

ko'ring, ^s grano *m*, frumento *m*; **~beurs**,
 borsa *v* del grano; **~mark**, mercato *m* del
 grano.

kor'ting ⇒ AFSLAG

kos'te, ^s spese *v*, costi *m*; aggravio *m*; *~*
per akker, costo *m* per acro; *~ per uur*,
 costo per ora; *~ sny*, ridurre i costi; fare
 tagli alle spese; *~ van waardevermindering*;
 (WAARDEVERMINDERINGSKOSTE), spese *v* di
 ammortamento; **~berekening**, analisi *v*
 dei costi, contabilità *v* analitica; calcolo *m*
 delle spese; **~verdelings**, ripartizione *v*
 dei costi; *by~*, spese *v* accessorie;
bykomende ~ ⇒ BYKOSTE; *doel~*, costi *m* di
 riferimento; *marginale ~e*, *c.* marginali;
onsigbare ~, *c.* invisibili; *onveranderlike ~*;
vaste ~; spese *v* fisse, *c.* fissi; *oorhoofse ~*,
 spese generali; *oorspronklike ~*, costo
 d'acquisto; *reële ~*; (WERKLIKE KOSTE), *c.*
 effettivi; *stygende (toenemende) ~*, *c.*
 crescenti; *toegelate ~*; *toegestane ~*; *erk-*
ende ~, *c.* previsto, *c.* preventivato; *toege-*
wese ~, *c.* assegnati; *vaste (on)~*, *c.* fissi,
 spese fisse; *veranderlike ~*, *c.* variabili;
vervangings~, *c.* di rimpiazzo; *vervoer~*, *c.*

voer~, *c.* di trasporto; *voornitbetaalde ~*,
 spese prepagate.

krediet', ^s credito *m*; *~ aan verskaffers* ⇒
 LEWERANSIERKREDIET; *~ in kontant*, *c.* in
 contanti; *~ in natura*, *c.* in natura; *~ op die*
tussentermyn; *tussentermyn~*, *c.* a medio
 termine; *~ teen pakhuisbewys*, *c.* su
 ricevuta di deposito doganale;
~/bemarkingverband, connessione *v* tra
 credito e commercializzazione; **~aansoek**,
 richiesta *v* di fido; **~beleid**; **~politiek**,
 politica *v* creditizia; **~beperkende beleid**,
 politica restrittiva del credito; **~beperking**;
~inkorting, restrizione *v* del credito;
 stretta *v* creditizia; **~beperkings**,
 limitazioni *v* creditizie; **~bewys**, **~briefie**,
 distinta *v* di versamento; **~e**, crediti *m*;
~fasiliteite, agevolazioni *v*; facilitazioni *v*
 creditizie; **~geld**, finanziamento *m* del
 credito; **~instelling**, istituzione *v*
 creditizia; **~koöperasie**, cooperativa *v* di
 credito; **~lyn**, limite *m* di massimo
 scoperto; **~nota**, nota *v* di accredito;
~oorplasing; **~oordrag**, bonifico *m*;
~pakket, pacchetto *m* di crediti; **~papier**;
~stuk, titolo *m* di credito; **~perk**;
~plafon, quota *v* massima di *c.*; tetto *m* di
c.; **~rekening**, conto *m* creditore; **~saldo**,
 saldo *m* attivo; saldo creditore; **~stand**,
 {*bepaling van ~waardigheid*} posizione *v*
 creditizia; **~stelsel**, sistema *m* di *c.*;
 organizzazione *v* di *c.*; **~transaksie**,
 operazione *v* creditizia; **~vereniging**,
 cooperativa *v* di *c.*; **~verlenende**
agentskap, agenzia *v* di *c.*; **~verliese**,
 perdite *v* sui crediti; **~versekering**,
 assicurazione *v* sui crediti; **~volume**,
 volume *m* (disponibilità) di *c.*; **~verheffing**
 ⇒ TERUGBETALING VAN K.; **~voorsiening**,
 concessione *v* di *c.*; **~voorwaardes**,
 condizioni *v* di *c.*; **~waardigheid**,

solvibilità *v*; affidamento *m*; **~strokie** → KREDIETBEWYS; *aflossing van ~* → TERUGBETALING VAN K.; *mediumtermyn~*, c. *m* a medio termine; *nie-institusionele ~*, c. extra-bancario; *nood~*, (RESERWEKREDIET), c. di sostegno; *omlopende ~vereniging*, associazione *v* di c. rotativo; *ongebruikte ~*, c. *m* non utilizzato; *onversekerde ~*, c. non garantito; *terugbetaling van ~*; c. al rimborso; *toerekenbare ~*, c. giustificabili; *verruiming van ~*, facilitazione *v* creditizia; *versekerde ~*, c. privilegiato, c. garantito.

krediteur', ^s (-e/-s), creditore *m*; **~srekening**, conto *m* creditori; conto *m* in averi.

krim'ping, ^s (-s), deprezzamento *m*; calo *m* dei prezzi.

kruidenier', ^s (-s), droghiere *m*; **~s'ware**, generi *m* di drogheria; **~s'winkel**, drogheria *m*.

kuns'mis, ^s fertilizzante *m*; **~bedryf**, industria *v* dei fertilizzanti.

kwaliteit', ^s (-e), qualità *v*; **~s'beheer**, (GEHALTEBEHEER), controllo *m* della qualità; **~s'wyn**, annata *v* di qualità (vino); vino *m* d'annata.

kwitan'sie, ^s (-s), quitanza *v*, ricevuta *v*; *~ ter volle betaling*, ricevuta *v* a saldo.

kwo'ta, ^s (-s), parte *v*; quota *v*; aliquota *v*; **~bepanking**, limitazioni *v* delle quote; contingentamento *m*; **~stelsel**, sistema *m* di contingentamento; **~wysiging**, adeguamento *m* delle quote; **~sie**, (-s), preventivo *m*; quotazione *v*; **~siekste**, oneri *m* di quotazione;

kwoteer', ^w (ge-), quotare; calcolare, valutare, fare il preventivo.

kwote'ring, ^s (-s), quotazione *v*; preventivo *m*; **~skoste** → KWOTASIEKOSTE.

kwyt'skeld, ^w (-ge-), rimettere, condonare, esonerare.

kwyt'skelding, ^s remissione *v*, condono *m*; *~ van skuld*, sgravio *m* debitorio; quietanza *v*, remissione *v* del debito; *~ van regte*, abbuono *m* dei dazi.

L

la'ding, ^s (-e/-s), trasporto *m*; carico *m*; stivaggio *m*; imbarco *m*; *skeeps~*, (VERSKEPING) imbarco *m*.

land, 1 ^s (-e), terra *v*; paese *m*; terreno *m*; **~aanwas**, alluvione *v*, alluvio *m*; *Land- en Landboubank van Suid-Afrika*, Banca sudafricana di credito agricolo; *~ van bestemming*, paese *m* di destinazione; *~ van herkoms (van oorsprong)*, paese *m* d'origine; **~aanwinning**, bonifica *v* di terreni incolti, messa a coltura di terre incolte; **~bank**, cassa *v* agricola; **~goed**, fattoria *v*; **~goedbestuur**, conduzione *v* di un fondo; **~hervorming**, riforma *v* agraria; **~kapitaal**, capitale *m* fondiario; **~krediet**, credito *m* fondiario; **~lener** → LANDBOULENER; **~transport**, (OORLAND-TRANSPORT, OORLANDVERVOER), trasporto *m* terrestre; **~verbandbank**, banca *v* di credito ipotecario; **~verbetering**, miglioramenti *m* fondiari. **2** ^w (ge-), atterrare, sbarcare, arrivare.

land'bou, ^s agricoltura *v*; *Departement van Landbou*, Ministero *m* per l'agricoltura; *Minister van Landbou*, Ministro *m*

dell'agricoltura; **~beheerraad**, commissione v di controllo agrario; **~belange**, interessi *m* agrari; **~belastingbeleid**; **~belastingpolitiek**, politica v fiscale agraria; **~belegging**, investimenti *m* agrari; **~beleid**, politica v agraria; **~bemarking**, commercializzazione v agricola; marketing *m* di prodotti agricoli; **~beplanning**, pianificazione v agraria; **~besigheid**, industria v agro-alimentare; **~departement**, Ministero dell'agricoltura; **~dienst**, servizi *m* agrari; **~ekonomie**, economia v agraria, economia v rurale; **~ekonoom**, economista *m* agrario; **~-ekonomie afdeling**, circoscrizione v economico-agraria; **~finansiering**, finanziamento *m* del settore rurale; **~gereedskap**, (PLAASIMPLEMENTE) attrezzatura v agraria; **~grond**, terreno *m* agrario; **~hervorming**, riforma v agraria; **~hoeve**, appezzamento *m* per scopo agrario, tenuta v agraria; **~hulpbronne**, risorse v agrarie; **~infrastruktuur**, infrastruttura v agraria; **~inkome(-ste)**, reddito *m* agrario; **~invoere**, importazioni v agricole; **~jaar**, annata v agraria; **~kapitaal**, capitale *m* (beneficio) agrario; **~kollege**, Istituto *m* Superiore di Agraria; **~kontrak**, contratto *m* agrario; c. agricolo; **~koöperasie**, cooperativa v agricola; **~krediet**, credito *m* agrario, c. agricolo; **~kredietbank**, banca v di credito agrario; **~krediet-opname**, indagine v sul credito agr.; **~kredietvereniging**, società v di credito agricolo; **~kredietverlening**, prestiti *m* agrari; sistema *m* di prestiti agrari; **~krisis**, crisi v agraria, crisi dell'agricoltura; **~kunde**, scienza v agraria, scienza dell'agricoltura; agronomia v; **~kun'dig, (-e)**, agricolo, agrario; **~kundige onderneming**, azien-

da v agricola; **~kun'dige, (-s)**, agricolto-re *m*; perito *m* agrario; agronomo (esperto in scienza dell'agricoltura); **~lener**, mutuatario *m* rurale; **~lening**, prestito *m* agricolo; **~loon**, salario *m* agricolo; **~mark**, mercato *m* agricolo; **~meganisasie**, meccanizzazione v dell'agricoltura; **~moontlikhede**, potenziale *m* agrario; **~navorsingsraad**, consiglio *m* sulla ricerca agraria; **~nedersetting**, insediamento *m* rurale; **~nedersettingsbeleid**, politica v di colonizzazione; **~produk**, prodotto *m* agricolo; *onverwerkte ~produkte*, prodotti agricoli non trattati; **~produksie**, produzione v agricola; produttività agricola; **~produsent**, (BOER), produttore *m* agricolo; **~prys**, prezzo *m* agrario; prezzo *m* dei prodotti agricoli; **~prys-oorsig**, calcolo *m* dei prezzi agricoli; **~ramp**, disastro *m* agrario; **~reg**, diritto *m* agrario; **~risiko**, rischio *m* agricolo; **~sektor**, settore *m* agrario; **~sensus**; **~telling**, censo *m* agricolo; censimento *m* a.; **~siklus**, ciclo *m* agrario; **~skeikunde**, chimica v agraria; **~skool**, scuola v d'agraria; **~skou**, fiera v agricola, rassegna v agricola; **~statistiek**, statistica v agraria; **~streek**, zona v agricola; territorio *m* addetto all'agricoltura; **~struktuur**, struttura v agraria; **~struktuurbeleid**, politica v di strutturamento agrario; **~subsidie**, sovvenzione v agricola, s. rurale; **~surplus**, eccedenza v agricola; sovrapproduzione v agricola; **~tentoon-stelling**, (LANDBOUSKOU), esposizione v agricola; **~toerusting** → LANDBOUGEREEDSKAP; **~-unie**, consorzio *m* agrario; associazione v di agricoltori; *nasionale landbou-unie*, unione v nazionale degli agricoltori; **~-uitvoere**, esportazioni v agricole; **~-uitvoerprodukte**, prodotti *m* agricoli

di esportazione; **~verbandkorporasie**; **~verbandvereniging**, società *v* ipotecaria fondiaria; **~verbeteringslening**, prestito *m* per miglioramenti agricoli; **~vereniging**, società *v* agricola; **~versekering**, assicurazione *v* agricola; **~wetenskap**, scienza *v* agraria, s. dell'agricoltura; **~implemente** → LANDBOU-GEREEDSKAP; **~wetgewing**, legislazione *v* agraria; **~wisselportefeulje**, portafoglio *m* agricolo; *niekommersieële ~aktiwiteit*, attività *v* agricola non commerciale.

landbou'er, ^s (-s), coltivatore *m*; agricoltore *m*; agrario; contadino *m*; colono *m*;

lan'delik, ^b (-e), (PLATTELANDS), rurale, agreste, agrario; *~e koöperatiewe vereniging*, società *v* cooperativa agricola.

las, **1** ^s (-te), (BESWARING) onere *m*; **2** ^w (ge-), caricare; *laste* (SKULDE, VERPLIGTINGS, AANSPREKLIKHEDE); **~teverhouding**, coefficiente *m* di responsabilità.

le'dig, **1** ^w (ge-), vuotare; decongestionare; **2** ^b (-e), infruttifero; **~e geld**; **~e kontant**, denaro *m* inattivo non impiegato; **~e kapitaal**, capitale *m* improduttivo.

leen, **1** ^s (lene), prestito *m*; mutuo *m*; **2** ^w (ge-), prestare, prendere in prestito; mutuare; **~bank**, (VOORSKOTBANK) cassa *v* prestiti; società di credito; **~vermoë**, capacità di indebitamento.

leer, ^s pelle *v*; cuoio *m*.

le'ner, ^s (-s), mutuatario *m*; prestatore *m*; *geld~*; *krediet~*, persona che prende in prestito.

le'ning, ^s (-e/-s), prestito *m*; mutuo *m*; ^{'n} *~ toestaan*, accordare un prestito; ac-

cordare un mutuo; **~sfondse**, fondi *m* disponibili per prestiti; *~ met vasgestelde betaaldatum*, credito *m* con scadenze prestabilite; *~ onderworpe aan kennisname*, credito *m* soggetto ad iscrizione in pubblico registro; *~ op landbounedersetting*, prestito *m* agrario di insediamento; *~ teen onderpand*, prestito *m* garantito; *ongedelgde ~*, prestito non rimborsato; *onproduktiewe ~*, prestito non produttivo; *openbare ~*, (PUBLIEKE LENING; OWERHEIDSLENING; STAATSLENING) prestito *m* pubblico; *~ teen onderpand van effekte*, prestiti *m* contro titoli; *~ terugbetaalbaar d.m.v. paaiemente*, credito *m* a rimborso rateale; *terugvordering van ~*, recupero dei prestiti; *~ toegestaan*; (TOEGEKENDE ~), mutuo *m* concesso; *uitstaande ~s per kontra (in teenvordering)*, contropartita *v* per prestiti pendenti; **~sbank**, istituto *m* bancario di credito; *~sdienste aan boere*, servizio prestiti agli agricoltori; **~sfondse**, fondi *m* per il credito; **~skapitaal**, prestito *m*; mutuo *m* di capitale **~skoëffisiënt**, coefficiente *m* di finanziamento; **~skoste**, costo *m* del credito; **~sooreenkoms**, contratto *m* in prestito; **~splaas**, prestito agrario; mutuo fondiario; **~srekening**, scoperto *m* di conto corrente, conto *m* anticipazioni; **~sverhouding** → LENING-SKOËFFISIËNT; **~sversekering**, assicurazione *v* sui prestiti; *onversekerde ~*, pr. non garantito; pr. allo scoperto; *sekondêre verband~*, pr. con ipoteca secondaria; *stabilisasie~*, pr. di stabilizzazione; *tussentermyn~*, (LENING OP DIE TUSSENTERMYN), pr. a medio termine; *verbruikers~*, pr. al consumo; *versekerde ~*, pr. privilegiato, pr.

privilegiato, pr. garantito; *voorwaardelike*
~, pr. condizionario.

le'wende-hawe, ^s (VEE), bestiame *m*; ~
handelsfonds, fondo *m* per il commercio
del bestiame; ~ **rekening**, conto *m*
bestiame; *bandreg op* ~, diritto *m*
(privilegio) sul bestiame.

le'wer, ^w (ge-), fornire, provvedere; con-
segnare, distribuire; ~ *produkte aan die*
mark, approvvigionare un mercato;
~**baar**, ^b (-bare), consegnabile.

le'weraar, ^s (-s), fornitore *m*. purveyance

leweran'sie, ^s fornitura *v*, provvista *v*;
consegna *v*, distribuzione *v*;
approvvigionamento *m*; ~**r'**, ^s (-s),
fornitore *m*, approvvigionatore *m*;
~**rkrediet**, (KREDIET AAN VERSKAFFERS)
credito *m* ai fornitori.

liberaliseer', ^w (ge-), {*van markte*}
liberalizzare; ~**se'ring**, ^s liberalizzazione
v; ~*ering van die handel*, liberalizzazione *v*
degli scambi, l. del commercio.

lid'staat, ^s (-state, ledestate), stato *m*
membro {EU}.

likied', ^b (-e), liquido *m* {*van bates*}; ~**e**
fondseverhouding, tasso *m* di liquidità;
~**e reserwe**, riserva *v* di liquidità.

likwied' ^b ⇒ LIKIED.

likiditeit', ^s liquidità *v*; capitale *m* vivo;
~**skoëffisiënt**; ~**sverhouding**; ~**syfer**,
tasso *m* di liquidità; *ruimere* ~**skoëffisiënt**,
indice *m* di liquidità ad ampio raggio;
~**srekening**, conto *m* di liquidità;
~**stekorting**, insufficienza *v* di liquidità.

likwiditeit' ^s ⇒ LIKIDITEIT.

lisen'sie, ^s (-s), licenza *v*; permesso *m*;
^{'n} ~ *uitreik*, rilasciare una licenza.

looi, **1** ^s conciatura *v*; **2** ^w (ge-), conciare;
~**er**, ^s (-s), conciatore *m*; ~**ery**, ^s (-e),
conceria *v*; conciatura *v*; commercio *m* del-
la concia.

loon, ^s (lone), compenso *m*; paga *v*;
salario.

loop'tyd, ^s (-tye), (TERMYN) scadenza *v*.

lo'pend, ^b (-e), corrente; ~**e koste** ⇒
BEDRYFSKOSTE.

los'goed, ^s (ROERENDE GOED) beni *m* mobili,
immobilia *v*; ~**verband**, ipoteca *v* su beni
mobili.

lug, **1** ^s (-te), aria *v*, cielo *m*; atmosfera *v*;
odore; ~**reklame**, volantaggio *m*;
~**vervoer**, trasporto *m* aereo; ~**vrag**,
carico *m* per trasporto aereo; **2** ^w (ge-),
arieggiare, ventilare.

M

maatskappy', ^s (-e), Società *v*;
compagnia *v*; *dogter*~ ⇒ FILIAALMAATSKAPPY;
geaffilieerde ~, società *v* consociata; filiale
v; ~ *op aandele*, società *v* per azioni;
geassosieerde (verwante) ~, impresa *v*
associata; *kopende* ~, società *v* acquirente;
~ *met beperkte aanspreeklikheid* società *a*
responsabilità limitata; ~ *sonder winsbejag*,
società *v* senza scopo di lucro; *ope*
beleggings~, fondo *m* comune di
investimento immobiliare; *voogdy*~,
(TRUSTMAATSKAPPY), società fiduciaria; ~**reg**,
diritto *m* aziendale; ~**ewet**, decreto *m* di
legge sulle società.

ma'kelaar, ^s **(-s)**, mediatore *m*; agente *m.* ~ *in effekte*, agente *m* di cambio; ~**sloon** ⇒ MAKELARY; ~**swerk**, lavoro *m* a cottimo.

makelary', ^s mediazione *v*; brokeraggio *m.*

makro-ekonomie, ^s macro-economia *v.*

mar'ge, ^s **(-s)**, margine *m.*

marginaal', ^s **(-nale)**, marginale; ~**nale (verbruiks)geneigdheid**, propensione *v* marginale (al consumo o al risparmio); ~**nale koste**, costi *m* marginali; ~**nale wins**, profitto *m* marginale.

marginaliseer', ^w **(ge-)** marginalizzare, rendere marginale.

mark, ^s **(-te)**, mercato *m*; emporio *m*; centro *m* di commercio; 'n ~ *vind*, trovare un *m.*; ~ *van geslagde lewende hawe*, *m.* *m* del bestiame da macello; ~**gebou**, *m.* coperto; ~**aanwyser**, parametro *m* di *m.*; indicatore *m* di *m.*; ~**afsetpunt**, sbocco *m* di *m.*; ~**agentskap**, agenzia *v*; rappresentanza *v* di vendita; ~**beleid**, politica *v* di (del) *m.*; ~**berig**, bollettino *m* di (del) *m.*; ~**berigte**, informazioni *v* di *m.*, notizie *v* di *m.*; ~**diskontokoers**, saggio *m* di sconto sul *m.*; ~**gedrewe produksie**, produzione *v* spinta dal *m.*; ~**kragte**, forze *v* di *m.*; ~**kwotasie**, quotazione *m* del *m.*; ~**leier**, leader *m* di *m.*; ~**monopolie** (MONOPOLIE OP DIE MARK), monopolio *m* di *m.*; ~**neigings** (NEIGING OP DIE MARK); ~**notering** ⇒ MARKKWOTASIE; ~**ondersoek**, studio *m* generale del *m.*; ~**peiling**, ricerche *v* di *m.*; ~**ontleding**, analisi *v* di (del) *m.*; ~**ontwikkeling**, evoluzione *v* del *m.*, andamento del *m.*; ~**oorvoering**, difficoltà *v* di smercio, difficoltà di collocamento; saturazione *v* del

m.; ~**posisie** (STAND VAN DIE MARK), situazione *v* del *m.*; ~**potensieel** (MOONTLIKHEDE VAN 'N MARK) potenziale *m* di *m.*; ~**prognose** ⇒ MARKVOORSPELLING; ~**prys**, prezzo *m* di *m.*; ~*prys van produk*, prezzo *m* di *m.* del prodotto; ~**reglement**; ~**regulasies**, regolamentazione *v* di *m.*; ~**skommeling**, fluttuazione *v* del *m.*; ~**toestand**, situazione *v* di (del) *m.*; ~**toestande**, situazione *v* del *m.*; ~*verwante verdienste*, introiti *m* dal *m.*; ~*voorraad van lewende hawe*, arrivi (al mercato) di bestiame; ~**verloop**, tendenza *v* del *m.*, "trend"; ~**voorspelling**, previsioni *m* di *m.*; ~**waarde** (HANDELSWAARDE), valore *m* di *m.*, valore venale; *floue* ~, *lustelose* ~; *trae* ~, vendite poco animate, andamento poco attivo del *m.*; *gedepreimeerde* ~ (GEDRUKTE MARK; SOMBERE MARK), *m.* scoraggiante; *goedere* ~, *m.* dei prodotti; *grys* ~, "mercato grigio"; *informele* ~, *m.* informale; *koffie* ~, *m.* del caffè; *kopende* ~, *m.* acquirente; *onrustige* ~, *m.* turbato; *m.* sconvolto; *oop (vry)* ~, *m.* libero; *oorsere* ~, *m.* d'oltremare, *m.* estero; *oorvoerde* ~, *m.* sovraccarico; *produkte* ~, *m.* dei prodotti; *sekondere* ~, dopomercato, *m.* secondario; *sekondere groothandel* ~, *m.* semigrossista; *super* ~, supermercato *m*, "super-market"; *swart* ~, contrabbando *m*, traffico *m* illecito, *m.* nero; *termyn* ~, *m.* a termine; *m.* delle operazioni di consegna differita; *toonbank* ~, *m.* fuori borsa; *vee* ~, *m.* del bestiame; *verbruiks* ~, *m.* di consumo; *vleis* ~, (VLEISBEURS), *m.* della carne; *voorkeur* ~, *m.* preferenziale, *m.* di preferenza; *vrugte* ~, *m.* della frutta, *m.* frutticolo; *vrye* ~, *m.* libero; *vrye* ~*prys*, prezzo libero di *m.*; *weeklikse* ~,

m. settimanale; *wêreld~*, m. mondiale; *wol~* → WOLBEURS; *wyn~*, m. del vino.

masjinerie ^s (-ë), macchinario *m*, macchina *v*.

me'dedingend, ^b (-e), competitivo; ~e **pryse**, prezzi *m* di concorrenza.

me'dedinger, ^s (-s), competitore *m*, rivale *m*.

me'dedinging, ^s concorrenza *v*.

mee'ding, ^w (-ge-), concorrere, sostenere la concorrenza (di altri prodotti).

mees'begunstiging: ~**sklousule**, clausola *v* della nazione più favorita; ~**sverdrag**, trattamento *m* della nazione più favorita.

meganisa'sie, ^s meccanizzazione *v*; motorizzazione *v*; ~ *op plase*, meccanizzazione delle aziende agrarie.

meganiseer ^w (ge-), meccanizzare.

meganise'ring → MEGANISASIE

melk, ^s latte *m*; ~**mark**, mercato *m* del latte, m. lattiero; ~**subsidie**, sovvenzione *v* per il latte; ~**verkope**, vendite *v* del latte.

merkantiel ^b (-e), mercantile; commerciale; ~**tilis'me**, ^s mercantilismo *m*, commercialismo *m*.

meul, ^s (-e), **meu'le**, ^s (-s/-ns), mulino *m*; frantoio *m*; ~ **bedryf**, industria *v* molitoria; ~**enaar**, ^s (-s), mugnaio *m*; fresatore {*meganisasie*}.

mid'del, ^s (-e/-s), mezzo *m*, risorsa *v*; veicolo *m*, strumento *m*; ~**aar**, ^s (-s), mediatore *m*; mediatrice *v*; ~**groot plaas**; ~**grootboerdery**, azienda *m* media; ~**koers**, tasso *m* medio; ~**prys**, prezzo *m* medio; ~**skotte**, pagamenti *m* intermedi; ~**swerk**, mediazione *v*, intercessione *v*.

minis'ter, ^s (-s), ministro *m*; ~ *van Binnenlandse Sake*, Ministro dell'Interno; ~ *van Bosbou*, M. degli affari ambientali; ~ *van Buitelandse Sake*, M. degli Esteri; ~ *van Finansies*, M. delle finanze; ~ *vir Landbou en grondsake*, M. dell'Agricoltura; ~ *van Toerisme*, M. del Turismo; ~ *van Vervoer*, M. dei trasporti.

ministerieel ^b (-riële), ministeriale.

monetêr ^b (-e), monetario/a; finanziario/a; ~e *beleid*, politica *v* monetaria; ~e **gesag** (MONETÊRE OWERHEID), autorità *v* monetaria, organismo *m* finanziario; ~e **krediet**, credito *m* monetario; ~e **voorraad**, stock *m* monetario, massa *v* monetaria.

moniteer ^w (ge-), monitorizzare; controllare.

moniter'ing, ^s monitoraggio *m*.

monopo'lie; **monopolie** ^s (-ë/-s), (ALLEENHANDEL) monopolio *m*.

morato'rium, ^s (-s/-ria), moratoria *v*; sospensione *v*; dilazione *v*; ~**rente**, interesse *m* moratorio.

multilateraal ^s (-rale) → VEELSYDIG.

N

na'betaal, ^w (~), pagare differitamente, pagare una somma supplementare.

na'betaling, ^s (AGTERSKOT; UITGESKELDE BETALING) pagamento *m* supplementare, p. addizionale; p. differito.

nasio|naal ^b (-nale), nazionale; ~*nale boekhouding*, contabilità *v* n.; ~*nale ekono-*

mie (VOLKSHUISHUIDING), economia *v n.*;
~nale inkomste, reddito *m n.*; *~nale landbou-unie*, unione *v nazionale* degli agricoltori; *~nale park*, parco *m nazionale*; *~nale ramp*, calamità *v nazionale*.

natuur', ^s natura *v*; **~bewaring**, tutela *v* del paesaggio; **~park**, parco *m naturale*; **~reserwaat**, riserva *v naturale*.

nei'ging, ^s (-e/-s), (TENDENSIE, STREKING), tendenza *v*; inclinazione *v*.

net'to, ^s netto *m*; *~ binnelandse Produk, NBP*, Prodotto Interno Netto, PIN; **~bedryfsinkomste**, prodotto *m netto*; **~boerderyinkomste**, reddito *m agrario netto*; **~gewig**, peso *m netto*; *~ Nasionale Produk, NNP*, Prodotto Nazionale Netto, PNN; **~inkomste**, reddito *m netto*; *werlike ~ inkomste*, reddito *m netto* effettivo; **~invoere**, importazioni *v nette*; **~kapitaalverhouding**, rapporto *m* al netto di capitale; **~kredietverlening**, accredita-mento *m netto*; **~lening**, prestito netto, ammontare netto del prestito; **~loon**, salario *m netto*; **~nasionale inkomste**, reddito *m nazionale*; **~ontvangste**, ricavi *m netti*; **~opbrengs**; **~rendement**; **~rentabiliteit**, rendimento *m netto*, resa *v netta*; **~produksie**; **~uitset**, prodotto *m netto*; **~produktiewe vermoë**, capacità *v produttiva netta* **~prys**, prezzo *m netto*; **~volksinkome** ⇒ NETTO NASIONALE INKOMSTE; **~waardeverminde-ring**, ammortamento netto, svalutazione net-ta; **~wins**, profitto *m netto*; guadagno *m netto*.

ne'weproduk, ^s (AFVALPRODUK, BYPRODUK), prodotto *m secondario*; *p. derivato*; sottoprodotto.

nomenklatuur', ^s (-ture), (BENAMING), nomenclatura *v (doganale)*.

normalisa'sie, ^s normalizzazione *v*; *~ van produkte*, (PRODUKNORMALISASIE, PRODUKSTANDARDISASIE), normalizzazione *v dei prodotti*, standardizzazione *v dei p.*

normaliseer', ^w (ge-), regolare, normalizzare.

normalise'ring ⇒ NORMALISASIE.

nut, ^s (NUTTIGHEID; BRUIKBAARHEID), uso *m*; beneficio *m*.

ny'werheid, ^s (-hede), industria *v*; **~skapitaal**, capitale *m industriale*; **~groei**, crescita *v industriale*; **~indeks**, indice *m industriale*.

nego'sie, ^s beni *m commerciali*; **~goed**; **~ware**, merce *v*; mercanzia *v*; **~winkel**, negozio *m*, negozio di generi diversi.

O

obliga'sie, ^s (-s), obbligazione *v*; **~houer**, (SKULDBRIEFH.; VERBANDH.), obbligazionista *m*; **~koers**, tasso *m* delle obbligazioni; **~lening**, prestito *m obbligazionario*; **~mark**, mercato *m* delle obbligazioni; **~skuld**, debito *m obbligazionario*; *onaflosbare ~*, o. irredimibile; *onversekerde ~s*, effetti *m non garantiti*; *opvraagbare ~*, ob. riscattabile; *termyn~*, buono *m a termine*; ob. a termine; *toonder~*, (VERHANDELBARE OB.), ob. negoziabile, titolo *m trasferibile*; *uitgeslote ~*, titolo estratto; *uitstaande ~*, ob. in sospeso, ob. in circolazione; *verhandelbare toonder~*, contratto *m di credito ne-*

trasferibile; *uitgeslote* ~, titolo estratto; *uitstaande* ~, ob. in sospeso, ob. in circolazione; *verhandelbare toonder*~, contratto *m* di credito negoziabile; *winsdelende* ~, ob. con partecipazione di utile.

oes, 1^s (-te), mietitura *v*; messe *v*; stagione della raccolta; raccolto *m*; ~**beperking**, limitazione *v* delle culture; ~**lening**, prestito *m* sul raccolto; ~**masjien**, mietitore *m*, mietitrice *v*; ~**raming**; ~**skatting**, previsioni *m* di raccolto; ~**seisoen**, campagna *v*; ~**verband**, mezzadria *v*; ~**versekering**, assicurazione *v* del raccolto. **2^w (ge-)**, raccogliere; mietere; mietere un raccolto.

o'lie, ^s (-s), olio *m*; ~**beurs**, Borsa *v* dell'olio.

om' meswaai, "Swing", margine *m* di fluttuazione.

om'set, 1^s (OMVANG VAN DIE VERKOPE), fatturato *m*; giro *m* d'affari, cifra *v* d'affari; ~ **op huurkoop**, vendita *v* a rate; ~**baarheid**, convertibilità *v*; ~**belasting**, imposta *v* generale sull'entrata; ~**bonus**, premio *m* sul fatturato; ~**oes**, prodotto *m* per la vendita; ~**tempo**; ~**snelheid**, tasso *m* di produzione, indice *m* di rotazione; ~**tingpryse**, prezzi *m* di trasformazione; ~**tingskoers**, tasso di conversione; ~**waarde**, importo *m* del giro d'affari. **2^w (-ge-)**, commutare; fatturare.

om'sit, ^w (-ge-), convertire; trasporre; commutare; invertire; ~**baar^b (-bare)**, (INWISSELBAAR) convertibile; ~**baarheid, ^s** convertibilità *v*; ~*baarheid van valuta*, c. della valuta.

omvat'tend, ^s (-e), comprensorio, esauriente, completo; ~**e klousule**, clausola *v* generale.

onbelas'baarheid → BELASTINGVRYSTELLING.

onderhan'del, ^w (~), mercanteggiare, tirare sul prezzo; pattuire; ~**aar, ^s (-s)**, negoziatore *m*; ~**baar, ^b (-bare)**, negoziabile; trattabile; ~**ing, ^s (-e/-s)**, trattativa *v*.

on'derhoud, ^s (-e), manutenzione *v*; conservazione *v*; ~ *en versekering*, manutenzioni e assicurazioni; ~**koste**, costi *m* di gestione; c. di manutenzione; spese *v* di manutenzione.

on'derhuur, 1^s subaffitto *m*; **2^w (-ge-)**, subaffittare; ~**der, ^s** subaffittuario *m*, sublocatario *m*.

onder-kontrakteer' ^w → SUBKONTRAKTEER.

on'derling, ^b (-e) reciproco; mutuo; ~**e bystandsvereniging**, società *v* mutua; ~*e deposito's van banke*, depositi *m* interbancari; ~**e landboukrediet**, credito *m* agricolo mutuo; ~*e oordragte van banke* (OORDRAGTE TUSSEN BANKE), trasferimento *m* interbancario; ~**e ooreenkoms**, comune accordo, accordo *m* fatto assieme; ~**e vereniging**, società *v* di mutuo soccorso.

onderne'mer, ^s appaltatore *m*; imprenditore *m*; ~**skap**, imprenditoria *v*; ~**skapitaal**, capitale *m* di rischio; ~**sprofyt**; ~**swins**, profitto *m* dell'imprenditore; p. imprenditoriale.

onderne'ming, ^s (-e/-s), impresa *v*, "venture" *v*.

onderskryf', onderskry'we, ^w (~), attergare; avallare; sottoscrivere; ~**sindikaat**, consorzio *m* finanziario,

sindacato *m* di emissione; **~sverbintenis**, impegno *m* di sottoscrizione.

onderskry'wer, ^s (-s), (VERSEKERAAR; GARANDEERDER), sottoscrittore *m*; finanziatore *m*; assicuratore.

onderskry'wing, ^s girata *v*, conferma *v*; sottoscrizione *v*; avallo *m*; **~skoste**, costo *m* di sottoscrizione.

ondertekenaar, ^s firmatario *m*.

on'derverhuur, **1** ^s subaffitto *m*. **2** ^w (**~**), (ONDERPAG) subaffittare. **~der**, ^s subaffittante *m*.

ongedek', ^b (-te), scoperto; **~te skuld**, debiti *m* chirografari, d. scoperti.

ongeslyp', ^b (-te), grezzo; **~te diamant**, diamante *m* grezzo.

on'koste, spese *v*, costi *m*, costo *m*.

onroe'rend, ^b (-e), immobile; **~e goed(ere)**, proprietà im., bene *m* im.

ontduik', ^w (**~**), sottrarsi a, evadere; **~end**, ^b (-e), evasivo; **~ing**, ^s evasione *v*; **~ing van belastings**, (BELASTINGONTDUIKING), evasione fiscale.

ontei'en, ^w (**~**), spossessare; espropriare. **~aar**, ^s (-s), colui che espropria.

onteien'ing, ^s (-e/-s), espropriazione *v*; esproprio *m*; **~sreg**, diritto *m* d'espropriazione; **~swet**, legge *v* sull'espropriazione.

ontle' ding, ^s (-e/-s), (ANALISE), analisi *v*; **~staat**, foglio *m* elettronico ad espansione.

onttrek', ^w (**~**), ritirare; prelevare.

onttrek'king, ^s ritiro *m*; prelievo *m*; **~ van kontant**, prelievo (ritiro) di contanti; **~skelousule**, clausola *v* di salvaguardia.

ontvang'er, ^s ricevente *m*; consegnatario *m*.

ontvangs', ^s (-te), incasso *m*; entrata *v*; **~te en uitgawes**, ricavi e spese.

ontvank'likheid → VATBAARHEID.

ontwik'kel, ^w (**~**), sviluppare; **~d**, ^b (**~de**), sviluppato; **~end**, ^b (-e), che sviluppa, sviluppante; in via di sviluppo; **~ende land**, paese *m* in via di sviluppo; **~ing**, ^s (-e/-s), sviluppo *m*; **~ingshulp**, aiuto *m* ai paesi in fase di sviluppo; **~ingskema**, piano di sviluppo, programma di sv.; **~ingslening**, prestito *m* per lo sviluppo; **~ingsprogram**, programma *m* di sviluppo; **~ing van produksie**, evoluzione *v* della produzione.

oor'dra, ^w (-ge-), trasferire; **~ na reservefonds**, trasferire al fondo di riserva.

oor'drag, ^s rimanenza, residuo; **~betaling**, rimessa *v*, bonifico *m*; **~fooi**, spese *v* di trasferimento; **~koste**, spese di trasferimento; **~rekening**, giro *m* conto; **~ deur middel van tjek**, bonifico con assegno bancario; **~ van fondse**, trasferimento di capitali, bonifico *m*; **~ van paaiement**, trasferimento dei pagamenti.

ooreen'koms, ^s (-te), accordo *m*; contratto *m*; **verkoops~**, accordo *m* di vendita; contratto *m* di *v.*; **werkes~**, contratto di lavoro.

oorsee', ^s oltremare *m*; estero *m*; **~s'**, ^b (-sese), estero; d'oltremare; **~sese mark**, mercato *m* d'oltremare, mercato estero.

oorskat', ^w (**~**), stimare al di sopra del valore; sopravvalutare. **~ting**, ^s sopravvalutazione *v*.

oor'skot, ^s (-te), rimanenza *v*, eccedenza *v*, avanzo *m*; surplus; ~*produksie gebied* (area), area *v* di sovrapproduzione.

oor'sprong, ^s (-e), (HERKOMS), origine *v*, provenienza *v*; *sertifikaat van ~*, certificato *m* di provenienza (of di origine).

oortree, ^w (~), (SKEND), violare, contravvenire, trasgredire.

oorvoe'ring, ^s sovraccarico *m* del mercato; offerta *v* eccessiva.

oor'wins, ^s sopraprofitto *m*; profitto *m* in eccesso.

op'berging, ^s immagazzinamento *m*; magazzino *m*; ~ *van voedingsmiddele* (lewensmiddele), costituzione *v* di scorte alimentari; magazzino *m* di generi alimentari; *verpligte ~*, ammasso *m* obbligatorio; *vrywillige ~*, riserve *v* volontarie.

op'bloei, **1** ^s alta congiuntura; boom *m*. **2** ^w (-ge-), prosperare.

op'brengrs ^s (OPBRINGS), produzione *m*; rendimento *m*; reddito *m*; ~ *op kapitaal*, reddito da capitale; ~ *per eenheid*, produzione *v* per unità; ~**koerskoste**, costo sul tasso di rendimento; ~**vermoë**, (WINSVERMOË; VERDIENSVERMOË), capacità *v* di reddito; redditività.

op'brings ⇒ OPBRINGS.

opeen'stapel ⇒ OPHOOP; ~**ing** ⇒ OPHOPING.

open|baar, **1** ^w (ge-), rendere pubblico, rendere noto, rivelare, divulgare, divulgare; **2** ^b (-bare), pubblico; aperto; manifesto; ~*bare betrekkinge*, (SKAKELDIENS), relazioni *v* pubbliche; ~*bare inskry-*

wing, (of TENDER) offerta *v* pubblica; ~*bare lening*, prestito *m* pubblico.

operateur, ^s (-s), operatore *m*; ~**swins**, profitto *m* dell'imprenditore.

op'gaar, ^w (-ge-), incettare, fare provvista, accaparrare; ~ *van goedere*, (SKATVORMING; OPPOTTING), incetta *m*; ~**der**, ^s (-s), incettatore *m*.

op'hoop, ^w (-ge-), accumulare, ammucchiare, ammassare, incettare.

op'hoping, ^s (-e/-s), (AKKUMULASIE; OPEENSTAPELING), accumulazione *v*; capitalizzazione *v*; ~ *van kapitaal*, aumento *m* di capitale.

op'loop, ^w (-ge-), accumulare, ammassare; maturare; *opgelopen rente*, interessi *m* maturati; ~*lope aanspreeklikhede*, (OPGELOPE VERPLIGTINGE), accantonamenti *m*.

op'ja(ag), ^w (-ge-), inflazionare, aumentare abusivamente (i prezzi).

op'koop, (OPKOPING), **1** ^s incetta *v*; **2** ^w (-ge-), accaparrare; fare incetta di.

op'pervlakte, ^s area *v*; superficie *v*.

op'segging, ^s avviso *m* di disdetta; ~**stermyn**, termine di preavviso.

op'slag, ^s (-slae), (TOESLAG), soprattassa *v*; sovrapprezzo; ~**koste**, (BERGINGSKOSTE), costo *m* d'immagazzinamento, c. di conservazione.

op'tel, ^w (-ge-), aggiungere, totalizzare.

organisa'sie, ^s (-s), organizzazione *v*; *gesamentlike ~*, organizzazione in partecipazione.

ou'dit, ^s (-s), audit.

ouditeer, ^w (ge-), rivedere i conti.

oudite'ring, revisione *v* dei conti; verifica ufficiale;

ouditeur, ^s (-e/-s), revisore *m* dei conti; auditor *m*, contabile *m*; ragioniere *m*.

o'werheid, ^s (-hede), governo *m*, autorità *v*; ~**sektor**, settore *m* pubblico; ~**finansies**, finanze *v* pubbliche; ~**slening** ⇒ OPENBARE LENING; *plaaslike* ~, autorità locale; potere *m* periferico.

P

paaieiment, ^s (-e), rata *v*; ~**s'gewys(e)**, a rate; *maandpaaieimente*, *maandelikse* ~e, rate mensili; *uitstaande* ~, pagamento *m* in sospeso, p. arretrato; *uitstel (uitstelling) van* ~, dilazione di p.

pag, ^s (-te), (HUURPAG), proprietà *m* in affitto, contratto *m* d'affitto; ~**ter**, ^s (HUURDER), affittuario *m*, locatrio *m*.

pak'huis, ^s magazzino *m*; deposito *m*; negozio *m* di vendita all'ingrosso; ~**kredietstelsel**, sistema *m* di credito a deposito; ~**kwitansie**, ricevuta *v* di magazzino.

pariteit, ^s (GELYKHEID), parità *v*; ~**s'koers**, tasso *m* di parità; ~**s'prys**, prezzo *m* di parità; ~*sprys vir die uitvoer*, p. di parità all'esportazione.

perio'de, ^s (-s), periodo *m*; *Oorgangs~* {EEG}, Periodo Transitorio {C.E.E.}.

plaas, ^s (plase), fattoria *v*, casa *v* colonica; azienda *v* agricola; ~**arbeid**, lavoro *m* aziendale; ~**begroting**, (BOERDERYBEGROTING), bilancio *m* preventivo dell'azienda agricola; ~**begrotingstaat**, bilancio *m* dell'azienda agricola; ~**beplanning**, piani-

fica-zione *v* aziendale; ~**bestuur**, gestione *v* agro-aziendale; ~**bestuurder**, (BOER), conduttore *m* d'azienda agricola; contadino *m*; ~**boekhouding**, (PLAASRE-KENINGKUNDE), contabilità *v* agricola; ~**gebied**, superficie *v* aziendale; ~**implemente**, (LANDBOU-IMPLEMENTE, LANDBOUGEREEDSKAP), macchinari *m* agricoli; ~**inkomste**, reddito *m* aziendale; ~**invoer**, importazione *v* agricola; ~**onkoste**, spese *v* aziendali; ~**opstal**, fabbricato *m* colonico; complesso *m* aziendale; ~**pryse**, prezzi *m* agricoli; ~**rekenings**, conti *m* aziendali; ~**struktuurverbetering**, miglioramento *m* della struttura agraria; miglioramento strutturale delle aziende agrarie; ~**uitgawe**, (PLAASONKOSTE) spese *v* aziendali; ~**verbandebank**, banca *v* di credito agricolo; ~**waarde**, valore *m* dell'azienda agricola; ~**waardering**, (WAARDESKATTING VAN P.), estimo *m* rurale; *eenmans~*, azienda agricola individuale; *gemeenskaps~* (*kollektiewe* ~), azienda agricola collettiva; *middelgroot~* ⇒ MIDDELGROOTBOERDERY; *samesmelting van plase*, fusione *v* di aziende agricole; *vee~*, a. addetta all'allevamento del bestiame; *wyn~*, a. vinicola.

plan, ^s (-ne), piano *m*, schema *m*; progetto *m*; *sewejaar* ~, piano *m* settennale.

plant kwarantyn, ^s quarantena *v*; fitosanitaria *v*.

plat'teland, ^s distretto *m* rurale; campagna *v*; ~**er**, ^s (-s), campagnolo *m*; provinciale *m*; ~**s**, ^b (-e), rurale, paesano, agreste; ~*se gemeente*, comunità .

pluim'vee, ^s pollame *m*; ~**boerdery**, azienda *v* per l'allevamento dei gallinacci;

~**mark**, mercato *m* del pollame;
 ~**nywerheid**, industria *v* avicola.
poel, ^s (-e), {*koringbedryf*} ammasso *m* del grano.
Port, ^s Porto {*wyn*}.
pos, (ITEM), voce *v*; registrazione *v*; capitolo *m* {di bilancio}; partita *v* {conto}; *kontra*~; *teen*~, registrazione di storno in contropartita.
pre'mie, ^s (-s), premio *m*; ~**lening**, prestito *m* a premio; ~**transaksie**, operazione *v* a premio; *kwaliteits*~, *p.* sulla qualità.
presta'sie, ^s (-s), attuazione *v*, esecuzione; prestazione *v*; ~**koëffisiënt**, coefficiente *m* di attuazione; ~**verhouding** ⇒ PRESTASIEKOËFFISIËNT; ~**waarborg**, garanzia *v* di attuazione del contratto.
privatiseer' " (ge-), privatizzare.
privatiseer'ing, " (-s), privatizzazione.
produk', ^s (-te), prodotto *m*; ~**tebeurs**, borsa *v* delle merci; *afnemende* ~, *p.* *m* decrescente; *by*~ ⇒ NEWEPRODUK, AFVALPRODUK; *ekstensiewe* ~*te*, prodotti ad alto consumo; *onduursame* ~, prodotto di consumo; *p.* non durevole; *stapel*~, *p.* principale; *veetelt*~, *p.* animali; *verwerkte* ~, *p.* trasformato.
produk'sie, ^s (VERVAARDIGING; OPBRENGS) produzione *v*; rendimento *m*; prodotto *m*; ~**area**, (PRODUKSIEGEBIED) zona *v* di produzione; ~**baan**, catena *v* di produzione; ~**beheer**, (azione di) orientamento *m* della produzione; controllo *m* della produzione; ~**beleid**, politica (linea di condotta) *v* della *p.*; ~**benodigdhede**, mezzi *m* di *p.*; ~**beskerming**, tutela della

p.; ~**bonus**, premio di produttività; premio alla *p.*; ~**eenheid**, unità *v* di *p.*; ~**gebied** ⇒ PRODUKSIEAREA; ~**hulpbronne**; ~**middele**, fattori *m* produttivi; ~**-indeks**, coefficiente *m* di *p.*; ~**koste**, (KOSTE VAN VERVAARDIGING; VOORTBRENGINGSKOSTE) costi *m* di *p.*; ~*koste boekhouding*, contabilità *v* dei costi di *p.*; ~*koste dek*, coprire il costo di *p.*; ~**krediet**, credito *m* alla *p.*; ~**mark**, mercato *m* di *p.*; ~**ontleding**, analisi *v* della produzione; ~**peil**, livello *m* di *p.*; ~**per eenheid**, *p.* unitaria; ~**premie** ⇒ PRODUKSIEBONUS; ~**prys**, prezzo *m* alla *p.*; ~**rooster**; ~**skedule**, orientamento *m* della produzione; ~**seisoen**, stagione *v* di *p.*, periodo di *p.*; ~**spreiding**, scaglionamento *m* della *p.*; ~**stelsel**, ordinamento *m* della produzione; ~**styging**, aumento *m* della produttività; ~**tempo**, tasso *m* di produzione; velocità *v* di produzione (di rendimento); ~**verhoging**; ~**vermeerdering** ⇒ PRODUKSIESTYGING; ~**waarde**, valore *m* di *p.*; ~**weg** ⇒ PRODUKSIEBAAN; *grootskaalse* ~, *pr.* a larga scala; *lae* ~, bassa *pr.*; *oor*~, sovrapp.~; *serie*~, *pr.* in serie; *uitbreidende* ~, *pr.* crescente.

produktiwiteit', ^s produttività *v*, rendimento *m*; capacità *v* di produzione; *verhoging van* ~, incremento *m* della *p.*

produsent', ^s (-e), produttore *m*; ~**eprys**, prezzo *m* al produttore; prezzo alla produzione.

program', ^s (-me), programma *m*; *herstrukturering*~, *p.* di ristrutturazione.

programmer'ing, ^s (-s), programmazione.

proteksionis', ^s (-te), (HANDELSBESKERMING), rotezionista *m*; **~me, ^s** protezionismo *m* doganale; **~ties, ^b (-e)**, protezionistico.

prys, ^s (-e), prezzo *m*; **~aansporing**, (PRYSMOTIEF) *p.* di sostegno; **~beheer**, controllo *m* dei *p.*; **~beherende gesag**, autorità *v* addette al controllo dei *p.*; **~beleid**, politica *v* dei *p.*; **~bepaling**; **~berekening**, fissazione *v* dei *p.*; **~bevriësing**; **~stop**, blocco *m* dei *p.*; **~bewëging**; **~verloop**, movimento *m* dei *p.*; oscillazione *v* dei *p.*; **~byvoëging**, ricarico *m*, sovrapprezzo *m* commerciale; **~daling** (KOERSDALING), ribasso *m* dei *p.*, diminuzione *v* dei *p.*; **~etiket**, cartellino *m* del prezzo; **~e aanpas**, adattare i *p.*, adeguare i *p.*, allineare i *p.*; **~e opstoot**, aumentare i *p.*; **~e verstewig**, i *p.* si stabilizzano; **~fluktuasie** (PRYSSKOMMELING), andamento *m* divergente dei *p.*; **~gelykmaking** (PRYSEGALISASIE) **subsidie**, sovvenzioni *v* per la perequazione dei *p.*; **~indeks**, indice *m* dei *p.*; **~kaartjie** → PRYSETIKET; **~koëffisiënt** → PRYSVERHOUDING; **~lys**, listino *m* dei *p.*, tariffa *v*, mercuriale *m*; *gekoppel aan die ~indeks*, vincolato all'indice (dei prezzi); **~marge**, costo *m* di distribuzione; **~motief** → PRYSAANPASSING; **~notering**, quotazione *v* dei prezzi; **~ooreenkoms**, accordo *m* di prezzo, convenzione *v* di prezzo; **~oorloog**, guerra *v* tariffaria, *g.* delle tariffe; **~opgawe** → PRYSNOTERING; **~opslag** (PRYSVERHOGING, PRYSSTYGING), rialzo *m* dei prezzi, aumento di prezzo; **~peil**, livello *m* dei *p.*; **~reeks**, scala *m* dei *p.*; gamma *v* dei *p.*; **~siklus**, ciclo *m* dei prezzi; **~skaal**, (PRYSTABEL; PRYSLYS) tabella dei *p.*; prospetto dei *p.*; **~skêr**,

forbice *v* dei prezzi; **~skommeling** (PRYSFLUKTUASIE, SKOMMELENDE *p.*) fluttuazione *v* dei prezzi; **~stabiliteit**, stabilità *v* dei prezzi; **~statistiek**, statistica *v* dei *p.*; **~strategie**, strategia *v* d'assegnazione dei *p.*; **~struktuur**, struttura *v* dei *p.*; **~styging**, aumento *m* dei prezzi; rialzo dei *p.*; **~toename** → STYGENDE PRYSE; **~verhoging** → PRYSSTYGING; **~verhouding**; coefficiente *m* di prezzo; **~verlaging**; **~vermindering**, riduzione *v* dei *p.*; **~verskil**, scarto *m* tra i *p.*; **~voorspelling**, previsioni *v* dei *p.*, previsioni in materia di *p.*; **~vorming**, formazione *v* dei *p.*; *basiese doel~*, *p.* indicativo di base; *bevrore ~*, *p.* bloccato; *dag~*, *p.* corrente, *p.* attuale; *dalende ~e*, *p.* in ribasso; flessione dei *p.*; *deursnee~* → GEMIDDELDE *p.*; *differensiële ~e*, *p.* differenziali; *drempel~*, *p.* d'entrata (C.E.E.), *p.* di soglia; *eenheids~*, *p.* unitario; *effektebeurs~*, quota di borsa; *geldende (heersende) ~*, *p.* corrente; *p.* di listino; *gemiddelde ~*, *p.* medio; *gewaarborgde ~*, *p.* garantito; *hoë ~*, *p.* alto, *p.* elevato; *hoogste (maksimum) ~*, *p.* massimo; *inklusiewe ~*, *p.* globale; *inkoops~*, *eerste koste*; *insetprysbeleid*, politica dei prezzi per i fattori produttivi; *insinking van ~e*, crollo dei prezzi; *invoer~*, *p.* d'importazione; *kos~*; *inkoop~*, (EERSTE KOSTE) *p.* di costo; *p.* di rivendita; *landbou~*, *p.* agrario; *matige ~*, *p.* moderato, *p.* basso; *medium ~*, *p.* medio; *middel~* → GEMIDDELDE *p.*; *minimum ~*, *p.* minimo; *normale ~*; *standaard ~*, *p.* indicativo, *p.* direttivo; *ooreengekome ~*, *p.* convenuto; *openings~*, *p.* di apertura; *opgawepryse*, prezzi in listino, prezzi in inven-

tario; *opjaag van ~e*, aumento abusivo dei prezzi; *reële ~*, costo (prezzo) reale; *sterk ~daling*, crollo *m* dei p.; *preferensiële ~*; *voorkeurs~*, p. di favore; *referente~* (UITGANGSPRYS, VERWYSINGPRYS), p. di riferimento; *skommelende ~*, p. fluttuante; *standhoudende (standvastige) ~*, p. costante; *steun~*; *subsidie~*, p. di sostegno, p. sovvenzionato, p. politico; *stygende ~e*, prezzi in rialzo; *uitgifte~* ⇒ EMISSIEKOERS; *uitset~*, p. di produzione; *vaste ~*, p. fermo, p. stabile, p. fisso; *V.O.S. (vry op spoor) se ~*, p. franco frontiera; *veilings~*, p. all'incanto, p. d'asta; *verbruikers~*, p. al consumatore; *verlaagde ~*, p. ribassato; *vloer~*, p. tappeto (p. più basso); *vrye mark~*, p. libero di mercato; *wêreld~*, p. del mercato mondiale.

Q

quid'proquo, ^s (-'s), quid pro quo, contraccambio *m*; ricompensa *v*.

R

raam, ^w(ge-), stimare; valutare; periziare.

rabat', ^s (-te), (AFSLAG), riduzione *v*, abbuono *m*, ribasso *m*, sconto *m*;

~teer', ^w(ge-), dedurre, fare uno sconto; ~ (afslag) op rente, abbuono di interessi, ribasso sull'interesse.

ra'ming, ^s (-e/-s), preventivo *m*, bilancio *m* di revisione; stima *v*; valutazione; **~som**, costo *m* preventivato; *matige ~* (RAMING AAN DIE LAE KANT), bilancio *m* prudente.

re'ëling, ^s (-s), programmazione *v*; regola *v*, disposizione *v*; organizzazione *v*, ordinamento *m*; accomodamento *m*.

referent', ^s (-e), relatore *m*, informatore *m*; referente *m*; **~eprys**, prezzo *m* di riferimento.

reg, ^s (-te), diritto *m*, titolo *m*, reclamo *m*; pretesa *v*; dazio *m*, imposta *v*; ~ *van opsie*, {in voorkoop}, diritto *m* di prelazione; ~ *van terugkering*; ~ *van opvolging*, diritto di reversibilità; ~ *van verhaal*, diritto di miglioramento della proprietà fondiaria; *doeane-regte*, dazio *m* doganale; *kompense-rende ~*; *kontra~*; dazio di compensazione; *lewens~*, (LEWENS-LANGE VRUGGEBRUIK), usufrutto *m*; *retorsie~*; *teen~* ⇒ KOMPENSERENDE R.; *prefe-rensiële ~te*, dazio preferenziale; *prohibitiewe ~te*, dazio proibitivo; *sterf~*, tassa *v* di successione; *suksessieregte* ⇒ SUKSESSIEBELASTING; *voorkeursregte* ⇒ PREFERENSIËLE R. *voorkoop~* ⇒ R. VAN OPSIE.

regul|eer', ^w(ge-), regolarizzare (es. *i mercati*); **~e'ring**, ^s regolarizzazione *v*.

re'ken, ^w(ge-), calcolare, contare, stimare, cifrare, computare, determinare; **~eenheid**, unità *v* di conto.

re'kening, ^s (-e/-s), specifica *v* delle spese, conto *m*, calcolo *m* delle spese; ~ *betaalbaar*, debito *m* verso terzi, conto da pagare; *derde persoons~*, conto terzi; *gemeenskaplike ~* (GESAMENTLIKE R.), c. congiunto; cointestazione di c.; *hulp~*, c. sus-

sidiario, c. ausiliare; *inkomste*~, c. delle entrate, c. degli incassi; *masjienerie en toerusting* ~, c. macchine ed attrezzi; *oopstaande (ope)* ~, registro *m* di c. corrente; c. di credito; *op* ~, in conto; ~**e**, dati *m* contabili; *verhaalbare* ~**e**, conti rimborsabili; ~**kunde**, (BOEKHOUDING), contabilità *v*; ~**state** (OPGAWE VAN R.), rendiconto; ~**surplus**, eccedenza *v* contabile.

reklame, ^s pubblicità *v*; promozione *v* delle vendite; ~-**veldtog**, (ADVERTENSIE-*v.*), campagna *v* pubblicitaria.

rekord, ^s (-**s**), registrazione *v*; nota *v*; documentazione *v*.

remise, ^s (-**s**), (BETALING), rimessa *v*; invio *m*.

rentabiliteit, ^s rendita *v*; capacità *v* di produrre interesse; ~ *van belegde kontant*, rendita del contante investito; ~ *van die gebruikte kapitaal*; ~ *van die investeringe*, rendita (reddito) sull'investimento.

rente, ^s (-**s**), interesse *m*; ~ *dra*, fruttare *i.*; *enkelvoudige* ~, *i.* semplice; *opgelopen* ~, (GEKWEekte RENTE) *i.* maturati; rateo *m* d'*i.* maturati; *samegestelde* ~, *i.* composto; *straf*~, *i.* di mora; *toegeskrewe (toegerekende)* ~, *i.* fittizio; *uitstaande (verskuldigde)* ~, *i.* scaduto; *i.* arretrato; ~**bedrag**, somma *m* d'*i.*; ~**berekening**, calcolo *m* dell'*i.*; ~**bewys** (RENTEKOEpon), cedola *v* d'*i.*; ~**daling**, caduta del tasso d'*i.*; ~**draend**, ~**gewend**, (-**e**), fruttifero, che produce *i.*; ~-**inkomste**, *i.* attivi; ~**koepon** ⇒ RENTEbewys; ~**koers** / ~**voet**, tasso d'*i.*; ~*koers* (~*voet*) *op die landbou*, tasso di interesse dei crediti agricoli; ~**koersbeheer**, controllo dei tassi

d'*i.*; ~**koerssubsidie**, sovvenzione *v* sugli interessi; ~**koersverlaging**, calo *m* del tasso d'*i.*; *bewegende* ~*koerse*, dinamica *v* dei tassi d'*i.*; *heersende (lopende)* ~*koers*, saggio *m* corrente d'interesse; *korttermyn* ~*koers* / *korttermyn* ~*voet*, tasso di interesse a breve scadenza; *nominale* ~*koers*, tasso d'*i.* nominale; *suiwere* ~, saggio *m* d'*i.*; *swewende* ~*koerse*, tasso d'*i.* fluttuante; *te betale* ~, *i.* debitore; *vasgestelde (vaste)* ~*koers*, tasso fisso di *i.*, aliquota fissa d'*i.*; *vlak van* ~*koerse*, livello dei tassi d'interesse; *werklike* ~*koers*, saggio d'*i.* effettivo; *woekerrentekoerse*, tasso d'*i.* usuraio; ~**koste**, *i.* passivi; ~**loos**, ^b (-**lose**), che non produce *i.*; non fruttifero; ~**verlaging** ⇒ RENTEKOERSVERLAGING; ~**voet** ⇒ RENTEKOERS; ~**voordeel**, interest profit; ~**vry**, (-**e**), esente da interesse; esente da tasso; ~*vrye lening*, finanziamento *m* senza interessi.

reproduksie, ^s (-**s**), riproduzione *v*; ~**koste**, costi di riproduzione.

reserwe, ^s (-**s**), riserva *v*; ~**fonds**, fondo *m* di riserva; ~**geld** ⇒ RESERWEFONDS; ~**koëffisiënt** (RESERWEPERSENTASIE; RESERWESYFER; RESERWEVERHOUDING), coefficiente *m* di accantonamento; ~**kredietlening**, prestito *m* di sostegno; ~**persentasie** ⇒ RESERWEKOëFFISIëNT; ~**prys**, prezzo limite; ~**syfer** ⇒ RESERWEKOëFFISIëNT; ~**verhouding** ⇒ RESERWEKOëFFISIëNT; *buitelandse valuta*~ ⇒ BUITELANDSE VALUTA; *gebeime* ~, riserva

respyt, ^s (UITSTEL), dilazione *v*; ~**periode**, proroga *v*.

ri'siko, ^s (-'s), rischio *m*, azzardo *m*, fatalità *v*; **~bestuur**, gestione *v* del rischio; **~kapitaal**, (RISIKODRAENDE KAPITAAL) capitale *m* di rischio.

rub'ber, ^s gomma *v*; caucciù *m*; **~beurs**, borsa *v* del caucciù (della gomma); **~mark**, mercato *m* del caucciù (della gomma).

ruil, 1 ^s cambio *m*, permuta *v*, baratto *m*; (KOMPROMIS), sostituibilità, compensazione; (WISSELKOERS), cambio; **2** ^w (ge-), permutare, scambiare; barattare; **~handel**, commercio degli scambi (del baratto); **~handeltransaksie**, affare di compensazione; **~ooreenkoms**, accordi *m* di scambio (di permuta); **~waarde** (KOERSWAARDE), controvalore, valore di borsa.

S

saai, ^w (ge-), seminare; **~baar**, ^b (-bare), seminabile; **~boer**, (contadino) coltivatore *m*; **~boerdery**, coltivazione *v*; **~er**, ^s (-s), seminatore *m*; **~grond**, terra *v* arabile.

SABEK {Suid-Afrikaanse Besigheidskamer}, Camera Sudafricana per gli Affari (SACOB).

sal'do, ^s (-'s), saldo *m*, bilancio *m*; *batige* ~, *s.* a credito, *s.* creditore; *eind*~, *s.* di chiusura; *nadelige* ~, (TEKORT), *s.* a debito, *s.* debitore; *voordelige* ~, *s.* a credito, *s.* creditore, bilancio *m* attivo.

sa'mesmelting, ^s {*es.* imprese, aziende} fusione *v*, unione *v*; incorporazione *v*.

see, ^s (seë), mare; **~vervoer**, (SEETRANSPORT), trasporto *m* marittimo.

seisoen', ^s (-e), stagione *v*; campagna *v*; *buite die* ~, fuori stagione; *drukste* ~; *spits*~; *top*~, alta stagione; *vrugte volgens (na) die* ~, frutta *v* di stagione; **~arbeider**, giornaliero; **~oorskotte** (SEISOENSURPLUS), eccedenza *v* stagionali; **~saanvraag** (SEISOENVRAAG), domanda *v* stagionale; *~safwykings van pryse*, variazione *v* stagionale nei prezzi; **~skommelings**, fluttuazioni *v* stagionali; **~skrediet**, credito stagionale; **~slening**, prestito stagionale; **~surplus** → SEISOENOORSKOTTE; **~swerkloosheid**, disoccupazione *v* stagionale; **~aal'**, ^b (-nale), stagionale.

sek'tor, (-e, -s), settore *m*; *openbare* ~, *s.* pubblico; *privaat (private)* ~, *s.* privato.

sekuriteit', ^s (-e), (SEKERHEIDSTELLING) garanzia *v*; cauzione *v*; sicurezza *v*.

sertifiseer', ^w (ge-), certificare.

sertifise'ring, ^s autenticazione *v*; **~sproses**, {*wyne*}, procedura *v* di autenticazione (dei vini).

skaal, ^s (skale), (KOERS), tasso *m*; prezzo *m*; quota *v*; tariffa *v*.

ske'ma, ^s (-s), schema *m*, progetto *m*, profilo *m*; *fundering*~, piano *m* d'ammortamento.

sindikaat', ^s (-kate), consorzio *m* bancario.

sjer'rie, ^s vino *m* di Xeres, "Sherry".

ska'de, ^s danno *m*; perdita *v*; **~bepaling**, (SKATTING VAN SKADE) stima *v* dei danni; **~loosstellingsakte**, garanzia *v* d'indennizzo; garanzia di risarcimento dei danni; **~vergoeding**, risarcimento *m* danni; *~vergoeding in beëndiging van kontrak (ooreenkoms)*, indennità *v* di rescissione del contratto.

- Skat'kis**, ^s Tesoro *m*, Cassa *v*, Erario *m*,
Skatkis en Plaaslike ~, Tributi Erariali e
Locali.
- skat'ting**, ^s (-e/-s), (BERAMING), stima *v*;
valutazione *v*.
- ske'ma**, ^s (-s), schema *v*, progetto *m*,
profilo *m*.
- skom'mel**, ^w (ge-), (FLUKTUEER), oscillare,
fluttuare.
- skom'meling**, ^s (-s/-e), (VARIASIE), flut-
tuazione *v*, oscillazione; *v*; *konjunktuur*~,
(SIKLIËSE SKOMMELING), fl. ciclica; *kortter-*
myn~, fl. a breve termine; *langtermyn*~, fl.
a lungo termine; *opwaartse* ~s, oscillazioni
al rialzo; *siklieëse* ~e ⇒ KONJUNKTUUR-
SKOMMELING; ~ *van wisselkoers*, oscillazioni
del cambio.
- skuld**, ^s (-e), debito *m*; ~akte, titolo di d.;
~brief, certificato obbligazionario; obbli-
gazione; ~briefhouer ⇒ OBLIGASIEHOUER;
~limiet, limite di indebitamento;
~ontkenning, contestazione di un d.;
~oormaking; assignasie van ~, ces-
sione di un d.; ~verheffing, pagamento
di un d.; ~verligting, sgravio debitorio;
geakkumuleerde ~, d.; accumulato; *gekon-*
solideerde ~, d. consolidato; *gevestigde* ~,
d. consolidato; d. pubblico consolidato;
inkassering van ~; *invordering van* ~, re-
cuperato *m* di crediti; *kortlopende* ~; *kort-*
termyn~ (SKULD OP KORT TERMYN), d. a breve
scadenza; *langtermyn*~, d. a lungo ter-
mine; *mediumtermyn*~, d. a medio ter-
mine; 'n ~ delg, liquidare un d.; *ongefun-*
deerde ~; *ongevestigde* ~ (VLOTTENDE SKULD),
d. a breve, d. flottante; *oninbare* ~,
credito non recuperabile; *sonder* ~, esente
da d.; senza d.; *verjaarde* ~, d. caduto in
prescrizione; *vloTTende* ~, d. a breve, d.
fluttuante.
- slap'te**, ^s (TRAAGHEID), ristagno *m*, stasi *v*;
(INSTORTING VAN PRYSE), caduta *v* dei prezzi;
crisi *v* economica.
- smok'kel**, **1** ^s contrabbando *m*; **2** ^w (ge-),
contrabbandare, fare c. di; portare di na-
scosto; ~aar, ^s (-s), contrabbandiere *m*;
spacciatore *m*; clandestino *m*; ~(a)ry ⇒
SMOKKEL (1); ~goed, merce *v* di c.;
~handel, mercato *m* nero, commercio *m* di
c.; ~skip, nave *v* contrabbandiera;
~ware, merce *v* di c.
- sorte'ring**, ^s (-e/-s), assortimento *m*, se-
lezione *v*; classificazione *v*.
- sout'beesvleis**, ^s manzo *m* sotto sale.
- spaar**, ^w (ge-), risparmiare, mettere da par-
te {es. denaro}, economizzare; ~bank,
cassa *v* di risparmio; ~deposito, deposito
m a r.; ~kapitaal, capitali *m* a r.;
~tempo, tasso *m* di r.; ~vermoë, potere
m di r.
- spekulant'**, ^s (-e), speculatore *m*; ~op-
daling, ribassista *m*; sp. al ribasso; ~op-
stygging, rialzista *m* (della borsa valori).
- spekula'sie**, ^s (-s), speculazione *v*.
- spekulatief'**, ^b (-tiewe), speculativo,
speculatorio.
- spekuleer'**, ^w (ge-), speculare.
- spesialis'**, ^s (-te), specialista *m*; ~a'sie,
^s (VERBESONDERING) specializzazione *v*;
~eer', ^w (ge-), specializzare; ~e'ring ^s
⇒ SPESIALISASIE.
- spesialiteit'**, ^s (-e), specialità *v*;
~swinkel, negozio *m* di specialità.

spoor'weg, ^s (-weë), ferrovia *v*;
 ~**vervoer**, (SPOORVERVOER), trasporto *m*
 ferroviario.

staat, ^s (state), stato *m*; ~**-beheerde**
ekonomie, economia *v* controllata dallo
 stato; ~**s- en stadsbelasting**s, imposte
v e tasse; ~**sbank**, banca *v* di stato;
 ~**sbegroting**, bilancio *m* dello stato;
 ~**seffekte**, titoli *m* di stato;
 ~**sinmenging**, intervento *m* (mediazione)
 statale; ~**skorporasie**, ente *m* statale;
 ~**slening**, prestito *m* pubblico; prestito *m*
 statale; ~**smonopolie**, monopolio *m* di
 stato; ~**stoelae**, sovvenzione *v* statale;
 ~**subsidie**, aiuto *m* accordato dallo stato,
 sovvenzione *v* statale.

stabilisa'sie, ^s stabilizzazione *v*; ~**fonds**,
 fondo *m* di st.; ~**lening**, prestito *m* di st.

stabiliseer', ^w (ge-), stabilizzare; ~**der**,
^s (-s), stabilizzatore *m*, chi stabilizza.

stabilise'ring ⇒ STABILISASIE.

sta'king, ^s (-e/-s), sospensione *v* (di pa-
 gamenti); cessazione *v*; blocco *m*; sciopero
m; ~ (opskorting) van lening, blocco *m*
 (sospensione) delle i.

standaardisa'sie, ^s standardizzazione *v*;
 tipizzazione *v*; normalizzazione *v*; livella-
 mento *m*.

standaardiseer', ^w (ge-), standardiz-
 zare; tipizzare; ~**se'ring** ^s ⇒ STANDARDI-
 SASIE.

sta'pel, ^s (-s), mucchio *m*, cumulo *m*;
 stock (di bestiame); ~**artikels**;
 ~**goedere**; ~**produkte**, principali generi
 di consumo.

statis'ties, ^b (-e), statistico(a); ~**e**
ontleding, analisi *v* statistica.

statistiek', ^s (-e), statistica *v*; *verkoop*~,
 statistica *v* delle vendite.

steen'vrug, ^s (-te), drupacea *v*; frutti con
 nocciolo.

stel'sel, ^s (-s), sistema *v*; forma *v*; *varia-*
bele kosprysberekening ~, sistema contabile
 dei costi diretti.

streek, ^s (streke), distretto *m*, area *v*,
 contea *v*, regione *v*, zona *v*; ~**beplanning**,
 progettazione *v* regionale (piani riguardanti
 lo sviluppo della regione); ~**bou**, zonizza-
 zione *v*; azionamento *m*; ~**dienste**, servizi
m regionali; ~**indeling** ⇒ STREEKBOU;
 ~**kantoor**, ufficio *m* regionale; ~**komitee**,
 comitato *m* regionale; ~**naam**, nome *m* di
 una regione; ~**ontwikkeling**, sviluppo *m*
 regionale; ~**skostevoordeel**, vantaggio *m*
 regionale in termine di costi.

stro'ming, ^s (-e/-s) ⇒ VLOEI.

sub'kontrak, ^s (-te), subappalto *m*;
 ~**teer**, ^w (~) ⇒ ONDERKONTRAKTEER;
 ~**teur**, ^s (-s), subappaltatore *m*.

subsi'die, ^s (-s), sussidio *m*; *inset*~, sov-
 venzioni *v* ai mezzi di produzione; ~**prys**,
 prezzo *m* politico; p. sovvenzionato; ~**er'**,
^w (ge-), sovvenzionare, sussidiare.

sui'ker, ^s zucchero *m*; ~**bedryf**, industria *v*
 zuccheriera; ~**beurs**, borsa dello zucchero;
 ~**mark**, mercato dello z.

sui'wel, ^s latticini *m*, prodotti *m* caseari;
 prodotti del latte; ~**bedryf**, industria *v* lat-
 tiero-casearia; ~**boer**, allevatore *m* di be-
 stiaime per produzione casearia;
 ~**boerdery**, allevamento *m* di bestiaime da
 latte; ~**fabriek**, caseificio *m*; latteria *v*;
 fabbrica *v* del latte; ~**industrie**,
 ~**nywerheid** ⇒ SUIWELBEDRYF;
 ~**produkte**, prodotti caseari, latticini.

su'permark, ^s (-te), supermercato *m*, "supermarket".

sur'plus, ^s (-se), eccedenza *v*, surplus *m*; *onaangewende verdiende* ~, eccedenze attive non distribuite; ~**voorrade**, surplus *m* di merce.

T

ta'feldruif ^s (-we), uva *v* da tavola; ~**bedryf**, industria *v* dell'uva da t.; ~**mark**, mercato dell'uva da tavola.

tak, ^s (-ke), filiale *v*; succursale *v*; ~**bankstelsel netwerk**, rete delle filiali bancarie; ~**bates**, consistenze attive delle filiali; *nie-tuistak*, filiale distaccata.

taksa'sie, ^s (-s), tassazione *v*; estimo *m*, stima *v*.

takseer', ^w (ge-) ⇒ BELAS.

tarief', ^s (-riewe), tariffa *v*; ~ *op landbouproduktes*, t. sui prodotti agricoli; ~ *struikelblokke*; ~ *indernisse*, barriera *v* tariffaria; ~ *teen dumping*; (ANTI-DUMPINGREG), dazio *m* anti-dumping, t. anti-dumping; ~**behandeling**, trattamento tariffario; ~**beleid**, politica *v* tariffaria; ~**kwota**, contingente *m* tariffario; ~**reëling**, disposizioni *v* tariffarie; ~**verhoging**, aumento *m* della tariffa; aumento dei dazi; ~**verlaging**, riduzione *v* dei dazi; *differensiële* ~, dazio differenziale; *eenvormige* ~, t. uniforme; *gekonsolideerde* ~, t. unificata; *glydende* ~, dazio variabile; *voorkeur* ~, t. preferenziale.

tekort', ^s (-e), (NADELIGE SALDO), penuria, carenza; disavanzo; ~ *op die handelsbalans*, carenza della bilancia commerciale; ~*gebied*, area *v* deficitaria.

tekstiel', ^b (-e), tessile; ~**bedryf**, industria *t*.; ~**fabriek**, fabbrica *v* *t*.; ~**goedere**, tessuti *m* *t*.; ~**nywerheid** ⇒ TEKSTIELBEDRYF; ~**sektor**, settore *m* *t*.; ~**stof**, materiale *t*.; ~**vesel**, fibra *v* *t*.; ~**ware** ⇒ TEKSTIELGOEDERE.

ten'der, **1** ^s (-s), offerta *v*, offerta per appalto; **2** ^w (ge-), offrire in pagamento; offrire una somma per appalto; *openbare* ~, offerta pubblica; ~**aar**, ^s (-s), offerente *m*.

tentoon'steller, ^s (VERTONER), espositore *m*.

tentoon'stelling, ^s (-e/-s), (UITSTALLING; VERTONING) esposizione *v*, mostra *v*; *reisende* ~, esposizione mobile.

termyn', ^s (-e), scadenza *v*; periodo *m*; durata *v*; rata *v*; *in ~e betaal*, pagare a rate; ~**betaling**, pagamento *m* dilazionato; ~**handel**, commercio *m* a termine; c. delle operazioni di consegna differita; ~**mark**, mercato *m* a termine; m. delle operazioni di consegna differita; ~**obligasie**, obbligazione *v* a termine; ~**prys**, price of futures; *uitstel* ~, dilazione *v*; proroga *v*.

tjek, ^s (-s), assegno *m* bancario.

toe'gang, ^s accesso *m*, entrata *v*, ingresso *m*.

toe'ken, ^w (-ge-), (TOEWYS), assegnare, aggiudicare; dare; concedere; ~**ning**, ^s (-e/-s), distribuzione *v*, assegnazione *v*; conferimento *m*; lotto (di terreno) *m*; ~*ning van prys*, distribuzione *v* dei prezzi; sussidio

m; sovvenzione *v*; assegnazione *v*, aggiudicazione *v*; *voorwaardelijke* ~, concessione *v* condizionata.

toe' name, ^s incremento *m*, accrescimento *m*; ~ *in pryse*, aumento *m* dei prezzi; ~ *in produksie* (*in produktiwiteit*), (PRODUKTIVITEITSTOENAME), incremento *m* della produzione.

toe' reken, ^w (-ge-), attribuire *a*, imputare, attribuire; ~baar ^b (-bare), spiegabile, giustificabile; ~bare koste, costi *m* giustificabili.

toeris', ^s (-te), turista *m*; ~tebedryf, industria *v* del turismo, i. turistica; ~teverkeer, (VREEMDELINGEVERKEER), traffico *m* turistico; ~me, ^s turismo *m*; ~mebedryf ⇒ TOERISTEBEDRYF; ~ties, ^b (-e), turistico.

toe' rus, ^w (-ge-), attrezzare; apparecchiare; equipaggiare; ~ting, ^s (-e/-s), equipaggiamento *m*; attrezzatura *v*; impianto *m*, stabilimento *m* (di fabbrica); ~lening, credito *m* per attrezzature.

toe' sig, ^s supervisione *v*, sorveglianza *v*, controllo *m*; ~ *hou*, vigilare, sorvegliare; ~ *op lening*, supervisione del prestito; ~houdend, ^b (-e), di supervisione, di sorveglianza; ~houer, ^s supervisore *m*; soprintendente *m*.

toe' voer, **1** ^s fornitura *v*, rifornimento *m*; provvista *v*; approvvigionamento; **2** ^w (-ge-), fornire, rifornire; alimentare; ~beheerbeleid, politica *v* del controllo dell'offerta; ~bron, fonte *v* delle provviste; ~'end, ^b (-e), afferente, che porta verso; ~gebied, zona *v* di approvvigionamento; ~net, rete *v* di rifornimento;

~posisie; (STAND VAN TOEVOER), situazione dell'approvvigionamento.

toe' wys, ^s (-ge-), (TOEKEN; TOEREKEN), distribuire, assegnare, ripartire; stanziare (una somma); ~baar, ^b (-bare), assegnabile; attribuibile.

toe' wysing, ^s (-e/-s), allocazione *v*; attribuzione *v*, ripartizione *v*; ~sbegroting, piano delle assegnazioni.

tol, ^s tributo *m*; dazio *m*, imposta *v*; dogana *v*; ~ *betaal*, pagare il prezzo; ~beampte, funzionario *m* della d.; ~huis; (DOEANEKANTOOR), fabbricato di servizio per la dogana; edificio doganale; ~oortreding, (DOEANEOORTREDING), infrazione doganale, violazione d.

toon' der, ^s (-s), portatore *m*; ~tjek, assegno *m* al portatore; ~papier, titolo *m* al portatore.

totaal', **1** ^s (totale), (TOTALE BEDRAG, VOLLE BEDRAG), totale *m*, aggregato; importo *m* totale; **2** ^b (totale), completo, globale, totale; ~tale *bemarkte produksie*, produzione *v* totale commercializzata; ~tale invoere, importazioni *v* totali; ~tale krediet, reddito lordo globale; totale krediettegniek, tecnica del credito globale; ~tale uitvoere, esportazioni *v* totali; ~tale winste, profitti *m* complessivi; *p.* totali; *groot*~, somma *v* complessiva, totale.

tradisioneel', ^b (-nele), tradizionale; ~nele (*gewoonlike*) *afsetkanale* (*handelskanale*), canali *m* commerciali consueti; correnti *v* di scambio tradizionali.

transi'to, ^s passaggio, transito; *in* ~, in transito; ~handel, commercio di tr.; ~koste, dogana di tr.; dazio di tr.; ~regte, diritti *m* di tr.; ~wissel, bolla *v* di tr.

tuin'bou, ^s orticoltura *v*; lavoro dell'orto;
 ~**kun'dig**, ^b (-e), riguardante
 l'orticoltura; ~**kun'dige**, ^s (-s),
 orticoltore *m*, specialista in o.; ~**skou**,
 mostra *v* orticola, *m.* di orticoltura.

U

uit'betaling, ^s (-e/-s), (UITGAWE; UIT-
 SKOT), pagamento *m*, sborso *m*, ver-
 samento *m*; sistemazione (di un conto),
 disborso *m*, spesa *v*; ~ (uitskot) in kon-
 tant, versamento *m* in contante; ~ in na-
 tura, *p.* in natura.

uit'gang, ^s (-e), uscita *v*; sbocco *m*;
 ~sprys ⇒ REFERENTEPrys.

uit'gawe, ^s (-s), spesa *v*; aggravio *m*,
 costo *m*; inkomstes en ~s, entrate ed usci-
 te; kleinkas~, spese minute; medium ter-
 myn uitgaweraamwerk, struttura di spesa a
 medio termine; onnodige ~, spese volonta-
 rie; onsigbare ~, costi *m* invisibili; onvoor-
 sienne ~s, spese *v* impreviste; imprevisti *m*.

uit'gifte, ^s (-s) ⇒ EMISSIE

uit'keer, ^w (-ge-), pagare.

uit'kering, ^s pagamento *m*; indennità *v*;
 concessione *v*, beneficio *m*; dividendo *m*;
 ~ in goedere, compenso *m* in natura;
 ~sfonds, sussidio *m* di disoccupazione;
 fondo *m* di dotazione.

uit'leen, ^w (-ge-), prestare, dare in *pr.*,
 fare un prestito.

uit'lener, ^s (-s), (GELDGEWER, GELDVETREK-
 KER, GELDSKIETER), chi presta, prestatore *m*;
 ~y, ^s il prestare *m*; prestito *m*.

uit'set, ^s (-te), (PRODUKSIE), produzione *v*;
 prodotto *m*; ~prys, prezzo *m* di *pr.*; lae ~
 ⇒ LAE PRODUKSIE; medium ~, *pr.* media.

uit'stel, **1** ^s proroga *v*, rinvio *m*, posticipo;
2 ^w (-ge-), ritardare; prorogare; rinviare,
 posporre; uitgestelde tydperk, (UITSTELTER-
 MYN), dilazione *v*, proroga *v*;

uit'verkoop, **1** ^s svendita *v*; **2** ^w (~),
 svendere, liquidare; ~prys, prezzo *m* di li-
 quidazione; *p.* di realizzo.

uit'voer, **1** ^s esportazione *v*; "export" *m*; **2**
^w (-ge-), esportare; ~aangifte, dichiara-
 zione *v* di *esp.*; ~aartappels, patate *v*
 d'*esp.*; ~agent, agente *m* (rappresentante)
 d'*esp.*; ~agentskap, agenzia *v* di *esp.*;
 ~artikel, articolo *m* d'*esp.*; ~beheer, con-
 trollo *m* dell'*esp.*; ~beheerregulasies,
 disposizioni per le *esp.*, regolamento *m* per
esp.; ~belasting, tassa *v* d'*esp.*, dazio *m*
 d'*esp.*; ~beleid, (UITVOERPOLITIEK), politica
v d'*esp.*; ~bepierking, restrizioni all'*esp.*;
 ~dokumente, documenti *m* d'*esp.*;
 ~finansiering, finanziamento *m* delle
esp.; ~gewas, coltura *v* destinata all'*esp.*;
 ~handel, commercio di *esp.*; ~krediet,
 credito all'*esp.*; ~kwota; ~kontingent,
 contingente d'*esp.*; ~land, paese
 esportatore; ~lisensie; ~vergunning,
 licenza di *esp.*, autorizzazione per le *esp.*;
 ~makelaar, agente addetto all'*esp.*;
 ~mark, mercato delle *esp.*; ~oorskot;
 ~surplus, eccedenza *v* delle *esp.*;
 ~politiek ⇒ UITVOERBELEID; ~prosedure,
 procedura *v* di *esp.*; ~prys, prezzo *m* di
esp.; ~reglement ⇒ BELAS; ~regte, dazio
m all'*esp.*; ~sertifikaat, certificato *m*
 d'*esp.*; ~sone, zona *v* di *esp.*;
 ~subsidië, sussidi *v* per l'*esp.*; aiuto all-
esp.; ~tendensie, tendenza *v* dell'*esp.*, si-

tuazione delle esp.; **~toeckenning**, stanziamento *m* per l'esp.; **~verbod**, (EMBARGO), divieto di (alle) esp.; **~vergoeding**, restituzione *v* per esp.; **~volume**, volume *m* delle esp.; **~wissel**, tratta *v* sull'estero; **~der**, ^s **(-s)**, esportatore *m*, ditta *v* esportatrice; **~baar**, ^b **(-bare)**, da esportazione, esportabile; fattibile, attuabile; *~bare goedere*, beni *m* commerciali esportabili; *~gedrewe ekonomie*, economia *v* basata sull'esp.; *~gehalte-landbouprodukte*, prodotto *m* agricolo adatto all'esp.; *onsigbare ~*, esp. invisibili.

uit'waarts, ^b **(-e)**, diretto all'esterno, verso l'esterno; esteriore; *~e beleid*, politica *v* di contatto con gli stati (le nazioni) confinanti; *~e vraggeld*, nolo *m* in partenza.

uit'wissing, ^s **(-e/-s)**, ammortamento *m*; *~ van skuld*, am. *m* di un debito.

V

vak, ^s **(-ke)**, materia *v*; compartimento *m*; mestiere *m*, professione *v*; ramo *m*.

vak'bond, ^s **(-e)**, (VAKUNIE), sindacato *m*, unione *v* dei lavoratori; **~bondlid**, sindacalista *m*.

valorisa'sie, ^s valorizzazione *v*; avvaloramento *m*.

valoriseer', ^w **(ge-)**, dare valore a, valorizzare.

vas'goed → ONROERENDE GOED.

vat'baar, ^b **(-bare)**, sottoposto a, suscettibile a; **~heid**, ^s (ONTVANKLIKHEID), suscettività *v*, capacità *v* di; predisposizione *v* a.

vee, ^s bestiame *m*, scorte *v* vive; **~mark**, mercato *m* del b. **~plaats**, azienda *v* addetta all'allevamento del b.; **~teltprodukte**, prodotti *m* animali; **~verkoping**, asta *v* di b.; **~voer**, foraggio *m*.

veelsy'dig, ^b **(-e)**, multilaterale, plurilaterale.

vei'ling, ^s **(-s)**, (VENDUSIE, VERKOPING), asta *v*, vendita *v* all'asta; incanto *m*; **~sprys**, prezzo *m* all'incanto; p. d'asta.

vennoot', ^s **(-note)**, socio *m*, partner *m*, consocio *m*; **~skap**, ^s **(-pe)**, società *v*, associazione *v*; compagnia *v*; **~skapsbates**, attivo *m* sociale; **~skapskapitaal**, capitale *m* sociale.

verband', ^s **(-e)**, (HIPOTEEK) ipoteca *v*, contratto *m* ipotecario; **~akte**, obbligazione *v* ip.; **~finansiëring**, finanziamento *m* ipotecario; **~houer** → OBLIGASIEHOUER; HIPOTEEKHOUER; **~krediet**, credito *m* ipotecario; **~lening**, mutuo *m* ipotecario, prestito ipotecario; **~obligasie** → VERBANDAKTE; **~rente**, interesse *m* ipotecario; **~sekuriteit**, garanzia *v* ipotecaria; **~skuld**, debito *m* ipotecario; *vraggebruikers~*, ip. usufruttuaria.

verbe'ter, ^w **(~)**, migliorare; rettificare; correggere; perfezionare; **~aar**, ^s **(-s)**, correttore *m*, miglioratore *m*, perfezionatore *m*; rettificatore *m*, chi rettifica; **~baar**, ^b **(-bare)**, migliorabile, correggibile, rettificabile; **~baarheid**, ^b l'essere *m* migliorabile; migliorabilità *v*, grado di miglioramento; **~end**, ^b **(-e)**, migliorante.

verbe'tering, ^s **(-e/-s)**, miglioramento *m*; riforma *v*, amendamento *m*, correzione *v*; incremento *m* di valore per migliona;

~**sheffing**, imposta *v* sul contributo di miglioria; ~ *in boerderydoeltreffendheid*, miglioramento *m* nell'efficienza aziendale.

verbruik', 1^s consumo *m*; 2^w (~), consumare; usare; ~**skoöperasie**, cooperativa *v* di c.; ~**sverslag**, relazione *v* di c.; ~**baar**, ^b(-bare), consumabile.

verbruik'er, ^s(-s), consumatore *m*; utente *m*; ~**saanvraag**, (VERBRUIKERSVRAAG), domanda *v* dei consumatori; ~**sekonomie**, economia *v* di consumatori; ~**sgoedere**, beni *m* di consumo; ~**skoöperasie**, co-operativa (of associazione) *v* di consumatori; ~**skrediet**, credito *m* di consumo; ~**slening**, prestito *m* al consumo; ~**smark**, mercato *m* di consumo; ~**sprys**, prezzo *m* al consumatore; ~**sprysindeks (VPI)**, indice *m* del prezzo al consumatore; ~**svereniging**, associazione *m* dei consumatori; ~ *per caput* (PER HOOF, PER-CAPITA), consumo *m* pro capite, c. individuale; ~ *van landbouprodukte*, c. di prodotti agricoli; ~ *van voedingsowwe*, c. di derrate; ~*sprys laag hou*, contenere i prezzi al c.

vere'niging, ^s(-e/-s), (GEMEENSAP), compagnia *v*; società *v*; (GENOOTSKAP), associazione *v*.

vergoe'ding, ^s(-s), risarcimento *m*; indennità *v*; indennizzo *m*; (BESOLDIGING, BELONING), remunerazione *v*.

verhou'ding, ^s(-e/-s), rapporto *m*; proporzione *v*; (VERWANTSKAP), rapporto; relazione *v*; ~ *van kontant tot deposito's*, coefficiente *m* di liquidità.

verhuur', ^w(~), cedere (la proprietà) in affitto, affittare; ~**baar**, ^b(-bare), affit-

tabile; che si può affittare; ~**der**, ^s(-s), locatario *m*, affittuario *m*.

verkoop', 1^s (-kope), vendita *v*, commercio *m*; (BEMARKING) smercio *m*; ~**korporasie**, cooperativa *v* di v.; ~ *op afbetaling*, vendita a rate; ~**prys**, prezzo di v.; p. di liquidazione; ~**rekening**, conto *m* vendite; ~**waarde**, valore *m* di mercato, valore venale; ~**sbevordering**, (AFSETBEVORDERING), promozione *v* di v.; ~**skommissie**, v. in commissione; ~**sooreenkoms**, vendita *v* per accordo; ~**statistieke**, statistica *v* delle vendite; *vinnige* ~, (GEREDE AFSET), v. facile; 2^w (~), vendere, commerciare; *groothandel*~, v. all'ingrosso; ~**baar**, ^b(-bare), vendibile, smerciabile; ~**baarheid**, ^svendibilità *v*.

vermin'der, ^w(~), (KORTING GEE, AFSLAAN), scontare; ribassare; ~**ing**, ^s(-e/-s), diminuzione *v*, riduzione *v*, (PRYSE) ribasso *m*, sconto *m*.

vermoë → MIDDEL(E); capacità *v*; ~ *tot kapi-taalvorming*, capacità *v* di formazione del capitale.

verpak', ^w(~), imballare, impacchettare; ~**ker**, ^s(-s), impaccatore *m*; imballatore *m*; ~**king**, ^simballaggio *m*, impaccamento *m*; ~*kingskoste*, costi d'imballaggio.

versa'diging → SATURASIE.

verse'kering, ^sassicurazione *v*; ~**smaat-skappy**, compagnia *v* di a.; ~**smakelaar**, agente *m* di a.

verskei'den|heid, ^s(-hede), (DIVERSIFIKASIE), varietà *v*, diversificazione *v*.

versprei', ^w(~), distribuire; ~**baar**, ^b(-bare), distribuibile; propagabile.

versprei' ding, ^s distribuzione v; vendita v; diffusione v; *drank~*, distribuzione v di alcolici.

vervaar' dig, ^w (**~**), fabbricare; produrre; ^b (**-de**), fabbricato, prodotto; **~er**, ^s fabbricante m; produttore m industriale.

vervoer', **1** ^s trasporto m; *per boot ~*, t. marittimo; *Ministerie van Vervoer*, Ministero dei Trasporti; *gesubsidieerde ~*, t. sovvenzionato; *~ van bederfbare produkte*, t. di prodotti deteriorabili; *~ van goedere*, trasbordo m (di) merci; *~ per spoor*, (SPOOR(WEG)VERVOER), t. tramite ferrovia, t. ferroviario; **2** ^w (**~**), trasportare, convogliare; **~bedryf**, impresa v di t.; **~koste**, spese m di t.; **~baar**, ^b (**-bare**), trasportabile, portabile, convogliabile; **~der**, ^s (**-s**), trasportatore, spedizioniere.

verwerk', ^w (**~**), elaborare, trasformare; processare; *~te produk*, prodotto m trasformato; **~baar**, ^b (**-bare**), processabile, trattabile.

verwer' king, ^s (**-e/-s**), lavorazione v, trattamento m industriale, trasformazione v; **~bedryf**, industria v di t.

ve'to, **1** ^s (**-s**), veto m; **2** ^w (**ge-**), porre il veto, respingere; **~reg**, diritto m di v.

voet ⇒ KOERS.

vloei, **1** ^s flusso m; **2** ^w (**ge-**), scorrere; fluire; *~ van kapitaal*, (KAPITAALVLOEI), f. di capitale.

voed'sel, ^s cibo m, alimento m; **~ekonomie**, economia v dell'alimentazione, econ. alimentare; **~nywerheid**, industria v alimentare; **~verbruik**, consumo m alimentare; **~wetenskap**, scienza v dell'al., bromatologia.

voet'stoots, ^{bw} a rischio dell'acquirente.

vol'mag, ^s procura v; **~brief**, lettera v di procura; *~ gee*, autorizzare, dare pieni poteri; **~'tig**, ^w (**ge-**), dare i pieni poteri.

volstruis', ^s (**-e**), struzzo m; **~boer**, allevatore m di s.; **~boerdery**, allevamento m degli s.

voor'deel, ^s (**voordele**), frutto m; profitto m; convenienza v, utile m, tornaconto m; *~ bring*, generare profitto.

voor'keur, ^s preferenza v, prima scelta; **~aandeel**, azione v privilegiata; **~effek**, (**-te**), azione (titolo) privilegiato; titolo m di massima sicurezza; **~mark**, mercato m preferenziale, m. di preferenza; **~tarief**, tariffa v preferenziale.

voor'raad, ^s (**-rade**), riserva v, scorta v; approvvigionamento m, fornitura v, rifornimento m; **~beheer**, controllo m merci; **~boek**, libro m di magazzino, inventario m; **~houer**, magazziniere m; **~kamer**, magazzino m; **~lys**, lista v dell'inventario; **~magasyn** ⇒ VOORRAADKAMER; **~opgaring**, accatastamento m; **~opname**, inventariazione v; redazione v dell'inv.; **~rekening**, conto m di magazzino; registro m di carico e scarico; **~skip**, nave v spola, n. di rifornimento; **~skuur**, deposito m, magazzino m; **~vorming** ⇒ VOORRAADOPGARING; *~vorming van reserve~*, costituzione v di scorte.

voorsie'ning, ^s approvvigionamento m, fornitura v; disposizione v, misura v; *~ maak vir*, provvedere a; *~s*, disposizioni v.

voor'skot, ^s (**-te**), pagamento m in anticipo; spese v anticipate; **~kapitaal**, capitale m di anticipazione; **~krediet**, credito m anticipato.

vraag, ^s (**vrae**), (AANVRAAG), domanda *v*; ~ *en aanbod*, d. ed offerta; ~ *na invoergoedere*, richiesta *v* d'importazione; ~ *van buitelandse goedere*, d. di merce straniera; *die ~ oorskry die aanbod*, la d. supera l'offerta; ~ **prys**, prezzo *m* di d., valore *m* d'acquisto; *effektiewe ~*, d. effettiva; *elastiese ~*, d. elastica; *lewendige ~*, d. animata; *normale ~*, d. normale; *standhoudende (standvastige) ~*, d. stabile; d. stazionaria.

vrag, ^s (**-te**), carico *m*; nolo *m*; ~ **in**, nolo in arrivo; ~ **uit**, nolo in partenza; ~ **agent**, agente *m* addetto al trasporto; ~ **geld**, (VERVOERKOSTE), spese di trasporto; ~ *geld(e) ontvang*, carico ricevuto; ~ **houer**, container *m*; cassa *v* mobile; ~ **houervervoer**, trasporto per containers; ~ **koste**; ~ **onkoste**, spese *v* di trasporto; ~ **motor**, camion *m*, autotreno *m*, tir *m*; ~ **permit**, licenza *v* di tr.; *abnormale ~ permit*, l. di trasporto per carico eccezionale; ~ **rekening**, conto *m* del trasporto merci; c. del carico; ~ **subsidie**, sovvenzioni *v* per spese di trasporto; ~ **tarief**, tariffa *v* del nolo; ~ **verbod**, (VRAGEMBARGO), embargo *m* nei trasporti; ~ **vry**, esente da nolo; *doorie ~*, nolo vuoto per pieno.

vry'stel, ^w (**-ge-**), esentare, esonerare; dispensare.

vrys'telling, ^s (**-e/-s**), (VERSKONING), esenzione *v*; franchigia *v*; ~ *van belasting* ⇒ BELASTINGVRYSTELLING; ~ *van (doeane)regte*, franchigia *v* doganale, esenzione da dazio.

W

waar'borg, **1** ^s (**-e**), (GARANSIE), garanzia *v*; copertura *v*; fideiussione *v*; ~ *van lenings*, g. di prestiti; ~ **fonds**, fondi *m* di garanzia; ~ **fooi**, commissione *v* di g.; ~ **krediet**, credito *m* di garanzia; ~ **maatskappy**, (EFFEKTETRUSTMAATSKAPPY, VOOGDYM.), società *v* fiduciaria; ~ **som**, deposito *m* cauzionale; ~ **stempel**, punzonatura *v* di controllo, marchio *m* di autenticità; ~ **transaksie**, operazione *v* di copertura; **2** ^w (**ge-**), autorizzare, legittimare, certificare; garantire; assicurare.

waardasie, ^s (**-s**), stima *v*; valutazione *v*; perizia *v*; ~ **stelsel**, metodo *m* di stima.

waar'de, ^s (**-s**), valore *m*; prezzo *m*; costo *m*; *belasbare ~*, v. imponibile; *eersteklas ~s* ⇒ EERSTEKLAS EFFEKTE; *gekapitaliseerde ~*, v. attuale; v. capitalizzato; *getakseerde ~*, v. tassato; *midde~*, (GEMIDDELDE W.), v. medio; *nominale ~*, (PARIWAARDE, SIGWAARDE), v. nominale, v. facciale; v. apparente; *reële ~*, v. reale; *vervangings~*, v. di sostituzione; *in ~ verminder (AFNEEM)*, svalutare, deprezzare; ~ *op oppervlakte-eenheid*, v. unitario della terra; *werklike ~*, v. effettivo; ~ **bepaling**, valutazione *v*, stima; ~ **daling**, svalutazione *v*; deprezzamento *m*; ~ **styging**, (WAARDEVERMEERDERING), aumento *m* di valore; ~ **vermindering**, deprezzamento *m*; ~ **verminderingtoelating**, quota *v* di ammortamento.

waardeer, ^w (ge-), valorizzare, stimare, periziare; **~baar**, ^b (-bare), valutabile, calcolabile; imponibile; **~der**, ^s (-s), perito *m*, stimatore *m*.

waar'merking, ^s certificazione *v*, autentica *v*.

week, ^s (weke), settimana *v*, sette giorni; **~verslag**, (WEEKLIKSE VERSLAG), relazione *v* (bollettino) settimanale.

wê'reld, **1** ^s (-e), mondo *m*; globo *m*; **2** ^b mondiale; **~ekonomie**, (INTERNASIONALE E.), economia *v* mondiale; **~handelsorganisasie** (WHO), Organizzazione Mondiale del Commercio (OMC); **~mark**, mercato *m* mondiale; **~prys**, prezzo *m* del mercato mondiale.

werk, ^s (-e), lavoro *m*; impiego *m*; **~loos**, disoccupato *m*; **~plan**, (BEDRYFSPLAN), piano *m* di l.; **~sooreenkoms**, contratto di l.; **~tuig**, strumento *m* di l.

wet, ^s (-te), legge *v*; decreto *m*; atto *m*; *~ van die afnemende meeropbrengs*, l. dei rendimenti decrescenti; *~ van vraag en aanbod*, l. della domanda e dell'offerta.

wet'lik, ^b (-e), legale, giuridico; statuario; *~e rentekoers*, saggio *m* legale d'interesse.

win'gerd, ^s (-e), vigneto *m*, vigna *v*.

wins, ^s (-te), utile *m*; profitto *m*; reddito *m*; tornaconto *m*; frutto *m*; **~deling**, partecipazione *v* agli utili, compartecipazione *v* agli utili; *~delende obligasie*, obbligazione *v* con partecipazione; **~delingsertifikaat**, certificato *m* di partecipazione agli utili; **~drempel**, punto *m* di pareggio; **~drempelgrafiek**, diagramma *m* di redditività; **~en-verliesrekening**, conto *m* profitti e perdite; **~gewende**, (RENDERENDE), ^b redditizio; vantaggioso; pro-

fittevole; *~gewende belegging*, investimento *m* remunerativo; **~gewendheid**, ^s redditività *v*; **~grens**, margine di guadagno; **~marge**, margine *m* di utile; *m.* di profitto; **~saldo**, (ONVERDEELDE WINS), profitti *m* indivisi; *deelgeregtigheid in die ~* ⇒ WINSDELING; *herbelegde ~*; *berinvesteerde ~*, reinvestimento *m* degli utili; *ingehoue ~te*; *teruggehoue ~*, profitti non distribuiti, utili trattenuti; *meevaller~*, utili *m* straordinari; *onuitgekeerde (onverdeelde) ~*, profitti non distribuiti; *papier~*, utile sulla carta; *skoon ~ maak*, chiarificare; guadagnare al netto; *suiwer ~*, profitto netto.

wis'sel, **1** ^s (-s), cambiale *v*, effetto *m*; assegno *m*; **2** ^w (ge-), cambiare (denaro); incassare; fluttuare (mercati); **~aar**, ^s (-s), (WISSELAGENT), agente *m* addetto ai cambi; cambista *m*; oscillatore *m*; cambiavalute *m*; **~agent** ⇒ WISSELAAR; **~baar**, ^b (-bare), intercambiabile; negoziabile; **~bank**, banca *v* di cambio; **~beweiding**, pascolo *m* rotazionale; **~bou**, rotazione *v* delle colture, avvicendamento delle c.; *~bou toepas*; *gewasse te ~*, cambiare colture; **~boustelsel**, sistema *m* rotazionale delle colture; **~brief**, cambiale *v*; **~diskonto** ⇒ DISKONTOKOERS; **~geld**, cambio *m*; **~handel**, commercio *m* dei cambi; **~handelaar** ⇒ WISSELAAR, WISSELAGENT; **~houer**, cambialista *m*; **~kantoor**, ufficio *m* cambi; **~koers**, tasso *m* di cambio; *eenvormige ~koers*, cambio uniforme; *stabiele ~koers*, tasso *m* di cambio stabile; **~portefulje**, effetti in portafoglio; *dokumentêre ~*; *gedokumenteerde ~*, tratta documentaria; *kort ~*; *sig~*, (WISSEL OP KORT SIG); *~ op kort termyn*, certificato *m* a breve sca-

denza; tratta *v* a vista; *prima* ~, effetto *m* privilegiato; *sig*~, tratta a vista.

wol, ^s lana *v*; ~**afval**, scarto *m* della l.; ~**ag'tig**, ^b (-e), lanoso, di l.; ~**bedryf**, industria *v* della l.; ~**beurs**, (WOLMARK), borsa *v* (mercato) della l.; ~**boer**, produttore *m* della l.; ~**boerdery**, azienda *v* adde-
detta alla produzione della l.; ~**stutskema**, schema *m* per il sostegno dei prezzi della l.; ~**waardeerder**, stimatore *m* della l., valutatore (perito) nel campo della l.; *gewaste* ~, l. ripulita; *vet*~, l. sudicia.

wyn, ^s (-e), vino *m*; ~**aksyns**, dazio *m* sul *v*.; ~**bedryf**, industria *v* vinicola; ~**belasting** ⇒ WYNAKSYN; ~**boer**, produttore *m* di *v.*, viticoltore; ~**boerdery**, viticoltura *v*; ~**bou** ⇒ WYNBOERDERY; ~**bouer**, viticoltore *m*; ~**distrik**, distretto (zona) adde-
detta alla viticoltura; ~**druif**, ~**druive**, uva *v* da vino; ~**invoerder**, importatore *m* di vini; ~**mark**, mercato *m* del vino, *m.* vinicolo; ~**plaas**, azienda *v* vinicola; *tenkverouderde* ~, *v.* invecchiato in botte.

ITALIAANS – AFRIKAANS

A

abbu|ono, *s.m.*, **(-oni)**, kwytskelding; ~ *di interessi*, rabat (afslag) op rente.

accantonamen|to, *s.m.*, **(-ti)**, opgelope aanspreeklikheid; opgelope verpligting.

accaparramen|to, *s.m.*, **(-ti)**, opkoping; ~ *di merce sul mercato*, beheersing (van markte).

accaparr|are, *w.*, **(-ato)**, opkoop.

accaparratore, *s.m.* ⇒ INCETTATORE.

acces|so, *s.m.*, **(-si)**, (ENTRATA), toegang; ~ *al capitale*, toegang tot kapitaal.

acconto, *s.m.*, gedeeltelike betaling; ~ *sui dividendi*, interimdividend, middeldividend; tussentydse dividend.

accord|are, *w.*, **(-ato)**, (CONCEDERE), toestaan; ~ *un credito (un prestito)*, 'n lening toestaan.

accor|do, *s.m.*, **(-di)**, ooreenkoms; ~ *di permuta*, (A. DI CAMBIO), ruilooreenkoms; ~ **commerciale**, handelsakkoord, handels-ooreenkoms; handelstraktaat; ~ *commerciale e dei pagamenti*, handels- en betalings-ooreenkoms; ~ *di compensazione*, klarings-ooreenkoms; ~ *di libero scambio*, vrye-handelsooreenkoms; ~ *di mercato* (A. DI COMMERCIO), handelsooreenkoms; ~ *di pagamento*, betalingsooreenkoms; ~ *di*

prezzo, (CONVENZIONE DI P.), prysooreenkoms; ~ *di sospensione*, moratorium; opskortingsakkoord; ~ *(convenzione) sui prodotti di base*, kommoditeitsooreenkoms; ~ **doganale**, doeane-ooreenkoms, tolooreenkoms; *comune* ~, (A. FATTO ASSIEME), onderlinge ooreenkoms.

accreditamento, *s.m.*, kredietverlening; ~ **netto**, netto-kredietverlening.

accredito, *s.m.*, (CREDITO), krediet; kreditering; ~ **bancario**, bankkrediet; *nota di* ~, kredietnota; *somma in* ~, kredietbedrag.

accumulazio|ne, *s.v.*, **(-ni)**, (CAPITALIZZAZIONE), ophoping; akkumulasie, opeenstapeling.

acquavite, *s.v.*, sterk drank; brandspiritus; ~ **di vino**, (BRANDY), Brandewyn.

acquiren|te, *s.m/v.*, **(-ti)**, koper; aankoper.

acquist|are, *w.* **(-ato)** ⇒ COMPRARE.

acqui|sto, *s.m.*, **(-sti)**, aankoop; verkryging; ~ *all'ingrosso*, groothandel-inkoop; ~ *non condizionato*, onvoorwaardelike aankoop; ~ **rateale**, huurkoop.

adatta|re, *w.* **(-ato)**, (ADEGUARE; ALLINEARE), aanpas, aansuiwer; ~ *i prezzi*, pryse aanpas; ~ **mento**, *s.m.*, aanpassing; aansuiwering; berekening; regstelling; ~ *mento dell'economia*, a. van die ekonomie.

addebit|are, *w.*, **(-ato)**, debiteer; belas; opdra; vra; ~ *le spese ad un conto*, debiteer (belas) onkoste in rekening; ~ **amento**, *s.m.* ⇒ DEBITO.

adegu|are, *w.* **(-ato)**, ⇒ ADATTARE; ~ *amento delle quote*, kwotawysiging, wysiging van kwotas.

aerodromo, *s.m.* ⇒ AEROPORTO.

aeropor|to, *s.m.*, **(-ti)**, lughawe; ~ **doganale**, internasionale l.

affar|e, *s.m.*, **(-i)**, besigheid; sake; ~ *di compensazione*, ruilhandeltransaksie; *cifra d'~i*, omset; *uomo d'~i*, sakeman; ~**ista**, (SPECULATORE), spekulant.

affitt|are, *w.*, **(-ato)**, huur (prendere in affitto); verhuur (dare in affitto); ~**o**, *s.m.*, huur; ~**o perpetuo**, ewigdurende h., deurlopende h.; *annullamento dell'~o*, huuropsegging; huurkansellering; *blocco degli ~i*, huurbepanking; *canone d'~o*, huurpag; *da ~are*, (IN AFFITTO), te huur; *dare in ~o*, verhuur; *durata dell'~o*, duur van huurkontrak; *livello del canone d'~o*, huurpeil; *prendere in ~*, huur; ~**u|ario**, *s.m.*, **(-ri)**, (LOCATARIO, FITTAVOLO), huurder; pagter.

agen|te, *s.m.*, **(-ti)**, agent, makelaar; ~ *addetto al trasporto (carico)*, vragagent; ~ *addetto all'esportazione*, uitvoermakelaar, uitvoeragent; ~ *delle assicurazioni*, (RAPPRESENTANTE D'ESPORTAZIONE), versekeringsmakelaar; ~ *di dogana*, doeane-agent; ~ *per la compra-vendita di beni immobili*, (A. IMMOBILIARE), eiendomsagent; eiendoms-makelaar.

agenzi|a, *s.v.*, **(-e)**, agentskap; ~ *di esportazione*, uitvoeragentskap; uitvoeragentuur; ~ **doganale**, doeaneagentskap, doeane-ekspediteur; ekspedisiekantoor.

aggio, *s.m.*, koersverskil, agio; premie.

agrari|o(-a), *b.*, **(-~/-e)**, (AGRICOLO), landbou-, agraries; landboukundig; *attrezzatura ~a*, landbougereedskap; landbou-

toerusting; *beneficio ~o*, landbou-kapitaal; *ai-clo ~o*, landbousiklus; *crisi ~a*, (CRISI DELL'AGRICOLTURA, C. AGRICOLA), landboukrisis; *depressione ~a*, (D. AGRICOLA), agrariese depressie, landboudepressie; *investimento ~o*, landboubelegging; *pianifica-zione ~a*, landboubeplanning; *popolazione ~a*, agrariese bevolking, boerebevolking, landboubevolking; *riforma ~a*, landbou-hervorming, agrariese hervorming.

agreste, *b.* ⇒ RURALE.

agricol|o(-a), *b.*, (AGRARIO), landbou-, agraries; landboukundig; *azienda ~a*, landboukundige onderneming; plaas; *azienda ~a collettiva*, gemeenskapsplaas; kollektiewe plaas; *calcolo dei prezzi ~i*, landbouprysoorsig; *cassa ~a*, (CASSA RURALE), landbank, boerebank; *censo (censimento) ~o*, landbousensus, landboutelling; *cooperativa ~a*, landboukoöperasie; *insediamento ~o*, landbounedersetting.

agricolt|ore, *s.m.*, **(-ori)**, (IMPRENDITORE; CONTADINO), boer; landbouer; ~**ura**, *s.v.*, landbou; boerdery (coltivazione); ~*ura a contratto*, kontrakboerdery; ~*ura collettiva*, gemeenskapsboerdery.

agro-economico(-a), *b.*, agro-ekonomies.

agro-industria, *s.v.*, agro-nywerheid.

aiuto, *s.m.* ⇒ ASSISTENZA.

alienare, *w.*, **(-ato)** ⇒ VENDERE.

aliquota, *s.v.*, ewematige deel, eweredige d.; opgaande d.; ~ **IVA**, BTW-koers.

alleva|re, *w.*, **(-to)**, (aan)teel; (uit)broei; ~**mento**, *s.m.*, teelt; beesboerdery, veetelery; ~ *di bestiame*, veeboerdery; *bestiame*

d'~, aanteeljee; *~ di struzzi*, volstruisboerdery; *azienda per l'~ del bestiame*, veeplaas; *azienda addetta all'~ del pollame*, pluimveeboerdery.

allocazio|ne, *s.v.*, **(-ni)**, (ATTRIBUZIONE; RIPARTIZIONE), toewysing; toekenning; omslag; toerekening.

al|odio, *s.m.*, eiendomsboedel.

ammasso, *s.m.*, opberging; *~ obbligatorio*, verpligte o.

amministrazio|ne, *s.v.*, **(-ni)**, (GERENZA), administrasie; bestuur.

ammont|are, *w.* **(-ato)** ⇒ SOMMA, IMPORTO; *~ richiesto*, aangewende bedrag, bestede b., gebruikte b.

ammortamento, *s.m.*, delging, amortisasie, uitwissing; *~ di un debito*, uitwissing van skuld; *~ netto*, netto waardevermindering; *condizioni di ~*, aflossingstermyn; *tabelle di ~*, delgings-tabel, aflossingstabel.

ammortizz|are, *w.*, **(-ato)**, delg; aflos; *~ un debito*, 'n skuld aflos (delg).

ammortizzazione, *s.v.*, afbetaling, aflossing.

analisi, *s.v.*, **(-)**, ontleding; *~ aziendale*, boerderyontleding; *~ dei costi*, (CONTABILITÀ ANALITICA), kosteberekening; *~ dei profitti lordi*, bruto marge ontleding; *~ della produzione*, produksieontleding; *~ statistica*, statistiese ontleding.

annata, *s.v.*, jaar; landboujaar.

anno, *s.m.*, jaar; *~ finanziario*, (ESERCIZIO F.), boekjaar, finansiële jaar; bedryfsjaar; *~ fiscale*, fiskale jaar, belastingjaar.

annuale, *b.*, jaar- (vir bepaalde jaar); jaarliks (elke jaar).

anticipo, *s.m.*, voorskot (van geld); *~ commerciale*, handelsvoorskot.

apparecchiatura, *s.v.* ⇒ ATTREZZATURA.

appalto, *s.m.*, kontrak.

appor|to, *s.m.*, **(-i)**, bate; *~i in natura*, bates in natura.

approvvigion|amento, *s.m.*, (ARRIVO; FORNITURA; RIFORMIMENTO), voorraad; *~are*, *w.*, **(-ato)**, lewer, verskaf; voorsien; *~are un mercato*, lewer produkte aan die mark.

area, *s.v.*, **(aree)**, gebied, area; *~ deficitaria*, tekortgebied; *~ di libero commercio*, (ZONA FRANCA, Z. DI LIBERO SCAMBIO), area van vryhandel, vryhandelsgebied; *~ di sovrapproduzione*, oorskotproduksie gebied, oorskot-area; surplusarea.

arretrato, **1** *s.m.*, **(-ti)**, (IMPORTO PENDENTE), agterstallige bedrag; **2** *b.*, agterstallig.

assegn|are, *w.*, **(-ato)**, (AGGIUDICARE, CONCEDERE), toeken; toewys; *~atario*, *s.m.*, toegewesene; gevolmagtigde, gemagtigde, regverkrygende; *~azione*, *s.v.*, toekenning; uitspraak; *~o*, *s.m.*, tjek; *~o circolare*, bankwissel; *~o familiare*, gesinstoelae; *~o vistato*, *~ a copertura garantita*, gemerkte tjek; gewaarborgde tjek (deur 'n bank).

assicur|are, *w.*, **(-ato)**, verseker.

assicurazio|ne, *s.v.*, **(-ni)**, versekering; *~ a breve termine*, korttermynversekering, *~ del raccolto*, oesversekering; *~ sui crediti*, kredietversekering; *~ per vecchiaia (anzianità)*,

ouderdomsversekering; ~ **agricola**, landbouversekering.

assistenza, *s.v.*, (AIUTO), bystand, hulp, steun; ~ **tecnica**, tegniese b.

associazio|ne, *s.v.*, (**-ni**), vereniging; genootskap; ~ *di categoria*, handelsvereniging, handelsassosiasie; ~ *di consumatori*, verbruikerskoöperasie; verbruikersvereniging; ~ *di credito rotativo*, omlopende krediet vereniging; ~ *europa di libero scambio (a.e.l.s)*, Europese Vryhandelssosiasie (e.v.a.); ~ *di agricoltori*, landbou-unie.

assortimen|to, *s.m.*, (**-ti**), sortering (van verskillende klasse).

asta, *s.v.*, veiling; *vendita all'~ (all'incanto)*, vendusie; verkoping; ~ *del bestiame*, veeverkoping

attivo, *s.v.*, (DISPONIBILITÀ FINANZIARIA), bate; ~ *i di portafoglio*, bates in portefeulje; ~ *i e passivi*, (ATTIVITÀ E PASSIVITÀ), bates en laste; ~ **sociale**, vennootskapsbates; maatskaplike bates.

attività, *s.v.*, (**-**), aktiwiteit; besigheid; ~ *agricola non commerciale*, nie-kommersiële landbou-aktiwiteit; ~ *non materiali*, ontasbare bates; ontasbare besittinge; ontasbare besit; ~ *principali*, kernbesighede.

attrezzatu|ra, *s.v.*, (**-re**), gereedskap; toerusting; ~ **agraria**, landbougereedskap; landboutoerusting.

aumen|to, *s.m.*, (**-ti**), verhoging; styging; opjaag; ~ *abusivo dei prezzi*, opjaag van pryse; ~ *annuale dei prezzi*, jaarlikse prysverhoging; ~ *del capitale*, kapitaalver-

meerdering; kapitaalophoping; ~ *dei dazi*, tariefverhoging, verhoging van doeaneregte; ~ *della produttività*, produksiestyging; produksievermeerdering; ~ *della tariffa*, tariefverhoging; ~ *di valore*, waardestyging; waardevermeerdering.

autenti|ca, *s.v.* (**-che**), ⇒ CERTIFICAZIONE.

autoapprovvigionamen|to, *s.m.*, (**-ti**), ⇒ AUTOSUFFICIENZA.

autocompensazio|ne, *s.v.*, (**-ni**), selfaflossend; selflikwiderend.

autorità, *s.v.*, (**-**), owerheid; gesag; ~ *adette al controllo dei prezzi*, prysbeherende gesag; ~ *doganali*, doeanewerhede.

autorizzazio|ne, *s.v.*, (**-ni**), vergunning, permit; volmag; ~ *d'importazione* (LICENZA D'IMP.), invoervergunning, invoerpermit.

autosufficien|te, *b.*, selfgenoegsaam, selfonderhoudend; selfversorgend; ~ **za**, *s.v.*, (AUTOAPPROVVIGIONAMENTO); selfgenoegsaamheid; selfonderhouding; selfversorging.

avallo, *s.m.* ⇒ FIDEIUSSIONE.

avan|zo, *s.m.*, (**-zi**), (ECCEDENZA), oorskot, oormaat.

avvalor|are, *w.*, (**-ato**), vermeerder die waarde; waarde toevoeg.

azien|da, *s.v.*, (**-de**), plaas, boerdery; ~ **frutticola**, vrugteplaas; ~ *adetta all'allevamento del bestiame*, veeplaas; ~ *avicola*, pluimveeboerdery; ~ **agricola**, landboukundige onderneming; plaas (*alg.*); ~ *agricola collettiva*, gemeenskapsplaas; kollektiewe plaas; ~ *agricola individuale*, eenmansplaas; ~ **cooperativa**, koöperatiewe plaas; ~ **orticola**, groenteplaas; ~ **vinicola**, wynplaas; ~ **vale**, *b.*, boerdery-; *direzione ~le*, boer-

derybestuur; *pianificazione ~ale*, plaasbeplanning.

azio|ne, *s.v.*, (**-ni**), (TITOLO), aandeel (-ele); *~e al portatore*, toonderaandeel; **~ario**, *b.*, aandeel-; van aandeel; *certificato ~ario*, aandeelsertifikaat; **~e gratuita**, bonusaandeel; **~e ordinaria**, gewone aandeel; *~i del personale*, personeelaandeel; aandeel van personeel; *~i di fondazione di una società*, bedryfsbelegging; *~i di garanzia*, vereiste aandeel; *~i privilegiate*, voorkeuraandeel; *emissione gratuita di ~i*, emissie van bonusaandeel; uitgifte van b.; *sottoscrizione di ~i*, inskrywing op aandeel, intekening op a.; **~ista**, *s.m.*, aandeelhouer.

B

ban|ca, *s.v.*, (**-che**), bank; **~ commerciale**, handelsbank; **~ cooperativa**, koöperatiewe bank; *~ di cambio*, wisselbank; *~ di credito agrario (agricolo)*, landboukredietbank; plaasverbandebank; boereleenbank; *~ di credito ipotecario*, landbverbandebank; hipoteekbank; *~ di stato*, staatsbank; **~ registrata**, geregistreerde bank; *~ sudafricana di credito agricolo*, Land- En Landboubank van Suid-Afrika; **~ario(-a)**, *b.*, bank-; *compensazione interbancaria*, bankverrekening.

bancarotta, *s.v.*, (FALLIMENTO), bankrotskap, fallissement, insolvensie.

banchi|na, *s.v.*, (**-ne**), kaai; *franco ~*, vanaf kaai; van die kaai; van die wal.

baratt|are, *w.* (**-ato**) ⇒ PERMUTARE.

bara|tto, *s.m.*, (**-tti**), (CAMBIO; PERMUTA), ruilhandel.

ben|e, *s.m.*, (**-i**), goed; **~ allodiale**, allodiale g., eiendomsg.; **~ economico**, ekonomiese g.; **~eficiario**, *s.m.*, begunstigde; **~eficio**, *s.m.*, voordeel; **~eficio agrario**, landboukapitaal; **~ immobile**, vaste eiendom; vasgoed; onroerende g.; **~ immobile**, (PROPRIETÀ IMMOBILIARI), vaste eiendom; vasgoed; onroerende goed; **~ mobile**, losgoed; roerende g.; *~i commerciali esportabili*, uitvoerbare goedere; *~i dei consumatori*, verbruikersgoedere; *~ di consumo*, bedryfsvoorraad; *~ di investimento*, kapitaalgoedere; **~i immobili**, (PROPRIETÀ IMMOBILIARE), goedere besit; materiële bates; m. besittinge; reële bates; r. besittinge; vasgoed; vaste eiendom; onroerende goed; **~i materiali**, materiële aktiewiteit; m. bates; m. besittinge; **~i mobili**, roerende goed, losgoed; eie besittinge; eie bates; **~i reali** (PATRIMONIO TANGIBILE), tasbare bates; **~i strumentali**, kapitaaltoerusting.

bestiame, *s.m.*, vee; lewendehawe; *privilegio sul ~*, pandreg op lewende hawe.

bilan|cio, *s.m.*, (**-ci**), balans; saldo; **~ annuale**, jaarlikse balansstaat; **~ attivo**, voordelige saldo; **~ commerciale**, handelsbalans; balansstaat; finansiële staat; *~ dei capitali*, kapitaalbalans; *~ dei pagamenti*, betalingsbalans; *~ dei servizi*, dienstebalans (betalingbalans); *~ dell'azienda agraria*, plaasbegrotingstaat; *~ delle vendite*, balansverkoop; *~ di chiusura*, eindsaldo; *~ di*

esercizio, bedryfsbegroting; ~ *di verifica*, proefbalans; ~ **globale**, globale begroting; ~ *non attribuito*, ontoegekende balans; ~ **preventivo**, begroting; ~ *preventivo dell'azienda agricola*, plaasbegroting; boerderybegroting; ~ *preventivo dell'operazione*, prestasiebegroting; ~ **provvisorio**, voorlopige balansstaat; ~ **prudente**, matige raming; raming aan die lae kant; ~ **statale**, staatsbegroting; *fare il ~ preventivo*, (PIANO DI FINANZIAMENTO), begroot.

bilaterale, *b.*, bilateraal, tweesydig.

boicotta|ggio, *s.m.*, boikot; ~ **re**, *w.*, boikot.

bonifi|ca, *s.v.*, (-che), landherwinning; ~ **agraria**, grondherwinning; ~ *di terreni incolti*, landaanwinning; ~ **idraulica**, (PROSCIUGAMENTO DI TERRENI PALUDOSI), herwinning van moerasgronde.

bonifi|co, *s.m.*, (-ci), oordrag; ~ *con assegno bancario*, oordrag deur middel van tjek.

bors|a, *s.v.*, (-e), aandelebeurs; ~ **merci**, produktebeurs; ~ **valori**, (MERCATO AZIONARIO), aandelemark, effektebeurs; ~ *dei cereali (del grano)*, (MERCATO DEL GRANO), graanbeurs; koringbeurs; ~ *del cotone*, katoenbeurs; koringbeurs; ~ *della gomma*, rubberbeurs; ~ *della lana*, wolmark; wolbeurs; ~ *dello zucchero*, suikerbeurs; ~ *dell'olio*, oliebeurs.

Brandy, *s.m.*, (ACQUAVITE DI VINO), Brandewyn.

brevet|to, *s.m.*, (-ti), patent; ~ **europeo**, Europese p.

buonuscita, *s.v.*, sleutelgeld.

C

calamità, *s.v.*, (-), ramp; ~ **nazionale**, nasionale r.

calcolo, *s.m.*, (-i), berekening; ~ *della redditività sociale*, berekening van maatskaplike winsgewendheid; ~ *delle spese*, kosteberekening.

cambiale, *s.v.*, (-i), (EFFETTO; ASSEGNO; VAGLIA CAMBIARIO), wissel; bankwissel; ~ **estera**, buitelandse w.

cam|bio, *s.m.*, (-bi), ruil; wisselkoers, valuta; ~ **estero**, buitelandse valuta; ~ **uniforme**, eenvormige wisselkoers.

camer|a, *s.v.*, (-e), kamer; ~ *di Commercio*, K. van Koophandel; ~ *di Commercio Internazionale*, Internasionale Kamer van Koophandel (IKK); ~ *frigorifera*, (CELLA FR.; MAGAZZINO FR.), koelkamer; ~ *Sudafricana per gli Affari*, Suid-Afrikaanse Besigheidskamer (SABEK).

camion, *s.m.*, (-), (AUTOTRENO, TIR), vragmotor.

campagna, *s.v.*, (-e), oesseisoen; ~ **ce-realicola**, graanseisoen; ~ **pubblicitaria**, reklame-veldtog; advertensie-v.

campestre, *b.* ⇒ RURALE.

capital|e, *s.m.*, (-i), kapitaal; ~ *a lungo termine*, langtermynkapitaal; ~ **azionario**, aandelekapitaal; ~ *azionario redimibile*, aflosbare aandelekapitaal; ~ **circolante**,

vlottende kapitaal; bedryfskapitaal; ~ *di anticipazione*, voorskotkapitaal; ~ *di credito*, geleende fondse; ~ *di dotazione*, kapitalizazione, kapitaalskenking; ~ *di esercizio (agrario)*, bedryfskapitaal; ~ *di esercizio; ~ agrario*, bedryfskapitaal; ~ *di immobilizzo*, goederekapitaal; reële kapitaal; materiële kapitaal; stoflike kapitaal; ~ *di rischio*, risikodraende kapitaal; risikokapitaal; waagkapitaal; ~ *di sviluppo*, ontginningskapitaal; ontwikkelingskapitaal; uitbreidingsk.; ~ *effettivo netto*, eie kapitaal; aandeelkapitaal; ~ *estero*, buitelandse kapitaal; ~ *fisso*, vaste kapitaal, permanente kapitaal; ~ *fondiaro*, landkapitaal, grondkapitaal; ~ *fruttifero*, aangewende kapitaal; ~ *immobiliare*, (IMMOBILIZZAZIONE), vaste kapitaal; vaste bates; kapitaal op grondbesit; vaste eiendomskapitaal; ~ *giacente*; ~ *infruttifero*, onaangewende k.; ~ *immobilizzato*, vasgelegde kapitaal; ~ *improduttivo*, ledige kapitaal; ~ *industriale*, nywerheidskapitaal; ~ *infruttifero*, onproduktiewe kapitaal; ~ *iniziale*, aanvangskapitaal; ~ *mutuato*, geleende kapitaal; ~ *nazionale*, binnelandse k., ~ *non richiamato*, ongestorte k.; onopgevraagde k.; ~ *non versato*, onopgevraagde (ongestorte) k.; ~ *privato*; ~ *proprio*, eie k.; ~ *proprio*; ~ *netto*, gewone aandeel; ~ *richiamabile*, oproepbare k.; opvorderbare k.; ~ *semi fisso*, halfvaste k.; ~ *sociale*, maatskaplike k.; vennootskapsk.; bedryfsk.; aandeelk. van 'n maatskappy (of maatskappyeffekte); ~ *sociale rimborsato*, terugbetaalde aandeelk.; ~ *sottoscritto*, geplaaste k.; uitgegewe k.; ~ *i a risparmio*, spaark.; ~ *i freschi*, nuwe k., ~ *i mobili*, ro-

erende k.; ~ *i di avviamento*, kapitaalfonds; ~ **vivo** ⇒ LIQUIDITÀ; *perdita di ~* ⇒ MINUSVALENZA; *previsione del fabbisogno di ~*, kapitaalbegroting; ~ **ista**, s.m/v., kapitalis; kapitalisties (b.); ~ **izzare**, w., (-ato), kapitaliseer; in geld omsit; ~ **izzazione**, s.v., kapitalisasie; kapitalisering; ~ *izzazione del lavoro*, kapitalisering van arbeid, kapitalisasie van arbeid.

carezza, s.v., (PENURIA), tekort; ~ *della bilancia commerciale*, tekort op die handelsbalans.

caricare, w., (-ato), (GRAVARE; IPOTECARE), vra; las; debiteer.

cari|co, s.m., (-chi), vrag; koste (AGGRAVIO); ~ **generale**, (MERCANZIA VARIA), gemengde lading; ladingstuk-goedere; ~ **ricevuto**, vraggeld(e) ontvang.

carne, s.v., (-i), vleis; ~ *in scatola*, ingemaakte v.

caseifi|cio, s.m., (-ci), kaasfabriek.

cassa, s.v., (CONTANTE), kas; kontant; ~ **agricola**, landbank; ~ **di risparmio**, spaarbank; ~ **pensioni**, ouderdomsvoorsieningsfonds, pensioenfonds, ouderdomvoorsorg; ~ **prestiti**, (SOCIETÀ DI CREDITO), leenbank, voorskotbank; ~ **rurale**, (BANCA AGRICOLA, CASSA AGR.), boerebank, landboubank, plattelandse bank.

cata|sto, s.m., (-sti), grondregister.

catena, s.v., ketting; ~ *al dettaglio*, kleinhandelketting; ~ *di mercato*, bemarkingsketting; ~ *di produzione*, produksiebaan; produksieweg.

cauzione, s.v., (GARANZIA FISSA), borgakte; borgstelling; getrouheidsversekering; borgtogv.; ~ **doganale**, doeaneverband.

censimento, *s.v.* ⇒ CENSO.

censo, *s.m.*, (CENSIMENTO), sensus, telling; ~ **agricolo**, landbousensus, landboutelling.

certifica|to, *s.m.*, (-ti), sertifikaat; ~ *di partecipazione agli utili*, winsdelingsertifikaat; ~ *a breve scadenza*, kort wissel, sig-wissel, wissel op kort sig; wissel op kort termyn; ~ **azionario**, aandeelsertifikaat; ~ **d'esportazione**, uitvoersertifikaat; ~ *di deposito*, depositobewys; ~ **d'importazione**, invoerpermit; ~ **d'origine**, sertifikaat van herkoms/oorsprong, herkomssertifikaat; ~ **obbligazionario**, skuldbrief; ~ **zione**, *s.v.*, (AUTENTICA), waamerking.

cespit|e, *s.v.*, (-i), aktiewe bates, aktiewe besittings; produktiewe bates; ~ **i congelati**, bevrore bates.

chiarific|are, *w.*, (-ato), (GUADAGNARE AL NETTO), skoon wins maak.

ciclo, *s.m.*, siklus, kringloop; ~ **agrario**, landbousiklus; ~ *dei prezzi*, pryssiklus; ~ **economico**, ekonomiese kringloop; ekonomiese siklus.

C.I.F. (COSTO COMPRESO ASSICURAZIONE E NOLO), K.V.V. (Kosprys, Versekering en Vrag).

classe, *s.v.*, (-si), (CATEGORIA DI PRODOTTI), graad.

clausola, *s.v.*, (-e), klousule; verordening; ~ **addizionale**, (CODICILLO), aanhangsel, bygevoegde klousule, toevoegsel, toegevoegde klousule; ~ **generale**, omvattende klousule; ~ *del contratto*, kontrakklousule; ~ *della nazione più favorita*, meesbegunstigingsklousule; ~ *di penale*, strafbepaling; strafklousule; ~ *di salvaguardia*, ontsnappingsklousule; onttrek-

kingsklousule; ~ *di salvaguardia (C.E.E.)*, beskermingsklousule (EG).

client|e, *s.m/v.*, (-i), (COMMITTENTE), klant, kliënt; koper; afnemer; ~ **ela**, *s.v.*, klandisie; *supporto alla ~*, klandisiesteun, klantesteun.

coaffittu|ario, *s.m.*, (-ari), medehuuder.

coefficiente, *s.m.*, (-nti), koëffisiënt, verhouding; ~ *di accantonamento*, reserwekoëffisiënt; reserweverhouding; ~ *di accantonamento*, reserwekoëffisiënt; reserweper-sentasie; reserwesyfer, reserweverhouding; ~ *di attuazione*, prestasiekoëffisiënt; prestasieverhouding, ~ *di esercizio*, bedryfskoëffisiënt; besettingskoëffisiënt; eks-ploitasiekoëffisiënt; ~ *di finanziamento*, leningskoëffisiënt; leningsverhouding; ~ *di liquidità*, kontantverhouding; kasreserweverhouding; verhouding van kontant tot deposito's; ~ *di produzione*, produksie-indeks.

collettivi|simo, *s.m.*, kollektiwisme; ~ **ista**, ~ **istico**, *b.*, kollektiwis; kollektiwisties.

colo|no, *s.m.* (-ni) ⇒ CONTADINO; ~ *parziale*, deelboer.

coltiva|re, *w.*, (-to), boer, die boerdery beoefen; bebou; bewerk; ~ **zione**, *s.v.*, (RACCOLTO), saaiboerdery.

coltur|a, *s.v.*, (-e), gewas; ~ *di campo*, akkerbou; ~ *per l'esportazione*, uitvoergewas; *rotazione delle ~e*, (AVVICENDAMENTO DELLE c.), wisselbou.

comita|to, *s.m.*, (-ti), komitee; ~ *esecutivo*, uitvoerende k.

commercial|e, *b.*, handeldrywend; handels-; *accordo ~*, handelsakkord, han-

delooreenkoms; handelstraktaat; *accordo* ~ *dei pagamenti*, handels- en betalings-ooreenkoms; *anticipo* ~, handelsvoorskot; *banca* ~, handelsbank; *bilancio* ~, handelsbalans; balansstaat; finansiële staat; *cooperativa* ~, handelskorporasie; *corrente* ~, (C. DI SCAMBIO), afsetkanaal; handelskanaal; *diritto* ~, handelsreg; *effetto* ~, (CAMBIALE, LETTERA DI CAMBIO), handelswissel; bedryfswissel; *embargo* ~, handelsembargo; *fattura* ~, handelsfaktuur; *lettera* ~, handelsbrief; *lettera* ~ *di credito*, handelskredietbrief; *magazzino* ~, handelswinkel; *margin* ~, handelsmarge; *navigazione* ~, koopvaardy; *politica* ~, handelsbeleid; *restrizione* ~, beperkte (ingekorte) handel, handelsbeperking; *revisione* ~, handelsoorsig; *trattato* ~ *e*, handelsakkord, handelsooreenkoms; **~izzazione**, *s.v.*, (MARKETING, SCIENZA DEL MERCATO), bemarking; *~izzazione di prodotti agricoli*, (COMMERCIALIZZAZIONE AGRICOLA, MARKETING DI PR. AGR.), landboubemarking.

commerciante, *s.m.*, (-nti), handelaar; ~ *al minuto*, kleinhandelaar; ~ *all'ingrosso*, (GROSSISTA), groothandelhaar; ~ *di bestiame*, beeskoper; veekoper; veehandelaar.

commerciare, *w.*, (-ato), (FARE IL COMMERCIANTE), handeldryf; sake doen; **~ale**, *b.*, handels-; kommersieel(-siële); *crisi* ~ *ale*, handelskrisis.

commercio, *s.m.*, (-ci), handel; ~ **agricolo** (SCAMBIO, MOVIMENTO DI MERCI A.), handel in landbouprodukte; ~ **al minuto**, kleinhandel; ~ **all'ingrosso**, groothandel; ~ **bilaterale**, bilaterale handel; ~ **estero**,

buitelandse handel; ~ **internazionale**, internasionale handel; ~ **interno**, (SCAMBI INTERNI, MERCATO INTERNO, MERCATO NAZIONALE) binnelandse handel; ~ *del bestiame*, handel in lewendehawe; ~ *di esportazione*, uitvoerhandel; ~ *di importazione*, invoerhandel; ~ *di prodotti agricoli*, handel en bemarking van landbou produkte; ~ *e industria*, handel en nywerheid; ~ *per intermediari*, tussenhandel.

commissario, *s.m.*, (-ri), kommissieagent.

commissio[n]e, *s.v.*, (-ni), (PROVVIGIONE), kommissie; loon; ~ *di controllo agrario*, landboubeheerraad; ~ *di garanzia*, waarborgfoo.

committen[te], *s.m.* (-ti) ⇒ CLIENTE.

compagnia, *s.v.*, (ie), (SOCIETÀ), vereniging; gemeenskap; ~ *d'assicurazioni*, versekeringsmaatskappy.

compartecipazione, *s.v.*, medevenootskap; ~ *agli utili*, winsdeling; deelgeregtigheid in die wins; ~ *di responsabilità*, gesamentlike verantwoordelikheid.

compensazione, *s.v.* ⇒ SOSTITUIBILITÀ; ~ **interbancaria**, bankverrekening; *accordo di* ~, klaringsooreenkoms; *affare di* ~, ruilhandelstransaksie; *auto*~, selfaflossend; selflikwiderend; *credito in* ~, kompenserende krediet, teenvorderende krediet; *dazio di* ~, kompenserende reg, kontrareg; retorsiereg, teenreg; *tassa di* ~, (DIRITTO COMPENSATIVO), kompenserende belasting.

compr[are], *w.*, (-ato), (ACQUISTARE), koop; ~ *a cancello chiuso*, lomp en stomp koop; die hele boel koop; ~ *a rate*, koop deur afbetaling in paiemente.

comproprietà, *s.v.*, (-), (PROPRIETÀ COMUNE), gesamentlike besit; medebesit; ~à *delle terre*, mede-eienaarskap van gronde; ~**ario**, *s.m.*, mede-eenaar; medebesitter.

comunità, *s.v.*, (-), ~ *di stati indipendenti (csi)*, commonwealth, gemenebes; statebond; ~ *Economica Europea (CEE)*, Europese Ekonomiese Gemeenskap (EEG); ~ *Europea*, Europese Gemeenskap (EG).

concedente, *s.m.* (-nti), ⇒ CONCESSORE.

conceria, *s.v.*, (-rie), looiery.

concessionario, *s.m.*, (-ari), (ASSEGNATARIO; BENEFICIARIO), bemarker; begiftigde; bevoordeelde; konsessionaris; ontvanger; ~e *condizionata*, voorwaardelike toekening; ~e *di credito*, kredietvoorsiening; ~e *in affitto*, huurkontrak; huurooreenkoms.

concessore, *s.m.*, (-ori), (CONCEDENTE), begiftiger; gewer; skenker.

conciatura, *s.v.*, looi.

concorrenza, *s.v.*, mededing; ~enza *leale*, onbillike (onbehoorlike) konkurrensie; onregverdige (onregmatige) mededinging; ~enziale, *b.*, (COMPETITIVO), mededingend; ~ere, *w.*, (-rso), meeding.

condizione, *s.v.*, (-oni), voorwaarde; ~i *di ammortamento*, aflossingstermyn; ~i *di consegna*, afleweringvoorwaardes; leweringvoorwaardes; ~i *di credito*, kredietvoorwaardes; ~i *di pagamento*, betalingsvoorwaardes; ~i *normali di prestito*, gestandaardiseerde leningspakket.

condotta, *s.v.*, (LINEA; POLITICA), beleid.

conduttore, *s.m.*, (-ori), (C. DI AZIENDA), plaasbestuurder; boer.

conduzione, *s.v.*, (AMMINISTRAZIONE; DIREZIONE; GESTIONE), bestuur; ~ *di un fondo*, landgoedbestuur; ~ *agricola in affitto*, gehuurde boerdery; ~ *diretta*, direkte bestuur.

confezionamento, *s.m.*, (IMBALLAGGIO), verpakking; ~ *della frutta*, vrugteverpakking.

consegnare, *w.*, (-ato), lewer; verskaf; voorsien.

consiglio, *s.m.*, (-gli), raad; ~ *sulla ricerca agraria*, landbounavorsingsraad.

consorzio, *s.m.*, (-zi), konsortium; unie; trust; ~ **agrario**, landbou unie; ~ **bancario**, sindikaat; ~ **finanziario** (S. DI EMISIONE), onderskryfssindikaat; ~ *per investimenti*, effektebelegging; effeketrust.

consulente, *s.m/v.*, (-nti), konsulent, konsultant, raadgewer; ~ **agrario**, landboukonsulent(-konsultant), landboukundige raadgewer; ~ *di marketing*, (C. ADDETTO ALLA COMMERCIALIZZAZIONE), bemarkingsadviseur.

consumatore, *s.m.*, (-ri), *s.v.*, (UTENTE), verbruiker; ~ **finale**, uiteindelijke v.

consumatrice, *s.v.*, (-ci) ⇒ CONSUMATORE.

consumo, *s.m.*, (-i), verbruik; ~ **alimentare**, voedselverbruik; ~ **annuo**, jaarverbruik; jaarlikse verbruik; ~ *di capitale*, kapitaalvertering; ~ *di derrate*, verbruik van voedingstowwe; ~ *di prodotti agricoli*, verbruik van landbouprodukte; ~ **individuale** ⇒ C. PRO CAPITE; ~ **interno**, binnelandse verbruik; ~ **pro capite**, verbruik per capita; v. per hoof, per-capita v.; *crisi di ~*, verbruikskrisis; *principali generi di ~*, stapelartikels; stapelgoedere, stapelprodukte.

contabil|e, *s.m.*, **(-i)**, (RAGIONIERE), boekhouder; ouditeur; rekenmeester; rekeningkontroleur; **~ità**, *s.v.*, rekeningkunde; boekhouding; afrekening; reken(ing)wese; **~ità agricola**, plaasboekhouding; plaasrekeningkunde; **~ità a partita doppia**, dubbelinskrywings-boekhouding; **~ità a partita semplice**, enkelboekhouding; **~ità dei costi di produzione**, produksiekoste boekhouding; **~ità nazionale**, nasionale boekhouding; **~ità per competenza**, oploopbasis, oploopgrondslag.

contad|ino, *s.m.*, **(-ni)**, (COLONO; AGRICOLTORE), boer.

cont|ainer, *s.m.*, **(-)**, (CASSA MOBILE), vraghouer.

contant|e, *s.m.*, **(-i)**, kontant; kas; **~i a vista**, oproepgeld; **~i e credito**, kontant en krediet; **~i in cassa**, kontant voorhande; kontant in kas.

contingent|amento, *s.m.*, kwotastelsel.

contingen|te, *s.m.*, **(-ti)**, kwota; **~ bilaterale**, bilaterale kwotas; **~ d'exportazione**, uitvoerkwota, uitvoerkontingent; **~ d'importazione**, invoerkwota; invoerkontingent; **~ globale**, globale k.; wêreldkwota; **~ tariffario**, tariefkwota.

cont|o, *s.m.*, **(-i)**, rekening; **~ attivo**, (C. VERSO CLIENTE, CREDITI CORRENTI), diverse debiteure; ontvangbare rekenings; **~ aziendali**, (CONTO DELL'ESERCIZIO) plaasrekening, bedryfsrekening; **~ bestiame**, lewendehawe rekening; **~ bloccato**, geblokkeerde deposito; **~ cassa**, kontantkapitaal; **~ congiunto**, (COINTESTAZIONE DI CONTO), gemeenskaplike rekening; gesamentlike r.; **~ creditore**, kredietrekening; (C. IN AVERE), krediteurs-

rekening; (C. IN AVERE), krediteurs-rekening; **~ debitori**, (C. IN DARE), debiteurrekening; **~ (di) terzi**, derde persoonsrekening; **~ dei profitti e delle spese**, inkomstebestedingrekening; **~ del trasporto merci**; **~ del carico**, vragrekening; **~ delle entrate**, (C. DEGLI INCASSI), inkomsterekening; **~ dell'esercizio**, bedryfsrekening; eksploitasierekening; **~ di credito**, ope rekening; **~ di liquidità**, likwiditeitsrekening; **~ macchine e attrezzi**, masjienerie en toerusting rekening, r. van m. en t.; **~ magazzino**, effekterrekening; voorraad-rekening; **~ passivo**, (DEBITO VERSO FORNITORE, DEBITO CORRENTE), diverse krediteure; betaalbare rekenings; **~ patrimoniale**, kapitaalrekening (betalingbalans); **~ profitti e perdite**, wins-en-verliesrekening; **~ sussidiario**; (C. AUSILIARIO), hulprekening (filiaal); **~ vendite**, verkooperekening; **verifica dei ~i**, (REVISIONE DEI CONTI), oudit; **giro ~**, oordragrekening; **in ~**, op rekening.

contrabbando, *s.m.*, (TRAFFICO ILLECITO), swart mark.

contratt|o, *s.m.*, kontrak; **~ a cottimo**, stukwerkkontrak; **~ a termine**, (C. PER CONSEGNA A TERMINE), termynkontrak; **~ agricolo**, landboukontrak; **~ bilaterale**, bilaterale k.; **~ collettivo**, groepkontrak; **~ di affitto**, huurkontrak; **~ di credito negoziabile**, verhandelbare toonderobligasie; **~ di fornitura**, afleweringkontrak; **~ di lavoro**, werkooreenkoms; arbeidskontrak; werkooreenkoms; **~ in prestito**, leningsooreenkoms; **~ tacito**, afleibare (vanselfsprekende) ooreenkoms; **rescindere un ~**, 'n kontrak opsê; **stipulare un ~**, kontrak opstel.

contribu|to, *s.m.*, bydrae; **~ire**, *w.*, 'n bydrae lewer.

controll|are, *w.*, (-ato), beheer hou, kontroleer; **~o**, *s.m.*, beheer; *~o dei cambi*, deviesebeheer; valutabeheer; *~o dei prezzi*, prysbeheer; *~o dei tassi d'interesse*, rentekoersbeheer; *~o delle importazioni*, invoerbeheer; *~o dell'esportazione*, uitvoerbeheer; *~o dell'inflazione*, beheersing van die inflasie; inflasiebeheersing; *~o dell'offerta*, (OFFERTA MANOVRATA), aanbod-beheer; *~o di qualità*; *~o qualitativo*, gehaltebeheer; **~o doganale**, doeanetoesig; doeanekontrolle.

controvalore, *s.m.*, ruilwaarde; koerswaarde.

convenzione, *s.v.*, (ACCORDO), konvensie; *~ (accordo) sui prodotti di base*, kommoditeitsooreenkoms.

convertibil|e, *b.*, convertibilità limitata, omsitbaar; inwisselbaar; **~ità**, *s.v.*, omsetbaarheid; inwisselbaarheid; *~ità della valuta*, omsitbaarheid van valuta; *~ità integrale*, (PIENA CONVERTIBILITÀ), volledige inwisselbaarheid.

cooperati|va, *s.v.*, (-ve), koöperasie; **~ agricola**, landboukoöperasie; **~ commerciale**, handelskorporasie; *~ d'acquisto*, lopende koöperasie, aankopevereniging; *~ di commercializzazione agricola*, afsetkoöperasie in die landbou; *~ di consumatori*, verbruikerskoöperasie; *~ di consumo*, verbruikerskoöperasie; koöperatiewe winkel; koöperasie winkel; *~ di credito*, kredietvereniging, koöperatiewe kredietvereniging, kredietkoöperasie; *~ di mercato*, afsetkoöperasie;

verkoopskoöperasie; *~ di mercato* (ACQUISTO E VENDITA), afsetkoöperasie; bemarkingskoöperasie; *~ di risparmio*, koöperatiewe besparingsvereniging; *~ di vendita*, verkoopkorporasie.

copertura, *s.v.*, termyndekking, d. op termyn.

corrente, **1** *s.v.*, stroom; kanaal; **2** *b.*, lopend; **~ commerciale** (C. DI SCAMBIO), afsetkanaal; handelskanaal.

cost|o, *s.m.*, (-i), kosprys (PREZZO); koste; **~i congiunti**, gesamentlike koste; **~i costanti**, konstante koste; **~i crescenti**, stygende (toenemende) koste; **~i decrescanti**, dalende koste; *~i di commercializzazione*, c. di smercio, bemarkingskoste; *~i di distribuzione*, distribusiekoste, verspreidingskoste; *~i di esercizio*, (SPESE CORRENTI), bedryfskoste; bedryfsuitgawes; eksploitasiek.; lopende k.; *~i di gestione*, onderhoudskoste; insetkoste; *~i di manutenzione*, onderhoudskoste; *~i di riferimento*, doelkoste; *~i di riproduzione*, reproduksiekoste; **~i effettivi**, reële koste; werklike koste; **~i finanziari**, finansieringskoste; **~i fissi**, vaste koste; **~i giustificabili**, toerekenbare koste; **~i invisibili**, onsigbare koste; onsigbare uitgawes; **~i marginali**, marginale koste; **~i presunti**, gebeurlike laste; voorwaardelike laste; **~i variabili**, veranderlike koste; **~o assegnato**, toegewese koste; **~o capitale**, kapitaalkoste; *~o d'esercizio*, lopende koste; bedryfskoste; *~o d'immagazzinamento*; *~o di conservazione*, opslagkoste, bergingskoste; *~o dei fattori di produzione*, faktorkoste; *~o del credito*, leningskoste; *~o*

del prestito, leningskoste; *~o della manodopera*, arbeidskoste; *~o di commissione*, bedieningskoste; bedieningsstarief; *~o di distribuzione*, prysmarge; pryspeiling; prysverskil; *~o della produzione*, produksiekoste; voortbrengingskoste; koste van vervaardiging (van produksie); *~o di rimpiazzo*, vervangingskoste; *~o di riscossione*, invorderingskoste; *~o di sottoscrizione*, onderskrywingskoste; *~o per acro*, koste per akker; *~o per ora*, koste per uur; **~o previsto**, toegelate koste; toegestane koste; erkende koste; **~o reale**, reële prys; *~o sul tasso di rendimento*, opbrengskoerskoste; **~o unitario**, eenheidskoste; onderaandeelkoste; *ridurre i ~i*; (FARE TAGLI ALLE SPESE), koste sny; *ripartizione dei ~i*, kosteverdelings.

credit|o, s.m., (-i), krediet; *~ a breve scadenza*, kort krediet; korttermynk.; krediet op kort termyn; **~ agevolato**, gesubsidieerde krediet; *~ agricolo a breve termine*, korttermyn landboukrediet; **~ agrario**, landboukrediet; *~ agricolo a lungo termine*, langtermyn landboukrediet; *~ ai fornitori*, leweransierkrediet; krediet aan verskaffers; *~ al consumo*, verbruikerskrediet, konsumpsiekrediet; verbruikerskrediet; *~ al rimborso*, terugbetaling van krediet; kredietverheffing; aflossing van krediet; *~ alla produzione*, produksiekrediet; *~ all'esportazione*, uitvoerkrediet; *~ all'investimento*,

beleggingskrediet; investeringskrediet; *~ allo scoperto*, blanko-krediet; **~ anticipato**, voorskotkrediet; *~ a rimborso rateale*, lening terugbetaalbaar d.m.v. paaiemente; *~ a tasso ridotto*; (C. A BUONE CONDIZIONI), goedkoopkrediet; **~ bancario**, bankkrediet; **~ congelato**, bevrore krediet; *~ con scadenza prestabilita*, lening met vasgestelde betaaldatum; *~ di consumo*, verbruikerskrediet; **~ cooperativo**, koöperatiewe krediet; **~ corrente**, ope k.; blanko k.; ongedekte k.; *~ di dubbia esigibilità*, swak vordering; *~ di esercizio*, bedryfskrediet; *~ di garanzia*, waarborgkrediet; *~ di sostegno*, noodkrediet; reserwek; **~ documentario**, dokumentêre krediet; **~ edilizio**, boukrediet; **~ eventuale**, voorwaardelike eis; moontlike eis; **~ extra-bancario**, nie-institusionele krediet; **~ fondiario**, landkrediet; *~ in bianco*, ongedekte krediet; onversekerde kr.; *~ in compensazione*, kompenserende krediet; teenvorderende krediet; *~ in contanti*, krediet in kontant; *~ in natura*, krediet in natura; **~ ipotecario**, verbandkrediet; **~ mobiliare**, besittingslening; lening vir roerende goed; **~ monetario**, monetêre krediet; *~ non garantito*, onversekerde krediet; *~ non recuperabile*, oninbare skuld; *~ non utilizzato*, ongebruikte krediet; *~ per attrezzature*, toerustinglening; *~ per contanti*, kontantkrediet; **~ personale**, persoonlike kredietwaardigheid; **~ privilegiato**; versekerde krediet; **~ rateale**, afbetalingskrediet; **~ rinnovabile**, deurlopende krediet; selfaanvullende k.; selfvnuwende k.; **~ rurale** ⇒ C. AGRARIO; *~ soggetto ad iscrizione in pubblico registro*, lening onderworpe aan kennis-

-name; ~ **stagionale**, seisoenskrediet; ~ *su piccola scala*, kleinkrediet; kleinskaalse k.; *indagine sul ~ agricolo*, landboukrediet-opname; landboukrediet-steekproef; *lettera commerciale di ~*, handelskredietbrief; *lettera di ~ confermata*, gekonfirmeerde kredietbrief; *pacchetto di ~i*, kredietpakket; *recupero dei ~i*, inkassering van skuld, invordering van sk.; *tecnica del ~ globale*, totale krediettegniek; ~**ore**, s.m., krediteur; ~**izio(-a)**, b., van krediet, krediet-; *facilitazione ~izia*, verruiming van krediet; *istituzione ~izia*, kredietinstelling; *posizione ~izia* → P. FINANZIARIA.

crolo, s.m., ineenstorting; daling; insinking; ~ *dei prezzi*, (BRUSCO RIBASSO), insinking van pryse; skerp prysdaling; skielike prysdaling.

cuio, s.m., leer.

D

dazio, s.m., (DOGANA), reg (*staatssoogpunt*); belasting; aksyn; ~ *i doganali sui prodotti agricoli*, belasting op landbouprodukte; ~ *all'importazione*; ~ *all'entrata*, invoerbelasting; invoerregte; ~ *all'esportazione*, uitvoerregte; ~ *anti-dumping*, tariffa anti-dumping, tarief teen dumping, anti-dumpingreg; ~ *di compensazione*, kompenserende reg; kontrareg; retorsiereg; teenreg; ~ *di consumo*, (IMPOSTA DI CONSUMO), tol; ~ *di esportazione*, uitvoerbelasting; ~ **differenziale**,

lasting; ~ **differenziale**, differensiële tarief; ~ **doganale**, (DIRITTI DOGANALI), doeaneregte; invoerregte; ~ *doganale ad valorem*, ad valorem-doeanereg; aksynsreg; ~ **dumping**, dumpingregte; ~ **fiscale**, inkomstereg; ~ **interno**; ~ **sui mercati interni**, inkomste uit binnelandse aksyn; binnelandse inkomste; ~ **misto**, saamgestelde doeaneregte; ~ **preferenziale**, preferensiële regte; voorkeursregte; p.e tarief; ~ **proibitivo**, prohibitiese regte; ~ **protettivo**, beskermende regte (doeane); beskermings-tarief; ~ **specifico**, spesifieke reg (doeane); ~ **variabile**, glydende tarief; *soggetto a ~*, onder borg.

debito, s.m., (-i), (ADDEBITAMENTO), debiet; skuld; ~ *a breve scadenza*, korttermynverpligting; ~ **chirografari**, debiti scoperti, ongedekte skuld; ~ *a breve scadenza*, kortlopende skuld; korttermynsk.; sk. op kort termyn; ~ **flottante**, (D. A BREVE), vlottende skuld; ongevestigde skuld; ongefundeerde skuld; ~ *a lungo termine*, langtermynskuld; ~ *a medio termine*, mediumtermynskuld; ~ **accumulato**, geakkumuleerde skuld; ~ *caduto in prescrizione*, verjaarde skuld; ~ **consolidato**, gekonsolideerde skuld; gevestigde skuld; ~ *di eccedenza*, oorstaangeld; ~ **ipotecario**, verbandskuld; ~ **obbligazionario**, obligasieskuld; ~ **redimibile**, aflosbare skuld; ~ *verso terzi*, rekening betaalbaar; ~**ore**, s.m., debiteur; ~**ore moroso**, trae debiteur; *estinzione di un ~*, aflossing van skuld, skulddelging, verheffing van skuld; *riconoscimento di ~*, skulderkentenis; skuldbewys; erkenning van skuld; *rifiuto unilaterale del ~*, eensydige ontkenning van skuld.

decentrame|nto, *s.m.*, (**-nti**),
desentralisasie, desentralisering.

deduzione, *s.v.*, aftrekking; ~ *dell'imposta*,
belastingaftrekking.

deficit, *s.m.*, (**-**), (DISAVANZO), tekort, nade-
lige saldo; ~ *di esercizio*, bedryfstekort, eks-
ploitasietekort; ~ *della bilancia commerciale*,
handelstekort; tekort op die handelsbalans.

denaro, *s.m.*, (SOLDI), geld; ~ *in cassa*,
brandkluis kontant; ~ *inattivo non impiegato*,
ledige kontant (geld).

denominazi|one, *s.v.*, (**-oni**), aandui-
ding; benaming; ~ *di origine controllata*,
(D.O.C.) gekontroleerde herkomsbena-
ming, gekontroleerde benaming van oor-
sprong; aanduiding van oorsprong.

deposi|to, *s.m.*, (**-ti**), (IMMAGAZZINAMENTO),
berging; opberging; opslag; ~ *a termine*,
termyndeposito; ~ **interbancario**, onder-
linge deposito's van banke; ~ *a risparmio*,
spaardeposito; ~ **cauzionale**, waarborg-
som; cautie; ~ **doganale**, (MAGAZZINO D.),
doeane-entrepôt; doeanepakhuis, doean-
epakhuis; entrepot; verseëlde pakhuis; ~
in conto corrente, (D. A VISTA), kontantde-
posito; deposito sonder opsegging; oproep-
deposito; dadelike opeisbare deposito;
dadelike opvraagbare d.; ~ *in magazzino*
doganale, doeaneopberging; ~ **vincolato**,
depositorekening; ~ *vincolato a termine*,
vaste deposito; *in* ~, in bewaring.

deprezzame|nto, *s.m.*, (**-nti**), (CALO),
waardevermin-dering; krimpings, inkrimpings;
~ *del capitale*, devaluering van kapitaal.

deregolamentazione, *s.v.*, deregulering.

derra|ta, *s.v.*, (**-te**), (GENERI DI CONSUMO),
kommoditeit, goed, produk; ~ **agricola**,
landboukommoditeit; ~ **deperibile**, (MERCE
DEPERIBILE), bederfbare produk, bederfbare
goed.

destinazi|one, *s.v.*, (**-oni**), bestemming; ~
doganale, doeanebestemming.

detta|glio, *s.m.*, (**-gli**), kleinhandel,
kleinmaat.

diagram|ma, *s.m.*, (**mi**), (GRAFICO), grafiek;
~ *di redditività*, winsdrempelgrafiek.

diaman|te, *s.m.*, (**-ti**), diamant; ~ **grezzo**,
ongeslypte d.

dichiarazi|one, *s.v.*, (**-ni**), verklaring
(alg.); aangifte; ~ *di esportazione*, uit-
voeraangifte; ~ *d'importazione*, in-
voeraangifte; ~ **doganale**, doeanein-
klaringsbrief (invoere),
doeaneuitklaringsbrief (uitvoere); ~
finanziaria annuale, finansiële jaarstate; ~
giurata, beëdigde verklaring; ~ *in dogana*,
doeaneverklaring; doeaneaangifte.

dilazion|e, *s.v.*, (**-i**), (PROROGA; MORATORIA),
respyt, uitstel, uitsteltermyn, grasietydperk;
~ *di pagamento*, uitstel(ling) van paaient.

diminuzi|one, *s.v.*, (**-i**), (RIDUZIONE), af-
name; ~ *delle scorte*, (DELLE SCORTE), verswak-
king van voorradevoorsiening; ~ *di capitale*,
kapitaalvermindering.

diretto|re, *s.m.*, (**-ri**), (CONDUTTORE DI
UN'AZIENDA), bestuurder; ~ **acquisti**, aan-
kopebestuurder; ~ *delle importazioni*, invo-
erbestuurder; hoof van die invoerafdeling.

direzioe, *s.v.*, bestuur; ~ (*gestione, ammin-
istrazione*) *aziendale*, boerderybestuur.

diritt|o, *s.m.*, **(-i)**, reg; ~ **acquisito**, gevestigde belang; ~ **agrario**, landbouereg; ~ *al pagamento*, betalingsreg; ~ **aziendale**, maatskappyreg; ~ **commerciale**, handelsreg; ~ **compensativo** ⇒ TASSA DI COMPENSAZIONE; ~ **portuale**, (TASSE PORTUALI), ankergeld; hawegeld; ha-weregte; ~ **privilegiato**, gedekte eis; gedekte vordering; versekerde eis; ~ *di miglioramento della proprietà fondiaria*, reg van verhaal; ~ *di prelazione*, reg van opsie; voorkoop; ~ *di reversibilità*, reg van terugkering; reg van opvolging; ~ *di sottoscrizione*, inskrywingsreg; voorkoopreg; voorkeureg; ~ *esclusivo di importazione*, invoermonopolie.

disavan|zo, *s.m.* **(-zi)**, ⇒ DIFICIT.

discrimin|atorio, *b.*, onderskeid makend, diskriminerend; ~ **azione**, *s.m.*, diskriminasie, onderskeiding.

dispaccio, *s.m.* ⇒ SPEDIZIONE.

disponibilità, *s.v.*, beskikbaarheid; ~ **correnti**, (ATTIVITÀ CORRENTI), bedryfsbates; ~ **monetaria**, (OFFERTA DI MONETA), aanbod van geld, geldhoeveelheid; geldtoevoer.

disposizio|ne, *s.v.*, **(-ni)**, voorsiening; ~ *per l'esportazioni*, uitvoerbeheerregulasies; uitvoerreglement; ~ *tariffarie*, tariefreëling.

distinta, *s.v.*, strokie; bewys; ~ *di pagamento*, bewys van inbetaling, depositostrokies; ~ *di versamento*, kredietbewys, kredietbriefie; kredietstrokie.

distribu|ire, *w.*, **(-ito)**, versprei; ~ **azione**, *s.v.*, (EMANAZIONE, VENDITA), verspreiding, uitgifte, uitreiking; emissie; ~ *azione dei prezzi*, toekenning van prys;

~ *azione delle quote azionarie*, aandeletoenning; toewysing van aandele; ~ *azione di alcolici*, drankverspreiding; ~ *azione di azioni gratuite*, dividendo in aksies, aandeledividend.

ditt|a, *s.v.*, **(-e)**, saak, onderneming; ~ *d'importazione*, importsaak, invoersaak; invoeronderneming.

diversificazione, *s.v.*, (DIFFERENZIAZIONE), verskeidenheid, diversifikasie.

divie|to, *s.m.*, **(-ti)**, verbod; *porre un ~ su...*, 'n verbod plaas op...; ~ *alle importazioni*, invoerverbod; verbod op die invoer; ~ *di (alle) esportazione (embargo)*, uitvoerverbod; ~ *di esportazione*, embargo op uitvoere; beslaglegging op u.; verbod op u.; ~ *d'importazione*, embargo op invoere; beslaglegging op i.; verbod op i.

documen|to, *s.m.*, **(-ti)**, dokument; ~ *d'esportazione*, uitvoerdokument; ~ *d'importazione*, invoerdokument; invoerpapier; ~ **doganale**, doeanedokument.

dogan|a, *s.v.*, doeane; ~ *di transito*, (DAZIO DI TRANSITO), transitokoste; ~ *e accisa*, doeane en aksyn; *formalità di ~*, doeaneformaliteit; *franco ~*, invoerregte betaal, invoerregte inklusief; *soggetto a ~*, doeanepligtig; belasbaar; *vedetta della ~*, doeaneboot; *visto della ~*, vsum van doeane; ~ **ale**, *b.*, doeane-, van die doeane; *franchigia ~ale*, (ESENZIONE DA DAZIO), vrystelling van regte; vrystelling van doeaneregte; doeanevry; vry van doeaneregte; *funzionario ~ale*, (DOGANIERE), doanebeampte, tolbeampte; *gettito dei dazi ~ali*, doeane-

inkomste; inkomste uit doeane; *infrazione* ~ale, doeaneoortreding; *ispettore* ~ale, doeane-inspekteur; *laboratorio* ~ale, doeanelaboratorium; *legge* ~ale, doeane-wet; *legislazione* ~ale, doeane-wetgewing; *passare la* ~, deur die doeane gaan; *regime* ~ale, doeane-reeëlings; *ribasso* ~ale, (RIDUZIONE D.), doeane-korting, doeane-rebat; *sigillo* ~ale, doeane-seël; *territorio* ~ale, doeane-gebied; *transito* ~ale, doeane-transito; *violazione* ~ale, toeloortreding; *visita* ~ale, doeane-inspeksie, doeane-ondersoek.

doganiere, s.m. → FUNZIONARIO DOGANALE.

domand|a, s.v., (-e), vraag; aanvraag; ~ **animata**, lewendige vraag; ~ **attiva**, aktiewe aanvraag; aktiewe vraag; ~ *dei consumatori*, verbruikersvraag; verbruikersaanvraag; ~ *del credito*, aanvraagkrediet; aansoek om krediet; ~ *di merce straniera*, vraag (aanvraag) van buitelandse goedere; ~ *e offerta*, vraag en aanbod; ~ **eccessiva**, buitensporige vraag; oormatige v.; ~ **effettiva**, effektiewe vraag; ~ **elastica**, elastiese vraag; ~ *in ripresa*, herstellende aanvraag; verbeterende aanvraag; ~ **limitata**, beperkte vraag; ~ **moderata**, matige (aan)vraag; ~ **normale**, normale vraag; ~ **rigida**, onelastiese (aan)vraag; ~ **rigida**, statiese (aan)vraag; ~ **stabile**; **stazionaria**, standhoudende (standvastige) vraag; ~ **stagionale**, seisoenaanvraag; seisoenvraag; *soddisfare (al)la* ~, (COPRIRE LA D.), aan die vraag voldoen, die vraag bevredig, in die vraag voorsien, aan 'n aanvraag voldoen.

dopomercato, s.m., (MERCATO SECONDARIO), sekondêre mark.

dro|ga, s.v., (-ghe), (STUPEFACENTE), dwelm.

drogheria, s.v., kruidenierswinkel; *generi di* ~, kruideniersware.

droghiere, s.m., kruidenier.

drupacea, s.v., steenvrug.

E

eccedenza, s.v., surplus, oorskot; ~

contabile, rekeningsurplus; ~ *delle*

esportazioni, uitvoeroorskot; uitvoersurplus;

~ *delle importazioni*, invoeroorskot;

invoersurplus; ~

stagionali,

seisoenoorskotte, seisoensurplus; ~e *attive*

non distribuite, onaangewende verdiende

surplus; ~e *secondo il comitato controllo*

prezzi, bemarkingsraad-surplusse.

econom|ia, s.v., ekonomie; ~ **agraria**,

landbou-ekonomie; agrariese ekonomie;

landbouekonomie; ontwikkelingseconomie;

~ *basata sull'esportazione*, uitvoergedrewe

ekonomie; ~ **chiusa**, geslote ekonomie; ~

controllata dallo stato, staat-beheerde eko-

nomie; ~ *dell'alimentazione*, voedselkono-

mie; ~ *di consumatori*, verbruikerseconomie;

~ **dirigistica**, beplande ekonomie; geleide

e.; planeconomie; geordende e., ~ *domestica*

rurale, plaaslike landelike ekonomie; ~ **ge-**

nerale, nasionale ekonomie; volkshuishi-

ding; ~ **interna**, interne ekonomie; ~ **lib-**

era, vrye ekonomie; ~ **mercantilistica**,

merkantilistiese ekonomie; ~ **mondiale**, wêreld ekonomie; internasionale ekonomie; ~ **nazionale**, (ECONOMIA INTERNA), binne-landse ekonomie; ~ **pianificata** ⇒ ECONOMIA DIRIGISTICA; ~ **politica**, settore pubblico, owerheidsektor; ~ **rurale**, landbou-ekonomie; *macro-*~, makro-ekonomie; ~**co(-a)**, *b.*, ekonomies; *indipendenza* ~*a*, ekonomiese onafhanklikheid; ekonomiese selfstandigheid; *legge* ~*ca*, ekonomiese wet; ekonomiese wetmatigheid; ~**sta**, *s.m./v.*, ekonoom; ~**sta agrario**, landbou-ekonoom; ~**zzare**, *w.*, (-**ato**), (RISPARMIARE), besuinig; koste snoei.

effet|to, *s.m.*, (**ti**), wissel; obligasie; ~*i in portafoglio*, wisselportefeulje; ~*i non garantiti*, onversekerde obligasies; ~**i scontabili**, herdiskonteerbare (geskikte) stukke; h. papier; h. wissel; ~ *a lungo termine*, langtermynwaardepapier; langtermynwissel; ~ *a lungo termine*, langtermyntransaksie; ~ **commerciale**, (CAMBIALE, LETTERA DI CAMBIO), handelswissel; bedryfswissel; ~ **privilegiato**, prima wissel; ~ **scontabile**, diskonteerbare wissel.

embargo, *s.m.*, verbod, embargo; ~ **commerciale**, handelsembargo; ~ *nei trasporti*, vragverbod, vragembargo.

entrata, *s.v.*, inkomste; inset; ingang (*alg. ACCESSO*); ~ *ed uscita*, inkomste en uitgawes; inset en uitset (COSTI E PRODUZIONE); ~ **principali**, kernverdienste.

equo canone, *s.m.*, (CONTROLLO DEL CANONE D'AFFITTO), huurbeheer.

errore, *s.m.*, fout; ~ *di stima*, skattingsfout.

esatto|re, *s.m.*, (-**ri**), belastinggaarder.

esazio|ne, *s.v.* (-**ni**), ⇒ TRIBUTO.

esente, *b.*, vrygestel, bevry; ~ *da debiti*, (SENZA DEBITI), sonder skuld, skuldvry; ~ *da dogana (dazio)*; ~ *da tasse*, belastingvry, vrystelling van belasting; ~ *da imposta fondiaria*, grondbelastingvry; ~ *da interesse*, rentevry; ~ *da nolo*, vragvry; ~ *da tasso*; ~ *da saggio*, rentevry.

esenzione, *s.v.*, (FRANCHIGIA), vrystelling, verskoning; ~ *fiscale*, (EVASIONE F.), vrydom van belasting; belastingvrystelling, belastingkwytskelding; onbelasbaarheid.

esporta|re, *w.*, (-**to**), uitvoer; ~**tore**, *s.m.*, uitvoerder.

esportazio|ne, *s.v.*, (-**ni**), uitvoer; ~ **agricola**, landbou-uitvoere; *articoli d'~*, uitvoer; uitvoere; uitgevoerde artikels; ~ **invisibile**, onsigbare uitvoer; ~ **speciale**, gespesialiseerde uitvoer; ~ **totale**, totale uitvoere; *eccedenza dell'~*, uitvoeroorskot; uitvoersurplus; *ordine d'~*, eksportbestelling, uitvoerbestelling; *stanziamento per l'~*, uitvoertoekenning.

esposito|re, *s.m.*, (-**ri**), tentoonsteller; vertoner.

esposizione|ne, *s.v.*, (-**ni**), (MOSTRA), tentoonstelling; uitstalling; vertoning; ~ **agricola**, landboutentoonstelling; landbouskou; ~ **mobile**, reisende tentoonstelling; esposizione, mostra, tentoonstelling.

espropri|are, *w.*, (-**ato**), onteien.

espropriazio|ne, *s.v.*, (-**ni**), (ESPROPRIO), onteiening.

estimato|re, *s.m.*, (-**ri**), beramer; skatter.

estimo, *s.m.*, (STIMA), taksasie, waardering; ~ **rurale**, waardeskating van plase; plaaswaardering.

ettaro, *s.m.*, **(-i)**, hektaar.

Euro, *s.m.*, Euro; **~assegno**, Eurotjek; **~credito**, Euro-krediet; **~dollaro**, Euro-dollar; **~mercato**, Euromark; **~moneta**, Eurovaluta; **~note**, Euro-effek.

evasio|ne, *s.v.*, **(-ni)**, ontduiking; **~fiscale**, ontduiking van belastings; belastingontduiking.

F

F.A.O., (Organizzazione per l'Alimentazione e l'Agricoltura), F.A.O. (Voedsel en Landbouorganisasie).

fabbisogno, *s.m.*, (DOMANDA), vraag, aanvraag; **~ di capitale**; **~ d'importazione**, invoerbehoefte.

fabbric|a, *s.v.*, **(-che)**, fabriek; **~ato**, *s.m.*, pand, perseel; **~ati colonici**, (ANNESI; COMPLESSO AZIENDALE), plaas op staal; **~ato di servizio per la dogana**; (EDIFICIO DOGANALE), tolhuis; doeanekantoor; **~azione**, *s.v.*, (PRODUZIONE), vervaardiging.

fallimento, *s.m.* ⇒ BANCAROTTA.

fatto|re, *s.m.*, **(-ri)**, (AGENTE RURALE), eiendomsagent; faktor; **~ria**, *s.v.*, (AZIENDA, A. AGRARIA), landgoed, plaas. **~ri di consumatori**, verbruikersfaktore; **~ri produttivi**, produksiehelpbronne; produksie-middele; **~ri produttivi correnti**, huidige insette (van produksietakke).

fattur|a, *s.v.*, **(-e)**, (MANDATO), faktuur; **~ commerciale**, handelsfaktuur; **~ di addebitamento**, debietnota.

fatturato, *s.m.*, omset, omvang van die verkope.

fertilizza|nte, *s.m.*, **(-nti)**, kunsmis.

fideiussione, *s.v.*, (AVALLO), borg; borgsteller; borgtog; pand; waarborg; sekerheid; akte van vrywaring; garansiebrief; vrywaringsb.

fier|a, *s.v.*, **(-e)**, jaarbeurs, jaarmark; kermis; **~ agricola**, (RASSEGNA AGRICOLA), landbouskou.

filia|le, *s.v.*, **(-li)**, (SUCCURSALE), tak; **~ distaccata**, nie-tuistak; **~ estera**, buitelandse tak.

finanz|a, *s.v.*, **(-e)**, (RISORSE MONETARIE; REDDITO), finansies; **~e pubbliche**, owerheidsfinansies; staatsfinansies.

finanziame|nto, *s.m.*, **(-nti)**, finansiering; befondsing; **~ a lungo termine per investimento diretto**, langtermyn finansiering op direkte belegging; **~ cooperativo**, koöperatiewe finansiering; **~ del credito**, kredietgeld; **~ del settore rurale**, landboufinansiering; **~ delle esportazioni**, finansiering van die uitvoere; uitvoerfinansiering; **~ d'investimento**, investeringsfinansiering; **~ ipotecario**, verbandfinansiering; **~ provvisorio**, tussentydse (voorlopige) finansiering; oorbruggingsfinansiering; **~ senza interessi**, rentevrye lening; **~ tramite cessione**, finansiering met geleende kapitaal; f. met vreemde k.

finanziari|o(-a), *b.*, finansieel; geldelik; *perdita ~a*, geldelike verlies;

finanziato|re, *s.m.*, (-ri), geldskietter, gelduitlener.

firm|a, *s.v.*, ondertekening; **~are**, *w.*, (-ato), onderteken.

firmata|rio, *s.m.*, (-ri), ondertekenaar.

fiscale, *b.*, fiskaal; *agevolazione ~*, belastingvergunning; *gettito ~*, belastinginkomste; *incidenza ~*, belasting-druk; *privilegio ~* ⇒ AGEVOLAZIONE FISCALE; *scappatoia ~*, belastingskuiwergat.

fitosanitaria, *s.v.* ⇒ QUARANTENA.

flusso, *s.m.*, (-i), vloeï; *~ di capitali*, vloeï (stroming) van kapitaal; *~ di denaro corrente*, kontantvloeï.

fluttuazion|e, *s.v.*, (-i), (dei prezzi), skommeling; variasie; *~ a lungo termine*, langtermynskommeling; *~ degli affari*, ekonomiese skommeling; *~e dei prezzi*, pryskommeling; prysfluktuasie; *~e del mercato*, markskommeling; *~e di breve durata*, korttermynskommeling (skommeling op die korttermyn); **~i cicliche**, konjunktuerskommeling; sikliese skommeling; *~i dei prezzi*, pryskommelings; *~i della congiuntura*, *~ economica*, ekonomiese fluktuasies; ekonomiese skommeling; **~i stagionali**, seisoenskommelings.

fondiar|io(-a), *b.*, grond-, grondbesittend; *capitale ~*, landkapitaal; grondkapitaal; *credito ~*, landkrediet; *esente da imposta ~a*, grondbelastingvry; *proprietà ~*, grondbesit; vaste eiendom; *proprietà ~a assoluta*,

eiendomsbesit; dimensione della proprietà ~a, (MAGLIA), grootte van landboubesit; *diritto di miglioramento della proprietà ~a*, reg van verhaal; *proprietario ~*, (PADRONE F., PROPRIETARIO TERRIERO), grondbesitter, grondeienaar; *regime (sistema) ~*, grondbesitstelsel; *rendita ~a*, (BENEFICIO FONDIARIO), grondhuur;

fond|o, *s.m.*, (-i), (CAPITALE; DEPOSITO), fonds; *~i di finanziamento*, kapitaalkragtes; *~i di investimento a capitale fisso*, geslote beleggingsfonds; **~i disponibili**, beskikbare fondse; *~i disponibili per prestiti*, leningsfondse; **~i esteri**, van die wal af fondse; *~i per il credito*, leningsfondse; *~ comune di investimento immobiliare*, ope beleggingsmaatskappy; *~ comune di investimento mobiliare*; *società d'investimento*, beleggingsmaatskappy; *~ di ammortamento*, amortisasiefonds; delgingsfonds; *~ di perequazione*, egalisasiefonds; gelykmakings-fonds; *~ di risanamento*, *~ di ristrutturazione*, saneringsfonds; *~ di riserva*, reserwefonds, reserwegeld; *~ di stabilizzazione*, stabilisasiefonds; *~ Europeo Agricolo di Orientamento e di Garanzia (FEAOG)*, Europees Oriëntasie- en Garansiefonds vir die Landbou (EOGFL); **~ monetario**, kapitaal, geldfonds; monetêre fonds; *~ per il commercio del bestiame*, lewendehawe handelsfonds.

fon|te, *s.v.*, (-ti), bron; *~ di approvvigionamento*, toevoerbron.

forag|gio, *s.m.*, (-gi), veevoer.

fornito|re, *s.m.*, (-ri), leweransier; verskaffer (van kapitaal); ~ **marginale**, grensverskaffer; marginale verskaffer.

fornitu|ra, *s.v.*, (-re), (CONSEGNA; RIFORNIMENTO, APPROVVIGIONAMENTO), aflewe-ring; ~ **commerciabile**, bemerkbare voorraad.

franchigia, *s.v.* ⇒ ESENZIONE.

frutt|o, *s.m.*, (-i), (PROFITTO), voordeel; ~ *a semi*, kernvrugte; ~ **icolto|re**, *s.m.*, vrugteboer; ~ **ifero**, *b.*, rentedraende; rentege-wend.

fusio|ne, *s.v.*, (-ni), (F. DI IMPRESE), samesmelting; ~ *di aziende*, samesmelting van plase, fusie van plase.

G

garant|e, *s.v.*, (MALLEVADORE; AVALLANTE), borgsteller; borg; garant; ~ **ito**, *b.*, gewaarborg, gegarandeerd.

garanzia, *s.v.*, (-zie), (COPERTURA; FIDEIUSIONE), waarborg, garansie; (CAUZIONE; SICUREZZA), sekuriteit, sekerheidstelling; ~ **accessoria**, ~ **collaterale**, saaklik onderpad; aanvullende sekuriteit; ~ **congiunta**, gesamentlike borgstelling; medeborg; solidêre *b.*; ~ *di esecuzione del contratto*, prestasiewaarborg; waarborg van uitvoering van kontrak; ~ *di prestiti*, waarborg van lenings; ~ *di risarcimento danni*, (G. D'INDENNIZZO), skadeloosstellingsakte; ~ **ipotecaria**, verband sekuriteit; *ritenuta a ~*, bindgeld, retensiegeld.

GATT, (Accordo Generale sulle Tariffe doganali e il Commercio), AOTH (Algemene Ooreenkoms oor Tariewe en Handel).

gestio|ne, *s.v.*, (-ni), (AMMINISTRAZIONE), bestuur; ~ *del rischio*, risikobestuur; ~ *d'impresa*, korporatiewe bestuur; ~ *finanziaria*, finansiële bestuur.

giornalie|ro, *s.m.*, (-ri), seisoenarbeider; dagloner.

girata, *s.m.*, endossement; ~ *in bianco*, blanko endossement, e. in blanko; ~ *nomi-nativa*, endossement op naam; spesiale e.

govern|o, *s.m.*, (-i), regering.

gravare, *w.*, (-ato), (CARICARE; IPOTECARE), debiteer; vra.

grossist|a, *s.m/v.*, (-i), groothandelaar; ~ **ambulante**, (MERCANTE AMBULANTE), reisende handelaar; ~ *d'importazione*, invoergroothandelaar.

guadagn|o, *s.m.*, (-i), wins; ~ *in conto capitale*, (PLUSVALENZA), kapitaalwins; ~ *netto*, netto wins; *marginè di ~*, winsgrens.

I

imballag|gio, *s.m.*, (-gi), (IMPACCATURA, CONFEZIONE), verpakking.

imbarco, *s.m.*, skeeps-lading; versending; verskeping.

imboschimento, *s.m.*, bebossing; bosaanplanting.

imboschire, *w.*, bebos, bosse aanplant.

immagazzinamento, *s.m.*, (MAGAZZINAGGIO), opberging.

impe|gno, *s.m.*, (-gni), verpligting; verbintenisse; ~ *di firma*, voorwaardelike verpligting; ~ *di sottoscrizione*, onderskryfsverbintenisse; ~ *eccessivo*, die afgang van te groot verpligtinge; ~ **finanziario**, besigheidslaste.

impian|to, *s.m.*, (-ti), installasie; ~ *per l'inscatolamento*, inmaakinstallasie.

imponibile, *b.*, (TASSABILE), belasbaar(-bare), hefbaar; invorderbaar; vorderbaar.

importabile, *b.*, invoerbaar.

importare, *w.*, (-ato), (INTRODURRE), invoer, importeer.

importatore, *s.m.*, (-ri), invoerder; importeur; ~ *di vini*, wyn invoerder.

importazione, *s.v.*, (-i), invoer; ~ **agricola**, landbou-invoer, plaasinvoer; ~ *a regime preferenziale*, preferensiële invoer; ~ *di capitali*, invoer van kapitaal; kapitaalinvoer; ~ **libera**, vry invoer; ~ *oggetto di dumping*, invoer met dumping; ~ *oggetto di sovvenzioni*, gesubsidieerde invoer; ~ *di carne*, vleisinvoer; ~ **lorda**, bruto invoer; ~ **netta**, netto invoer; ~ **sovvenzionata**, gesubsidieerde invoer; ~ **totale**, totale invoer; *lista (elenco) delle ~i*, invoerlys; *ordinazione d'~*, invoerbestelling, invoerorder; *tariffe delle ~i*, (COSTI DELLE IMP.), invoertarief.

impor|to, *s.m.*, (-ti), (SOMMA), bedrag; ~ *del giro d'affari*, omsetwaarde; ~ *delle somme pagate*, bedrag van paaiemente; ~ *non pagato*, nie-betaalde bedrag; ~ *pen-*

dente ⇒ ARRETRATO; ~ **supplementare**, aanvullende (bykomende) bedrag; ~ **totale**, totale bedrag; totaal; volle bedrag.

impost|a, *s.v.*, (-e), (TASSA, TRIBUTO), belasting, heffing; ~ **annuale**, jaarlikse belasting; ~ *di bollo sui titoli*, seëlreg op aandelebewys; s. op aandelesertifikaat; ~ *di bollo sulle cambiali*, seëlreg op wisselbrief; ~ *di consumo*, verbruiksbelasting, tol; ~ *di successione*, suksessiebelasting, suksessie-regte; ~ *di trasmissione*, (TASSA DI BOLLO), seëlregte, seëlbelasting; ~ *e sovrimposta terreni*, grond- en ekstrabelasting; ~ *generale sull'entrata*, omsetbelasting; ~ **progressiva**, progressiewe belasting; opklimmende belasting; ~ *sul bestiame*, belasting op lewendehawe; ~ *sul contributo di miglioria*, verbeteringsheffing; ~ *sul reddito*, inkomstebelasting; ~ *sul reddito da capitale*, kapitaalopbrengsbelasting; ~ *sul valore aggiunto (IVA)*, belasting op toegevoegde waarde (btw); ~ *sulla cifra d'affari*, belastingomset; ~ *sulle plusvalenze*, belasting op kapitaalwinst; ~ **e**, *s.v.*, (meerv.) belastingshef; ~ *e tasse*, staats- en stadsbelasting; ~ *e straordinarie sul patrimonio*, buitengewone kapitaalbelasting; *soggetto a ~*, belastingpligtig, aan belasting onderhewig, belasbaar, onderworpe aan belasting.

impre|sa, *s.v.*, (-se), maatskappy; ~ **associata**, geassosieerde (verwante) maatskappy; ~ **produttiva**, inkomstegewende onderneming; ~ *produttrice di reddito*, inkomsteskeppende onderneming; *piccola ~*, mikro-ondernemings.

imprevi|sto, *s.m.*, (-sti), onvoorsiene uitgawes.

incass|are, *w.*, (-ato), (RISCUOTERE), in geld omsit; wissel (by tjeks).

incas|so, *s.m.*, (-si), (ENTRATE), ontvangs; verkoop; inkomste.

incenti|vo, *s.m.*, (-vi), aansporing.

incetta, *s.v.*, opgaar van goedere, skatvorming, oppotting.

incett|are, *w.*, (-ato), (FARE INCETTA, ACCAPARRARE), opgaar; oppot.

incettato|re, *s.m.*, (-ri), (ACCAPARRATORE), hamsteraar; opgaarder.

incoraggiamento, *s.m.*, (INCENTIVO, PRODUZIONE), bevordering; aanmoediging, aansporing; ~ *del turismo*, bevordering van die toerismebedryf; ~ *della produzione agricola*, aanmoediging (aansporing; bevordering) van landbouproduksie; ~ *dell'esportazione*, bevordering van uitvoere; uitvoerbevordering; ~ *della produzione*, bevordering van produksie.

incremento, *s.m.*, toename; ~ *della produzione*, toename in produksie, verhoging van produktiwiteit, produktiwiteitstoename, produksieverhoging; produktiwiteitsverhoging; ~ **medio**, gemiddelde toename.

indebitamento, *s.m.* ⇒ ADEBITAMENTO, DEBITO; ~ **cronico**, chroniese skuld; *limite d'~*, skuldlimiet.

indennità, *s.v.*, (-), (RISARCIMENTO), skadeloosstelling, vergoeding; afkoopprys; vrywaring; amnestie; ~ *di rescissione del contratto*, skadevergoeding in beëndiging van kontrak (ooreenkoms).

indennizzo, *s.m.* ⇒ INDENNITÀ.

indi|ce, *s.m.*, (-ci), indeks; verhouding, koëffisiënt; bladwyser; inhoudsopgawe; aanwysing; ~ *dei prezzi*, prysindeks; ~ *del costo della vita*, duurte indeks; indeks van die koste van lewensonderhoud; ~ *del prezzo al consumatore*, verbruikers-prysindeks (VPI); ~ *di liquidità*, ruimere likwiditeitskoëffisiënt; ~ *di qualità*, bedryfskapitaal verhouding; werkkapitaal verhouding.

industri|a, *s.v.*, (-e), industrie; nywerheid; bedryf; ~ **agraria**, landboubedryf; boerderybedryf; ~ **agro-alimentare**, landboubesigheid; ~ **alimentare**, voedselnywerheid; ~ **avicola**, pluimveenywerheid; ~ *dei fertilizzanti*, kunsmisbedryf; ~ *della carne*, vleisbedryf; ~ *di esportazione d'uva da tavola*, uitvoertafeldruifbedryf; ~ *di inscatolamento*, inlêbedryf; inmaakbedryf; inlênywerheid; inmaaknywerheid; ~ *di trasformazione*, verwerkende nywerheid; ~ **lattiero-casearia**, suiwelbedryf; suiwelnywerheid; ~ **molitoria**, meulbedryf; ~ **nazionale**, tuisbedryf; ~ **tessile**, tekstielbedryf; ~ **vinicola**, wynbedryf; ~ **zuccheriera**, suikerbedryf; ~ **ale**, *b.*, nywerheids, bedryfs-, van die nywerheid (bedryf).

inflazione, *s.v.*, inflasie; opdrywing; ~ **galoppante**, (INFL. ALTA), wegholinflasie; ~ **inerziale**, kerninflasie.

infrastruttu|ra, *s.v.*, (-re), infrastruktuur; ~ **agraria**, landbou-infrastruktuur.

infrazio|ne, *s.v.*, (-ni), oortreding; misdryf; regskening.

infertile, *b.*, ledig(e); onbesett(e).

insufficienza, *s.v.*, tekorting; ~ *di liquidità*, likwiditeitstekorting.

integrazione, *s.v.*, integrasie; vervolmaking; afronding; inskakeling; ~ **orizzontale**, horisontale integrasie; ~ **verticale**, vertikale integrasie.

interes|se, *s.m.*, (**-si**), rente; ~ **arretrato**, agterstallige rente, uitstaande rente; verskuldigde r.; ~ **composto**, saamgestelde rente; ~ **debitore**, te betale rente; ~ **ipotecario**, verbandrente; ~ **maturato**, (RATEO D'INTERESSE MATURATO), gekweekte rente; opgelope rente; ~ **semplice**, enkelvoudige rente; ~ **agrario**, landboubelang; ~ *da maturare*, oplopende rente; ~ *di mora*, strafrente; ~ **dovuto**, verskuldigde rente; ~ **fittizio**, toegeskrewe rente; toegerekende rente; ~ **moratorio**, agterstallige rente; moratoriumrente; ~ **passivo**, rentekoste; ~ **provvisorio**, interimrente; tussentydse rente.

intermedia|rio, *s.m.*, (**-ri**), handelaar; tussenhandelaar; tussenpersoon.

internazionale, *b.*, internasio|naal(-nale).

introi|to, *s.m.*, (**-ti**), verdienste, ontvangste; ~ *dal mercato*, markverwante verdienste; ~ **monetario**, kontantontvangste; ~ *monetario lordo*, bruto kontantontvangskoste.

invent|ario, *s.m.*, (**-ri**), inventaris; ~ *dell'azienda agricola*, landbouvoorraad; ~ *delle risorse fisse*, inventarisering van vaste hulpbronne (v. produksiekragte).

investime|nto, *s.m.*, (**-nti**), belegging; ~ *i agrari*, landbou belegging; ~ *del risparmio*, investering op besparings; ~ *di capitale*, kapitaalbelegging; ~ **fisso**, (IMMOBILIZZO), vaste belegging (bv. aandele); vaste investering (bv. masjinerie); ~ *in valori*

immobiliari, finansiering met eie kapitaal; f. met eie aandeelkapitaal; belegging in aandele; ~ **lordo**, bruto belegging; ~ *non condizionato*, onvoorwaardelike belegging; ~ **remunerativo**, winsgewende belegging.

investi|re, *w.*, (**-ito**), belê.

investito|re, *s.m.*, (**-ri**), belegger; ~ **straniero**, buitelandse belegger; ~ **istituzionale**, institusionele belegger.

ipote|ca, *s.v.*, (**-che**), verband, hipoteek, kusting; ~ *su beni mobili*, losgoedverband; ~ **usufruttuaria**, vruggebruikersverband.

ispetto|re, *s.m.*, (**-ri**), inspekteur; ~ **doganale**, doeane-inspekteur.

istitu|to, *s.m.*, (**-ti**), instituut; ~ *bancario di credito*, leningsbank; ~ *di credito*, instelling vir lenings; kredietverlenende i.; ~ *superiore di agraria*, landbou-kollege.

istitu|zio|ne, *s.m.*, (**-ni**), instelling; ~ **creditizia**, kredietinstelling.

L

legislazio|ne, *s.v.*, (**-ni**), wetgewing; ~ **agraria**, landbouwetgewing.

lana, *s.v.*, wol; ~ **ripulita**, gewaste wol; ~ **sudicia**, vetwol.

latte, *s.m.*, (**-**), melk; ~ **condensato**, gekondenseerde melk.

lavorato|re, *s.m.*, (**-ri**), arbeider; dagloner; werksman.

lavorazione, *s.v.*, (TRATTAMENTO INDUSTRIALE), verwerking.

lavo|ro, *s.m.*, **(-ri)**, (MANODOPERA), arbeid; werk; ~ **aziendale**, plaasarbeid; *strumento di ~*, werktuig.

leg|ge, *s.v.*, **(-gi)**, wet; ~ *dei rendimenti decrescenti*, wet van die afnemende meeropbrengs; ~ *dell'offerta e della domanda*, wet van vraag en aanbod; ~ *di proroga*, wettige uitstel van betaling; ~ **doganale**, doeanewet; ~ **economica**, ekonomiese wet; ekonomiese wetmatigheid.

legislazio|ne, *s.v.*, **(-ni)**, wetgewing; ~ **doganale**, doeanewetgewing; ~ *sulla commercializzazione dei prodotti*, be-markingsakte.

letter|a, *s.v.*, **(-e)**, brief; sertifikaat; bewys; ~ *commerciale di credito*, handelskredietbrief; ~ *di credito confermata*, gemagtigde (goedgekeurde) kredietbrief; ~ *di trascrizione ipotecaria*, lettera di ipoteca, goederepadbrief; hipoteekbewys; verbandb.

liberalizza|re, *w.*, **(-to)**, liberaliseer (van markte); ~ **zione**, *s.v.*, liberalisering; ~ *zione degli scambi*, (L. DEL COMMERCIO), liberalisering van die handel; die vryer maak van die h.; ~ *zione interazionale (dei commerci)*, internasionale liberalisering (handel); ~ *zione verticale*, vertikale liberalisering.

licenz|a, *s.v.*, **(-e)**, lisensie, permit, vergunning; ~ *di esportazione*, autorizzazione per le esportazioni, uitvoerlisensie; uitvoervergunning; ~ *di trasporto di carico eccezionale*, abnormale vragpermit; ~ *d'importazione*, (TITOLO D'IMPORTAZIONE), invoer-

permit; invoer-vergunning; *rilasciare una ~*, 'n lisensie uitreik.

limitazi|one, *s.v.*, **(-oni)**, beperking; ~ *degli scambi*, beperkinge in die betalingverkeer; deviese-verkeer; valutaverkeer; ~ *delle culture*, oppervlaktebeperking; oesbeperking; ~ *i commerciali*, handelsbeperkinge; ~ *oni creditizie*, kredietbeperkings; ~ *oni delle quote*, contingentamento, kwotabeperking.

limi|te, *s.m.*, **(-ti)**, limiet; ~ *di indebitamento*, skuldlimiet; ~ *di massimo scoperto*, kredietlyn; ~ *i normali di credito*, gestandaardiseerde (normale) kredietlimiet; g. kredietplafon.

liquid|are, *w.*, **(-ato)**, aflos, delg; ~ *un debito*, 'n skuld delg.

liquidità, *s.v.*, **(-)**, (CAPITALE VIVO) vloeibaarheid, likwiditeit; likwiede bate; likwiede besittings; *coefficiente di ~*, kontantverhouding; *conto di ~*, likwiditeitsrekening; *insufficienza di ~*, likwiditeitstekorting; *mananza di ~*, illikiditeit; *tasso di ~*, likwiede fondseverhouding.

list|a, *s.v.*, **(-e)**, (LISTINO), lys; ~ *delle importazioni*, (ELENCO DELLE IMP.), invoerlys; ~ *ino dei prezzi*, (TARIFFA, MERCURIALE), pryslys.

livello, *s.v.*, **(-li)**, peil; vlak (*alg.*); ~ *dei prezzi*, pryspeil; ~ *dei prezzi interni*, binne-landse pryspeil; ~ *del canone di affitto*, huurpeil; ~ *di produzione*, produksiepeil.

locata|rio, *s.m.*, **(-ri)**, (AFFITTUARIO), verhuurder.

locazio|ne, *s.v.* **(-ni)** → AFFITTO.

lorido(-a), *b.*, bruto; *costo ~o*, *b.* koste; *entrata ~a*, *b.* ontvangs; *perdita ~a*, *b.* verlies; *peso ~o*, *b.* gewig; *Prodotto Nazionale ~o*, *B.* Binnelandse Produk (BBP), *B.* Nasionale Produk (BNP); *reddito ~o*, *b.* inkomste; *Reddito Nazionale ~o*, *B.* Nasionale Inkomste; *spese ~e*, *b.* uitgawe; *stazza (tonnellaggio) al ~o*, *b.* tonnemaat; *utile ~o*, *b.* wins.

lot|to, *s.m.*, **(-ti)**, (RIPARTIZIONE, TERRENO), perseel; erf, terrein.

M

macello, *s.m.* ⇒ MATTATOIO.

macchin|ario, *s.m.*, **(-ari)**, (MACCHINA), masjinerie; *~ari agricoli*, plaasimplemente; landbou-implemente; landbougereedskap.

macchina, *s.v.* ⇒ MACCHINARIO.

macro-economia, *s.v.*, makro-ekonomie.

magazzinaggio, *s.m.*, (IMMAGAZZINAMENTO, DEPOSITO), opsameling, ophoping; opgarings; opberging, bewaring; pakhuisgeld, bewaargeld, bergloon; bêreplek, pakplek; pakhuisruimte; *~ refrigerato*, bevrore opberging.

magazz|ino, *s.m.*, **(-ni)**, pakhuis, warehouse; bêreplek; *~ commerciale*, handelswinkel.

maglia, *s.v.*, (DIMENSIONE DELLA PROPRIETA FONDIARIA), grootte van landboubesit.

manda|to, *s.m.*, **(-ti)**, (FATTURA), aantekening; nota; biljet.

manodopera, *s.v.*, (FORZE DI LAVORO; LAVORO), mannekrag; werkkrag(te), arbeidskragte; *~ extra-aziendale*, loonarbeider.

manutenzi|one, *s.v.*, **(-oni)**, instandhouding; *~oni e assicurazioni*, onderhoud en versekering.

manzo, *s.m.*, beesvleis; *~ sotto sale*, soutbeesvleis.

mar|ca, *s.v.* **(-che)** ⇒ MARCHIO.

mar|chio, *s.m.*, **(-chi)**, handelsmerk; *~ di fabbrica*, handelsnaam, handelsmerk; fabrieksmerk; *~ doganale*, (MARCA DOGANALE), doeanemerk; *~ europeo*, euromerk.

marginale, *b.*, marginaal.

margin|e, *s.m.*, **(-i)**, marge; *~ commerciale*, handelsmarge; *~ di guadagno*, winsgrens; *~ di utile*; *~ di profitto*, winsmarge.

marketing, *s.m.* ⇒ COMMERCIALIZZAZIONE, SCIENZA DEL MERCATO.

massa, *s.v.*, grootmaat; massa.

materie prime, *s.v.*, grondstowwe; ruwe materiaal; *~ agricole*, landboukommoditeite; landbouprodukte, agrariese produkte.

mattat|io, *s.m.*, **(-oi)**, (MACELLO), abattoir, slagpale.

meccanizzazione, *s.v.*, meganisasie; *~ dell'agricoltura*, landboumeganisasie.

mercante, *s.m./v.* ⇒ GROSSISTA, COMMERCIANTE.

mercantilismo, *s.m.*, merkantilisme.

mercanzia, *s.v.*, goedere; *~ varia*, (CARICO GENERALE), gemengde lading; ladingstukgoedere.

mercato, *s.m.*, **(-ti)**, (SBOCCO), mark; *~ a termine*, (M. DELLE OPERAZIONI DI CONSEGNA DIF-

FERITA), termynmark; ~ **acquirente**, kopepende mark; ~ **agricolo**, landboukommoditeitemark; landboumark; boeremark; landbouersmark; ~ *al dettaglio*, kleinhandelmark; ~ *all'ingrosso*, groothandelmark; ~ **azionario**, aandelemark; effektemark; ~ *comune europeo*, Europese gemeenskapsmark; ~ **coperto**, mark(gebou); ~ *d'approvvigionamento*, verskafmark; ~ *dei cereali*, (M. CEREALICOLO), graanhandelaar; ~ *dei fiori*, blommemark; ~ *dei prodotti*, goederemark; produkte-mark; ~ *del bestiame*, veemark; ~ *del bestiame da macello*, mark van geslagde lewende hawe; ~ *del cacao*, kakaomark; ~ *del caffè*, koffiemark; ~ *del cotone*, katoenmark; ~ *del grano*, koringmark; ~ *del latte*, (M. LATTIERO), melkmark; ~ *del pollame*, pluimveemark; ~ *del vino*, (M. VINICOLO), wynmark; ~ *della carne*, vleismark; vleisbeurs; ~ *della frutta*, (M. FRUTTICOLO), vrugtemark; ~ *della manodopera*, arbeidsmark; ~ *delle esportazioni*, uitvoermark; ~ *dello zucchero*, suikermark; ~ *dell'uva da tavola*, tafeldruifbedryf; tafeldruifmark; ~ *di consumo*, verbruikersmark; verbruiskmark; ~ *di produzione*, produksiemark; ~ *d'importazione*, invoermark; ~ *d'oltremare*, oorsese mark; ~ **estero**, buitelandse mark; ~ *favorevole al venditore*, (M. DELL'OFFERENTE), verkopersmark; ~ *favorevole all'acquirente*, (M. DELL'ACQUIRENTE), kopersmark; ~ **finanziario**, kapitaalmark; ~ *fuori borsa*, toonbankmark; ~ **informale**, informele mark; ~ **internazionale**, internasionale mark; ~ **interno**, (M. NAZIONALE), binnelandse mark;

~ **libero**, vrye mark, oop (vry) mark; niebank mark; ~ **mondiale**, wêreldmark; ~ *monetario internazionale*, internasionale monetêre fonds; ~ **nero**, smokkelhandel; swart mark; ~ **orticolo**, groentemark; ~ **preferenziale**, (M. DI PREFERENZA), voorkeurmark; ~ **scoraggiante**, gedepreimeerde mark; gedrukte mark; sombere mark; ~ **semigrossista**, sekondêre groothandelmark; ~ **settimanale**, weeklikse mark; ~ **sovraccarico**, oorvoerde mark; ~ **turbato**, (M. SCONVOLTO), onrustige mark; ~ *unico europeo (MEC)*, binnelandse mark van die Europese gemeenskap; *informazioni di ~*, markberigte; *inondare il ~*, die mark oorlaai; *leader di ~*, markleier; *libero ~ del capitale*, vrye kapitaalmark; *monopolio di ~*, markmonopolie, monopolie op die mark; *notizie di (dal) ~*, markberigte; *parametro di ~*, (INDICATORE DI M.), markaanwyser; *regolamentazione di ~*, markreglement; markregulasies; *regolamentazione del ~ agrario*, landboubemarkingsonderneming; *ricerche di ~*, markondersoek, markpeiling; *scienza del ~*, (COMMERCIALIZZAZIONE), bemarking; *stagione di ~*, bemarkingseisoen; *studio generale del ~*, markondersoek; *trovare un ~*, 'n mark vind.

merce, s.v., (-ci), (BENI COMMERCIALI; DERRATE), goedere; handelsware; koopware; negosieware; ~ *in transito*, goedere in transito; deurgaande goedere; ~ *di esportazione*, uitvoergoedere; ~ *di importazione*, invoergoedere; *surplus di ~*, surplusvoorrade.

metodo, *s.m.*, **(-di)**, (SISTEMA), stelsel; ~ *di stima*, waardasiestelsel.

mezzadria, *s.v.*, oesverband; (COLONIA PARZIARIA; COMPARTICIPAZIONE), deelsaaier, boerdery om 'n deel.

mezzo, *s.m.*, **(-zi)**, vermoë; middel; ~ *zi di produzione*, produksiebenodighede.

miglioramento, *s.m.*, **(-ti)**, verbetering, verhoging; ~ **ti fondiari**, landverbetering; ~ *del tenore di vita*, verhoging van lewenstandaarde; ~ *della qualità*, (M. QUALITATIVO), gehalteverbetering; ~ *della struttura agraria*, (M. STRUTTURALE DELLE AZIENDE AGRARIE), plaasstruktuurverbetering; ~ *dell'efficienza aziendale*, verbetering in boerderydoeltreffendheid.

miglioria, *s.v.*, (MIGLIORAMENTO; VALORIZZAZIONE; AVVALORAMENTO), verbetering.

ministero, *s.m.*, **(-ri)**, departement, ministerie; ~ *dell'agricoltura*, departement van landbou; ~ *per il commercio e l'industria*, departement van handel en nywerheid.

ministro, *s.m.*, **(-i)**, minister; staatsdienaar; ~ *dell'agricoltura*, minister vir landbou en grondsake, m. van landbou.

minusvalenza, *s.v.*, (PERDITA FINANZIARIA), verlies; ~ **patrimoniale**, (PERDITA DI CAPITALE, PERDITA IN CONTO CAPITALE), kapitaalverlies.

misura, *s.v.*, **(-re)**, maatstaf; maatreël; ~ **finanziaria**, finansiële maatstaf; ~ *e protettive*, (MISURE DI SALVAGUARDIA), beskermingsmaatreëls.

moneta, *s.v.*, **(-e)**, (DENARO, QUATTRINI), geld, munt, betaalmiddel; ~ *izzazione di un*

debito, monetisering van skuld; ~ **bancaria**, deposito geld; giraal g.; ~ **ario(-a)**, *b.*, geldelik, finansiëel, monetêr, geld-, munt-; *massa ~ aria* ⇒ STOCK MONETARIO; *surrogati ~ ari*, geldsubstitute, geldsurrogate; *stock ~ ario*, monetêre voorraad.

monitoraggio, *s.v.*, **(-gi)**, monitering.

monopolio, *s.m.*, **(-li)**, (PREROGATIVA, DIRITTO RISERVATO), monopolie, alleenhandel; ~ *di mercato*, markmonopolie, monopolie op die mark; ~ *di stato*, staatsmonopolie; ~ **fiscale**, fiskale monopolie.

moratoria, *s.v.*, (PROROGA), moratorium, ⇒ DILAZIONE.

mostra, *s.v.*, **(-e)**, tentoonstelling, skou; ~ **orticola**, (M. DI ORTICOLTURA), tuinbouskou; ~ **zootecnica**, beestentoonstelling; veetentoonstelling.

motocultura, *s.v.*, (AGRICOLTURA MOTORIZZATA), gemeganiseerde boerdery.

motorizzazione, *s.v.*, (MECCANIZZAZIONE), meganisasie; meganisering.

movimento, *s.v.*, **(-ti)**, (CIRCOLAZIONE), beweging; ~ *dei prezzi*, (OSCILLAZIONE DEI P.), prysbeweging; prysverloop.

multilaterale, *b.*, (PLURILATERALE), veelsydig(e), multilateraal(-ale).

mutuario, *s.m.*, **(-ri)**, (PRESTATORE), lener; ~ **rurale**, landboulener, landlener.

mutuo, *s.m.*, lening; ~ *(prestito) di garanzia*, borglening; ~ **concesso**, lening toegestaan; toegekende lening; ~ **garantito** ⇒ M. GARANTITO; ~ **ipotecario**, (PRESTITO IP.), hipotekêre lening, verbandlening; ~ *per la casa*, huisverband; ~ **privilegiato**, (M. GARANTITO), versekerde lening.

N

normativa, *s.v.*, reëling; voorskrif; bepaling, verordening, regulasie; reglement; ~ **doganale**, (REGOLAMENTAZIONE D.), doeanere-gulasies, doeanevoorskrifte

navigazi^one, *s.v.*, (-ni), skeepvaart, navigasie; ~ **commerciale**, koopvaardy; ~ **interna**, binnevaart.

negozio, *s.m.*, (-zi), winkel; ~ *xi di specialità*, spesialiswinkels; ~ *al dettaglio*, kleinhandelaar.

netto(-a), *b.*, netto.

noleggio, *s.m.*, bruikhuur.

nolo, *s.m.*, (CARICO), vrag; lading; vraggeld; vervoer; ~ *in arrivo*, vrag in, inwaartse vraggeld, retoervrag; ~ *in partenza*, vrag uit, uitwaartse vraggeld (vrag); heenvrag; ~ *vuoto per pieno*, dooie vrag.

nomenclatura, *s.v.*, nomenklatuur, benaming.

normalizzare, *w.*, (-ato), (STANDARDIZZARE), standardiseer; vasstel.

normalizzazi^one, *s.v.*, (-ni), normalisasie; standardisasie; ~ *dei prodotti*, (STANDARDIZZAZIONE DEI P.), normalisasie van produkte, produknormalisasie, produkstandardisasie.

norma, *s.v.*, (-e), bepaling; ~ *e che regolano le importazioni*, invoerbepaling; ~ *e interne di risparmio*, interne besparings.

notificare, *w.*, (-ato), kennisgee; ~ *disdetta di contratto*, kenningsgee vir opsegging van kontrak.

numero, *s.m.*, (-ri), nommer; ~ *della fattura*, faktuurnommer.

O

obbligazi^one, *s.v.*, (-ni), obligasie; verband (op eiendom); skuldbrief; ~ *a breve termine*, kortlopende obligasie; korttermynobligasie; obligasie met kort looptyd; ~ *a rendita annuale*, jaargeldbrief; annuïteitspolis; ~ *ad interesse variabile*, veranderlike rentedraënde skuldbrief; ~ *con partecipazione*, winsdelende obligasie; ~ **convertibile**, konverteerbare obligasies; omsitbare (omskepbare) obligasies; ~ **ipotecaria**, verbandakte; verbandobligasie; ~ **irredimibile**, onaflosbare obligasie; ~ **negoziabile**, (TITOLO TRASFERIBILE), toonderobligasie; verhandelbare obligasie; ~ **nominativa**, geregistreerde obligasie; obligasie op naam; ~ **risctabile**, opvraagbare verband; opvraagbare obligasie; ~ **ammortizabili**, delgingsfondsobligasie; ~ *con cedole al portatore*, koeponobligasie; geregistreerde obligasie; obligasie op naam; ~ **consolidate**, funderingsobligasies; ~ *di partecipazione*, inkomsteobligasies; ~ *e titoli*, (BENI MOBILI), beursfondse; effekte; ~ *in scadenza*, vervallende verpligtings; ~ *in sospeso*, (OB. IN CIRCOLAZIONE), uitstaande obligasie; ~ **redimibili**, aflosbare obligasie; ~ **nista**, *s.m/v.*, obligasiehouer; verbandhouer; skuldbriefhouer.

obbligò, *s.m.*, **(-ghi)**, (PASSIVO; RESPONSABILITÀ), verpligting; vereiste; ~ *di copertura*, dekkingsvereistes.

offerta, *s.v.*, bot; aanbod; ~ **costante**, (O. STABILE), vaste aanbod; ~ *e domanda*, vraag en aanbod; ~ **eccessiva**, (SOVRACCARICO DEL MERCATO), oorvoering (van markte); ~ **elastica**, elastiese aanbod; ~ **ingolfata**, oorverskaf(de markte); ~ **limitata**, beperkte aanbod; b. toevoer; b. voorraad; ~ **normale**, normale aanbod; ~ **nulla**, nulaanvraag; ~ **pubblica**, openbare (publieke) inskrywing; openbare (publieke) tender; *modalità di ~*, inskrywingskoers, tenderkoers.

oltremare, *b./bv.*, oorsee.

onerje, *s.m.*, **(-i)**, las; beswaring; ~ *i di ammortamento*, depresiasiekoste; ~ *i all'importazione*, invoerkoste; ~ *i di quotazione*, kwotasiekoste; kwoteringkoste; ~ *i per servizi sociali*, (CONTRIBUTI ASSICURATIVI), heffing vir maatskaplike dienste.

operazione, *s.v.*, **(-i)**, operasie (alg.), transaksie; ~ *a premio*, premietransaksie; ~ **creditizia**, krediettransaksie; ~ *d'esportazione*, uitvoersaak; uitvoerbedryf; ~ *di borsa*, beurstransaksie; deviesetr., valutatr.; ~ *di copertura*, waarborgtransaksie; ~ *di credito mascherato*, bedekte krediettransaksie; ~ *per contanti*, kontanttransaksie; ~ *a termine*, termyntransaksie; ~ *di esercizio*, korttermynkredietoperasie.

opzione, *s.v.*, **(-i)**, opsie; ~ *di tipo europeo*, Europese opsie.

organizzazione, *s.v.*, **(-i)**, organisasie; stelsel; ~ **cooperativa**, koöperatiewe stel-

sel; ~ *del credito*, kredietstelsel; ~ *del mercato*, bemarking en aflewering; ~ *di (del) mercato*, bemarkingsorganisasie; ~ *europea di (del) mercato*, Europese markorganisasie; ~ *in partecipazione*, gesamentlike organisasie; ~ *mondiale del commercio (OMC)*, wêreldhandelsorganisasie (WHO); ~ *senza scopo di lucro*, maatskappy sonder winsbejag.

ortaggio, *s.m.*, **(-gi)**, (VERDURA, VEGETALE), groente.

orticoltura, *s.v.*, tuinbou; *b., riguardante l'~*, tuinbou-; tuinboukundig.

orticoltore, *s.m.*, **(-ri)**, tuinboukundige.

oscillazione, *s.v.*, **(-ni)**, skommeling; ~ *(dei prezzi) al ribasso*, afwaartse skommelings; ~ *al rialzo*, opwaartse skommelings; ~ *del cambio*, skommeling van wisselkoers.

P

paese, *s.m.*, **(-i)**, land, nasie; ~ **acquirente**, aankoopland; ~ *di destinazione*, land van bestemming; ~ *d'origine*, land van herkoms; land van oorsprong; ~ **esportatore**, uitvoerland; ~ **estero**, buiteland; vreemde land; ~ **importatore**, invoerland; ~ *in via di sviluppo*, ontwikkelende land.

pagabile, *b.*, betaalbaar; ~ *a vista*, betaalbaar by vertoon, b. op sig, b. op aanvraag; ~ *in anticipo*, vooruitbetaalbaar.

pagamento, *s.m.*, **(-i)**, betaling; ~ **addizionale** ⇒ P. SUPPLEMENTARE; ~ *alla conse-*

-*gna*, (P. IN CONTRASSEGNO), kontant by aflewering (KBA); **~i arretrati**, agterstallige b.; *~ dello straordinario*, oortydbetaling; *~ di un debito*, skuldverheffing; **~ differito**, voorwaardelike b.; nabetaling; agterskot; uitgeskelde b.; **~ in contanti**, kontantbetaling; betaling in kontant; **~ in natura**, uitbetaling in natura, b. in natura; *~ in sospeso*, (P. ARRETRATO), uitstaande paaielement, agterstallige b.; **~ integrativo**, (P. SUPPLETIVO), addisionele betaling; bybetaling; **~ intermedio**, middelskot; **~ rateale**, afbetaling in paaielemente; termynbetaling; *~ secondo qualità*, betalings volgens gehalte; **~ supplementare**, (P. ADDIZIONALE), nabetaling; *trasferimento dei ~i*, oordrag van paaielemente.

pagan|te, *s.m.*, (-ti), betaler.

pag|are, *w.*, (-ato), betaal.

parco, *s.m.*, (-chi), park; **~ naturale**, (RISERVA N.), natuurreseerwaat, natuurpark; **~ nazionale**, nasionale park.

parità, *s.v.*, pariteit, gelykheid; *~ del potere d'acquisto*, koopkragpariteit.

parlame|nto, *s.m.*, (-ti), parlement; **~ Europeo**, Europese parlement.

partita, *s.v.*, inskrywing; *~ doppia rurale*, dubbelinskrwing; *~ non saldata*, ongebalanseerde inskrywing.

passiv|o, *s.m.*, (OBBLIGO; RESPONSABILITÀ), laste; skulde; verpligtings; aanspreeklikhede; *~ di conto corrente*, depositoverpligting; *~ità correnti*, (IMPEGNI A BREVE), bedryfslaste.

patrimoniale, *b.*, geërf, deur erfreg verkry, patrimonial; *partecipazione ~*, eie-

naarsbelang; *tassa ~*, eiendomsbelasting, grondbelasting.

patrimo|nio, *s.m.*, (-ni), kapitaal; eiendom; bates; **~ estero**, buitelandse bates.

penuria, *s.v.*, (CARENZA), tekort; *~ di capitale*, kapitaaltekort.

percep|ire, *w.*, (-ito), afhaal; (⇒ RISCOUTERE, in IMPOSTE, DAZI, ECC.); invorder, inkasseer.

perdit|a, *s.v.*, (-e), verlies; **~ finanziaria**, geldelike verlies; **~ lorda**, bruto verlies; *~ sui crediti*, kredietverliese.

perio|do, *s.m.*, (-di), periode; tyd; *~ transitorio (C.E.E.)*, oorgangsperiode (E.E.G.).

peri|to, *s.m.*, (-ti), (STIMATORE), waardeerder.

perizi|a, *s.v.*, (-e), waardasie; **~are**, *w.* ⇒ STIMARE.

permes|so, *s.m.*, (-si), vergunning, permit, lisensie; **~ doganale**, doeanepermit; doeanevergunning; *~ di importazione*, invoerlisensie, invoerpermit.

permut|are, *w.*, (-ato), (SCAMBIARE, BARATTARE), ruil.

pes|o, *s.m.*, (-i), gewig; **~ lordo**, bruto gewig.

pianificazio|ne, *s.v.*, (-ni), beplanning; **~ agraria**, landboubepanning; **~ aziendale**, plaasbeplanning.

pian|o, *s.m.*, (-i), (PROGETTO), plan; ontwerp; stelsel; skema; *~ di sviluppo*, (PROGRAMMA DI SV.), ontwikkelingskema; *~ delle assegnazioni*, toewysingsbegroting;

delgingskema, aflossingskema; funderingsskema; *~ di lavoro*, werkplan;

bedryfsplan; ~ *di risparmio finalizzato*, gespesialiseerde spaarplan; ~ *quinquennale/settennale*, vyfjaarplan / sewejaarplan.

podere, *s.m.* (-ri), ⇒ TENUTA.

politi|ca, *s.v.*, (-che), beleid (LINEA DI CONDOTTA); politiek; ~ *della produzione*, produksiebeleid; ~ **agraria**, landboubeleid; ~ **commerciale**, handelsbeleid; ~ **creditizia**, kredietbeleid; kredietpolitiek; ~ *dei prezzi*, prysbeleid; ~ *dei prezzi per i fattori produttivi*, insetprysbeleid; ~ *dei redditi*, inkomstebeleid; inkomstepolis (versekering); ~ *del controllo dell'offerta*, toevoerbeheerbeleid; ~ *del credito agevolato*, begunstigde kredietbeleid; ~ *della congiuntura*, ekonomiese b.; ~ *di (del) mercato*, markb.; ~ *di azionariato*, effektebesitb., aandelebesitb.; b. van aandeleb.; ~ *di colonizzazione*, landbounedersettingsb.; ~ *di esportazione*, uitvoerb.; uitvoerpolitiek; ~ *di mercato*, (P. DELLA DISTRIBUZIONE), bemarkingsb.; ~ *di struttura agraria*, landboustruktuur.; ~ **economica**, ekonomiese b.; e. politiek; ~ **fiscale**, fiskale b.; ~ *fiscale agraria*, landbou-belastingb.; landbou-belastingpolitiek; ~ **monetaria**, geldb., geldelike b., monetêre b.; ~ *restrittiva del credito*, kredietbeperkende b.; ~ **sociale**, sosiale b.; maatskaplike b.; ~ *sulle importazioni*, invoerb.; invoerpolitiek; ~ **tariffaria**, tariefb.; ~ **valutaria** ⇒ P. MONETARIA.

poliz|za, *s.v.*, (-ze), polis; ~ *di assicurazione*, assuransiepolis, versekeringspolis; ~ *di carico*, konnossement; vragbrief.

portafo|glio, *s.m.*, (-gli), portefeulie; ~ **agricolo**, landbouwissel portefeulie; ~ **titoli**, beleggingsportefeulje.

port|o, *s.m.*, (-i), hawe^a; hawestad^a; Port^b (*wyn*); ~ *di destinazione*, bestemmingshawe; ~ **doganale**, doeanehawewe.

posizio|ne, *s.v.*, (-ni), posisie; stand; ~ **doganale**, kodenommer; ~ **finanziaria**, (P. CREDITIZIA), kredietstand; bepaling van kredietwaardigheid.

posses|so, *s.m.*, (-si), (PODERE; TENUTA; PATRIMONIO), eiendom; besit.

potenziale, *s.m.*, potensiaal, potensieel; ~ **agricolo**, (P. AGRARIO), landboumoontlikhede; landboupotensieel; ~ *di mercato*, markpotensieel, moontlikhede van 'n mark.

poter|e, *s.m.*, (-i), mag; krag, vermoë; ~ *d'acquisto*, koopkrag; ~ *di risparmio*, spaarvermoë.

preferenz|a, *s.v.*, (-e), voorkeur.

prelevamento, *s.m.* ⇒ PRELIEVO.

prelevare, *w.*, (-ato), afroom.

preliev|o, *s.m.*, afroomsbedrag, afskepsbedrag; ontrekking; ~ *in contanti*, ontrekking van kontant; ~ *all'importazione*, invoerheffing; ~ *dei fondi di riserva*, afvloei(ing) van reserwefonds; ~ **statutario**, statutêre heffing; *media ponderata dei ~i* (C.E.E.), beswaarde gemiddelde van prysaanpassing.

premio, *s.m.*, premie; ~ *al riscatto*, aflosspremie; ~ *alla produzione*, produksiepremie; produksie; ~ *all'esportazione*, eksportpremie; eksport-subsidie; uitvoersubsidie; ~ *di produttività*, (P. DI PRODUZIONE), pro-

duksiebonus, produksie-premie; ~ *sul fatturato*, omsetbonus.

prestatore, *s.m.* ⇒ MUTUARIO.

prestito, *s.m.*, (MUTUO), lening; *prendere a* ~, (PRENDERE A MUTUO), leen; ~i **agrari**, (SISTEMA DI PRESTITO AGRARIO), landboukredietverlening; ~i *con ipoteca secondaria*, sekondêre verbandlenings; ~i *contro titoli*, l. teen onderpand van effekte; prolongasie; ~i **indicizzati**, indekslenings; ~i **speciali**, besondere lenings, buitengewone lenings; ~ *a breve scadenza*, korttermynlening; ~ *a lunga scadenza*, langtermynlening; ~ *a medio termine*, tussentermynlening; l. op die tussentermyn; ~ *a premio*, premielening; ~ *a vista*, daglening; onmiddelijke opeisbare l.; ~ *agrario di insediamento*, l. op landbounedersetting; ~ **agricolo**, landboulening; ~ *al consumo*, verbruikslening; ~ *allo scoperto*, (P. NON GARANTITO), onversekerde l.; ongesekureerde l.; ~ **avio**, aviolening; ~ **bancario**, banklening; ~ *bancario europeo*, eurobanklening; ~ *bancario richiamabile a vista*, daggeld; onmiddelijke opeisbare geld, dadelike opeisbare geld, onmiddelijke (dadelike) opvraagbare geld; daggeld; ~ **condizionario**, voorwaardelike l.; ~ **congiunto**, gemeenskaplike l.; ~ **cooperativo**, koöperatiewe l.; ~ *di esercizio*, bedryfslening; ~ *di sostegno*, reserwekredietlening; ~ *di stabilizzazione*, stabilisasiening; ~ **edilizio**, boulening; ~ **esigibile**, (P. SCONTABILE), bankwaardige l.; ~ **garantito**, l. teen onderpand; ~ **netto**, (AMMONTARE NETTO DEL P.), netto-lening; ~ *non produttivo*, onproduktiewe

l.; ~ *non rimborsato*, ongedelgde l.; ~ **obbligazionario**, obligasielening; ~ *per il fondo di ammortamento*, delgingsfondslening; l. op die amortisasiefonds; ~ *per lo sviluppo*, ontwikkelingslening; ~ *per miglioramenti agricoli*, landbouverbeteringslening; ~ **provvisorio**, interimlening; tussentydse l.; ~ **pubblico**, openbare l., publieke l.; owerheidslening, staatslening; ~ **statale** ⇒ PR. PUBBLICO; ~ **redimibile**, (MUTUO AMMORTIZZABILE), delgingslening; ~ **stagionale**, seisoenslening; ~ *sul raccolto*, oeslening; ~ **vincolato**, gebonde l.; ~ (*mutuo*) *di capitale*, leningskapitaal; ~ (*mutuo*) *sui prodotti*, kommoditeitslening; *recupero dei* ~i, terugvordering van lenings; *ritiro di un* ~, 'n lening opsê.

preventivo, *s.m.*, (BILANCIO DI PREVISIONE; STIMA, VALUTAZIONE), raming; ~ *di spesa*, (PREVISIONE DI SPESA), beraamde uitgawes, beraamde koste.

previsione, *s.v.*, voorspelling; prognose; ~ *del fabbisogno di capitale*, kapitaalbegroting; ~i *dei prezzi*, (PR. IN MATERIA DI PREZZI), prysvoorspelling; ~i *di mercato*, markvoorspelling; markprognose; ~i *di raccolto*, oesskatting, oesraming.

prezzo, *s.m.*, prys; *perequazione dei* ~i *all'importazione*, pryse afroom (afskerp); ~ **agricolo**, (P. AGRARIO), plaasprys, landbouprys; ~ **controllato**, beheerde prys; ~i *dei prodotti agricoli*, landboupryse, plaaspryse; ~i *di concorrenza*, mededingende pryse, konkurrensiepryse; ~i *di trasformazione*, omsettingpryse; ~ **differenziale**, differensieële prys; ~ *in listino*, (P. IN INVENTARIO),

opgaweprys; ~ *in rialzo*, stygende prys; ~ *in ribasso*, (FLESSIONE DEI PREZZI), dalende prys; ~ **tappeto**, (I PREZZI PIÙ BASSI), vloerprys; ~ **ufficiale**, amptelike prys; ~ *(di) base*, basiese prys; ~ *al consumo*, (PR. AL CONSUMATORE), verbruikerprys; ~ *al minuto*, kleinhandelprys; ~ *al produttore*, (PR. ALLA PRODUZIONE), produsenteprys; ~ *alla pari*, pariteitsprys; ~ *alla produzione*, produksieprys; prys op die plaas; ~ *all'incanto*, veilingsprys; ~ *all'ingrosso*, groothandelprys; ~ **alto**, (PR. ELEVATO), hoë prys; ~ **attuale** ⇒ PR. CORRENTE; ~ **bloccato**, bevrore prys; ~ **cif**, k.a.v. prys; ~ **convenuto**, ooreengekome prys; ~ **corrente**, (PR. DI LISTINO), dagkoers; geldende (heersende) p.; huidige p., dagprys; ~ **costante**, standhoudende (standvastige) prys; ~ *d'acquisto*, oorspronklike koste, koopprys, koopsom; koopskat; ~ *del fabbricante al rivenditore*, handelsprys; ~ *del mercato mondiale*, wêreldprys; ~ *d'entrata (C.E.E.)*, ~ **di soglia**, drempelprys; ~ *di apertura*, openingsprys; ~ *di costo*, (COSTO DI PRODUZIONE), eerste koste; direkte koste; inkoop(s)prys; ~ *di costo*, (PR. DI RIVENDITA), kosprys, inkoopprys; ~ *di domanda*, (VALORE D'ACQUISTO), vraagprys; ~ *di dumping*, dumpingprys; ~ *di emissione*, emissiekoers, koers van uitgifte, uitgifteprys; ~ *di esportazione*, uitvoerprys; ~ *di favore*, preferensieële prys, voorkeursprys; ~ *di immissione (nel mercato)*, aanskaafprys; inkoopprys; ~ *d'importazione*, invoerprys; ~ *di liquidazione* ⇒ PR. DI VENDITA; ~ *di mercato*, mark-

prys; ~ *di mercato del prodotto*, markprys van produk; ~ *d'offerta*, aangebode prys, aanbodprys; ~ *di produzione*, uitsetprys; ~ *di riferimento*, referenteprys, verwysingprys; uitgangsprys; ~ *di riscatto*, afkoopprys; ~ *di rivendita*, herverkoopprys; ~ *di sostegno*, vasgepende prys; prysaansporing, prysmotief; ~ *di vendita*, verkoopprys; ~ **eccessivo**, buitensporige prys, oormatige p.; ~ *equo di mercato*, billike (redelike) markprys; ~ **fermo**, vaste prys; ~ **fisso** ⇒ PR. FERMO; ~ **fluttuante**, skommelende prys; pryskommelings; ~ *franco frontiera*, v.o.s. (vry op spoor) se prys; ~ *franco magazzino internazionale*, groothandelprys vir buitelandse mark; ~ **garantito**, gewaarborgde prys; ~ **globale**, inklusiewe prys; ~ *indicativo di base*, basiese doelprys; ~ **sovvenzionato**, (PR. POLITICO), steunprys, subsidieprys; ~ **stabile** ⇒ PR. FERMO; ~ **indicativo** ⇒ PR. DI RIFERIMENTO; ~ **direttivo**, normale prys; standaard p.; ~ **(del mercato) interno**, binnelandse prys; binnelandse prys; ~ **libero**, vrye markprys; ~ **limite**, reserweprys; ~ **lordo**, bruto prys; ~ **massimo**, hoogste (maksimum) prys; ~ **medio**, gemiddelde prys, medium prys, middelprys; deursneekoers; deursneeprys; ~ **minimo**, minimum prys; ~ **moderato**, (PR. BASSO), matige prys; ~ **netto**, netto prys; ~ **politico** ⇒ PR. SOVVENZIONATO; ~ **ribassato**, verlaagde prys; ~ *sotto costo* ⇒ PR. DI DUMPING; ~ **stabile**, bestendige prys; stabiele p.; ~ **unitario**, eenheidsprys, prys per eenheid; listino dei prezzi, tariffa, mercuriale, pryslys; *livello dei ~i*, pryspeil; *livello dei ~i interni*, binnelandse pryspeil; *rialzo del ~*, (AUMENTO DI P.), prysopslag; prysverhoging, prysstyging; *scala dei ~i*,

(GAMMA DEI P.), prysreeks; *scarto tra i ~i*, prysverskil; *stabilità dei ~i*, prysstabiliteit; *variazione stagionale nei ~i*, seisoensafwykings van pryse; *vincolato all'indice dei ~i*, gekoppel aan die prysindeks.

privatizzazi|one, s.v., (-ni), privatisering.

procedur|a, s.v., proseduur; proses; ~ *di autenticazione (vini)*, sertifiseringsproses (wyne); ~ *di determinazione dei costi*, metode van kosprysberekening, metode van kosteberekening; ~ *di esportazione*, uitvoerprosedure; ~ *e di sdoganamento*, doeaneklaringsprosedure

prodotto, s.m., produk; ~ *i agricoli di esportazione*, landbou-uitvoerprodukte; ~ *i agricoli non trattati*, onverwerkte landbouprodukte; ~ *i animali*, veeteltprodukte; ~ *di alto consumo*, ekstensiewe produkte; ~ *di consumo*, (BENI NON DUREVOLI), onduursame artikels, o. goedere, o. produkte; ~ *e costi*, uitset en inset; ~ **agricolo**, landbouproduk; boerderyproduk; ~ *agricolo adatto all'esportazione*, uitvoergehalte-landbouprodukte; ~ **decrescente**, afnemende produk; ~ *di scarto*, afvalproduk; ~ *interno lordo (PIL)*, bruto binnelandse produk (BBP); ~ *nazionale lordo (PNL)*, bruto nasionale produk (bnp); ~ **netto**, netto bedryfsinkomste; netto-produksie, netto-uitset; netto opbrengs; netto rentabiliteit; ~ *per la vendita*, omset-oes; ~ **principale**, stapelproduk; ~ **secondario**, (PR. DERIVATO, SOTTOPRODOTTO), neweproduk, byproduk; afvalproduk; ~ **trasformato**, verwerkte produk.

produttività, s.v., skietvermoë; opbrengsvermoë; (RENDIMENTO), produktiwiteit; ~ *del capitale*, kapitaalproduktiwiteit, produktiwiteit van kapitaal.

produttivo, b., produserend; vrugbaar.

produttore, s.m., produsent; ~ **agricolo**, landbouprodusent; boer.

produzione, s.v., (RENDIMENTO; PRODOTTO), produksie, opbrengs; voortbrenging; ~ *a larga scala*, grootskaalse produksie; ~ **agricola**, (PRODUTTIVITÀ AGRICOLA), landbouproduksie; plaasproduksie; boer-deryproduksie; ~ **annua**, jaarlikse produksie, jaarlikse opbrengs; ~ **crescente**, uitbreidende produksie; ~ *di qualità*, gehalte produksie; ~ *in serie*, serieproduksie; ~ **lorda**, (PRODOTTO LORDO), bruto uitset, bruto opbrengs, bruto produksie; bruto-rendement; ~ *lorda nazionale*, bruto nasionale produksie; ~ *lorda vendibile*, bruto verkoopbare produk; ~ **media**, medium uitset; ~ *per unità*, opbrengs per eenheid, produksie per eenheid; ~ **smerciable**, bemerkbare produksie; ~ *spinta dal mercato*, markgedrewe produksie; ~ *totale commercializzata*, totale bemerkte produksie; ~ **unitaria**, produksie per eenheid; ~ *vendibile totale*, bruto totale uitset; *livello di ~*, produksiepeil; *ordinamento della ~*, produksiestelsel; *orientamento della ~*, produksierooster, produksieskedule; *scaglionamento della ~*, produksiespreiding, spreiding van produksie; *tutela della ~*, produksiebeskerming; *velocità di ~*, (V. DI RENDIMENTO), produksietempo.

profitt|o, *s.m.*, (UTILE), wins, profyt; *~i complessivi*, (P. TOTALI), totale winste; *~i dell'agricoltura*, boerderywins; *~i indivisi*, winssaldo; onverdeelde wins; *~i non distribuiti*, (UTILI TRATTENUTI), onuitgekeerde (onverdeelde) wins; ingehoue winste, teruggehoue winste; *~ dell'imprenditore*, ondernemersprofyt, ondernemerswins; operateurswins; *~ lordo*, bruto wins; *~ netto*, netto bedryfswins, suiwer wins; *marginale di ~*, (M. DI GUADAGNO), winsmarge; *~evole*, *b.* ⇒ REDDITIZIO.

progetto, *s.m.*, projek; plan; *~ polivale* *lente*, meerdoelige projek.

programma, *s.m.*, program; *~ di emissione*, emissieprogram; *~ di importazione*, invoerprogram; *~ di ricostruzione europea*, Europese herstelprogram (EHP); *~ di ristrutturazione*, herstruktureringprogram; *~ di sviluppo*, ontwikkelingsprogram; *~zione*, *s.v.*, beplanning, programmering; reëling; *~zione a breve termine*, korttermynbeplanning; *~zione a lungo termine*, langtermynbeplanning; *~zione economica*, ekonomiese beplanning; ekonomiese ordening.

propensione, *s.v.*, (INCLINAZIONE, TENDENZA), geneigheid, tendensie, neiging; *~ marginale (al consumo o al risparmio)*, marginale (verbruiks)geneigdheid.

proprietà, *s.v.*, (POSSESSO; TENUTA; BENI; PATRIMONIO), boedel; landgoed, eiendom; *diritto di ~*, eienaarskap; *piccola ~*, hoewe; kleinhoewe; *~ agricola*, besit; eiendom; hoewe; plaas; *~ coltivatrice*, grondbesit van kleinboere; *~ comune*,

gemeenskaplike eiendom, (COMPROPRIETÀ), mede-eienaarskap; *~ fondiaria*, grondbesit; vaste eiendom; *~ fondiaria assoluta*, eiendomsbesit; *~ immobiliare*, vasgoed; onroerende goed (eiendom); *~ in affitto*, pag, huurpag; *~ ufficialmente registrata*, eienaarskapsonderneming en arbeidsverhouding.

proprietario, *s.m.*, eienaar; besitter; *~ assenteista*, eienaar in absentia; afwesige landheer; *~ fondiario*, (PADRONE), grondbesitter, grondeienaar; *~ legale*, wetlike eienaar; *~ terriero* ⇒ P. FONDIARIO.

proroga, *s.v.* ⇒ DILAZIONE; MORATORIA.

protettivo, *b.*, beskermend.

protezione, *s.v.*, beskerming; *~ degli allevatori e delle nuove varietà vegetali*, beskerming vir telers en nuwe plantvarieteite; *~ doganale*, beskerming deur doeaneregte; *~ tariffaria*, beskerming deur middel van doeanetarief.

protezionismo, *s.m.*, proteksionisme; *~ doganale*, proteksionisme; handelsbeskerming.

protezionistico, *b.*, beskermend; proteksionisties.

provved|ere, *w.*, (-uto/provvisto), voorsiening maak.

Q

quarantena, *s.v.*, (FITOSANITARIA), plantkwarantyn.

quasi moneta, *s.v.*, kwasi-geld.

quid pro quo, *s.v.*, (CONTRACCAMBIO; RICOMPENSA), quid-pro-quo.

quietanza, *s.v.*, (REMISSIONE DEL DEBITO), kwytshylding van skuld; (RICEVUTA), kwitan-sie, ontvangsbewys.

quota, *s.v.*, eweredige aandeel; ~ *di ammortamento*, waardeverminderingtoelating; ~ *di borsa*, effektebeursprys; ~ *di conguaglio*, balanskwota; ~ *massima di credito*, (TETTO DI C.), kredietperk, kredietplafon; ~ **nominativa**, (TITOLO REGISTRATO), aandeel op naam, geregistreerde aandeel, eie a.; ~ **sociale**, aandeelhouersvennootskap.

quotare, *w.*, (-ato), kwoteer; noteer.

quotazione, *s.v.*, kwotasie, prysnotering, prysopgawe; ~ *del mercato*, markkwotasie, marknotering.

R

raccolt|o, *s.m.*, gewas; ~ *i annuali*, jaargewasse.

rapporto, *s.m.*, (PROPORZIONE), verhouding; koëffisiënt; verhoudingsgetal; verhoudingsyfer; (RELAZIONE), verhouding; verwantskap; ~ *i commerciali*, handelsbetrekkinge; ~ *al netto di capitale*, netto kapitaalverhouding; ~ *capitale marginale-produzione*, marginale kapitaal-koëffisiënt; marginale kapitaal-opbrengsverhouding; ~ *capitale-prodotto*, kapitaal-opbrengsverhouding; ~ *costi-benefici*, koste-opbrengsverhouding; ~ *di indebitamento*, (LEVA FINANZIARIA),

hefbomfinansiering; finansiering met vreemde kapitaal; ~ *entrate-uscite*, inset-uitset-verhouding; ~ *medio tra capitale e produzione*, gemiddelde kapitaalkoëffisiënt; gemiddelde kapitaal-opbrengsverhouding; ~ *uomo-terra*, man-grond verhouding.

rata, *s.v.*, paaiement; ~ **mensile**, maandpaaiement, maandelikse paaiement; *pagare a ~e*, betaal in paaiemente.

rateale, *b.*, in paaiemente; *pagamento ~*, afbetaling in paaiemente; termybetaling.

recessione, *s.v.*, resessie, teruggang.

reclamo, *s.m.*, eis.

redditività, *s.v.*, winsgewendheid.

reddizio, *b.*, (VANTAGGIOSO; PROFITTEVOLE), winsgewende; renderende.

reddito, *s.m.*, (ENTRATA; RENDITA), inkomste; ~ *i netti all'estero*, buitelandse (vreemde) remise; ~ **accessorio**, inkomste uit filiaalmaatskappy; ~ **agrario**, landbouinkome(-ste); agrariese inkomste(-ste), landbouinkome; ~ *agrario netto*, netto boerderyinkomste; ~ **agricolo** ⇒ R. AGRARIO; ~ **aziendale**, plaasinkomste; inkomste uit die boerdery; ~ *da capitale*, opbrengsoplewering; ~ *del capitale*, kapitaalomsat, kapitaalopbrengs; ~ *del contante investito*, rentabiliteit van belegde kontant; ~ *dell'investimento*, beleggingsinkomste; ~ *derivato dal capitale*, inkomste uit kapitaal; ~ *di esercizio*, bedryfsinkomste; ~ **familiare**, gesinsinkome(-ste); ~ **guadagnato**, verdiende inkomste; ~ *in natura*, inkomste(-ste) in natura; ~ *in termini reali*, reële inkomste; ~ **lordo**, bruto inkomste; ~ *lordo globale*, totale krediet; ~ **monetario**, (UTILE MONE-

TARIO), geldinkom(st)e; ~ **nazionale**, nasionale inkomste; ~ *nazionale netto*, netto nasionale inkomste, netto volksinkome; ~ **netto**, bestebare inkome(-ste), vrye inkome(-ste), netto inkomste; ~ *netto effettivo*, werklike netto inkome(-ste); ~ **procapite**, inkome(-ste) per capita, inkom(st)e per hoof; ~ *sull'investimento*, rentabiliteit van die gebruikte kapitaal; rentabiliteit van die investeringe; ~ **tassabile**, belasbare inkomste; *scaglione di* ~, inkomstegroep.

regime, *s.m.*, reëling; stelsel; (*alg*) bedeling; ~ **doganale**, doeanereëlings; ~ **fondiaro**, (SISTEMA FONDARIO), grondbesitstelsel; ~ *de delle importazioni*, invoerreeëlings.

regione, *s.m.*, streek; regio; gebied; ~ **ale**, *b.*, streeks-, regionaal(-ale); *vantaggio ~ale in termine di costi*, streekskostevoordeel.

registrare, *w.*, (TENERE LA CONTABILITÀ), aanteken; boekstaaf; notuleer.

registrazione, *s.m.*, (NOTA; DOCUMENTAZIONE), rekord; ~ *a debito*, debetinskrywing; ~ *a mastro*, boeking; inskrywing; ~ **contabile**, boekhou-inskrywings; ~ *di storno in contropartita*, balansitem; kontra-pos; teenpos.

registro, *s.m.*, dokument; register; stuk; ~ *de agricoltori*, boerderydokumente; boerderystukke; ~ *di conto corrente*, oopstaande rekening, ope r.

regolamentazione, *s.v.*, reglement; regulasie; ~ *di mercato*, markreglement;

markregulasies; ~ *del mercato agrario*, landboubemarkingsonderneming.

regularizzare, *w.*, (**-ato**), reguleer (mark).

re-imbaggio, *s.m.*, herverpakking.

reinvestimento, *s.m.*, herbelegging, herinvestering; ~ *degli utili*, herbelegde wins; herinvesteerde w.

relazione, *s.v.*, verslag; betrekking; ~ **annuale**, jaarverslag; ~ *di consumo*, verbruiksverslag; ~ **settimanale**, (BOLLETTINO SET., INFORMAZIONI SET.), weekverslag, weeklikse verslag; ~ *de commerciali*, handelsbetrekkinge; ~ *de d'affari* ⇒ R. COMMERCIALI; ~ *de economiche*, ekonomiese betrekkings; ~ *de pubbliche*, openbare betrekkinge; skakeldiens.

rendiconto, *s.m.*, rekeningstate, opgawe van rekenings; ~ **lordo**, bruto rendement, bruto-opbrengs; ~ **netto**, netto opbrengs, netto rendement; netto wins.

rendimento, *s.m.* ⇒ PRODUTTIVITÀ; *velocità di* ~, produksietempo.

rendita, *s.v.*, inkom(st)e; opbrengs; ~ *de capitale*, inkome (-komste) uit kapitaal; ~ **fondiaro**, (BENEFICIO FONDARIO), grondhuur; ~ **vitalizio**, lewenslange annuïteit, lewenslange jaargeld; lewenslange lyfrente.

residuo, *s.m.*, (RIMANENZA), oorskot; ~ **attivo**, bateoorskot.

restituibile, *b.* ⇒ RIMBORSABILE.

restituzione, *s.v.*, terugbetaling; ~ *de dazi*, terugbetaalde invoerregte, terugbetaling van invoerregte; ~ *per esportazione*, uitvoervergoeding, terugbetaling op uitvoer.

restrizione, *s.v.*, beperking; ~ **commerciale**, beperkte (ingekorte) handel, handelsbeperking; ~ *del credito*, (STRETTA CREDITIZIA), kredietbeperking, kredietinkorting; ~ *delle importazioni*, invoerbeperking; ~ *all'esportazione*, uitvoerbeperking; ~ *commerciali a livello internazionale*, internasionale handelsbeperkende maatreëls; ~ *quantitative*, kwantitatiewe beperkings.

rete, *s.v.*, netwerk; ~ **decentralizzata**, gedesentraliseerde netwerk; ~ *delle filiali bancarie*, takbankstelsel netwerk.

revisione, *s.v.*, oorsig; ouditering (van rekeninge); ~ **commerciale**, handelsoorsig; ~ *dei conti*, ouditering van rekeninge.

ribasso, *s.m.*, sconto, afslag; korting; ~ *dei prezzi*, (DIMINUZIONE DEI P.), prysdaling; kopersdaling, verlaging van pryse, vermindering van pryse; ~ **doganale**, (RIDUZIONE D.), doeanekorting, doeanerebat.

ricarico, *s.m.*, (SOVRAPPREZZO COMMERCIALE), prysopslag; prysbyvoeging.

ricavo, *s.m.*, (ENTRATE, INTROITI), inkomste; ontvangste; ~ *i e spese*, ontvangste en uitgawes; ~ *netti*, netto ontvangste.

ricevente, *s.m/v.*, ontvanger; ~ *di una garanzia*, ontvanger van 'n waarborg.

ricevuta, *s.v.*, ontvangs; kwitansie; ~ *a saldo*, kwitansie ter volle betaling; ~ *di magazzino*, pakhuiskwitansie.

richiesta, *s.v.*, aansoek; vraag; ~ *di fido*, krediet aansoek; ~ *di rimborso*, eis om vergoeding, eis om terugbetaling; aanma-

ning vir terugbetaling; ~ *d'importazione*, vraag na invoergoedere.

riduzione, *s.v.*, (RIBASSO), vermindering; afslag, korting; verlaging (van prys); verminder (van skuld); ~ *dei dazi*, tariefverlaging; ~ *dei prezzi*, prysverlaging; prysvermindering; ~ *dei risparmi*, ontsparing; ~ *del capitale sociale*, verlaging van aandelekapitaal.

refinanziamento, *s.m.*, teenfinansiering; herfinansiering.

riforma, *s.v.*, hervorming; ~ **agraria**, landbouhervorming, agrariese hervorming.

rimanenza, *s.v.*, (RESIDUO), oordrag.

rimborsabile, *s.v.*, (RESTITUIBILE), terugbetaalbaar.

rimborsare, *w.*, (-ato), (RISARCIRE), terugbetaal.

rimborso, *s.m.*, terugbetaling, vergoeding; ~ *dei mutui*, aflossing van lening; ~ *del credito*, invordering op lening, terugbetaalde lening; ~ *di titoli*, herfundering (terugbetaling) van 'n obligasie; ~ *di un prestito*, herfundering van 'n lening, terugbetaling van 'n lening.

rimboschimento, *s.m.*, herbebossing.

rimboschire, *w.*, herbebos.

rimessa, *s.v.*, remise, betaling.

rimunerazione, *s.v.*, vergoeding, besoldiging; beloning.

ripresa, *s.v.*, herstel; ~ **economica**, (RILANCIO ECONOMICO), ekonomiese oplewing; verbetering; ~ *di possesso*, hervatting.

risarcimento, *s.m.*, (INDENNITÀ, INDENNIZZO), vergoeding; ~ *dei danni*, skadevergoeding.

rischio, *s.m.*, risiko; ~ **agricolo**, landbou-
isiko.

riscossione, *s.v.*, (DI IMPOSTE, DAZI, ECC.),
invordering (belastings, aksyns...).

riserva, *s.v.*, (SCORTA), voorraad; reserwe;
(MEZZI), middele; hulpbronne; ~ *di liqui-
dità*, likwiede reserwe; ~ *minima obbliga-
toria*, minimum reserwevereistes; ~ **oc-
cult**, geheime reserwe; ~ *per deprez-
zamento*, afskrywingsreserwe; reserwe vir
waardevermindering; ~ (*accantonamento*)
per imprevisti, voorsiening vir gebeurlik-
hede; ~ *per le imposte*, belastingreserwes;
~ *e di divise estere*, buitelandse valutare-
serwes; buitelandse valuta; ~ *e dichiarate*,
sigbare reserwes; ~ *e obbligatorie*, reser-
weverhouding; ~ *e volontarie*, vrywillige
opberging; ~ *e agricole*, landbouhulp-
bronne, agrariese hulpbronne; ~ *e di capi-
tale in contante*, kasmiddele; ~ *e interne*,
binnelandse hulpbronne.

risparmiare, *w.*, (-ato), spaar.

risparmio, *s.m.*, besparing; spaar; ~ *in
valuta estera*, besparings in buitelandse
valuta; ~ *di lavoro*, arbeidsbesparing; ~
forzoso, gedwonge besparing, onvrywil-
lige besparing; ~ **interno**, binnelandse
besparing; ~ **monetario**, geldelike be-
sparings; ~ *su conti a risparmio*, besparing
op spaarrekening.

ristagno, *s.m.*, (STASI), slapte, traagheid.

ritardo, *s.m.*, vertraging; ~ *del pagamento*,
vertraagde betaling; laat betaling.

rivalutare, *w.*, (-ato), herwaardeer.

rivalutazione, *s.v.*, herskatting, her-
waardering, revaluasie; ~ **netta**, netto-
waardevermerdering.

rivendita, *s.v.*, herverkoop, herverkoping.

rurale, *s.v.*, (CAMPESTRE, DI CAMPAGNA;
AGRESTE), landelik; plattelands.

S

saggio, *s.m.*, (TASSO; PREZZO; QUOTA; TARIFFA;
PERCENTUALE; PROPORZIONE; ANDAMENTO),
koers; voet; skaal; tarief; ~ *corrente d'inte-
resse*, heersende (lopende) rentekoers; ~ *di
interesse*, suiwere rentekoers; ~ *di interesse
effettivo*, werklike rentekoers; ~ *di sconto sul
mercato*, markdiskontokoers; private diskon-
tokoers; ~ *legale d'interesse*, wetlike rente-
koers.

salario, *s.m.*, salaris, loon; ~ *i agricoli*, land-
boulone; ~ *a ora*, per uur betaling (be-
soldiging); ~ **netto**, netto loon.

saldo, *s.m.*, saldo; kredietbalans; ~ *attivo
non utilizzato*, onbestee kredietbalans; ~
attivo, (S. CREDITORE), kredietsaldo; ~ *di un
conto bancario*, bankbalans; ~ **giornaliero**,
dagbalans; ~ **passivo**, debietsaldo.

saturare, *w.*, (-ato), versadig, satureer
(van markte).

saturazione, *s.v.*, oorvoering; ~ *del mercato*,
markoorvoering.

sbloccare, *w.*, dekontroleer; bevry.

- sbocco**, *s.m.*, (MERCATO), afsetpunt; ~ *di mercato*, markafsetpunt.
- sborso**, *s.m.*, (PAGAMENTO; SPESA; ESBORSO, DISBORSO), uitbetaling, uitgawe; uitskot.
- scadenza**, *s.v.*, loopyd; termyn; ~ *del pagamento*, betalingstermyn; ~ *di un contratto*, verstryking van 'n kontrak.
- scala mobile**, *s.v.*, glydende skaal, gly-skaal.
- scambio**, *s.m.*, handelsverkeer; ~ *i extra-comunitari (EU)*, handelsverkeer met derde lande (EU).
- scarsità**, *s.v.*, (PENURIA, CARENZA), skaarste; tekort; ~ *di alloggi*, huisskaarste; woningtekort; ~ *di contante*, kontanttekort; ~ *(carenza) di divise*, tekort aan buitelandse valuta.
- schema**, *s.v.*, skema; ~ *di flusso dei capitali*, geldvloeikaart; ~ *per il sostegno dei prezzi della lana*, wolstutskema.
- scontare**, *w.*, (-ato), (RIBASSARE), verminder; korting gee; afslaan.
- sconto**, *s.m.*, afslag; ~ **bancario**, bankdiskonto; ~ *della banca centrale*, sentrale bank afslag; sentrale bank diskonto; ~ *per pagamento in contanti*, (S. SU CONTANTE), afslag vir kontantbetaling.
- scoperto**, *b.*, ongedek; ~ *di conto corrente*, (CONTO ANTICIPAZIONI), leningsrekening.
- scorta**, *s.v.*, voorraad; ~ *e cuscinetto*, (S. TAMPONE; S. REGOLATRICE), buffervoorrade; ~ *e iniziali*, beginvoorraad; ~ *e morte*, onverkoopbare voorrad.
- sdoganamento**, *s.m.*, doeaneklaring.
- sdoganare**, *w.*, (SVINCOLARE), doeaneklaring.
- semestrale**, *b.*, halfjaarliks(e).
- seminativo**, *s.m.*, akkerbougewas.
- senseria**, *s.v.*, (MEDIAZIONE; BROKERAGGIO), makelaarsloon; makelary.
- servizio**, *s.m.*, (PRESTAZIONE; NOTIFICAZIONE), diens; ~ *i agrari*, landboudienste; ~ *i regionali*, streekdienste; ~ *di credito agli agricoltori*, bediening van krediet aan boere; ~ *di prestito*, leningsdiens; ~ *prestiti agli agricoltori*, leningsdienste aan boere.
- settore**, *s.m.*, sektor; ~ **agrario**, landbousektor; ~ **privato**, privaatsektor.
- sfruttamento**, *s.m.*, (UTILIZZAZIONE; VALORIZZAZIONE), eksploitasie; ontginning; uitbuiting.
- sgravio**, *s.m.*, verligting; kwytskelding; ~ **debitorio**, skuldverligting; kwytskelding van 'n skuld; ~ **fiscale**, belastingverlaging.
- sigillo**, *s.m.*, seël; ~ **doganale**, doeaneseël.
- sindacalista**, *s.m.*, vakbondlid.
- sindacato**, *s.m.*, vakbond, vakunie.
- sistema**, *s.m.*, sisteem, stelsel; ~ *contabile dei costi diretti*, variabele kosprysberekening stelsel; ~ **contrattuale**, kontrakstelsel; ~ *di compensazione generale*, klaring (bv. van goedere); vereffing (bv. van skuld); verrekening (bv. van tjek); ~ *di credito a deposito*, pakhuis kredietstelsel; ~ *d'incentivo*, aansporingstelsel; ~ **doganale**, doeanestelsel; ~ **economico**, ekonomiese stelsel.
- situazione**, *s.v.*, situasie, stand; houding; ~ *del mercato*, marktoestand, markposisie, stand van die mark; ~ *dell'approvvigionamento*, toevoerposisie; stand van toevoer.

smerc|are, *w.*, (**-ato**), (VENDERE), verkoop; *bemerk*; **~abile**, *b.* → VENDIBILE; **~o**, *s.m.* → VENDITA.

socializz|are, *w.*, (**-ato**), sosialiseer.

socializzazione, *s.v.*, sosialisering.

società, *s.v.*, maatskappy; *~ a responsabilità limitata (s.r.l.)*, beperkte maatskappy (bpk); **~ acquirente**, kopende maatskappy; **~ affiliata**, (FILIALE), filiaalmaatskappy, dogtermaatskappy, filiaal; **~ agricola**, agrariese gemeenskap, boeregemeenskap, landbougemeenskap; landbouvereniging; **~ anonima**, (SRL, SOCIETÀ A RESPONSABILITÀ LIMITATA), beperkte maatskappy; **~ commerciale**, handelsmaatskappy; **~ consociata**, (FILIALE), geaffilieerde maatskappy; **~ cooperativa**, koöperasie, koöperatiewe maatskappy; *~ cooperativa agricola*, landelike koöperatiewe vereniging; *~ cooperativa fra consumatori*, verbruikerskoöperasie; *~ di consumo*, ryk gemeenskap; *~ di credito agricolo*, landboukredietvereniging; *~ di mutuo soccorso*, onderlinge vereniging; **~ estera**, buitelandse maatskappy; **~ fiduciaria**, voogdymaatskappy (trustmaatskappy); **~ finanziaria**, beheermaatskappy; kontrollerende (beherende) maatskappy; beleggingsmaatskappy; *~ ipotecaria fondiaria*, landbou-verband-koöperasie (VERENIGING); **~ mutua**, onderlinge bystandsvereniging; *~ per azioni*, maatskappy op aandele.

socio, *s.m.*, vennoot; *~ d'affari*, sakevennoot.

solvibilità, *s.v.*, kredietwaardigheid.

somma, *s.v.*, (IMPORTO), bedrag; **~ complessiva**, (TOTALE), groot totaal; *~ del capitale fondiario e d'esercizio*, besigheidsbates; **~ dovuta**, verskuldigde bedrag; *~ e in sospeso*, (S. ARRETRATE), agterstallige bedrag.

sopraprofitto, *s.m.*, oorwins.

sopratassa, *s.v.*, (SOVRATTASSA), ekstra belasting; (SOVRAPPREZZO), opslag; toeslag; *~ sulle importazioni*, invoerbobelasting, ekstra-belasting op die invoer.

sostituibilità, *s.v.*, (COMPENSAZIONE), ruil; kompromis.

sostituzione, *s.v.*, vervanging; *~ delle importazioni*, invoervervanging; *~ di capitale*, kapitaalvervanging.

sottofatturazione, *s.v.*, onderfakturering.

sottoscrittore, *s.v.*, (FINANZIATORE), onderskrywer; versekeraar, garandeerder.

sovrapproduzione, *s.v.*, oorproduksie; **~ agricola** (ECCEDENZE AGRICOLE), landbou surplus.

sovrattassa, *s.v.* → SOPRATASSA.

sovvenzionare, *w.*, (**-ato**), subsidieer.

sovvenzione, *s.v.*, (AIUTO), subsidie; *~ all'importazione*, invoersubsidie; *~ per il latte*, melksubsidie; **~ statale**, staatstoelae; *~ sugli interessi*, rentekoerssubsidie; *~i agrarie*, landbou subsidies; *~i ai mezzi di produzione*, insetsubsidies; *~i per la perequazione dei prezzi*, prysgelykmaking (prysegalisasie)-subsidie; *~i per spese di trasporto*, vragsubsidie.

specializzazione, *s.v.*, spesialisasie, spesialisering, verbesondering.

speculazione, *s.v.*, spekulasie.

spedizioniere, *s.m.*, vervoerder.

spes|a, *s.v.*, (AGGRAVIO), uitgawe; (USCITA), onkoste; (SBORSO), besteding (nas rek); **~e accessorie**, (S. SECONDARIE, S. COMPLEMENTARI), addisionele koste, bykomende koste, bykomstige onkoste; **~e ammortizzate**, (S. AMMORTATE), gedelgde koste; **~e aziendali**, plaasuitgawe; plaasonkoste; **~e correnti**, (PICCOLE S.), byonkoste, bykoste; persoonlike uitgawes; *~e di amministrazione*, kantooronkoste; *~e di ammortamento*, koste van waardevermindering; waardeverminderings-koste; *~e di costituzione*, algemene koste; oprigtingskoste, stigtingskoste; *~e di dogana*, doeane-koste; *~e di esercizio*, bedryfskoste; *~e di gestione*, (S. DI ESERCIZIO), bedryfskoste; eksploitasiekoste; *~e di gestione di ammasso*, verpoelkoste; *~e di imballaggio*, verpakking-koste; *~e di immobilizzo*, kapitaalbesteding; *~e di manutenzione*, instandhoudingskoste; onderhoudskoste; *~e di rappresentanza*, onthaalkoste; *~e di riparazione*, herstelkoste; reparasiekoste; *~e di trasferimento*, oordragskoste, oordragfoo; *~e di trasporto*, vragkoste, vraggeld, vragonkoste, vervoerkoste; *~e d'impianto*, kapitaalbesteding; investering; *~e d'investimento*, kapitaaluitgawe; beleggingsbesteding, investeringsbesteding; **~e diverse**, diverse uitgawes; **~e fisse**, vaste onkoste (koste), onveranderlike koste, vaste koste; **~e generali**, oorhoofse koste; **~e impreviste**, gebeurlikheidskoste, onvoor-siene uitgawes; *~e in conto capitale*, kapitaalbesteding, kapitaaluitgawe; **~e minute**, kleinkasuitgawes, klein onkoste,

klein uitgawes; **~e prepagate**, vooruitbetaalde koste, vooruitbetaalde uitgawes; **~e straordinarie**, (ONERI STRAORDINARI), bykomende koste; **~e varie**, diverse onkoste; *~e varie e diverse*, diverse onkoste; **~e voluttarie**, onnodige uitgawes.

spiegabile, *b.*, (GIUSTIFICABILE), toerekenbaar (-are); *~bare koste*, costi giustificabili.

stabilizz|are, *w.*, (-ato), stabiliseer (die markte).

stabilizzazione, *s.v.*, stabilisering, stabilisasie.

stagione, *s.v.*, (CAMPAGNA), seisoen; *~ di produzione*, (PERIODO DI PR.), produksie-seisoen.

standardizzazione, *s.v.*, (NORMALIZZAZIONE; LIVELLAMENTO), standardisasie; *~ dei prodotti*, produkstandardisasie.

stat|o, *s.m.*, staat; *~i membri (EU)*, lidstate (EU); *~ delle entrate*, inkomstestaat.

statistica, *s.v.*, statistiek; **~ agraria**, landboustatistiek; *~ dei prezzi*, prysstatistiek; *~ delle vendite*, verkoopstatistieke.

statistico(-a), *b.*, statisties(e).

stima, *s.v.*, (ESTIMO, VALUTAZIONE), beraming, skatting; aanslag; waardering, taksasie, waardebeplanning; (PERIZIA) waardasie.

stimare, *w.*, (-ato), (VALUTARE; PERIZIARE), raam, waardeer, takseer; *~ i danni*, skadebeplanning, skatting van skade; *~ al di sopra del valore*, oorberaam, oorskat.

stimatore, *s.m.*, waardeerder; *~ della lana*, (VALUTATORE DELLA LANA), wolwaardeerder.

stipendio, *s.m.*, (MENSILE, SALARIO), salaris; *tabella base degli ~i*, salarisskaal.

strategia, *s.v.*, strategie; ~ *d'assegnazione dei prezzi*, prysstrategie; ~ *di mercato*, be-markingstrategie.

strozzatura, *s.v.*, knelpunt.

struttura, *s.v.*, struktuur; ~ **agrararia**, (STRUTTURA AGRICOLA), landboustruktuur; ~ *dei prezzi*, struktuur van pryse, prysstruktuur; ~ *del regime fondiario*, grondbesitstruktuur; ~ *di spesa a medio termine*, medium termyn uitgeweraamwerk; ~ **fondiararia**, grondbesit.

struzzo, *s.m.*, volstruis.

subaffittante, *s.m/v.*, onderverhuurder.

subaffittare, *w.*, (-ato), onderverhuur; onderpag.

subaffitto, *s.m.*, onderhuur; onderverhuur.

subaffittuario, *s.m.*, onderhuurder.

subappaltare, *w.*, (-ato), onderkontrak-teer, sub-kontrak-teer.

subappalto, *s.m.*, subkontrak, onderkontrak.

succursale, *s.v.* ⇒ FILIALE.

superficie, *s.v.*, oppervlakte; area, gebied; ~ **aziendale**, plaasgebied.

supermarket, *s.m.* ⇒ SUPERMERCATO.

supermercato, *s.m.*, ("SUPERMARKET"), supermark.

supervisore, *s.m.*, toesighouer.

supporto, *s.m.*, steun, bystand; ondersteuning; ~ *alla clientela*, klandisiesteun, klantesteun.

suscettività, *s.v.*, vatbaarheid, ontvanklikheid.

sussidio, *s.m.*, toekenning; toelae; subsidie; bystand; ~ *i per l'esportazione*, (AIUTO ALL'ESPORTAZIONE), uitvoersubsidies.

svalutare, *w.*, (-ato), devalueer; (DEPREZZARE), in waarde verminder (afneem); waardevermindering afskryf.

svalutazione, *s.v.*, devaluasie; ~ **monetaria**, devaluasie van die geleenheid; geldontwaarding; (DEPREZZAMENTO), depresiasie; waardevermindering.

svendere, *w.*, (-uto), vendere sotto costo, dump.

svendita, *s.v.*, uitverkoop; ~ **finale**, finale uitverkoping.

svincolare, *w.*, (-ato) ⇒ SDOGANARE.

T

taglio, *s.m.*, sny (van koste); ~ **annuale**, jaarlikse vermindering van koste.

tara, *s.v.*, tarra; ~ **doganale**, doeane-tarra.

tariffa, *s.v.*, tarief; ~ *del nolo*, vragtarief; ~ **doganale**, doeanebelasting; ~ *doganale comune (EU)*, gemeenskappelike doeanetarief (EU); ~ **fiscale**, inkomstetarief; ~ *sui prodotti agricoli*, tarief op landbouprodukte; ~ **unificata**, gekonsolideerde tarief; ~ **uniforme**, eenvormige tarief, eenvormige koers; ~ *e delle importazioni*, (COSTI DELLE IMP.), invoertarief; ~ *e di nolo*, vragtariewe; ~ *e per lo sdoganamento*, doeaneklarings-tarief (tarief vir in- en uitklaring); ~ **ario(-a)**, *b.*, tarief-, van tarief; *trattamento* ~ **ario**, tarief-behandeling.

tassa, s.v. → IMPOSTA; ~ *di bollo*, (IMPOSTA DI TRASMISSIONE), seëlregte, seëlbelasting; ~ *di compensazione*, (DIRITTO COMPENSATIVO), kompenserende belasting; ~ *di successione*, sterfreg; ~ *sul capitale*, kapitaalbelasting; ~ *e sulla commercializzazione*, be-markingsheffing.

tassare, w., (-ato), belas, takseer.

tassazione, s.v., belasting(s).

tasso, s.m., koers; ~ *degli investimenti*, beleggingkoers; ~ *del mercato monetario*, geldmarkkoers; ~ *delle obbligazioni*, obligasiekoers; ~ *di ammortamento*, amortisasiekoers; ~ *di cambio*, wisselkoers; ~ *di cambio stabile*, stabiele wisselkoers; ~ *di capitalizzazione*, kapitaliseringskoers; kapitalisasiekoers; ~ *di conversione*, omsettingskoers; ~ *di crescita*, groeikoers; ~ *di deprezzamento*, afskrywingstempo; tempo van waardevermindering; ~ *di incremento*, groeikoers, groeitempo; ~ *di inflazione*, inflasiekoers; ~ *di interesse*, rentekoers, rentevoet; ~ *di interesse nominale*, nominale rentekoers; ~ *di interesse a breve scadenza*, korttermyn rentevoet; korttermyn rentekoers; ~ *di interesse dei crediti agricoli*, rentekoers(-voet) op die landbou; ~ *di interesse fisso*, (ALIQUTA FISSA D'INTERESSE), vaste rentekoers, vasgestelde rentekoers; ~ *di interesse fluttuante*, swewende rentekoers; ~ *di interesse usurario*, woekerrentekoerse; ~ *di interesse variabile*, bewegende rentekoers; ~ *di liquidità*, likwiede fondseverhouding; likwiditeitskoëffisiënt; likwiditeitsverhouding; likwi-

diteitsyfer; ~ *di produzione*, produksietempo; (INDICE DI ROTAZIONE), omsettempo, omsetsnelheid; ~ *di risparmio*, spaartempo; ~ *di sconto*, (SAGGIO DI SCONTO), discontokoers, diskonto; ~ **medio**, middelkoers; ~ **privilegiato**, prima koers; ~ *ufficiale di sconto*, bankkoers.

tempo, s.m., tyd; ~ *di scarico*, aflaaityd, los-tyd.

tendenza, s.v., neiging, tendensie, strekking; ~ *all'aumento*, (RIALZO DEI PREZZI), stygende neiging (pryse); ~ *dei prezzi a lungo termine*, langtydse neigings in pryse; ~ *del mercato*, ("TREND"), markneigings, neiging op die mark; markverloop; ~ *dell'esportazione*, (SITUAZIONE DELLE ESPORTAZIONI), uitvoertendensie.

tenuta, s.v., (PROPRIETÀ), hoewe; besitting; ~ **terriera**, grondbesitting.

termine, s.m., termyn; ~ *di preavviso*, opseggingstermyn; *a breve* ~, korttermyn; *a lungo* ~, langtermyn.

terra, s.v., (TERRENO), grond; ~ **affittata**, gehuurde grond; ~ **eno agrario**, landbougrond.

territorio, s.m., area, gebied; streek; ~ **doganale**, doeanegebied.

tintura, s.v., (T. DI PELLI), kleur (*van velle*).

titolo, s.m., (VALORI MOBILIARI), papier, effek; ~ *al portatore*, toonderpapier; ~ *di primo ordine*, eersteklas effekte, eersteklas fondse, eersteklas waardes; prima effekte; eersterangse effekte; ~ *di stato*, staatseffekte; ~ *d'investimento*, beleggingseffekte; beleggingsfondse; beleggingswaarde; ~ *in*

portafoglio, effektebesit; effekteportefeulje; ~ *i non negoziabili*, onverhandelbare effekte; ~ *i speculativi*, riskante effekte, spekulatiewe e.; ~ *di cassa*, (BUONO DI CASSA, RICEVUTA DI CASSA), kasstrokie, kontantstrokie; ~ *di credito*, kredietpapier, kredietstuk; ~ *di debito*, skuldakte; ~ *di importazione*, invoersertifikaat, invoerbewys; ~ **estratto**, uitgelote obligasie; ~ *pagabile a vista*, aanmaning; aanvragpromesse, sigpromesse.

totalizz|are, *w.*, (-ato), optel, die totaal bereken.

trafficante, *s.m.*, (MERCANTE, COMMERCIANTE), handelaar; ~ *d'importazioni*, (MERCANTE DI IMP.), invoerhandelaar.

traffico, *s.m.*, verkeer; ~ **commerciale**, handelsverkeer; ~ *commerciale internazionale*, internasionale verkoops-aktiwiteit; ~ **turistico**, toeristeverkeer, vreemdelinge-verkeer.

transito, *s.m.*, transito; ~ **doganale**, doeanetransito; *dazio di ~*, transitokoste.

trasbordo, *s.m.*, (TR. DI MERCI), vervoer van goedere.

trasferimento, *s.m.*, oordrag; ~ *dei pagamenti*, oordrag van paaieamente; ~ *di capitali*, (BONIFICO), kapitaaloordrag, oordrag van fondse; ~ **interbancario**, onderlinge oordragte van banke, oordragte tussen banke.

trasfer|ire, *w.*, (-ito), oordra na; ~ *al fondo di riserva*, oordra na reserwefonds.

trasporto, *s.m.*, transport; vervoer(wese); vervoering; ~ **aereo**, lugvrag, lugvervoer; ~ **ferroviario**, spoorvervoer, spoorweg-

vervoer; ~ **interno**, binnelandse vervoer; ~ **marittimo**, seevervoer, seetransport; ~ *per containers*, vraghouvervoer; ~ **sovvenzionato**, gesubsidieerde vervoer; ~ **terrestre**, landtransport, oorlandtransport, oorland verv.

tratta, *s.v.*, wissel; ~ *a vista*, sigwissel; ~ **documentaria**, dokumentêre wissel, gedokumenteerde wissel; ~ *sull'estero*, uitvoerwissel.

trattamento, *s.m.*, behandeling; ~ *della nazione più favorita*, meesbegunstigingsverdrag; ~ **potenziale**, voorkeursbehandeling; ~ **tariffario**, tariefbehandeling.

trattativa, *s.v.*, onderhandeling.

trattato, *s.m.*, verdrag, traktaat; verbond; ooreenkoms, akkoord; ~ **commerciale**, handelsakkord, handelsooreenkoms; ~ **doganale**, (PATTO DOGANALE), doeaneverdrag, doeanekonvensie.

treno, *s.m.*, trein; ~ **merci**, goederetrein.

tributo, *s.m.*, (-i), (ESAZIONE), heffing; skatting; ~ *i erariali e locali*, skatkis en plaaslike belasting.

turismo, *s.m.*, (~), toerisme; *promozione del ~*, bevordering van die toerismebedryf.

tutela, *s.v.*, bewaring; beskerming; ~ *del paesaggio*, natuurbewaring; ~ *della produzione*, produksiebeskerming.

U

uffici|o, *s.m.*, kantoor; ~ *i regolatori del mercato*, (CENTRI DI IMPORTAZIONE E APPROVIGIONAMENTO), invoer en opslag(opberg)organisatie; ~ **cambi**, wisselkantoor.

unione, *s.v.*, unie; verbond; ~ **doganale**, doeane-unie, tolnie, tolverbond; ~ **europea (UE)**, Europese Unie (EU); ~ *europea dei pagamenti*, Europese betalingsunie; ~ *nazionale degli agricoltori*, nationale landbou-unie.

unità, *s.v.*, eenheid; ~ **agraria**, boerderyeenheid; ~ *di conto*, rekeneenheid; ~ *di produzione*, produktie-eenheid.

uscita, *s.v.*, (SPESA), uitgaande koste, uitgaves; uitgang (alg.).

usufrutto, *s.m.*, lewenslange vruggebruik, lewensreg.

utile, *s.m.*, (PROFITTO, TORNACONTO; REDDITO, FRUTTO), voordeel, nut; wins; uitkering; inkom(-ste); loon, verdienste; opbrengs; ~ **annuo**, jaarlikse wins; ~ **imponibile**, belaste wins; ~ *sulla carta*, papierwins; ~ **straordinario**, meevallerwins.

utilità, *s.m.*, (PROFITTO; VANTAGGIO), nut, nuttigheid; bruikbaarheid; ~ **marginale**, grensnut.

utilizzazione, *s.v.*, benutting (bv. van krediet of kapitaal).

V

vaglia, *s.v.*, (~), poswissel; ~ **cambiaro**, (CAMBIALE), bankwissel.

vagone, *s.m.*, (VAGONE PER TRASPORTO MERCI), wa.

valore, *s.m.*, (PREZZO, COSTO), waarde; effek; ~ **ammortizzato**, boekwaarde; gedepreseeerde w., verminderde w.; ~ **attuale**, (V. CAPITALIZZATO), gekapitaliseerde waarde; ~ **commerciale**, handelswaarde; ~ **contabile**, (TASSO C.), boektarief; ~ *corrente di mercato*, heersende markwaarde, huidige markwaarde; ~ *dei prodotti assicurati*, waarde van versekerde goedere; ~ *della produzione*, produktiewaarde; ~ *della produzione lorda*, bruto produktiewaarde; ~ *dell'azienda agricola*, plaaswaarde; ~ *di mercato*, markwaarde; handelswaarde; verkoopprijs, verkoopwaarde; ~ *di produzione*, produktiewaarde; ~ *di riscatto*, afkoopwaarde, oorgawewaarde; ~ *di sostituzione*, vervangingswaarde; ~ *d'importazione*, invoerwaarde; ~ **effettivo**, werklike waarde; ~ **fondario**, grondwaarde; ~ **imponibile**, (BASE IMPONIBILE), belasbare waarde; ~ *in pegno*, (EFFETTI IMPEGNATI), verpande effek, effek wat gegee is op verband; ~ **locativo**, huurwaarde; ~ **lordo**, bruto waarde; ~ **medio**, middewaarde, gemiddelde waarde; ~ *medio della produzione annuale*, ~ **negoziabili**, verhandelbare dokument (verh. papier, verh. stuk); jaarlikse gemiddelde waarde van produktie; ~ *netto dei titoli pos-*

seduti, eie kapitaal; suiwer vermoë; (van ondernemings); ~ **nominale**, sigwaarde; pariwaarde; nominale waarde; ~ **reale**, reële waarde; ~ **tassato**, getakseerde waarde; ~ *unitario della terra*, waarde op oppervlakte-eenheid; ~ **veniale** ⇒ V. DI MERCATO.

valorizzare, *w.*, (**-ato**), (UTILIZZARE, LAVORARE), waardeer; bewerk (verwerk), behandel.

valorizzazione, *s.v.*, (AVVALORAMENTO), valorisasie

valuta, *s.v.*, geldeenheid, valuta; ~ **estera**, buitelandse valuta; ~ *in contanti*, kontantwaarde; ~ **fondiar**, grondwaardasie.

varie, *s.v.*, (VOCI DIVERSE), diverse.

velocità, *s.v.*, spoed, snelheid; ~ *di produzione*, (V. DI RENDIMENTO), produksietempo.

vendere, *w.*, (**-uto**), (ALIENARE), verkoop; ~ *al dettaglio*, (V. AL MINUTO), by die kleinhandel verkoop, by die kleinmaat verkoop; ~ *all'ingrosso*, verkoop op groothandel; ~ *in blocco*, by die grootmaat verkoop.

vendibile, *b.*, (SMERCIABILE), bemarkbaar(-are); verkoopbaar(-are).

vendibilità, *s.v.*, verkoopbaarheid.

vendita, *s.v.*, (SMERCIO), verkoop (alg.); uitverkoping (opruiming); ~ *a cancello chiuso*, lomp en stomp verkoop, die hele boel verkoop; ~ *a peso*, gewigverkoping; ~ *a rate*, omset op huurkoop; verkoop op afbetaling; ~ *al dettaglio*, kleinhandelsverkope; ~ *al grossista secondario*,

sekondêre groothandel; ~ *al pezzo*, eenheidsverkoop; ~ *all'ingrosso*, groothandel; ~ **ambulante**, reisende verkoop; ~ *col sistema dell'orologio*, klokstelselverkoping, verkoping uit klokstelsel; ~ **decescente**, dalende verkoop; ~ **diretta**, direkte verkoop; ~ **facile**, vinnige verkoop; gerede afset; ~ *in blocco*, grootmaat verkoop; ~ *in commissione*, verkoopskommissie; ~ *loro per netto*, bruto vir netto verkoop; ~ **obbligatoria** (*per asta pubblica*), gedwonge verkoop; ~ **obbligatoria al mercato**, verpligte bemarking; ~ *per accordo*, verkoopsooreenkoms; ~ *per contanti*, kontantverkoop, kontantverkoping; ~ **privata**, geslote veiling, onderhandse verkoop; *privata v.*; ~ *tramite accordo privato*, onderhandse verkoop, verkoping uit die hande; ~ *e del latte*, melkverkope.

versamento, *s.m.*, (RATA), paaient; ~ **semestrale**, halfjaarlikse paaient; ~ (*pagamento*) *in contanti*, kontantuitbetaling; ~ *d'acconto*, kontantbetaling, kontantstorting; ~ *del fondo di ammortamento*, delgingsfonds-paaient; ~ *in contante*, uitbetaling in kontant, uitskot in kontant.

veto, *s.m.*, veto.

vigna, *s.v.*, (VIGNETO), wingerd.

vigneto, *s.m.* ⇒ VIGNA.

vinicoltore, *s.m.*, wynboer.

vino, *s.m.*, wyn; ~ *di Xeres (Sherry)*, sjerrie; ~ *invecchiato in botte*, tenkverouderde wyn.

violare, *w.*, (**-ato**), oortree; skend.

visto, *s.m.*, visum; ~ *della dogana*, visum van doeane.

voce, *s.v.*, (REGISTRAZIONE; CAPITOLO); pos;
item; ~ *di commercio*, handelsitem; ~
passiva, débetpos.

volantinaggio, *s.v.*, lugreklame.

volume, *s.m.*, volume; ~ (*disponibilità*) *del*
credito, kredietvolume; ~ *d'affari*,
handelsvolume; ~ *delle esportazioni*,
uitvoervolume, volume van uitvoer; ~
d'importazione, invoervolume, volume van
invoer.

Z

zona, *s.v.*, (-e), sone, gebied, area; ~*e*
agricole, (TERRITORI AGR.), landboustreke; ~
di esportazione, uitvoersone; ~ *di libero*
scambio, vryhandelsgebied, vryhandel-
sone, area van vrye handel; ~ *di*
produzione, produksiegebied, produksie-
area; ~ **franca**, gebied onder verband.

LIBRERIA S.A.S.